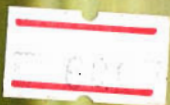

ဓမ္မဒူတ အရှင်ဆေကိန္ဒ ခန့်တဲစိတ်နဲ့နေပါမယ်

ဓမ္မဒူတ အရှင်ဆေကိန္ဒ ခန့်တဲခိတ်နဲ့နေပါမယ်

ဓမ္မဒူတ အရှင်ဆေကိန္ဒ

ခန့်တဲခိတ်နဲ့နေပါမယ်

အပ္ပမာဒစာစဉ်

ခန့်တဲစိတ်နဲ့ နေပါ့မယ်

ဓမ္မဒူတ အရှင်ဆေကိန္ဒ

အပ္ပမာဒဓမ္မရသစာပေတိုက်
အမှတ်(၁၈၉)၊ ရွှေဝါထွန်း(၂)လမ်း၊ (၃၃)တပ်ကွက်
ဒဂုံမြို့သစ်(မြောက်ပိုင်း)၊ ရန်ကုန်၊
ဖုန်း-၅၈၄၇၃၈

(၃၀ ၊ နိုဝင်ဘာလ ၊ ၂၀၀၃)

ဓမ္မဒူတ အရှင်ဆေကိန္ဒ ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပြီးသမျှ

- ၁။ အသိပေးစကားစု (၁)
- ၂။ အသိပေးစကားစု (၂)
- ၃။ အသိပေးစကားစု (၃)
- ၄။ ဝိပဿနာအမေးအဖြေများ (၁)
- ၅။ ဝိပဿနာအမေးအဖြေများ (၂)
- ၆။ ဝိပဿနာအလုပ် အနှစ်ချုပ်
- ၇။ ကုသိုလ်တန်ဖိုး
- ၈။ အမြင်မှန်ရဖို့ အမှန်မြင်အောင် ကြိုးစားစို့
- ၉။ သတိရှိဖို့ သတိထားကြစို့
- ၁၀။ အသံတိတ်နဲ့ ကြိတ်ငိုသည်
- ၁၁။ လူတိုင်းသိစေချင်ပါသည်
- ၁၂။ ရဲရင့်သူတို့၏သတ္တိ (အပ္ပမာဒစာစဉ်)
- ၁၃။ မရှိမဖြစ် စင်ကြယ်ခြင်း
- ၁၄။ ဈေးရောင်းရင်း ပါရမီဖြည့်မယ်
- ၁၅။ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် အဖွင့် မြန်မာပြန်
- ၁၆။ ခန့်တွဲစိတ်နဲ့နေပါ့မယ် (အပ္ပမာဒစာစဉ်)

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ

မြတ်စွာဘုရားကို အားကိုးရာဟူ၍ ယုံကြည်ဆည်းကပ်ပါ၏ဘုရား။

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ

မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို အားကိုးရာဟူ၍
ယုံကြည်ဆည်းကပ်ပါ၏ဘုရား။

သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ

မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းကို
အားကိုးရာဟူ၍ ယုံကြည်ဆည်းကပ်ပါ၏ဘုရား။

စာချတန်း၌ ကျမ်းရင်းသုံးကျမ်းစလုံးကို တစ်နှစ်တည်း
ဖြင့်ပင် အောင်မြင်တော်မူခဲ့၍ အစိုးရသာသနဇေ ဓမ္မာ
စရိယဘွဲ့တံဆိပ်ကို ရရှိတော်မူခဲ့ပါသည်။ သဒ္ဓမ္မဇေ ပုည
ဓမ္မာစရိယဘွဲ့နှင့် သာသနဇောတိပါလဓမ္မာစရိယဘွဲ့တို့ကို
လည်း ရရှိတော်မူခဲ့ပြန်ပါသည်။

ပရိယတ္တိစာပေများကို တောင်စွန်းဓမ္မဒူတ
တောရ၊ အမရပူရမြို့၊ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်၊ မန္တလေး
မြို့ မစိုးရိမ်တိုက်၊ စစ်ကိုင်းမြို့ ဇေယျသိန် ပါဠိတက္ကသိုလ်၊
စစ်ကိုင်းမြို့ သုဗောဓာရုံ စာသင်တိုက်စသော ကျောင်းတိုက်
တို့ရှိ ဆရာမြတ်တို့၏ အထံတော်မှာ နည်းနာခံယူ သင်ယူ
ခဲ့ပါသည်။

အရှင်မြတ်သည် ဓမ္မဒူတ နာယကအဖွဲ့ဝင်၊
မှော်ဘီ မြို့နယ် သံဃနာယကအဖွဲ့ဝင်၊ ဓမ္မဒူတ ဇေတဝန်
တောရ ဆေကိန္ဒာရာမ ကျောင်းတိုက်ကြီး၏ ပဓာန
နာယကဆရာတော်၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓ
သာသနာပြုတက္ကသိုလ် ပဋိပတ္တိမဟာဌာန(ဝိပဿနာ)
ကထိက၊ အဆောင်မှူးဆရာတော် စသော တာဝန်တို့နှင့်
ကျမ်းစာရေးသားခြင်း၊ စာပေပို့ချခြင်း၊ တရားဟောပြော
ခြင်း၊ တရားပြသခြင်း၊ ယဉ်ကျေးလိမ္မာ လူငယ်သင်တန်း
များ ဖွင့်လှစ်ခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်တော်မူလျက်
ရှိသည်။

မာတိကာ

စာရေးသူ၏နိဒါန်းစကား

၁။ သိရုံအသိမှ ပညာဉာဏ်အရှိဆီသို့	၁
၂။ မြင်ပုံချင်းမတူသလို	၁၆
၃။ တစ်ယောက်တည်းနေရင်	၃၆
၄။ ဖြူလိုက်စမ်းပါ မရောစေနဲ့	၅၀
၅။ အားရပါးရ အားထုတ်မယ်	၆၄
၆။ အလှမ်းကျယ်ရင် အလယ်လပ်တတ်တယ်	၈၅
၇။ မှားမှန်းသိရင် ပြင်လိုက်မယ်	၁၀၃
၈။ နေတတ်ရင် လွယ်ပါတယ်	၁၂၄
၉။ ခန့်တဲ့စိတ်နဲ့ နေပါ့မယ်	၁၃၇
၁၀။ ယုံစရာမရှိသလို	၁၅၄
၁၁။ မမေ့တာဟာ မကောင်းဘူးလား	၁၆၈
၁၂။ အစကောင်းမှ အနောင်းသေချာ	၁၈၂
၁၃။ ပြောပေးရခက်သား	၁၉၉
၁၄။ သို့ပါလေမှ သင့်ဘဝဝယ်	၂၁၇
၁၅။ သေစာရှင်စာ	၂၃၇

သိရုံအသိမှ ပညာဉာဏ်အရှိဆီသို့

‘လူဆိုတာ ရည်မှန်းချက်နဲ့ အသက်ရှင်
နေရတာ၊ မျှော်လင့်ချက်နဲ့ ဘဝဆက်နေရတာ’ ဆိုတဲ့
စကားကို အတော်များများ ပြောကြ၊ ဆိုကြပါတယ်။
လောကအသုံးအနှုန်းစကားပေါ့။

ဟုတ်ပါတယ်။ ဆန္ဒဆိုတဲ့ စကားဟာ ပါဠိ
စကားပါ။ မြန်မာမှု နယ်ပယ်မှာတော့ နေရာတကာမှာ
အသုံးများလာတဲ့အတွက် မြန်မာစကားသဖွယ် ဖြစ်နေပါ
ပြီ။ ဒီ ‘ဆန္ဒ’ ဆိုတဲ့စကားရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ဟာ ကျယ်ဝန်းလှ
ပါတယ်။

‘ငါ ဖြစ်ချင်တဲ့ဆန္ဒ’၊ ‘ငါ့ဆန္ဒ ရည်မှန်းချက်’၊
နောက်ပြီး ‘မျှော်လင့်ချက်’ ‘ရည်ရွယ်ချက်’ ‘စိတ်ကူး’

‘အသက်ရှင်ရေး’ ‘ဘဝဆက်ရေး’ ‘အောင်မြင်မှု’ စတဲ့ စကားလုံးတွေဟာ ဆန္ဒဆိုတဲ့ စကားလုံးရဲ့ လောင်းရိပ် အောက်မှာပဲ ရှိနေတတ်ကြသလို ဒါမှမဟုတ် တစ်မျိုး မဟုတ် တစ်မျိုးတော့ ဆက်သွယ်နေကြတာပါပဲ။

ဖြစ်ချင်တာဟာ ဆန္ဒ၊ ရချင်တာဟာ ဆန္ဒ၊ ဒါ့အပြင် မပျောက် မပျက်စေချင်တာ၊ ကာကွယ် စောင့်ရှောက် ချင်တာ၊ အောင်မြင် တိုးတက်ချင်တာ၊ ပြည့်စုံချမ်းသာ ချင်တာ ဆိုတာတွေဟာလည်း ဆန္ဒတွေပါပဲ။

အကုသလစ္ဆန္ဒ၊ ကုသလစ္ဆန္ဒ ဆိုတဲ့ အပြစ်ရှိပြီး မကောင်းကျိုး ရနိုင်တာမျိုးကို လိုချင်တဲ့ဆန္ဒ ရှိသလို၊ အပြစ်ကင်းပြီး ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ရနိုင်တာမျိုးကို အလိုရှိတဲ့ ဆန္ဒမျိုးလည်း ရှိကြပါတယ်။

ကာမစ္ဆန္ဒ၊ ဓမ္မစ္ဆန္ဒ ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ် တွေကို ရလိုတဲ့ ကိလေသာအဖွဲ့ဝင်ဆန္ဒနဲ့ အေးငြိမ်းမှု၊ ချမ်းသာမှု၊ သန့်ရှင်းမှုတွေကို လိုလားတဲ့ ဆန္ဒမျိုးလည်း ရှိတတ်ကြပါသေးတယ်။

ဒီနေရာမှာ လိုချင်မှု၊ ရချင်မှုဆိုတဲ့ ဆန္ဒကို အကြောင်းပြုပြီး အားစိုက်ထုတ်ဆောင်ရွက်မှုဆိုတဲ့ ကမ္မ- အလုပ်တွေလည်း ပေါ်ပေါက်လာစေပါတယ်။

လောကကြီးမှာ မိမိရဲ့ဆန္ဒဟာ ကောင်း၊ မကောင်း ပြန်လှန်ပြီး ချင့်ချိန်တတ်ကြဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ မိမိရဲ့ လိုအပ်ဆန္ဒဟာ ကောင်းပါတယ်၊

သိရုံအသိမှ ပညာဉာဏ်အရှိသိသို့

၃.

ရည်ရွယ်ချက်ဟာ ကောင်းပါတယ်ဆိုတဲ့ အခြေအနေကို
ရောက်ခဲ့ရင် ကမ္မဆိုတဲ့ အလုပ်လည်းပဲ ဆန္ဒအလျောက်
အကောင်းဖြစ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ကမ္မအလုပ်ထဲမှာ
ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ-ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်အလုပ်
သုံးမျိုးစလုံး ကောင်းကြဖို့ဟာ အခြေခံမူလ စိတ်ကောင်း
ဖြစ်ဖို့ပါပဲ။

စိတ်ကောင်းဖြစ်ဖို့ ကောင်းတဲ့ကံအလုပ်ဖြစ်ဖို့
စိတ်နဲ့ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိ၊ ပညာတွေနဲ့ အမြဲ ပေါင်းသင်း
နေတဲ့စိတ် ဖြစ်နေရပါမယ်။

ခက်တော့လည်း ခက်သားပါကလား။

ဖြစ်ချင်တဲ့ဆန္ဒကတစ်မျိုး၊ လုပ်နေရတဲ့ အလုပ်က
တစ်မျိုး၊ ဖြစ်လိုတဲ့ဆန္ဒက တစ်မျိုး၊ လုပ်နေမိတဲ့ အလုပ်က
တစ်မျိုးဆိုတာတွေက ခဏခဏကြုံတွေ့ရပါတယ်။

လောက၊ စီးပွား၊ လူမှုရေးစတဲ့ အရေးတွေမှာ
ဆန္ဒတစ်မျိုး၊ အလုပ်တစ်မျိုးဖြစ်နေရင် အကျိုးလွှဲ တတ်
ပါတယ်။ အကျိုးနည်းတတ်ပါတယ်။

ဒီလိုသာဆိုရင်-

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်က လူစိမ်း သက်
သက်ပါ။ တရားနဲ့ မတွေ့ဖူး၊ မကြုံဖူးပါဘူးဘုရား၊ အဲဒါ
တရားနဲ့တွေ့ဖူး၊ ကြုံဖူးချင်လို့ တရားအားထုတ်နည်း
အစက စပြီး တပည့်တော်နားလည်အောင် ပြောပေးပါ
ဘုရား”

“အမယ်လေး...တယ်ပြီး စကားတတ်လှပါကလား။ တရားနဲ့ တွေ့ဖူး၊ ကြုံဖူးချင်လို့တဲ့၊ အစက စပြီး အားထုတ်နည်းတဲ့။ ကဲ... တရားဆိုတာ ဘာလဲ။ လောကကြီးဟာ တရားပေါ့။ တရားအသိတွေ တိုးပွားစေနိုင်တဲ့ အာရုံတရားပေါ့။ လောက အကြောင်းကို နိစ္စရူပတွေ ကြုံနေကြတဲ့ ဒကာကြီးတို့မှာ အာရုံတရားတွေနဲ့ တွေ့ဖူး၊ ကြုံဖူးကြတာပဲပေါ့။ ကဲ... ဒီလိုပဲ စကားတတ်တဲ့ ဒကာကြီးကို ပြောလိုက်တော့မယ်”

“အဲဒီလိုဆိုလဲဘုရား၊ တပည့်တော်က အာရုံတရားတွေကို တွေ့ဖူး၊ ကြုံဖူးပါတယ်။ အသိဉာဏ် တရားတွေနဲ့ မဆုံဖူးပါဘူးဘုရား။ အဲဒါ မြန်မြန်ဆုံအောင်၊ အသိဉာဏ်တွေ မြန်မြန်ပေါ်အောင် တရားဟောပေးတော်မူပါဘုရား”

“အမယ်လေး... ဦးပဉ္စင်းစကားနဲ့ ဦးပဉ္စင်းကို ပြန်ပြောနေတာပါလား။ ကဲ... ဒီလိုဆိုရင် တရားက အချိန်ပေးပြီး အားထုတ်ချင်တာလား၊ သီးခြား အချိန်မပေးဘဲ အားထုတ်ချင်တာလား”

“ဟာ... သီးခြားအချိန်မပေးဘဲ အားထုတ်လို့ရရင် ပိုပြီးကောင်းတာပေါ့ဘုရား”

“ကဲ... ဒီလိုဆိုရင် နားထောင်”

“ဟင်... အရှင်ဘုရားက ဘာမျှလည်း မပြောဘဲနဲ့ နားထောင်တဲ့၊ တပည့်တော်က နားထောင်နေတာပဲ။ အရှင်ဘုရားက ဘာစကားမျှ မပြောတော့၊

သိရုံအသိမှ ပညာဉာဏ်အရှိဆီသို့

၅

ဘာမျှ မကြားဘူးပေါ့”

“ဒကာကြီး၊ ဦးပွင်းက ဒီလိုဆိုရင် နားထောင်
လို့ပြောလိုက်ပြီး ရပ်ထားလိုက်တော့ ဒကာကြီးက မကြား
တာလား။ နားမထောင်တာလား”

“နားထောင်တာပေါ့ ဘုရား။ မကြားတာ”

“ဟုတ်ပြီ။ နားထောင်နော်။ မကြားတာက
ဦးပွင်းစကား ပြောတဲ့အသံကို မကြားတာလား။ ဘေးက
တခြားအသံတွေကိုပါ မကြားတာလား”

“ဟာ.. အရှင်ဘုရားရဲ့စကားကို နားထောင်
ဆိုတော့ စကားသံကို နားထောင်တာပေါ့။ စကား သံကို
မကြားတာပါ။ တခြားအသံတွေကိုတော့ ကြားတာပေါ့”

“ဒါ .. မေးလို့ဖြေတဲ့သဘောလား၊ သေချာသိ
လို့လား”

“သေချာသိတာပေါ့ ဘုရား၊ တပည့်တော်
ကသာ အရှင်ဘုရားရဲ့ စကားသံကို နားထောင်တာ၊
ဂရုစိုက်တာ၊ ဒါပေမယ့် တပည့်တော်ရဲ့စိတ်က ဘာအသံ
တွေဖြစ်ဖြစ် ရှိနေတဲ့အသံတွေကို ကြားနေရတယ်လေ”

“အဲဒီလို ကြားရင်းနဲ့ ဦးပွင်းရဲ့စကားသံရော”

“ဟာ .. ဒါတော့ မကြားပါဘူး၊ ရှိမှမရှိတာ”

“အသံကို မကြားတာလား၊ အသံမရှိဘူး၊
မပြောဘူးလို့ သိတာလား”

“ဟာ .. ဟုတ်လိုက်လေ ဘုရား၊ စကားသံ

မရှိတာ၊ မပြောတာကို သိတာ၊ ဟုတ်ပြီဘုရား၊ တပည့်တော် သိပြီဘုရား”

“ဘာသိတာလဲ”

“ဪ... တပည့်တော်က ကြားချင်နေတာက စကားသံ၊ ဒါပေမယ့် တခြားအသံအာရုံတွေနဲ့ စိတ်က ဆုံပြီး သိနေတာပဲ၊ တခြားအာရုံရဲ့ သဘောတွေကို ဒီ သိတတ်တဲ့ သဘောတွေက သိနေကြတာပဲ”

“အဲဒီလိုဖြစ်နေတာကို စောစောကတည်းက သိလိုက်တာလား၊ အခုမှ မေးရင်း ဖြေရင်း သိတာလား”

“ဟာ .. စောစောက မသိပါဘူး၊ အခုမှ သိတာပါဘုရား၊ စောစောကသာ သိရင် အရှင်ဘုရားရဲ့ စကားကို အတင်း စောင့်နားထောင်တာမျိုး၊ နောက် မပြောသေးလို့ သဘောမကျတာတွေမျိုး၊ နောက် စိတ်က မအေးဆေးတာမျိုး ဘယ်အဖြစ်ခံမလဲ ဘုရား”

“အေးပေါ့၊ ဒကာကြီးက ဉာဏ်ထက်တယ်နဲ့ တူပါတယ်။ တရားအားထုတ်ချိန် သီးခြားမပေးဘဲ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်နိုင်ဖို့ နည်းပြပေးလိုက်တာ ချက်ချင်း သဘောပေါက်သွားတာပဲ။ ကဲ .. ကဲ၊ တော် တော်ဟုတ်ပြီပဲ၊ အလုပ်ကိစ္စရှိရင် ပြန်ရောပေါ့”

“ဟာ.. အရှင်ဘုရားကလည်း တပည့်တော်ကို ဘာမျှလည်း မသင်ရသေးဘဲနဲ့ ‘ဘယ်လိုထိုင်’ ‘ဘယ်လို လက်ထား’ ‘မျက်စိမှိတ်’ ‘အသက်ကို ဘယ်လိုရှူ’

‘ဘယ်နားလေးမှတ်’ ဆိုတာတွေ တစ်ခုမျှ မပြောရသေးဘူးလေ’

“ဒကာကြီး၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေတုံး”

“ဟာ။ အဲဒါ တရားအားထုတ် နည်းတွေလေ၊ အရှင်ဘုရားလည်း သိလျက်သားနဲ့ တပည့်တော်ကို မေးနေရသေးတယ်”

“မေးရမယ်လေ၊ ဒကာကြီးက အဲဒါတွေကို တရားအားထုတ်နည်းလို့ ပြောတယ်။ အဲဒါတွေကို သိချင်တယ်တဲ့။ နောက်ပြီး ကိုယ် အားထုတ်ချင်တာက သီးခြားအချိန်မပေးဘဲ အားထုတ်လို့ရတဲ့ နည်းနဲ့ အားထုတ်ချင်တာဆို”

“ဪ။ ဟုတ်သားပဲ။ တပည့်တော်မေ့သွားလို့ပါ။ တပည့်တော်က ‘တရားအားထုတ်ကြရင် အသက်ရှူသွင်း၊ ရှူထုတ်ကို စပြီး အားထုတ်ရတယ်။ ထိုင်ပြီး အားထုတ်ရတယ်။ မျက်စိမှိတ်ရတယ်။ အဲဒီလိုစပြီး အားထုတ်မှ ဝိပဿနာလို့ ပြောတာကြားဖူးလို့ပါဘုရား”

“အဲဒါတွေက တရားအားထုတ်နည်းလို့ ပြောရင်တော့ ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဝိပဿနာလို့တော့ တစ်ခုတည်း မပြောပါနဲ့။ အာနာပါနုခေါ်တဲ့ အသက်ရှူသွင်း ရှူထုတ် အားထုတ်တဲ့နည်းက သမထနည်းလည်းရှိတယ်။ ဝိပဿနာနည်းလည်း ရှိပါတယ်”

“ဪ။ ဟုတ်သလားဘုရား”

“နောက်ပြီး တရားအားထုတ်နည်းတွေက
ဝိပဿနာအတွက် ပိဋကတ်သုံးပုံ နိကာယ်ငါးရပ်တွေ
ထဲမှာ အများကြီးရှိကြပါတယ်။ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း နည်း
က သီးခြားတစ်သုတ်အနေနဲ့ ဟောထားသလို မဟာ
သတိပဋ္ဌာန်သုတ္တန်ကြီးမှာလည်း ဟောပါတယ်”

“မှန်ပါဘုရား။ အဲဒီ အာနာပါနက ဘုရားရှင်
တိုင်း အားထုတ်ကြတယ်ဆို၊ နောက်ပြီးလူတိုင်းနဲ့ ဒီ
တရားအားထုတ်နည်းနဲ့ ကိုက်ညီတယ်ဆို၊ ဟုတ်သလား
ဘုရား”

“ဘုရားရှင်တိုင်း အားထုတ်ခဲ့ကြတယ်ဆိုတာ
ဟုတ်ပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုရင် ဒီကမ္မဋ္ဌာန်းတစ်ခုတည်း
ကို အကြောင်းပြုပြီး အကျင့်စရဏဈာန်တွေလည်း ရနိုင်
လို့၊ ဝိပဿနာအသိဝိဇ္ဇာတွေလည်း ရနိုင်လို့၊ အသိဉာဏ်
တွေလည်း ရနိုင်လို့ အားထုတ်တော်မူခဲ့ကြတာပါ”

“လူတိုင်းနဲ့ ကိုက်ညီတယ်ဆိုတာကတော့ မဟုတ်
ပါဘူး။ သီးခြား သပ္ပာယ်မျှပြီး လျင်လျင်မြန်မြန် တရား
ထူးရဖို့ဆိုတာ လူတိုင်းနဲ့တော့ မသင့်လျော်ပါဘူး။ စရိုက်
အားလျော်စွာ သတိဉာဏ်အား၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိအားတွေ
အပေါ် မူတည်ပါတယ်”

“အဲ... ဒါပေမယ့် ဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းပဲဖြစ်ဖြစ်
ကောင်းတဲ့ သတ္တိတွေကို တိုးပွားစေပြီး မကောင်းတဲ့
ဓာတ်ဆိုးတွေကိုတော့ လျော့ပါးစေနိုင်ကြတာချည်းပါပဲ”

“အခုပဲကြည့်လေ၊ ဒကာကြီးက အချိန်သီးခြား မပေးဘဲ အားထုတ်တဲ့ နည်းကို လိုချင်တာဆို၊ ထိုင်ပြီး အားထုတ်မှရမယ်ဆိုရင် အဲဒီနည်းအတွက် အချိန် သီးခြားပေးရမယ်လေ။ နေရာလည်း ရွေးပြီးထိုင်ရတာ ဆိုတော့ နေရာလည်း သီးခြားပေးရမယ်လေ။ တခြား အလုပ်တွေ အားလပ်မှ၊ ဒါမှမဟုတ် နားမှ အားထုတ်ရမှာ ဆိုတော့ အလုပ်လည်း သီးခြားရပ်ပေး၊ နားပေးရတယ် လေ။ လျောင်း၊ ထိုင်၊ ရပ်၊ သွား အမှုအရာတွေကိုလည်း ထိုင်တာတစ်ခုတည်း အမှုအရာရွေးရတယ်လေ’

“ကဲ... အဲဒီနည်းက အားထုတ်ဖို့ သီးခြားအချိန်၊ နေရာ၊ အလုပ်၊ ဣရိယာပုတ်တွေ ပေးနေရတယ်မဟုတ် လား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။ အဲဒီလိုဆိုရင် တပည့် တော်တို့ နိစ္စဓူဝအလုပ်လုပ်၊ အလုပ်ရှုပ်နေကြတဲ့သူတွေ အတွက် အဆင်ပြေဖို့ သိပ်မလွယ်ဘူးထင်ပါတယ်ဘုရား”

“ဒကာကြီးက အချိန်သီးခြား မပေးရဘဲ အားထုတ်တဲ့နည်းကို လိုချင်တယ်ဆို”

“ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား”

“အဲဒီနည်းကို စောစောကလည်း ပြောခဲ့ပြီးပြီပဲ။ တရားအားထုတ်နည်းက ကာယ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မ ဆိုတဲ့အာရုံတွေကို တွေ့အောင်၊ မြင်အောင်၊ သေချာသိ အောင် ကြည့်တဲ့နည်းတွေပါပဲ”

“အာနာပါနဆိုတာ ကာယထဲမှာပါတယ်။ ကာယတစ်ဆယ့်လေးမျိုးထဲက တစ်မျိုးပေါ့။ ကာယထဲမှာလည်း သွားရင်း လာရင်း၊ စားရင်း သောက်ရင်း၊ ရောင်းရင်း ဝယ်ရင်း အားထုတ်လို့ရတဲ့နည်းတွေ ရှိပါတယ်”

“ဪ။ ဟုတ်သလားဘုရား။ တပည့်တော်က တရားအားထုတ်ရင် ထိုင်၊ ထွက်သက် ဝင်သက်ကို ကြည့်ခါ၊ တရားထင်တာပါဘုရား”

“မဟုတ်ဘူး ဒကာကြီး၊ စောစောက ပြောခဲ့တဲ့ ‘ကဲ ... ဒီလိုဆိုရင် နားထောင်’ ဆိုတာ မှတ်မိမှာပေါ့”

“မှတ်မိတာပေါ့ ဘုရား”

“အခုရော ကိုယ့်စိတ်ကလေးက စကားပြောတာ နားထောင်နေပုံ၊ ပြောချင်စိတ်တွေ ဖြစ်ပုံ၊ ပြောလိုက်တဲ့အခါ ဖြစ်ပုံလေးတွေကို သိရင်းနဲ့၊ သတိရှိရင်းနဲ့ ပြောလို့ဆိုလို့ရော မရဘူးလား”

“အဲ... ဟုတ်သားပဲ။ ဟုတ်သားပဲဆိုတာက ‘ဟုတ်သားပဲ’ ပြောလိုက်တဲ့အခါ ‘ဟုတ်’ ဆိုတာရယ်၊ ‘သား’ ဆိုတာရယ်၊ ‘ပဲ’ ဆိုတာရယ် ဒါတွေကို ပြောချင်စိတ်၊ နောက် ပြောလိုက်တာ၊ ပြောလိုက်တဲ့အခါ ပါးစပ်၊ နှုတ်ခမ်း၊ မျက်နှာဆိုတဲ့ နေရာတွေလောက်ဆီက လှုပ်သလို၊ ရွေ့သလို၊ တင်းသလိုလေးတွေကိုလည်း တွေ့လိုက်နိုင်တာပဲ ဘုရား။ သိလိုက်တာပေါ့ ဘုရား”

“ဒကာကြီးက ဉာဏ်ရှိသားပဲ”

“တပည့်တော်က ဉာဏ်ရှိတာထက် အခု သတိ ရှိလိုက်တာလို့ ထင်ပါတယ်ဘုရား။ အခု အရှင်ဘုရား နဲ့ပြောမှ၊ ဆိုမှ၊ သိလာမှ တရားကို ဒီလိုလေးတွေလည်း အားထုတ်လို့ ရနိုင်တယ်လို့ သဘောပေါက်လာပါတယ် ဘုရား”

“တယ်ဟုတ်ပါလား။ ဘာမျှတောင် သေသေ ချာချာ မပြောရသေးဘူး။ တော်တော်သိလာတာပဲ”

“မှန်ပါ။ ရှေ့ဆက်ပါဦးဘုရား”

“ဘာဆက်ရဦးမှာလဲ”

“ဘယ်လိုဆက်ပြီး ဘယ်လိုအားထုတ်ရဦးမလဲ ဆိုတာတွေပေါ့ ဘုရား”

“ဪ... အေးအေး။ ဒကာကြီး၊ ဒကာကြီးရဲ့ ဆန္ဒက အချိန်မရွေး၊ အချိန်သီးခြားပေးစရာမလိုဘဲ အား ထုတ်တဲ့နည်းကို လိုချင်တာ၊ တကယ် လို့များ ဦးပဉ္စင်းက တင်ပျဉ်ခွေထိုင်၊ ဒီလိုလုပ် ဒီလောက်ကြာကြာအားထုတ် လို့ပြောရင် အဆင်ပြေပါ့မလား”

“ဟာ... ဘယ်ပြေမလဲဘုရား။ ဖြစ်ချင်တာက တစ်မျိုး၊ လုပ်ချင်တာက တစ်မျိုးဖြစ်နေမှာပေါ့။ အဆင် ဘယ်ပြေမလဲဘုရား”

“အခု စကားပြောရင်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ထသွား၊ ထလာ၊ လုပ်ရင်း ကိုင်ရင်းပဲဖြစ်ဖြစ် ဒကာကြီးမှာ ရှိတယ် ဆိုတဲ့ စိတ်ကလေးဟာ တစ်မျိုးမဟုတ် တစ်မျိုးတော့

သိမနေဘူးလား”

“သူ့ဟာ သူတော့ သိနေတာပေါ့တုရား။ ဒါပေမယ့် တပည့်တော် သိချင်တာတွေကိုတော့ သူက အမြဲလိုက်ပြီး မသိပေးနိုင်ပါဘူးဘုရား”

“ဟုတ်တယ် ဒကာကြီး၊ စိတ်ဆိုတာ သူ့ဟာ သူ ဆိုသလိုပဲ ကြုံရာ ဆုံရာအာရုံကိုတော့ သိနေပါတယ်။ ဒါဟာ စိတ်ရဲ့သတ္တိ၊ စိတ်ရဲ့သဘောပေါ့။ ဘယ်သူမျှ တားလို့ မရပါဘူး။ တားလို့မရသလို သိအောင်လည်း ဘယ်သူကမျှဝင်ပြီး လုပ်ပေးစရာ မလိုပါဘူး။ လုပ်ပေးလို့ လည်း မရပါဘူး”

“ဟင်... ဒါဖြင့် တပည့်တော်တို့ ကြည့်ချင်၊ သိချင်တဲ့အာရုံကိုတော့ ကြည့်လို့ သိလို့ရမှာပေါ့နော်”

“ရတယ်ဆိုရင် ဒကာကြီးက ကြည့်ခိုင်း၊ သိခိုင်း လို့ စိတ်ကလိုက်ပြီး ကြည့်ပေး၊ သိပေးနေတာလား”

“ဟာ... အဲဒီလိုတော့ မဟုတ်ဘူးနဲ့တူပါတယ်”

“ဒါဖြင့် ဘယ်လိုလဲ”

“ဟုတ်တာပေါ့၊ ဒီလောက်ထိ သိဖို့ကတော့ ဗဟုသုတလည်းလိုတယ်။ ဒါမှမဟုတ် တော်တော်ကိုပဲ အပါးတစ်ဝ၊ ကိုယ့်စိတ်ကို ဘယ်လိုဖြစ်နေသလဲလို့ မမေး သော်လည်း သိနေနိုင်တဲ့ သတိဉာဏ်ရှိဖို့လိုအပ်တာကိုး”

“ဒကာကြီးမှာ စောစောက နားထောင်ရင်း ဖြစ်သလို ဖြစ်လာတဲ့ သတိတွေ၊ အသိဉာဏ်တွေ

ဖြစ်လာရင် သဘောပေါက်လာနိုင်ပါတယ်”

“စိတ်က ဘယ်အာရုံကိုမဆို သိနိုင်တယ်။

ကြည့်နိုင်တယ်”

“ဒကာကြီးက ကိုယ်ကြည့်ချင်တာ၊ ကိုယ်မြင်ချင်တာကိုသာ ကြည့်တယ်။ ဒါကလည်း ဒကာကြီးက ကြည့်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒကာကြီးရဲ့ ကြည့်ချင်မြင်ချင်တဲ့ အလိုဆန္ဒက ဒီစိတ်ကိုပေါင်းပြီး သူကြည့်ချင်တာကို ကြည့်ခိုင်းတာပါ”

“ဪ... ဟုတ်တယ်ဘုရား။ ဟုတ်တယ်”

“တကယ်လို့ ဒကာကြီးရဲ့ ကာမစ္ဆန္ဒလို့ခေါ်တဲ့ တဏှာလောဘဓာတ်က အားကောင်းရင် ကာမဂုဏ် အာရုံတွေကို တွေ့ချင်တယ်။ ကာမအာရုံရဲ့ အရသာ တွေကို ခံစားချင်တယ်”

“ဒါမှမဟုတ်လို့ ဒကာကြီးမှာ ဓမ္မစ္ဆန္ဒလို့ခေါ်တဲ့ ဓမ္မသဘောတွေက အားကောင်းရင် ကာမဂုဏ်အာရုံကို တွေ့လည်း ဒီအာရုံတွေရဲ့ အာရုံသဘော၊ ဒီကာမဂုဏ် တွေရဲ့ နှောင်ဖွဲ့တတ်မှုသဘောတွေကို တွေ့ချင်၊ မြင်ချင်၊ သိချင်ပါလိမ့်မယ်”

“ဪ... တပည့်တော် စိတ်မှာကို ဒီလိုဖြစ်ချင် သိချင်မှုနှစ်မျိုးရှိတာပါလား”

“ပုထုဇဉ်တွေရဲ့ စိတ်တိုင်းမှာ ဒီလိုနှစ်မျိုးဖြစ် တတ်ကြပါတယ်။ တချို့က ကာမစ္ဆန္ဒအားကြီးတယ်။

တချို့က ဓမ္မစန္ဒအားကြီးတယ်။ တချို့က နှစ်မျိုးစလုံး အားကြီးတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မတူကြဘူး ပေါ့”

“မှန်ပါ၊ ဆက်ပါဦးဘုရား”

“တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာ ကာမစန္ဒတွေ လျော့ပါးပြီး ဓမ္မစန္ဒတွေ တိုးပွားအောင်၊ အကုသလစန္ဒတွေ လျော့ပါးပြီး ကုသလစန္ဒတွေ တိုးပွားအောင် ကြိုးစား ကြရတာပါ”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီတော့ ဒကာကြီးက ကာမဂုဏ်တွေရဲ့ အပြစ်ကို သိအောင် မြင်အောင် စာတွေ ပေတွေဖတ်၊ တရားနာ၊ စဉ်းစားလို့၊ ဓမ္မသဘောအမှန်တွေကို သိချင် မြင်ချင်စိတ်တွေလည်း တိုးပွားစေဖို့ ဖတ်ရ၊ မှတ်ရ၊ နားကြားရမှာပါ”

“မှန်လှပါဘုရား”

“အဲဒါဟာ တရားကျင့်နည်းပါ။ တကယ်လည်း မိမိစိတ်မှာ ကာမဂုဏ်ကို အာရုံပြုပြီး လိုချင်မှုတွေ မကျေနပ်မှုတွေ မဖြစ်အောင်၊ မတွေမဝေ အမြဲသတိရှိရှိ အသိပါပါနေနိုင်အောင် ကြိုးစားရပါမယ်။ ကိုယ့် စိတ်ကို ပြန်ကြည့်ပါ။ စိတ်နဲ့စပ်နေတဲ့ သဘောတွေကို သေချာသိ ပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်ကြည့်ပါ။ ကိုယ်နဲ့စပ်တဲ့သဘော တွေကို သေချာသိပါ။ သေချာသိအောင် အမြဲသတိရှိရှိ

နေပါ။ အေးအေးဆေးဆေးသွားရင်း လာရင်း အချိန်မရွေး
 သိနိုင်အောင် ကြည့်ပါ။ အဲဒါ ဝိပဿနာအားထုတ်
 နည်းရဲ့ အခြေခံလည်းဟုတ်တယ်။ ရှေ့ဆက်တက်လှမ်း
 နေတာလည်း ဟုတ်တယ်။ အမြင့်ရောက်လာတာလည်း
 ဟုတ်တယ်။ ဒကာကြီးက အဲဒီလိုနဲ့ ကိုက်ညီလောက်
 ပါတယ်။ အားထုတ် ကြည့်ပါ။ အဆင်မပြေရင်တစ်ခေါက်
 ပြန်လာပြောပေါ့”

“မှန်လှပါ။ ကျေးဇူးတင်လှပါ တယ်ဘုရား”

မြင်ပုံချင်း မတူသလို

လူ့ဘောင် အသိုက်အဝန်းမှာ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး
တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ဆက်သွယ်မှုဆိုတာရှိနေပါ
တယ်။

အမှုအရာနဲ့လည်း ဆက်သွယ်နိုင်ကြသလို၊
အပြောအဆို အသံစကားနဲ့လည်း ဆက်သွယ်နိုင်ကြပါ
တယ်။ ဆက်သွယ်မှုဆိုတာကတော့ အမြင်အားဖြင့်၊
အကြားအားဖြင့်၊ အတွေ့အထိအားဖြင့်ဆိုပြီး အမျိုးမျိုး
ရှိနေကြပါတယ်။

တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး၊ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်
ဆက်သွယ်ကြတယ်ဆိုတာ တစ်ဦးက သိစေချင်သလို
တစ်ဦးက သိသွားဖို့ နားလည်သွားဖို့၊ တစ်ယောက်သိ

ထားသလို တခြားတစ်ယောက်ကလည်း သိလာအောင်၊
သဘောပေါက်နားလည်လာအောင်ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးပါ။

မျက်စိအမြင်အားဖြင့် မြင်တွေ့ပြီးမှ သဘော
ပေါက်နားလည်နိုင်သူအတွက် မျက်စိအမြင်နဲ့ဆက်သွယ်
ကြပါတယ်။

နားအသံကြားအားဖြင့် ကြားသိပြီးမှ သဘော
ပေါက် နားလည်နိုင်သူအဖို့ဆိုရင်လည်း နားအသံကြားနဲ့
ဆက်သွယ်ကြပါတယ်။

အနံ့ နှမ်းရှူသောအားဖြင့် နှမ်းရှူပြီးမှ နား
လည်သဘောပေါက်တတ်သူအဖို့ အနံ့နှမ်းရှူမှုနဲ့ ဆက်
သွယ်ကြပါတယ်။

အစားအစာကို စားသောက်တဲ့အနေနဲ့ စား
သောက်မိမှသာ သဘောပေါက်နားလည်နိုင်သူတွေ အတွက်
ကို အစားအသောက် စားသောက်မှုနဲ့ ဆက်သွယ်ကြပါ
တယ်။

ဒီလိုပါပဲ၊ တချို့ကတော့ အတွေ့အထိကို ခံစား
သိပြီးတော့မှလည်း နားလည်သဘောပေါက်တာတွေရှိ
တတ်ကြပါတယ်။

တချို့ဆိုရင် မျက်စိအမြင်၊ နားအကြား၊ အနံ့
နှမ်းရှူ၊ အစားအစာစားသောက်၊ အတွေ့အထိခံစားသိ
တို့ကို ကျော်လွှားပြီးတော့ စိတ်နဲ့ဆက်သွယ်တတ်ကြတာ
တွေလည်း ရှိကြပါတယ်။ စိတ်အချင်းချင်းဆက်သွယ်မှု

သဘောနဲ့ သဘောပေါက်ကြတာတွေလည်း ရှိပါတယ်။

ဒီဆက်သွယ်မှုတွေဟာ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး၊ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် သဘောပေါက်အောင်၊ နားလည်အောင် ဆက်သွယ်ကြရတဲ့သဘောပါ။

တစ်ဦးသိပြီးတဲ့အသိကို တစ်ဦးကသိဖို့၊ တစ်ယောက် နားလည်သဘောပေါက်ထားတာကို တစ်ယောက်က နားလည်သဘောပေါက်ကြဖို့ပါပဲ။

အဆင်းကိုမြင်၊ အသံကိုကြား၊ အနံ့ကိုနံ၊ အစားကိုစား၊ အတွေ့ကိုသိ၊ သိစရာကို စိတ်ကသိရင်းနဲ့ သိတတ်၊ နားလည်တတ်၊ သဘောပေါက်တတ်တဲ့ သဘောတရားတွေပါ။

ဒါပေမယ့် တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မြင်ပုံချင်းမတူကြဘူးဆိုတာမျိုးလည်း ရှိပါတယ်။ မြင်ပုံချင်း မတူသလို ကြားပုံချင်းလည်းမတူ၊ နံပုံချင်းလည်းမတူ၊ စားပုံချင်း၊ တွေ့ထိပုံချင်း၊ သဘောပေါက်ပုံချင်းလည်း မတူကြပါဘူး။

မြင်စရာကတော့ အဖြူတစ်ခုတည်းဆိုပါစို့၊ သူလည်း အဖြူကို မြင်တာပဲ၊ နားလည်ပုံက တစ်မျိုး၊ သင်လည်း အဖြူကို မြင်တာပါပဲ၊ သဘောပေါက်ပုံက တစ်မျိုး၊ ငါလည်း အဖြူကို မြင်တာပါပဲ၊ သေချာသိပုံက တစ်မျိုးပါ။

မြင်စရာ၊ မြင်ရတာကတော့ အဖြူတစ်ခုတည်းပါပဲ၊ ဘာလို့ကွဲပြားကြတာလဲလို့ မေးစရာရှိပါတယ်။

သိပုံ၊ နားလည်ပုံ၊ သဘောပေါက်ပုံချင်း ဘာလို့မတူတာ
လဲလို့ဆိုရင် သိနိုင်၊ နားလည်နိုင်၊ သဘောပေါက်နိုင်တဲ့
အသိဉာဏ်ပညာအားချင်းက မတူညီလို့ပါပဲ။

မြင်တာတူပေမယ့် အမြင်ချင်း မတူပါဘူး။

ကြားတာတူပေမယ့် အကြားချင်း မတူပါဘူး။

နံတာတူပေမယ့် အနံချင်း မတူပါဘူး။

အရသာတူပေမယ့် စားပုံချင်း မတူပါဘူး။

အတွေ့တူပေမယ့် တွေ့ထိပုံချင်း မတူပါဘူး။

သိစရာ၊ စဉ်းစားစရာအာရုံမျိုးတွေ တူတတ်
ပေမယ့် သဘောပေါက်ပုံ၊ နားလည်ပုံချင်းကတော့ မတူ
တတ်ကြပါဘူး။

အသိတွေကွာလို့၊ ပညာတွေကွာလို့၊ ဉာဏ်
အရည်အချင်းတွေကွာလို့ပါပဲ။

အဲဒီလိုကွာခြားချက်ရှိတဲ့အတွက် တစ်ယောက်
နဲ့တစ်ယောက်၊ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ဆက်သွယ်မှုတွေ လွဲမှား
တတ်သလို သဘောပေါက်နားလည်ပုံချင်းလည်း ကွာ
ခြားတတ်ကြပါတယ်။

တစ်ဦးက သိစေချင်သလို၊ တစ်ဦးက ဘယ်လိုမျှ
မသိနိုင်တော့ပါဘူး။ မြင်အောင်ပြပေမယ့် ပြသလောက်
မမြင်၊ ကြားအောင်ပြောပေမယ့် ပြောသလောက်မကြား
ဆိုသလိုပါပဲ။ သဘောပေါက်သင့်သလို မပေါက်၊ နားလည်
သင့်သလို နားမလည်တော့ဘဲ တလွဲတွေ ဖြစ်ကုန်

တတ်ကြပါတယ်။ အမှန်တွေကိုပဲ အမှားသဘော သက်
ရောက်ကုန်တတ်ပါတယ်။

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်တရားအားထုတ်
တာနဲ့ အခုဖြစ်နေပုံတွေနဲ့ကို လျှောက်ပြချင်လို့ပါဘုရား”

“အင်း”

“တရားဆိုတာက တကယ်အားထုတ်ရင်၊
အားထုတ်ခိုင်းတဲ့အတိုင်း အားထုတ်ရင်၊ သိခိုင်းတဲ့အတိုင်း
သိရင် ဒီအသိကပဲ လက်တွေ့မှာလည်း အသုံးချလို့ရ
တယ်မဟုတ်လားဘုရား”

“အင်း .. ရတာပေါ့”

“အဲဒါလျှောက်မလို့ပါဘုရား၊ တပည့်တော်က
ဆရာခိုင်းတဲ့အတိုင်းလည်း အားထုတ်ပါတယ်၊ ရလည်း
ရပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် လက်တွေ့မှာ အသုံးချလို့ မရပါဘူး
ဘုရား”

“အင်း”

“ဟာ .. အရှင်ဘုရားကလည်း တအင်းအင်း
နဲ့ နည်းနည်းပါးပါးလေးလောက်တော့ ပြန်ဖြေဦးမှပေါ့
ဘုရား”

“ဖြေလို့ မရသေးဘူးဒကာကြီး၊ ဒကာကြီးရဲ့
စကားက မဆုံးသေးဘူးလေ၊ နောက်ပြီး ဘယ်လိုတရား
ကို သိထားတာလဲ၊ အားထုတ်ထားတာလဲ၊ ဘယ်
လိုခိုင်းလို့ ဘယ်လိုသိထားသလဲ၊ လက်တွေ့မှာရော

ဘယ်လိုတွေဖြစ်လို့ ဘယ်လိုအသုံးချသလဲ၊ အသုံးချလို့ ရတယ်ဆိုတာနဲ့ အသုံးချလို့ မရဘူးဆိုတာက ဘယ်လို သဘောတွေလဲ၊ ဘယ်လိုကွာခြားနေသလဲ၊ ကဲ .. အဲဒါတွေကို ပြောနေတဲ့ ဒကာကြီးရဲ့ စကားက အဆုံးမှ မသတ်သေးတာ၊ အဲဒါ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကြားဝင်ပြော လို့ရပါမလဲ”

“ဪ .. ဟုတ်သားပဲဘုရား၊ တပည့်တော် က အရှင်ဘုရားကို တအင်းအင်းပဲ ပြန်ပြောနေတော့ အားမရသလိုဖြစ်ပြီး ပြောမိတာပါဘုရား၊ ဒီလိုဆိုရင် အရှင်ဘုရားပြောသလိုအထိ တပည့်တော်ပြောပါမယ် ဘုရား”

“အင်း .. ပြောပါ”

“ပြောတာကတော့ ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ မပြောခင် စကားပလ္လင်ခံပြီးတော့ ပြောပါရစေ”

“အင်း .. ပြောပေါ့”

“တပည့်တော် အားထုတ်ခဲ့တဲ့တရားက တကယ့် တရားပါ၊ တပည့်တော်ရဲ့ ဆရာသမားများက တကယ် အားကိုးထိုက်တဲ့ ဆရာသမားတွေပါပဲ၊ အပြောလွဲခဲ့ရင် တပည့်တော်က ညံ့လို့၊ နားမလည်လို့ပဲဆိုတာ နားလည် ပေးပါဘုရား”

“ဪ .. ဒကာကြီးက ဦးပဉ္စင်းကို စကား ပလ္လင်ခံတာကိုး၊ မှတ်ထားပါဒကာကြီး၊ ဆရာသမား

တွေ့ဆိုတာ တပည့်တွေအပေါ် ကောင်းစေချင်ကြတာပါပဲ။
ကိုယ်သိသလို၊ ကိုယ်သဘောပေါက်သလို သိစေချင်၊
သဘောပေါက်စေချင်၊ တတ်စေချင်ကြတာချည်းပါပဲ”

“မှန်ပါဘုရား”

“ဒကာကြီး စကားပလ္လင်ခံသလို ဦးပွင်းလည်း
စကားပလ္လင်ခံရဦးမယ်”

“မိန့်ပါဘုရား”

“အခု တရားအားထုတ်တဲ့ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး
ဒကာကြီးမေးလို့ အဖြေပေးရတာနော်၊ တကယ်လို့ မေး
တာကိုဖြေတဲ့အခါမှာ ပြောသင့်တာတွေကို ပြောသင့်
သလို မချန်ဘဲပြောခဲ့ရင် ဒကာကြီးစကားကိုသာ ပြော
တာ၊ ဖြေတာပါ။ ဒကာကြီးရဲ့ဆရာသမားတွေ၊ ဒီဆရာ
သမားတွေရဲ့၊ သန္တာန်မှာရှိတဲ့ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ
တွေကို ပြောတာမျိုးတော့ ဘယ်တော့မှ မဟုတ်ဘူးဆို
တာ ကြိုပြီးသဘောပေါက်ထားစေချင်ပါတယ်”

“မှန်ပါဘုရား၊ တပည့်တော် အဲဒီလိုပဲ ခံယူ
သဘောပေါက်ပါတယ်ဘုရား”

“အင်း... အဲဒီလိုမဟုတ်ခဲ့ရင် တစ်မျိုးအဓိပ္ပါယ်
ကောက်ပြီး ငါ့ကိုစော်ကားတယ်၊ သူ့ကိုစော်ကားတယ်၊
ငါ့ဆရာကို၊ ငါတို့နည်းကို အထင်သေးတယ်၊ အပုပ်ချ
တယ်ဆိုပြီး ဖြစ်တတ်တယ်”

“မဖြစ်ပါဘူးဘုရား”

“ဖြစ်တတ်တာကိုပြောတာပါ။ ပရိယတ္တိပေတံ နဲ့ တိုင်းတာပြီးပြောရင် တချို့မကြိုက်ဖြစ်တတ်လွန်းလို့ပါ”

“တပည့်တော်က မဖြစ်ပါဘူးဘုရား”

“ကဲ .. ဒီလိုဆိုရင် ဒကာကြီးပြောပါ”

“မှန်ပါဘုရား၊ တပည့်တော်တရားအားထုတ်တဲ့အခါမှာ မြင်ရင်လည်း မြင်တယ်၊ ကြားရင်လည်း ကြားတယ် ဆိုတာမျိုးကိုလည်း မှတ်ဖူး၊ အားထုတ်ဖူးပါတယ်ဘုရား၊ နောက်ပြီး ‘ဖြစ်ပျက်’ ‘ဖြစ်ပျက်’ဆိုတာမျိုးလည်း အားထုတ်ဖူးပါတယ်ဘုရား၊ နောက်ပြီး အသက်ပြင်းပြင်းရှူပြီး အားထုတ်တာမျိုးလည်း အားထုတ်ဖူးပါတယ်ဘုရား”

“ဪ .. ဒကာကြီးက တော်တော်စုံအောင် အားထုတ်ဖူးတာကိုး”

“မှန်ပါဘုရား၊ ကျန်တာတွေတော့ မပြောတတ်ပါဘူး”

“ကဲ .. မကျန်တာတွေသာ ပြောပေါ့”

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်က စိတ်ဆိုးတတ်ပါတယ်ဘုရား၊ ‘ထစ်ခနဲဆိုရင် စိတ်ဆိုးတတ်တယ်’ ဆိုတဲ့ အဆင့်ထဲမှာ မပါသော်လည်းပဲ စိတ်ဆိုးတာကတော့ ဝါသနာတစ်ခုလို ဖြစ်နေပါတယ်”

“စိတ်ဆိုးလိုက်ရမှ ဘာမဆိုကျေနပ်တတ်

တယ် ဆိုတာမျိုးကို ပြောတာလား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ အဲဒီစိတ်ဆိုးတဲ့ ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ တရားပါပဲဘုရား၊ တပည့်တော်က စိတ်ဆိုး ပြီဆိုရင် စိတ်ဆိုးမှန်း သိပါတယ်။ ‘စိတ်ဆိုးတယ်’ ဒါမှ မဟုတ် ‘သိတယ် သိတယ်’၊ တစ်ခါတလေ ‘ဖြစ်ပျက် ဖြစ်ပျက်’ ဆိုပြီး ကြားဖူး သိဖူး အားထုတ်ဖူးသမျှတွေနဲ့ ချက်ချင်းဆိုသလို မှတ်လိုက်ပါတယ်။ အားထုတ်လိုက် ပါတယ်”

“စိတ်ဆိုးတုန်း တရားအားထုတ်ရင် ကောင်း တာပေါ့”

“အဲဒါပြောတာပေါ့ဘုရား၊ စိတ်ဆိုးတုန်း တရား အားထုတ်နိုင်တာ ကောင်းတယ်လို့ သိလို့ တပည့်တော် ကြိုးစားပြီးအားထုတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် အားထုတ်နေ ရင်းကိုပဲ ဒီဒေါသက တစ်ခါတလေ ပိုပြီးဆိုးလာတယ်၊ တစ်ခါတလေတော့လည်း လျော့လာတယ်၊ တစ်ခါ တလေတော့လည်း ဖြစ်ကြောက ရှည်နေတော့တာပါပဲ”

“ဪ .. အဲဒီလိုဖြစ်နေတာလား”

“ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်က အဲဒါကို ဘဝင်မကျသလို ဖြစ်နေတာပေါ့၊ ဒီဒေါသပျောက်အောင်၊ ဒီစိတ်ဆိုးတဲ့ အကျင့်ပျောက်အောင် တရားအားထုတ် ပါတယ်ဆိုမှ တစ်ခါတလေ မပျောက်တဲ့အပြင် ပိုတောင် ဆိုးလာတာတွေ တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒါ တပည့်တော်

အားထုတ်နည်းက လွဲနေလို့လား၊ ဒါမှမဟုတ် တပည့်
တော်ကပဲ ညံ့လို့လား”

“ဟော .. ဟော .. ကြည့်၊ ဒကာကြီးစပြော
တုန်းက တပည့်တော်အပြောလွဲခဲ့ရင် တပည့်တော်ကညံ့
လို့၊ နားမလည်လို့ပဲဆိုပြီး နားလည်ပေးပါဘုရားလို့
ပြောခဲ့တယ်မဟုတ်လား”

“ဪ .. ဟုတ်သားပဲဘုရား၊ အဲဒါလေးကို
ရှင်းပြပါဦးဘုရား၊ နားမလည်သေးတဲ့ တပည့်တော်ကို
နားလည်လာအောင်၊ ညံ့နေတဲ့တပည့်တော်ကို တော်လာ
အောင်ပေါ့”

“ဦးပဉ္စင်းတို့ကတော့ ဟိုနည်းဒီနည်းဆိုတာ
တွေကို မပြောလိုပါဘူး၊ ဘုရားရှင်အလိုကျ ဘုရားရှင်
ဖြစ်စေချင်တာ၊ တရားအားထုတ်သူတွေ ဖြစ်လာရမည့်
သဘောတွေကိုတော့ ပြောပေးပါမယ်”

“ပြောပါဘုရား”

“အခု ဒကာကြီးက စိတ်ဆိုးတဲ့အခါ ဘယ်လို
ပဲ မှတ်မှတ်၊ ဘယ်လိုပဲ ရှုရှု၊ စိတ်ဆိုးတာ မပျောက်ဘူး၊
ပိုဆိုးတယ်၊ တစ်ခါတလေ ဖြစ်ကြောရှည်တယ်၊ ဒီလို
ပြောတာမဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“ဒကာကြီးက တရားဆိုတာ ဘယ်လိုဖြစ်လာ
ရင် တရားထင်သလဲ၊ ဒကာကြီးကရော ဘယ်လိုဖြစ်

ချင်သလဲ”

“တရားဆိုတာက ဘာပဲဆိုတာတော့ မထင်တတ်ပါဘူး၊ တပည့်တော်ဖြစ်ချင်တာကတော့ စိတ်ဆိုးရင် ပျောက်သွား၊ ရပ်သွားအောင်၊ ဒီထက်ပိုပြီး စိတ်ကို မဆိုးတော့အောင် ဖြစ်ချင်တာပါပဲဘုရား”

“ဪ .. ဒကာကြီးရယ်၊ ဟုတ်တယ်လေ၊ တရားဆိုတာကို ဘာပဲ၊ ဘယ်လိုပဲ ပြောနေမယ့်အစား၊ အဲဒီလို စိတ်ဆိုးပျောက်အောင်၊ ရပ်အောင်၊ စိတ်မဆိုးတော့အောင် နေနိုင်ရင်၊ နေတတ်ရင်၊ နေမိရင် အဲဒါ တရားဓာတ်တွေရှိနေပြီလို့ ပြောလို့ရတာပေါ့”

“အဲဒါပေါ့ဘုရား၊ တပည့်တော်အားထုတ်ခဲ့တာတွေလည်း စုံပါပြီ၊ အားထုတ်ခဲ့တာတွေလည်း ကြာပါပြီ၊ အခုထိ ဒီစိတ်ဆိုးတာကလေးကိုတောင် မရပ်နိုင်ဘူးဆိုရင် တပည့်တော်ဘဝမှာ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး အားကိုးစရာရှိပါတယ်လို့ ပြောနိုင်ပါ့မလဲ”

“ဪ .. ဒကာကြီးရဲ့စကားက စိတ်မကောင်းစရာပဲ၊ ခုန ဒကာကြီးလာတုန်းက သူလို၊ ကိုယ်လို၊ သာမန်အချိန်အားလို့ စကားပြောရင်းမေးတာလောက်ပဲလို့ ထင်လိုက်တာ၊ အခုဆိုတော့ ဒကာကြီးရဲ့စိတ်ဓာတ် ဒကာကြီးရဲ့အမေးကို အတော်ပဲ လေးစားမိပါတယ်”

“အဲဒီလိုဆိုရင် တပည့်တော်သိချင်တာလေးကို တပည့်တော်သိလာအောင် ပြောပေးပါဘုရား၊ အဲဒီ

စိတ်ဆိုးတာကြီးကိုလည်း ဘယ်လိုဖျောက်ရမယ်ဆိုတာ ပြောပေးပါဘုရား”

“ကဲ .. ကဲ ဒကာကြီး နားထောင်ပါတော့၊ ဒကာကြီးစိတ်ဆိုးတဲ့အခါ စိတ်ဆိုးမှန်းသိတယ်ဆိုတဲ့ စကားနဲ့၊ စိတ်ဆိုးတာ မဖြစ်အောင်နေတဲ့ စကားကို ရှင်းပြပါမယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“စိတ်ဆိုးတာကို သိတယ်၊ စိတ်ဆိုးတာကို သိတယ်ဆိုတာ လူတိုင်း၊ လူတိုင်းဟာ သူများတွေစိတ်ဆိုးရင် မျက်နှာက အမူအရာတွေကြောင့်၊ အသံတွေကြောင့် သိနိုင်တတ်ကြပါတယ်၊ ဒါတောင် တချို့စိတ်ဆိုးနေပေမယ့် အပြင်မထွက်တတ်တဲ့သူတွေရဲ့ စိတ်ဆိုးတာကို သိနိုင်ခဲ့ပါသေးတယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“လူတိုင်းဟာ သူများစိတ်ဆိုးတာကို သိတတ် သိနိုင်ကြသလို၊ ကိုယ်စိတ်ဆိုးတာကိုလည်း သိတတ်ကြပါတယ်”

“မှန်လှပါ၊ တပည့်တော်လည်း သိပါတယ် ဘုရား”

“ကဲ .. ဒကာကြီးကလည်း ကိုယ်စိတ်ဆိုးတာကို ကိုယ်သိတယ်လို့ပြောပါတယ်၊ ဒကာကြီးသိသလို ဒကာမကြီးလည်း စိတ်ဆိုးတာကို သိပါတယ်၊ သားသမီး

တွေလည်းသိပါတယ်”

“ဟာ .. အရှင်ဘုရားရယ်၊ သူတို့ကတော့ မသိနိုင်ပါဘူး၊ သူတို့က တရားမထိုင်ဖူးကြပါဘူး၊ အား မထုတ်ဖူးကြပါဘူး”

“အင်း .. ဆက်ပြီးနားထောင်ပါဦး ဒကာကြီး၊ သူတို့က သူတို့စိတ်ဆိုးတာကို မသိဘူးလို့ ဒကာကြီး ထင်သလား၊ ဟိုတစ်နေ့ကပဲ ဒကာမကြီးရဲ့အသံကို အိမ်ဘေးကကြွသွားရင်း ကြားခဲ့ရတယ်”

“နင်တို့နော်၊ ငါ့ကို သေအောင်သတ်ကြတယ်၊ ငါစိတ်ဆိုးရင် မြန်မြန်သေမယ်ဆိုတာသိတော့ ငါစိတ်ဆိုး အောင်လုပ်ကြတယ်၊ အင်း .. နင်တို့နော် သွားကြ၊ သွားကြ၊ ငါစိတ်ဆိုးနေတယ်၊ ငါ့အနားက မြန်မြန်သွား ကြလို့၊ ပြောနေသံကြားပါတယ်”

“အမလေးရှက်လိုက်တာဘုရား၊ အဲဒီနေ့က တပည့်တော်လည်း ရှိပါတယ်၊ သူတို့သားအမိတွေ ဖြစ်နေကြတာပါဘုရား”

“အဲဒါကိုပဲကြည့်ပေါ့ ဒကာကြီး၊ ဒကာမကြီး ဟာ သူ့ကိုယ်သူ စိတ်ဆိုးနေတာကို သိပါတယ်၊ အဲဒီလိုပဲ များသောအားဖြင့်တော့ ကိုယ်စိတ်ဆိုးတာကို ကိုယ် သိကြတာ များပါတယ်၊ ချက်ချင်းမရပ်နိုင်ကြတာသာ များကြတာပါ”

“ဟာ .. ဟုတ်ပြီဘုရား၊ အဲဒီမရပ်နိုင်တာကြီး”

ကို ရပ်နိုင်ချင်တာပါဘုရား၊ ဒါကြောင့် ကိုယ်စိတ်ဆိုးတာကို ကိုယ်သိအောင် ကြည့်တာပေါ့ဘုရား၊ စိတ်ဆိုးရင်လည်း ဆိုးတယ်ပေါ့၊ နောက် ဒါတွေအားလုံးဟာ ဖြစ်ပြီး ပျက်သွားကြတာချည်းပါပဲလို့ ရှုလိုက်တာပေါ့၊ ဒါပေမယ့် မရပ်ဘူးဘုရား”

“အင်း .. နည်းနည်းတော့ စကားဆက်ပြီး ပြောပေးရဦးမလို ဖြစ်နေတာပေါ့”

“မိန့်ပါဘုရား”

“ဒကာကြီးရေး .. စိတ်ဆိုးတာနဲ့ပတ်သက်ပြီး၊ စိတ်ဆိုးတယ်ဆိုတာ မကောင်းမှန်းသိရတယ်၊ သူ့အကြောင်းပြုပြီး မကောင်းကျိုးတွေ ဆက်ကာ၊ ဆက်ကာ ဖြစ်လာတတ်တယ်၊ ဒါတွေလည်းသိရပါတယ်”

“ဟာ .. အဲဒါတော့ သိတာပေါ့ဘုရား”

“နေပါဦးလေ၊ နောက်ပြီး စိတ်ဆိုးတဲ့အခါမှာ ဒီဆိုးနေတဲ့ဓာတ်ဆိုး၊ ဓာတ်ညစ်က မိမိရဲ့စိတ်ကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်တယ်၊ မိမိစိတ်မှာ ပူလောင်သွားတယ်၊ တင်းကျပ်သွားတယ်၊ မခံမရပ်နိုင်အောင်ဖြစ်သွားတယ်၊ အစုံပေါ့လေ၊ မိမိစိတ်ကလေး မကောင်းဖြစ်သွားတာပေါ့”

“ဪ .. ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ အခုမှ တပည့်တော် ဖျတ်ခနဲသဘောပေါက်တော့တယ်၊ စိတ်ဆိုးတယ်ဆိုတာ စိတ်ကို ဆိုးအောင်လုပ်တဲ့ဓာတ်တွေ ဝင်နေတာပဲပေါ့၊ ဟုတ်သလားဘုရား”

“ဟုတ်တာပေါ့ ဒကာကြီး၊ နောက်ပြီး စိတ်ဆိုး
နေတဲ့အခါ ဒီစိတ်မှာ သတိတွေ၊ ဉာဏ်တွေ ကင်းကွာနေ
တဲ့အတွက် အကြောင်းလည်း မသိ၊ အကျိုးလည်း မသိ၊
ရမ်းလုပ်၊ ရမ်းပြော၊ ရမ်းစဉ်းစားနဲ့ပဲ အဖြေမထွက်၊
အဖြေမထွက်တော့ စိတ်ဆိုးပေါ့၊ အဖြေထွက်ပြန်တော့
လည်း အမှားတွေ အလွဲတွေပဲပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား”

“ဘယ်လောက်ထိများ မှားကုန်သလဲဆိုရင်
လောကကြီးဟာ သူဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်နေကြတာ၊ သူ
အကြောင်းနဲ့သူ၊ အကြောင်းဆုံရင်ဖြစ်၊ အကြောင်းကုန်
ရင် ပျက်စီးသွားနေကြတာဆိုတဲ့ သဘောတွေကိုတောင်
မမြင်မသိနိုင်ကြတော့ပါဘူး”

“ဪ ..”

“လောကသဘောကို မမြင်၊ မသိတော့
လောကကြီးရဲ့ မကောင်းတဲ့အကြောင်းတွေဆုံလို့
မကောင်းကျိုးတွေဖြစ်လာတာကို အတင်းငြင်းပယ်ချင်
ကြတယ်၊ ရှောင်လွှဲချင်ကြတယ်၊ မကောင်းကျိုးတွေကို
ဆုံရတဲ့အခါ၊ နောင်ဆိုရင် အခုလို မကောင်းတဲ့အကြောင်း
အလုပ်၊ အပြော၊ အကြံတွေကို အဖြစ်မခံတော့ဘူးဆို
တဲ့ အသံမျိုးတွေလည်း ဝင်မလာနိုင်တော့ဘူး။

ဒီမကောင်းတဲ့အကျိုးကိုပဲ မကြိုက်၊ စိတ်ဆိုး၊
အဲဒီမကြိုက်စိတ်ဆိုးတဲ့အကြောင်းဆိုးတွေ ထပ်ဖြစ်၊ ဒေါသ

ထွက် မကောင်းကျိုးတွေထပ်ရ၊ ဒီလိုတွေဖြစ်နေတော့ တာပေါ့”

“ဪ... ”

“ဒီလိုပါပဲ၊ မကောင်းကျိုးကို ဆုံရင် မကြိုက် သလို၊ ကောင်းကျိုးတွေကြုံရင်လည်း ပျော်လို့ရွှင်လို့ သဘောကိုကျလို့၊ ဒါတွေဟာ လောဘစိတ်ဆိုးတွေပေါ့၊ အဲဒီဆိုးတဲ့ဓာတ်တွေဝင်လာရင် ဘယ်လိုမျှ အမှားအမှန် ခွဲခြားပြီး မသိနိုင်ပါဘူး၊ လောကကြီးဟာ သူ့သဘော သူဆောင်၊ သူ့အကြောင်းနဲ့သူ ဆိုတာတွေကိုလည်း နားမလည်နိုင်တော့ပါဘူး”

“အကျိုးကောင်းဖြစ်ဖို့ အကြောင်းကောင်းတွေ ကို လုပ်ရမယ်၊ အကျိုးကောင်းရဖို့ အကြောင်းဆိုးတာ တွေကို ပယ်နိုင်ရမယ်ဆိုတာတွေကိုလည်း မသိတော့ ပါဘူး”

“ဘယ်လောက်ထိ မသိသလဲဆိုရင် ဗဟုသုတ အသိလည်းပျောက်၊ စဉ်းစားသိလည်း ဝေလှာဝေး၊ သဘောပေါက်နားလည်သိ ဆိုတာကတော့ တစ်ခါမျှ မပေါ်တော့သလောက်ပါပဲ”

“အရှင်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားက ဆက်ဆက် ပြောသွားတာတွေကို တပည့်တော် သိသလိုလိုပါပဲဘုရား၊ သေချာသိအောင်၊ တပည့်တော် ချက်ချင်းနားလည် အောင် ထပ်ပြောပါဦးဘုရား”

“ကဲ .. ကဲ၊ အခုဒကာကြီးစိတ်ဆိုးတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ပဲ ပြောပြပါမယ်။ ဒကာကြီးစိတ်ဆိုးတဲ့အခါ မှာ စိတ်ဆိုးတာ မကောင်းပါလား၊ အကျိုးပျက်စီးပါလား လို့ တကယ်သိထားရင် အဲဒီအသိပေါ်လာရင် ဆက်ပြီး ဆိုးဦးမလား”

“ဘယ်ဆိုးတော့မလဲဘုရား၊ ဒီလိုဆို တပည့် တော်တို့ သိထားတဲ့ ‘စိတ်ဆိုးတာ မကောင်းဘူး’ ဆိုတဲ့ အသိက တကယ်သဘောမပေါက်သေးလို့ပေါ့နော်”

“ဒကာကြီးကိုယ်တိုင် သဘောပေါက်ရောပေါ့၊ စိတ်ဆိုးတာ မကောင်းမှန်း တကယ်သိထားရင် ဘယ်သူက ဆက်ပြီး စိတ်ဆိုးဝံ့တော့မလဲ၊ ဖြစ်ကြွေးလည်းဘယ်မှာ ရှည်တော့မလဲ”

“ဟုတ်တယ်နော်၊ အဲဒီလောက်သိရုံနဲ့ကို စိတ်ဆိုးပျောက်နိုင်တာပဲဘုရား”

“ဟုတ်တယ်၊ အဲဒါဗဟုသုတအသိ တကယ်ရှိ ရင် ပျောက်ပါတယ်၊ စဉ်းစားဉာဏ်အသိ တကယ်ရှိ ရင်လည်း စိတ်မဆိုးဝံ့တော့ပါဘူး၊ ဘာနဲ့ကြုံကြုံ၊ စိတ်ဆိုးဖို့ဆိုတာ အတော်ခဲယဉ်းသွားပါပြီ”

“ဟုတ်တော့ ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ ဒါပေမယ့် ကိုယ်က စိတ်ဆိုးရမှာ ကြောက်ပေမယ့် အလိုလိုဆို သလိုပဲ ထစ်ခနဲဆို စိတ်ဆိုး၊ ဝုန်းခနဲဆို စိတ်ဆိုးဖြစ် နေတာတွေလည်း ရှိပါသေးတယ်ဘုရား”

“ဪ .. ဒါကတော့ ရှိတတ်တာပေါ့၊ ပဋိ
ဃာနုသယလို့ခေါ်တဲ့ ကိန်းနေတဲ့ စိတ်ဆိုးဓာတ်ရှိနေ
သေးတာကိုး”

“အဲဒီဓာတ်ဆိုးတွေပါ မရှိရင် ကောင်းမယ်နော်
ဘုရား”

“ဟာ .. ကောင်းတာပေါ့ဒကာကြီး၊ စာလိုပြော
ရင် အနာဂါမ်အရိယာဖြစ်သွားတာပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား၊ အခု တပည့်တော်စိတ်ဆိုးတဲ့
အခါ ဘယ်လိုရှုရမလဲဆိုတာကိုလည်း မိန့်ပါဦးဘုရား”

“အချိန်မရွေး စိတ်မဆိုးသင့်ဘူးလို့သိ၊ ဘာနဲ့
ကြုံကြုံ စိတ်မဆိုးအောင်နေ၊ ကောင်းတာလည်း ကြုံမှာ
ပဲ၊ မကောင်းတာလည်း ဆုံမှာပဲဒါတွေက လောကသဘော
တွေပါ၊ စိတ်မဆိုးအောင်၊ စိတ်ဆိုးမဖြစ်အောင် အမြဲတမ်း
သတိရှိနေပါစေ၊ ငါစိတ်ဆိုးလိုက်ရင် အကြောင်းအကျိုး
အကောင်းအဆိုးတွေကို မသိနိုင်တော့ဘူးလို့ တထစ်ချ
ယုံပြီး စိတ်ဆိုးမခံပါနဲ့”

“တစ်ခါတလေ လွတ်ပြီး စိတ်ဆိုးရင်ရော”

“ဒါကတော့ ဒကာကြီးဟာ အချိန်မရွေး စိတ်
မဆိုးအောင် သတိလည်းရှိမယ်၊ အသိဉာဏ်လည်း
ရှိနေမယ်ဆိုရင် အဲဒီသတိ၊ အသိက တစ်ခါတလေ
စိတ်လွတ်ပြီး ထကြွလာတဲ့စိတ်ဆိုးမှုကိုပါ ချက်ချင်းဆို
သလို သဘောပေါက် သေချာသိပါလိမ့်မယ်”

“ဒကာကြီးရဲ့ သတိ၊ ဝီရိယ၊ ဉာဏ်အားတွေ ကောင်းလာတာနဲ့အမျှ ဒကာကြီးရဲ့ စိတ်ဆိုးတဲ့အားတွေ ဟာ လျော့လာပါလိမ့်မယ်၊ ဆိုးဦးတော့ သိပ်ပြီးမပြင်း ထန်တော့ပါဘူး”

“နောက်တော့ အလိုလို စိတ်ဆိုးတတ်တဲ့ ဓာတ်တွေလျော့လာပြီး အလိုလိုစိတ်မဆိုးတတ်တဲ့ ဓာတ် တွေ တိုးတိုးလာပါတယ်၊ အဲဒီလိုသာ ကောင်းတဲ့ဓာတ် တွေ တိုးလာရင်၊ ထစ်ခနဲဆို ကြုံလာသမျှအာရုံတွေကို လည်း စိတ်မဆိုးတတ်တဲ့ဓာတ်တွေနဲ့သာ ကြည့်လာ၊ မြင်လာ၊ သိလာပါလိမ့်မယ်”

“ဟို . တရားအားထုတ်တဲ့အခါ စိတ်ဆိုးတာကို သိလို့ မိန့်တာရောဘုရား”

“ဒကာကြီး စိတ်ဆိုးတာကိုသာ သိခိုင်းတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ စိတ်မဆိုးတာကိုလည်း သိခိုင်းပါတယ်၊ တကယ်လို့သာ ကောင်းတဲ့သတိ၊ အသိဓာတ်တွေများ နေရင် စိတ်ဆိုးတာကိုလည်း သိပါတယ်၊ စိတ်မဆိုးတာ ကိုလည်း သိပါတယ်၊ နောက်ပြီး လောကကြီးတစ်ခုလုံး ကိုလည်း သိလာ သဘောပေါက်လာပါတယ်”

“အဓိကက တဖြည်းဖြည်းချင်း စိတ်ဆိုးဓာတ် တွေ လျော့လာအောင် သုတအသိ၊ စဉ်းစားအသိတွေနဲ့ စိတ်ဆိုးတာ လုံးဝအဖြစ်မခံနိုင်တဲ့အထိ ကြိုးစားရမှာပါ”

“အဲဒီအသိနှစ်မျိုးနဲ့ပဲ စိတ်ဆိုးတာ လျော့လာပါ

တယ်။ အဲဒီလိုလျော့လာပြီး သတိ၊ အသိတွေတိုးလာ
တာနဲ့အမျှ စိတ်ဆိုးလည်း သိ၊ စိတ်မဆိုးလည်း သိဆိုတဲ့
သူလိုကိုယ်လို ဟို ဒကာမကြီးစိတ်ဆိုးတာ သိသလိုမျိုး
အဆင့်တွေကိုကျော်ပြီး ဘုရားရှင်သိစေချင်သလို၊ ဆရာ
သမားများ သိစေချင်သလိုသဘောတွေကို သိလာ
ပါလိမ့်မယ်”

“ဪ .. ဟုတ်ပြီဘုရား၊ တပည့်တော်နည်း
နည်းသဘောပေါက်လာပြီဘုရား”

“ဘုရားရှင်သိစေချင်သလို၊ ဆရာသမားတွေ
သိစေချင်သလို သဘောပေါက်ရင် ဘယ်လိုမျှ စိတ်ဆိုး
တဲ့ဓာတ် မဝင်လာတော့ပါဘူး”

“ထပ်ပြီးတော့ ရှင်းပေးပါဦးဘုရား”

“မရှင်းအားတော့ဘူးဒကာကြီး၊ နည်းနည်းပို
ပြီးတော့ သိချင်ရင် ရန်ကင်း၊ မိုးကောင်းစေတီ၊
အရိယာဓမ္မာရုံကြီးမှာ ဟောထားတဲ့ ‘စိတ်ဆိုးကြည့်ရ
အောင်၊ ဒီလိုဆို စိတ်မဆိုးတော့ဘူး’ ဆိုတဲ့ တရားနှစ်ခွေ
ကို အစမ်းသဘောနာကြည့်လိုက်ဦးပေါ့”

“မှန်လှပါဘုရား”

တစ်ယောက်တည်းနေရင်

မင်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သူပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ငါပဲဖြစ်ဖြစ်ဆိုတဲ့
မင်း၊ သူ၊ ငါ ကိုယ်စားပြု စကားသုံးလုံးကို တစ်ဦးနဲ့
တစ်ဦး ကွဲပြားအောင် ပြောဆိုသုံးနှုန်းနေကြပါတယ်။

မင်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ငါပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သူပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အခု
ဘာလုပ်နေကြတာလဲဆိုရင် လောကကြီးအတွင်းမှာ
နေနေကြ၊ ထိုင်နေကြတာပေါ့လို့ ဖြေရပါလိမ့်မယ်။

နေကြ၊ ထိုင်ကြတယ်ဆိုရင်တော့ ဘယ်လိုနေ
ကြသလဲ၊ ဘာတွေလုပ်ပြီးနေကြသလဲ၊ ဘယ်သူတွေနဲ့
နေကြသလဲဆိုပြီး အမေးစကားတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခုထွက်
လာပါလိမ့်ဦးမယ်။

မင်း၊ ငါ၊ သူ တွဲပြီး သုံးနှုန်းကြလေ့ရှိတော့၊

မင်း၊ ငါ၊ သူ အတူတကွ နေကြတာပေါ့လို့ အလိုလို သိလာပါတယ်။ အတူတူနေကြတယ်ဆိုပြန်တော့ တစ်ခါတလေလည်း ‘မင်း’တစ်ယောက်တည်း၊ ‘ငါ’တစ်ယောက်တည်း၊ ‘သူ’တစ်ယောက်တည်း ဆိုတာမျိုးလည်း ရှိတတ်ကြပါသေးတယ်။

အများစုပေါင်းပြီး နေကြသလို တစ်ယောက်တည်းလည်း နေကြတယ်လို့ ပြောတာပေါ့။

နေပုံနေနည်းက နှစ်မျိုးဖြစ်သွားပြန်တယ်။ စုပေါင်းနေနည်း၊ တစ်ယောက်တည်းနေနည်းလို့ သိပြန်တော့ ဘယ်လိုနေတာကောင်းသလဲ။

‘ကောင်းသလဲ’ဆိုတာ ‘အဆင်ပြေတာကိုပြောတာလား’၊ မှန်ကန်တာကို ပြောတာလားလို့ ဆက်ပြီး စဉ်းစားစရာတွေ ဖြစ်လာပါတယ်။ တစ်ခါတလေ၊ ကောင်းတာတွေနဲ့ ကြုံတဲ့အခါ အဆင်ပြေတယ်လို့ ပြောနိုင်ပေမယ့်၊ ဘယ်လောက်ပဲကောင်းတယ်လို့ သမုတ်ထားတာတွေနဲ့ ကြုံနေ၊ ဆုံနေပါစေ၊ အဆင်မပြေဘူးဆိုတာမျိုးတွေလည်း ဖြစ်နေတတ်ပြန်ပါတယ်။

ဟုတ်တယ်လေ၊ ဒါက ကြုံတတ်ဆုံတတ်တဲ့ သဘော သဘာဝဖြစ်ရပ်တွေကို ပြောပြနေတာပါ။

‘တစ်ယောက်တည်းနေတာ ကောင်းသလား၊ အများနဲ့ စုပေါင်းနေတာ ကောင်းသလား’ဆိုတဲ့ အမေး

စကားက ထွက်လာတဲ့ စဉ်းစားမှုအဖြေတွေပါ။

နောက်တစ်ခုရှိပါသေးတယ်။ 'တစ်ယောက်တည်းနေတာ မှန်သလား၊ အများနဲ့စုပေါင်းနေတာ မှန်သလား' ဆိုတဲ့ အမေးစကားပါ။

ဒီနေ့ထိုင်ပုံနှစ်မျိုးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကောင်းသလား၊ မှန်သလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းနှစ်ခုဟာ အဖြေတစ်ခုတည်းရောပြီး၊ အေး . . . ဘယ်ဟာက ကောင်းတာပေါ့၊ မှန်လည်း မှန်တာပေါ့လို့ ဖြေရဖို့က တော်တော် မလွယ်ကူပါဘူး။

လောကကြီးတစ်ခုလုံးက လောကမှာနေကြသူတွေအတွက် အချိန်မရွေး နေရာမရွေး တရားအသိတွေကို ပေးနေကြပါတယ်။

လက်ခံလိုသူတွေက တရားရနိုင်သလို လက်ခံနိုင်သူတွေမှာလည်း တရားရလက်ခံနိုင်ပါတယ်။

အများပြောပြောနေကြတဲ့ တရားဆိုတာဟာ ဒါတွေပါပဲလို့ အများအသုံးအနှုန်းကို အတိအကျ အဓိပ္ပါယ် မကောက်တတ်ပေမယ့်၊ တကယ်တရားဆိုတဲ့ ဓမ္မရဲ့ အဓိပ္ပါယ်တစ်ခုကတော့ သဘာဝပါပဲ၊ သဘောပါပဲ။

ဒီဓမ္မ၊ ဒီသဘာဝ၊ ဒီသဘောဆိုတဲ့တရားကို လောကကြီးက ပေးနေသလို၊ လောကကြီးဆိုတာကလည်း

ဒီဓမ္မ၊ ဒီသဘာဝ၊ ဒီသဘောဆိုတဲ့ တရားပဲလို့တော့ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူနိုင်ပါတယ်။

လောကကြီးက သူ့သဘောနဲ့သူ၊ သူ့အလုပ် သူလုပ်ပြီး သူ့သဘာဝအတိုင်း သူ့ဖြစ်နေတာပါပဲ။

ဒါကြောင့် တစ်ယောက်တည်း နေတာလည်း သဘာဝတစ်ခုပါပဲ၊ အများနဲ့စုပေါင်းနေကြတာလည်း သဘာဝတရားတစ်ခုပါပဲ၊ လောကကြီးမှာ နေကြထိုင်ကြ တဲ့ သတ္တဝါတွေဟာ လောကဖြစ်သလို၊ လောကဓမ္မ သဘာဝအတိုင်းသာ ဖြစ်နေကြတာ သတ္တဝါတွေပါပဲ။

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်တစ်ခုလျှောက်ပါရ စေဘုရား”

“ဟာ ... လျှောက်ပါ၊ လျှောက်ပါ၊ စကားတွေ ဘာတွေ ပလ္လင်ခံနေစရာ မလိုပါဘူး၊ အချင်းချင်းတွေပဲ၊ ပြောစရာရှိတာသာ ပြောပါ”

“မှန်လှပါအရှင်ဘုရား၊ ပြောစရာ၊ လျှောက်စရာ ဆိုတာထက် မေးစရာပါဘုရား”

“ကဲပါ ... ဒါဖြင့်ရင်လည်း မေးပါ”

“မေးပါမယ်ဘုရား၊ အခုလို တပည့်တော် တစ်ပါးတည်းနေတာ ကောင်းပါသလားဘုရား”

“အင်း”

“ဘုန်းကြီးဘုရား၊ တပည့်တော် တစ်ပါးတည်းနေ

တာ ကောင်းပါသလားဘုရား”

“ညီမောင်က အဲဒီအမေးကို မေးပြီဆိုရင်တော့ အဖြေကို ချက်ချင်းပေးချင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မေးခွန်းက နောက်တစ်ခုဆက်ပြီး လာစရာရှိသေးလို့ အမေးစောင့်ရကောင်းမလားလို့ မဖြေသေးဘဲနေတာပါ”

“မှန်လှပါအရှင်ဘုရား၊ ဒီအမေးလည်း အဖြေသိချင်ပါတယ်။ နောက်ထပ် အမေးလည်းလျှောက်ဦးမှာပါဘုရား”

“အင်း .. အဲဒီလိုဆိုရင်လည်း နောက်ထပ် အမေးကို လျှောက်ပါဦးလေ”

“အခုလို တပည့်တော် တစ်ယောက်တည်း နေတာရော မှန်ပါသလားဘုရား”

“ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်၊ ညီမောင်ထံက အဲဒီအမေးများ လာဦးမလားဆိုပြီး စိတ်ထဲနေသိချင်နေ၊ စောင့်နားထောင်ချင်နေတယ်၊ ဟုတ်တယ်၊ ညီမောင်မေးတဲ့ မေးခွန်းနှစ်ခုက တကယ်တန်ဖိုးရှိတယ်၊ အဓိပ္ပါယ်တို့ အဖြေတို့ကိုလည်း သိသင့်တဲ့မေးခွန်းပါပဲ”

“ကဲ .. မေးတဲ့ ညီမောင်က မေးပြီးပြီ၊ ဖြေရမည့်အလှည့်ရောက်လာတဲ့ တပည့်တော်က ဖြေပါမယ်”

“မေးခွန်းက တစ်ယောက်တည်းနေတာ ကောင်းသလား၊ တစ်ယောက်တည်းနေတာ မှန်သလား၊ ဆိုတော့

ဒီအမေးနှစ်ခုကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် အများနဲ့ စုပေါင်းပြီး နေတာကိုလည်း ကောင်းသလား၊ မှန်သလား ဆိုတဲ့ မေးခွန်းတစ်စုံပါ ထပ်ပြီးပါနေပါတယ်”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“ကဲ .. ပြောပါမယ်၊ တစ်ယောက်တည်း နေတာ ကောင်းသလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းက အရင်မေးပေမယ့် တစ်ယောက်တည်းနေတာ မှန်သလားဆိုတဲ့ အမေးကို အရင်ဖြေပါမယ်”

“မှန်လှပါအရှင်ဘုရား၊ ဘုန်းကြီးနှစ်သက်သလို သာ ဖြေပေးပါဘုရား”

“ညီမောင်ကိုလည်း ပညာရှိတစ်ပါး၊ သူတော် ကောင်းတစ်ပါးလို့ တပည့်တော်ရဲ့စိတ်ထဲမှာ ခံယူထား ပါတယ်၊ သူတော်ကောင်းတွေဆိုတာ ကောင်းတဲ့အလုပ် တွေကို လုပ်ကြပါတယ်။ ပညာရှိဆိုတာတွေဟာလည်း မှန်တာကိုသာ လုပ်ကြလေ့ရှိပါတယ်”

“မှန်လှပါဘုရား”

“သူတော်ကောင်းက ကောင်းတာသာလုပ် တယ် ဆိုလို့ မှန်တာကို မလုပ်ဘူး၊ မမှန်တာ လုပ်တယ်၊ နောက်ပြီး ပညာရှိဆိုတာ မှန်တာကိုသာ လုပ်ကြလေ့ ရှိတယ်ဆိုလို့ ကောင်းတာကို မလုပ်ဘူး၊ မကောင်းတာကို လုပ်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်မျိုး မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါကတော့

အထူးအထွေ ရှင်းပြစရာ မလိုပါဘူး။ ညီမောင်က ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတစ်ပါးဆိုတော့ သိပြီးသားပါ”

“ဆက်ပြီး မိန့်ပါဦးဘုရား”

“ဒါကြောင့် ပညာရှိသူတော်ကောင်းတွေဟာ မှန်တာကိုလည်း လုပ်တတ်ကြပါတယ်။ လုပ်လေ့ရှိကြ ပါတယ်။ ကောင်းတာကိုလည်း လုပ်တတ်ကြပါတယ်။ လုပ်လေ့ရှိကြပါတယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲ. ဒါပေမယ့် တစ်ခါတလေ အသိဉာဏ် ပညာက မှန်တာကို ဦးစားပေးပြီး လုပ်မိလေ့ရှိပါတယ်”

“တစ်ခါတလေကျပြန်တော့ ဒီအသိ၊ ဒီသတိ နဲ့ပါပဲ။ သူတော်ကောင်းဓာတ်ခံက အားကောင်းလွန်းတော့ ကောင်းတာကို ဦးစားပေးပြီး လုပ်မိလေ့ရှိကြပါတယ်”

“ကောင်းတာရော၊ မှန်တာရော နှစ်မျိုးစလုံး ပါဝင်တဲ့ အလုပ်တစ်ခုတည်းကို လုပ်မိဖို့ဆိုတာ တော် တော်ကိုပဲ မလွယ်ပါဘူး။ များသောအားဖြင့် အခြေအနေ အကြောင်းကြောင်းတွေက ခြယ်လှယ်တတ်ကြတာကိုး”

“တပည့်တော်လည်း အဲဒီလိုတော့ သဘော ပေါက်ထားမိပါတယ်ဘုရား”

“ကောင်းတာပေါ့၊ အခု ညီမောင်တစ်ယောက် တည်း။ တစ်ပါးတည်းနေတဲ့အလုပ်ဟာ ကောင်းတာ၊

မကောင်းတာကို ခဏထား၊ မှန်ကန်တယ်လို့ ညီမောင်
ယူဆလို့ ညီမောင်အခြေအနေကို ညီမောင်ကြည့်ပြီး
ညီမောင်သိပြီး တစ်ပါးတည်းနေတာ မဟုတ်လား။”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။”

“ဟုတ်တယ်လေ၊ တပည့်တော်လည်းပဲ
ဒီတက္ကသိုလ်ကြီးမှာနေပြီး သာသနာ့တာဝန်တွေကို
နိုင်သရွေ့ ဆောင်ရွက်နေတယ်ဆိုတာ တပည့်တော်ရဲ့
အခြေအနေကိုကြည့်ပြီး နေတာပါပဲ၊ ညီမောင်လိုပဲ
မှန်ကန်တယ်လို့ ယူဆလို့ နေတာပေါ့။”

“မှန်လှပါ သဘောပေါက်ပါတယ်ဘုရား။”

“အဲ . ဒါပေမယ့် တစ်ယောက်တစ်ပါးရဲ့ အခြေ
အနေနဲ့ တစ်ယောက်တစ်ပါးရဲ့ အခြေအနေဆိုတာ
ကတော့ တူကြလိမ့်မယ် မတင်ပါဘူး၊ ဘာလို့လဲ ဆိုတော့
အခြေအနေချင်းက မတူလို့၊ စွမ်းရည်သတ္တိရှိတာချင်း
တူပေမယ့် အားကောင်းတာချင်း မတူညီကြလို့ပါပဲ။”

“မှန်လှပါဘုရား။”

“ကဲ . . ဒါဖြင့် ညီမောင်တစ်ပါးတည်း အခုလို
သီတင်းသုံးနေတာ မှန်ကန်တာပေါ့လို့ ဖြေတာကိုရော
နှစ်သက်ပါသလား။”

“နှစ်သက်ပါတယ်ဘုရား၊ ဘုန်းကြီးပြောသလို
တပည့်တော်ရဲ့ အခြေအနေတွေကိုက ဒီလိုတစ်ပါးတည်း

နေရမယ့်၊ နေသင့်တဲ့ အခြေအနေတွေ ဖြစ်နေလို့ပါပဲ ဘုရား။”

“နောက် အဖြေတစ်ခု လိုပါသေးတယ်ဘုရား၊ တစ်ပါးတည်းနေတာ ကောင်းပါသလား ဆိုတာပါဘုရား။”

“အင်း... ဒီတစ်ခါ တစ်မျိုးဖြေရတော့မှာပေါ့။”

“အမိန့်ရှိပါဘုရား။”

“တစ်ပါးတည်းနေရင်လည်း ကောင်းတာပါပဲ၊ အများနဲ့နေရင်လည်း ကောင်းတာပါပဲ။”

“တစ်ပါးတည်း နေတယ်ဆိုပေမယ့် အများနဲ့ လည်း နေနေသလိုနေတတ်ရင်၊ အများနဲ့နေတယ်ဆိုပေမယ့် တစ်ပါးတည်း နေနေသလိုနေတတ်ရင် ပိုကောင်းတာပေါ့။”

“တပည့်ကော် သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား၊ အခု တပည့်တော်ရန်ကုန်ကို ရောက်တဲ့အခိုက် နေရတဲ့နေရာက အများနဲ့နေတယ်လို့ ဆိုရလောက်အောင် လူသံ၊ ကားသံ၊ မြို့သံ၊ ရွာသံတွေ ဆူညံနေတဲ့နေရာပါဘုရား။”

“အင်း... ဟုတ်တာပေါ့။”

“အဲဒါ တချို့က လျှောက်ကြတယ်၊ အရှင် ဘုရားတော့ဒုက္ခပဲ၊ တစ်ပါးတည်းနေရာကနေ အခုလို နေရတော့ စိတ်ထဲမှာ တော်တော်အဆင်မပြေဖြစ်မှာပဲ လို့။”

“တပည့်တော်က ပြောလိုက်ပါတယ်။ တစ်ပါး
တည်းလိုနေလို့ရတဲ့ နေရာမှာလည်း တည်းဖို့လည်း
အဆင်ပြေပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဒီမှာက ပိုပြီးအဆင်ပြေပါ
တယ်။ အများနဲ့နေသလို နေရပေမယ့် တစ်ပါးတည်းပါ။
တစ်ပါးတည်းနေသလို နေရတော့လည်း တစ်ပါးတည်း
ပါပဲလို့”

“ကောင်းတယ်၊ ကောင်းတယ် ညီမောင်ရဲ့
အဖြေက မှန်လည်းမှန်တယ်”

“ဟုတ်တယ်လေဘုရား၊ အခုဘုန်းကြီးနဲ့
တပည့်တော် ဒီအခန်းထဲမှာ နှစ်ပါးစကားပြောနေကြတယ်
ဆိုပေမယ့် တကယ်တမ်းက တပည့်တော်တစ်ပါးတည်း
ပါပဲ”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ဟုတ်ပါတယ်၊ တပည့်တော်တို့
နှစ်ပါး စကားပြော၊ မေး၊ ဖြေကြပေမယ့် တပည့်တော်
ကလည်း တစ်ပါးတည်းပါပဲ”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်
တော့ ဘုန်းကြီးအဖြေကို နှစ်သက်ပါတယ်၊ တပည့်တော်
သိထားတဲ့ အသိနဲ့လည်း တူညီနေတာတွေ့ရတော့ ပိုပြီး
ဝီတိဖြစ်မိပါတယ်”

“သာဓုသာဓု၊ သာဓုကောင်းပါတယ်၊ ကောင်း
ပါတယ်”

မိမိလေးစားရသော၊ ကြည်ညိုမိသော၊ သာသနာ
အတွက် အားကိုးမိသော ညီမောင်ကဲ့သို့ ရင်းနှီးပြီးဖြစ်
သော အရှင်မြတ်ကတော့ မိမိအခန်းမှ ပြန်လည်ကြွသွား
ခဲ့ပါပြီ။ ယုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ပြန်ကြွသွားသော်လည်း ပုံရိပ်
များကတော့ မိမိစိတ်တွင် ထင်ဟပ်ကျန်ရစ်၍တည်နေဆဲ
ပါပဲ။

ညီမောင်ရဲ့ ပုံရိပ်တွေ ပြန်ပေါ်လာတာနဲ့အမျှ
တစ်ယောက်တည်း နေတာကောင်းသလား၊ အများနဲ့
နေတာ ကောင်းသလား၊ မှန်သလားဆိုတဲ့ အမေးရဲ့အဖြေကို
မြင်ကွင်းကျယ်ပြန့်ပြီး မြင်မိနေပါတယ်။

ဒီအာရုံတွေကို ပြန်မြင်မိပြီး အာရုံတစ်ခုတည်း
ကို မြင်တာ ကောင်းသလား၊ မှန်သလား၊ ဒါမှမဟုတ်
အာရုံများများကို မြင်တာ ကောင်းသလား၊ မှန်သလားဆိုတဲ့
အမေးတွေက ပေါ်လာပြန်ပါတယ်။

အာရုံတစ်ခုတည်းကိုသာ စိတ်တစ်ခုတည်းက
ဖြစ်ဆဲမှာ မြင်ပါတယ်။ အာရုံအများကြီးကို မြင်တယ်ဆို
တာက စိတ်အစဉ်တွေ လျင်မြန်မှုကြောင့် အာရုံအများကို
တစ်ပြိုင်တည်း မြင်တယ်လို့ ထင်မှတ်ကြတာပါ။

ဒါက စိတ်ရဲ့သဘောနဲ့ မြင်မှုပါ။

စိတ်မှာ မှီတွဲပြီး ပါဝင်လာတတ်ကြတဲ့ သဒ္ဓါ၊
ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာဆိုတဲ့ ဓာတ်သတ္တိတွေရဲ့

အသိအမြင်ကတော့ စိတ်သိပုံနဲ့ မတူပါဘူး။

ကောင်းတဲ့သတိကြောင့်ဖြစ်လာတဲ့ သမာဓိ၊ ပညာဓာတ်တွေမှာ သမာဓိက ဦးဆောင်ပြီး အာရုံတစ်ခုတည်းကိုသာ အာရုံပြုနေတတ်ပါတယ်။

မှန်ကန်တဲ့သတိကြောင့် ဖြစ်လာတဲ့ သမာဓိ၊ ပညာဓာတ်တွေမှာ ပညာဉာဏ်က ဦးဆောင်ပြီး၊ အာရုံရဲ့ သဘော၊ နောက် ဒီအာရုံရဲ့ သဘောမျိုး တစ်မျိုးတည်းကိုသာ သဘောပေါက်နားလည်ပြီး၊ ဒီလိုပါပဲ၊ ဘယ်အာရုံမဆို ဘယ်လောက်အာရုံတွေမဆို သူတို့ရဲ့ သဘောတွေကတော့ အာရုံတိုင်း၊ အာရုံတိုင်း အတူတူချည်းပါပဲလို့ သိလာ၊ မြင်လာ၊ သဘောပေါက်လာပါတယ်။

ကောင်းတဲ့ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာက ကောင်းတဲ့ အာရုံတစ်ခုတည်းနဲ့ နေလေ့ရှိပါတယ်။

မှန်ကန်တဲ့ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာက အမှန်အတိုင်း အရှိအတိုင်းဖြစ်နေကြတဲ့ အာရုံတိုင်းရဲ့ သဘောသဘာဝကို သိမြင်ပြီး အာရုံအားလုံးကို သဘောပေါက်နားလည်ပြီး နေလေ့ရှိပါတယ်။

ကောင်းတဲ့ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာက အာရုံကို စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်တတ် မြင်တတ်ပါတယ်၊ အာရမ္မဏ၊ ပဋိဇ္ဈာန သမထအလုပ်ကို လုပ်ပါတယ်။

မှန်ကန်တဲ့ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာက အာရုံတိုင်း

ရဲ့ ယထာဘူတ၊ အရှိ အရှိအတိုင်း၊ အမှန် အမှန်အတိုင်း ရှိနေ ဖြစ်နေတဲ့ အာရုံကို လွန်မြောက်ပြီး အာရုံရဲ့သဘော လက္ခဏာကို သိတတ်၊ မြင်တတ်ပါတယ်။ လက္ခဏာ ပဋိဇ္ဈာန ဝိပဿနာအလုပ်ကို လုပ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ မိမိတို့ သန္တာန်မှာ ကောင်းတဲ့သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာတို့က အခြေအနေအရ ကောင်းတဲ့ သမထ အလုပ်တွေကို လုပ်တတ်ကြသလို၊ မှန်ကန်တဲ့ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာတို့ကလည်း မှန်ကန်တဲ့အသိဉာဏ် ဦးဆောင်လို့ လောကကြီးတစ်ခုလုံးရဲ့ အမှန်အတိုင်း သဘောတွေကို သိမြင်တတ်တဲ့ ဝိပဿနာအလုပ်တွေကို လုပ်တတ်ကြပါတယ်။

အခြေအနေအရ သမထအလုပ် လုပ်နေရပေ မယ့် ဝိပဿနာဆိုတာဖြစ်ဖို့၊ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ဝိပဿနာအလုပ် ဖြစ်နေပေမယ့် သမထဆိုတာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုတာကို သိထားဖို့ တကယ်ပဲ အရေးကြီးလှ ပါတယ်။

အဲဒီတော့မှ လောကကြီးထဲမှာ နေရင်း၊ထိုင်ရင်း လက်ကလည်း လက်အလုပ်၊ မျက်စိကလည်း မျက်စိ အလုပ်၊စိတ်ကလည်း စိတ်အလုပ်၊ သတိ၊ သမာဓိ ပညာ ကလည်း သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာအလုပ်တွေ လုပ်နေကြ ပါလိမ့်မယ်။

ကောင်းတဲ့ ဓာတ်တွေက ကောင်းတာတွေလုပ်
လို့၊ မှန်ကန်တဲ့ဓာတ်တွေကလည်း မှန်ကန်တာတွေကို
သိလို့၊ အဲဒီလိုသာ လုပ်လာ၊ သိလာကြရင် တစ်ယောက်
တည်းပဲနေနေ၊ အများနဲ့ပဲနေနေ၊ မိမိအတွက် ဘယ်လို
တော့ ထူးခြားတယ်ဆိုတာမျိုး မရှိတော့ပါဘူး။

တစ်ယောက်တည်းနေရင်လည်း တစ်ယောက်
တည်းရော အများနဲ့ပါ နေတတ်ဖို့၊ အများနဲ့နေရင်လည်း
အများနဲ့ရော တစ်ယောက်တည်းပါ နေတတ်ဖို့ အရေး
ကြီးပါတယ်။

အဲဒီလိုသာ နေတတ်ခဲ့ရင် လောကချမ်းသာ
တွေကို ကြုံရင်း၊ အမြတ်ဆုံးချမ်းသာတွေနဲ့လည်း ဆုံတွေ့
နိုင်ပါတယ်။

ဆုံတွေ့နိုင်ကြပါစေ။

ဖြူလိုက်စမ်းပါ မရောစေနဲ့

ကောင်းတာရှိရင် ဆိုးတာရှိစမြဲပါ။ အခက်ရှိရင် အလွယ်ဆိုတာရှိစမြဲ၊ အမည်းရှိရင်လည်း အဖြူဆိုတာ ရှိစမြဲပါပဲ။

လောကမှာ ဒွန်တွဲ၊ ဒွန်တွဲနေကြတာတွေက အများကြီးပါ။ အကောင်းနဲ့အဆိုးနဲ့ တစ်စုံတွဲလို့၊ အခက်နဲ့ အလွယ်တစ်စုံတွဲလို့၊ အမည်းနဲ့အဖြူ တစ်စုံတွဲလို့ပါပဲ။

အမည်းနဲ့အဖြူ တစ်စုံတွဲတယ်ဆိုပေမယ့် အမည်း (အနက်)မှာကလည်း နက်ပြာဆိုတာမျိုး၊ အညိုဆိုတာမျိုး၊ ခဲပုပ်ဆိုတာမျိုးတွေ ကွဲပြားသွားကြပါရော။

“အနက်မဟုတ်ဘူး အညိုပါ”လို့ ဆိုကြပေမယ့်

အနက်အုပ်စုဝင်၊ အနက်နဲ့ရောစပ်ထားတာတွေပါပဲ။

အနက်ပါဝင်မှုကတော့ များနေတာပါပဲ။

ခဲပုပ်ရောင်လည်း ဒီလိုပဲပေါ့၊ အစိမ်းပုပ်တွေ၊
အပြာပုပ်တို့လည်း အနက်အုပ်စုဝင်တွေပါပဲ။အနက်
မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောနိုင်ပေမယ့် အနက်ရဲ့အဝန်းအဝိုင်းက
မလွတ်သေးပါဘူး။

ဒီလိုပါပဲ အခက်နဲ့ အလွယ်ဆိုတဲ့ တစ်စုံကလည်း
ရှိပါသေးတယ်။

အခက်မဟုတ်ပေမယ့် သိပ်တော့မလွယ်တာ
တွေ ရှိတတ်ပါတယ်။ အလွယ်မဟုတ်ပေမယ့် သိပ်ပြီး
မခက်တာတွေလည်း ရှိပါတယ်။

ရာနှုန်းပြည့် မခက်ပေမယ့် စင်းလုံးချော မလွယ်
တာတွေကိုလည်း တွေ့ရ၊ မြင်ရ၊ ကြုံကြရပါတယ်။

အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်တဲ့အခါမှာ
အောင်မြင်မှုရနိုင်ဖို့အတွက် အခက်အခဲတွေကို ကျော်လွှား
ရပါတယ်။ အခက်အခဲတွေကို ရာနှုန်းပြည့် ကျော်ဖြတ်
နိုင်တဲ့ အောင်မြင်မှုမျိုး ရှိသလို၊ အောင်မြင်တယ်ဆို
ရုံလောက် အခေါ်ခံရရုံလောက်မျှသာ အောင်မြင်ကြတာ
တွေလည်း ရှိပါတယ်။

အဲဒီအခါကျတော့၊ ဘယ်လိုပင် အောင်မြင်

အောင်မြင်၊ အောင်မြင်ဖို့က အဓိကပဲလေလို့၊ လေသံ
ပျော့ပျော့နဲ့ ပြောတတ်ကြပါတယ်။

အောင်မြင်တာတော့ ဟုတ်ပါတယ်၊ ရာနှုန်း
မပြည့်ဘူးပေါ့။

ဒါတော့လည်း ဘယ်တတ်နိုင်မလဲ၊ အောင်မြင်
အောင် ကြိုးစားတယ်၊ ရာနှုန်းပြည့်အောင် ကြိုးစားတယ်၊
ဒါပေမယ့်ရာနှုန်းမပြည့်ဘူး။ အောင်မြင်တယ်၊ ‘အောင်မြင်
တယ်ဆိုရင်ပဲတော်လှပါပြီ’ ဆိုတဲ့ အသံတွေနဲ့ပဲ အောင်
မြင်မှုကို ကျေနပ်နှစ်သိမ့်ပြီး၊ မိမိရဲ့လုပ်ငန်းတွေကို
ရပ်ပစ်လိုက်ကြပါတယ်။

လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ စွမ်းအားတွေရှိ
ပါလျက် ထုတ်ပြီးမသုံးဘဲ၊ အလဟဿ ဖြစ်စေလိုက်
ကြပါတယ်။ ဒီလိုစိတ်ဓာတ်မျိုးတွေကတော့ မကောင်းတဲ့
စိတ်ဓာတ်တွေပါ။ အားနည်းတဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေပါ။ ဒါကြောင့်
လည်း မအောင်မြင်ကြတာပါပဲ။

အောင်မြင်စေချင်ပါတယ်၊ အောင်မြင်အောင်
ကြိုးစားကြပါ။ ရာနှုန်းပြည့်စေချင်ပါတယ်၊ ရာနှုန်းပြည့်
အောင် ကြိုးစားကြပါ။

“အရှင်ဘုရားဒီတစ်ခါ တပည့်တော် လျှောက်တာကို
သေသေချာချာလေး ရှင်းပြပေးပါဦးဘုရား”

“ဟာ... ဒကာမကြီးက အရင်တုန်းက လျှောက်တာတွေကို သေသေချာချာ မရှင်းပြတာကျ နေတာပဲ”

“သေသေချာချာ ရှင်းပြပါတယ်ဘုရား၊ အရင် ကလည်း အရှင်ဘုရားက သေချာရှင်းပြတာပါပဲ၊ အခုလည်း ထပ်ပြီးရှင်းပေးပါဦးဘုရားလို့ လျှောက်တာပါ ဘုရား”

“ဪ... အင်း... အင်း၊ ကဲ... အဲဒီလိုဆို လျှောက်စမ်းပါဦး”

“မှန်လှပါဘုရား၊ လျှောက်ပါမယ်၊ ဒီတစ်ခါ တော့ လျှောက်ရမယ့်စကားက ရှည်မယ်နဲ့တူပါတယ် ဘုရား”

“အမလေး... ခွင့်ပြုပါတယ်၊ ရှည်ရှည်တိုတို လျှောက်သာလျှောက်ပါ”

“လျှောက်ပါမယ်ဘုရား၊ ဒီစကားက၊ ဒီမေးခွန်း ပြဿနာက တပည့်တော်အတွက်ရော၊ တပည့်တော် တို့လို့ ယောဂီကြီးတွေအတွက်ပါ အရေးကြီးလို့ပါ ဘုရား”

“အင်း”

“ဟိုတစ်နေ့က တပည့်တော်ရဲ့ ဓမ္မမိတ်ဆွေ ယောဂီတစ်ယောက် နေမကောင်းလို့၊ လူနာမေးသွား

ပါတယ်ဘုရား။ ရောဂါကတော့ ဘာရယ်မဟုတ်၊ မည်မည်ရရ မရှိပါဘူးတဲ့၊ ဒါပေမယ့် သွားကလည်း ကိုက် နေပါတယ်၊ ခေါင်းကလည်း အုံခဲနေပါတယ်၊ အဖျားက လည်း နည်းနည်းရှိတော့၊ ဖျားလည်းဖျားနေပါတယ်”

“အင်း”

“အဲဒါ၊ တပည့်တော်ရောက်သွားတော့ တော် တော်ကို ညည်းနေပါတယ်ဘုရား၊ အသံကိုထွက်ပြီး ညည်းနေလိုက်တာ၊ တပည့်တော်ကိုလည်း မြင်ရော ပိုပြီး ဆိုးလာပါတယ်ဘုရား”

“ဘယ်လို ပိုပြီးဆိုးသွားတာလဲ”

“အမလေး မသန်းရဲ့၊ ကျမကို မကယ်နိုင်တော့ ဘူးလား၊ သွားကလည်း ကိုက်၊ ခေါင်းကလည်း အုံ၊ ဖျားကလည်း ဖျား၊ တစ်ကိုယ်လုံးလည်း အဝတ်ဆောင့် လျှော်ထားသလို ဖြစ်နေတယ်တော့...တဲ့”

“အဲဒါနဲ့ တပည့်တော်က မကြည်ရယ်၊ တရား မှတ်လိုက်ပေါ့၊ တရားရှုလိုက်ပေါ့၊ အခုဘာတွေဖြစ် နေသလဲ ဖြစ်တာတွေကို လိုက်မှတ်လိုက်ပေါ့”

“မှတ်တာပဲတော်၊ ဒါပေမယ့် မရပါဘူး၊ တကယ် တမ်း အခုလိုဖြစ်မှ တရားက ဘယ်ကိုရောက်ကုန်မှန်း မသိတော့ပါဘူးတော်...တဲ့”

“တပည့်တော်ကတော့ အားပေးလိုက်ပါတယ်။
'ဪ မကြည်ရယ်၊ ကိုယ်က ယောဂီပဲဟာ ဒီလောက်
တော့ ခံနိုင်ရမှာပေါ့၊ တရားမှတ်နိုင်ရမှာပေါ့လို့' ပြော
လိုက်ပါတယ်”

“ဒါပေမယ့်မရပါဘူးဘုရား၊ တစ်ညည်းတည်း
ညည်း၊ တစ်အော်တည်းအော်နေတာပါပဲ”

“အေးလေ၊ ဒီလောက်နာနေမှတော့ ဖြစ်မှာပေါ့”

“ဟာ.. အရှင်ဘုရားကလည်း အဲဒီလိုအော်ဖို့၊
ညည်းဖို့တော့ ဘယ်ကောင်းမလဲဘုရား၊ သူက ယောဂီ
ထိပ်ထိပ်ကျဲပဲ၊ တရားနာမည်ပျက်မှာပေါ့”

“တရားတော့ နာမည်ပျက်မယ်ဆိုလည်း
နာမည်ပျက်မှာပေါ့၊ ဒါပေမယ့် သူ့မှာက တရားမှ မရှိဘဲ၊
သတိ၊ ဝီရိယ၊ ဉာဏ်ဆိုတာတွေမှ မရှိဘဲ၊ နာမည်ပျက်
ခြင်းပျက် သူပဲ နာမည်ပျက်မှာပေါ့”

“သူကတော့ ဘယ်နာမည်ပျက်မလဲဘုရား၊
သူက တရားထိုင်နိုင်တဲ့ သူတွေထဲမှာ အကြာဆုံးပဲ၊
နောက်ပြီး သူ့ဉာဏ်က ...”

“တော်ပါတော့ ဒကာမကြီးရယ်၊သူမှာ တကယ်
ဉာဏ်အစစ်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်အစစ် ရှိနေမယ်ဆိုရင်
ဘယ်မှာလာပြီး ဒီလိုညည်းတာ၊အော်တာတွေဖြစ်မလဲ”

“ဟုတ်တယ်နော်ဘုရား၊ တကယ်ဉာဏ် အစစ် သာဆိုရင် သူဘယ်မှာ အော်ပါ့မလဲ၊ အဲ-ဒါပေမယ့် သူက တရားထိုင်တုန်းကတော့ သတိက တအားပဲကောင်းပါ တယ်ဘုရား”

“ဪ... လာပြန်ပါသေးတယ်၊ ဒကာမကြီးက ပြောလေ ကဲလေ ဆိုသလိုပါပဲလား၊ ဉာဏ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျေးဇူးတော်ရှင် ရွှေဥမင်ဆရာတော်ကြီးက မိန့်လို့ မှတ်သားထားဖူးပါတယ်”

“အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား”

“ဝိပဿနာဉာဏ်ဆိုတာ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ရှိဖို့က အရေးကြီးတယ်၊ သူများပေးတဲ့ဉာဏ်က အားမကိုး လောက်ဘူး၊ သူများပေးလို့လည်း အဲဒီဉာဏ်က ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြစ်မလာဘူး ... တဲ့”

“ဟုတ်လိုက်တာဘုရား၊ ပညာရှိဆရာတော် ကြီးတွေရဲ့စကားတွေက တယ်ပြီးလည်းမှန်တယ်၊ တယ်ပြီးတော့လည်း တန်ဖိုးရှိတာပါကလားဘုရား”

“ဒါပေါ့၊ ဒါပေါ့”

“ဉာဏ်ကိုတော့ ဆရာတော်ကြီးက မိန့်တယ် ဆိုရင်၊ သတိကိုရော ဘယ်လိုများ မိန့်ပါသေးသလဲဘုရား”

“ဆရာတော်ကြီးကတော့ သတိအမြဲထားနိုင်ဖို့

သတိအမြဲရှိဖို့၊ အချိန်တိုင်းသတိအလွတ်မခံဖို့၊ မိမိရဲ့ စိတ်ကို သတိနဲ့အမြဲတွဲထားဖို့ ဆုံးမတာပါပဲ”

“ဒါဆိုရင်လဲဘုရား၊ အခုတပည့်တော်မရဲ့ ဓမ္မ မိတ်ဆွေ ဒေါ်ကြည်ဆိုတာကလည်း သတိတရား ကောင်းတယ်ဘုရား၊ သတိလည်း အမြဲရှိနေတယ်ဘုရား၊ ဘေးက ဓမ္မမိတ်ဆွေတွေကဆိုရင် သူကိုတော့ အမြဲ ချီးမွမ်းကြပါတယ်ဘုရား”

“ဪ... ခက်ပြီပဲ၊ ကဲ... ဒကာမကြီး ဒီလိုဆိုရင် ဓမ္မမိတ်ဆွေ ဒေါ်ကြည်ဟာ အခုလို နေမကောင်းလို့ အော်ဟစ်ညည်းတွားနေတယ်ဆိုတော့ ဘယ်လို ပြောမလဲ”

“အဲဒါသိချင်လို့ပဲ မေးမလို့ပါဘုရား၊ တရား တကယ်အားထုတ်နိုင်လျက်သားနဲ့ ဘာဖြစ်လို့ အဲဒီလို ညည်းရ၊ အော်ရတာလဲဆိုတာ သိချင်ပါတယ်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားပဲ မိန့်ကြားပေးပါဘုရား”

“ကဲ... ကဲ၊ ဒီလိုသာဆိုရင် သတိကို ပြောပေး ပါမယ်။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်က သတိထားဟာနဲ့ သတိရှိတာကို ခွဲပြီး ဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်”

“သတိထားတာနဲ့ သတိရှိတာ အတူတူပဲဟုတ် လားဘုရား”

“ကဲပါဒကာမကြီးရယ်၊ အေးအေးဆေးဆေးပဲ နားထောင်ပါဦး၊ နှစ်မျိုးခွဲပြီး ဟောခဲ့ပါတယ်ဆိုတာတောင် သံသယနဲ့ မေးနေသေးတယ်”

“တပည့်တော်တို့က မကြားဖူးလို့ပါဘုရား”

“သတိ ပရိမုခံ ဥပဋ္ဌပေတွာ တဲ့၊ နောက်ပြီး အာတာပီ သမ္မဇာနော သတိမာ..တဲ့”

“အဲဒါက ပါဠိတွေပဲဘုရား၊ တပည့်တော်တို့မှ မသိတာ”

“အင်.. ဒကာမကြီးနဲ့ပြောရ ဆိုရတာတော့ သည်းခံတဲ့စိတ်တွေပဲ တိုးလာမလား၊ ဒါမှမဟုတ် သည်းခံ တတ်တာတွေပဲ ပျောက်ကုန်မလားတော့ မသိဘူး၊ ကဲ ..ကဲ၊ နားလည်အောင် ရှင်းပြပေးပါမယ်”

“အာနာပါနပဗ္ဗ၊ ထွက်လေဝင်လေ ကမ္မဋ္ဌာန်း မှာ သမထအတွက်ဆိုရင် သတိကို အာရုံသို့ ရှေးရှုဖြစ်စေ လျက်(သတိကိုအာရုံထဲမှာ ထားလျက်)ဆိုတဲ့ သဘောကို ညွှန်းတော်မူပါတယ်”

“နောက် အာနာပါနမှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကာယာ နုပဿနာ တစ်ခုလုံးမှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး မှာပဲ ဖြစ်ဖြစ် ‘အာတာပီ သမ္မဇာနော သတိမာ’ လို့ မိန့်ပါတယ်၊ ဝိပဿနာအတွက်ဆိုရင် ဒီစကားက ပိုပြီး

အရေးကြီးပါတယ်”

“ကိလေသာကို ပူလောင်စေတတ်သော လုံ့လ
ဝီရိယရှိသည်ဖြစ်၍၊ အသိဉာဏ်ပညာရှိ၍၊ သတိရှိ၍လို့
ဒီလိုဆိုပါတယ်။ ဝိပဿနာအရာမှာ သတိထားဖို့ထက်
သတိရှိဖို့က အဓိကပါ။ အာရုံတွေနဲ့ ဆုံတိုင်းဆုံတိုင်း
ယောဂီရဲ့စိတ်မှာ ဝီရိယရှိဖို့ ၊ ဉာဏ်ရှိဖို့ ၊ သတိရှိဖို့
ကြိုးစားရမှာပါ။ ဒီ သတိ၊ ဝီရိယ၊ ဉာဏ်တွေရှိနေရင်
စိတ်ကောင်းဖြစ်နေပြီ”

“ဒီ စိတ်ကောင်းဖြစ်နေမှလည်း စိတ်ကို ဆိုး
အောင် နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးတတ်တဲ့ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ
ဆိုတဲ့ လောဘ ဒေါသအဖွဲ့တွေ မဝင်နိုင်၊ မကပ်နိုင်ဖြစ်ပြီး
နောက်ဆုံး အကုန်လုံးသေသွားနိုင်ပါတယ်”

“ဒကာမကြီး နားလည်အောင် ပြောရရင်
ပစ္စည်းတစ်ခုကို စားပွဲအောက်မှာတွေ့နေရင်၊ ရှိနေရင်
ထားစရာ လိုဦးမလား”

“ရှိရင်တော့ ထားစရာမလိုပါဘူး၊ မရှိရင်တော့
ထားရမှာပေါ့ဘုရား”

“အောင်မယ် ဒကာမကြီးက ဘယ်ဆိုးလို့လဲ၊
ပြောတတ် ဆိုတတ်တော့ ရှိသားပါလား”

“ဒီလို ဥပမာနဲ့ဆိုရင်တော့ သိပါတယ်ဘုရား၊

အခုဆိုရင် တပည့်တော်မရဲ့ ဓမ္မဓိတ်ဆွေက သတိရှိတာ မဟုတ်သေးဘဲ၊ သတိထားနိုင်ရုံလောက်ပဲ ရှိတာပေါ့ နော်၊ ဟုတ်သလားဘုရား”

“အမယ်... ဒကာမကြီးက သဘောပေါက် လွယ်သားပဲ”

“ဟာ... အဲဒါဆိုရင် တပည့်တော်တို့က ကိုယ့် ကိုယ်ကို တရားအားထုတ်နေတာ သတိထားတဲ့နည်းလား သတိရှိတဲ့နည်းလား ဆိုတာကိုတောင် သေချာမသိသေး ပါလားဘုရား”

“အဲဒါပြောတာပေါ့ ဒကာမကြီး၊ သတိအလုပ် လုပ်ကြတဲ့သူတွေဟာ သတိနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ဒီလောက် ကလေးတော့ သိဖို့ကောင်းတာပေါ့”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ သိဖို့ကောင်းပါတယ်၊ ဆက်ပြီး မိန့်ပါဦးဘုရား”

“သတိကောင်းတာက နှစ်မျိုးရှိတယ်၊ မှတ်သား နိုင်တဲ့ အားကောင်းလို့ သတိအားကောင်းတာရယ်၊ သဘောပေါက်လို့၊ နားလည်လို့ သတိအားကောင်းတာ ရယ်လို့ နှစ်မျိုးရှိတာပေါ့”

“မှန်လှပါဘုရား”

“မှတ်အား၊ မှတ်သားနိုင်တဲ့အား ကောင်းလို့

သတိအားကောင်းတာက မမှတ်နိုင်တော့တဲ့အချိန်၊ မှတ်သားမှုအားတွေ လျော့လာတဲ့ အချိန်ကျတော့ အကုန်လုံး မေ့ကုန်ရော။ ဆေးရုံပေါ်မှာတို့၊ သေကောင် ပေါင်းလဲအချိန်တို့ဆိုရင် သတိလွတ်ကုန်တော့တာပေါ့။”

“မှတ်နိုင်တုန်း မမေ့တဲ့သတိနဲ့၊ ဘယ်တော့မှ မမေ့တဲ့သတိလို့ နှစ်မျိုးပေါ့။”

“ဘယ်တော့မှ မမေ့တော့တဲ့သတိဖြစ်ရင် ပိုကောင်းမှာပေါ့ဘုရား။”

“ပိုကောင်းတာပေါ့။ မှတ်နိုင်တုန်းသတိက သညာမှတ်သားမှုရဲ့ ခိုင်မြဲတဲ့အားပေါ် မူတည်တာ၊ ထိရသညာ ပဒဋ္ဌာနာ တဲ့။ မမေ့တော့တဲ့သတိက ပညာ ဉာဏ်အပေါ်၊ သတိ ဝီရိယ ပညာအပေါ် မူတည်တာ၊ ကာယာဒိသတိ ပဋ္ဌာနာ ပဒဋ္ဌာနာ ... တဲ့။”

“မှတ်သားမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့သတိက မှတ်သားမှုမှားရင် သတိလည်းအလွဲ၊ မိစ္ဆာသတိဖြစ်သွား နိုင်တယ်။ မှတ်သားမှုမှန်ရင် သတိလည်းအမှန်၊ သမ္မာ သတိဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ရှေးရှေးဆရာတော်ကြီး များက မှတ်သားမှုမလွဲအောင်၊ သမ္မာသတိဖြစ်အောင် နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ ညွှန်ပြတော်မူကြပါတယ်။”

“အရှင်ဘုရားပြောတာတွေက တော်တော်

လေးတော့ နားထောင်လို့ကောင်းပါတယ်။ ဗဟုသုတ
လည်း ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ချက်ချင်းတော့ သဘော
မပေါက်ပါဘုရား”

“ချက်ချင်းသဘောပေါက်ဖို့တော့ သိပ်မလွယ်
ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ထပ်ကာထပ်ကာပြော၊ နာကြား၊
မှတ်သား၊ နောက်စဉ်းစား၊ စဉ်းစားဉာဏ်ပေါ်လာပြီးရင်
သဘောပေါက်တဲ့ဉာဏ် ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်”

“ဒကာမကြီးက သတိထားတာနဲ့ သတိရှိတာ
တော့ သဘောပေါက်သွားပြီလား”

“ပေါက်သွားပါပြီဘုရား”

“မေ့နိုင်သေးလား”

“မမေ့နိုင်တော့ပါဘုရား”

“အဲဒီလို မမေ့နိုင်တော့တဲ့သတိ၊ သဘော
ပေါက်မှုဖြစ်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ တကယ်ဟုတ်၊
မဟုတ်တော့ ဒကာမကြီးပဲ အသိဆုံးဖြစ်မှာပါ”

“အခု ဒကာမကြီးရဲ့ ဓမ္မမိတ်ဆွေကြီးဟာ ဒီရုပ်
ဒီနာမ်၊ ဒီခန္ဓာတွေရဲ့သဘောကို ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှု၊ ချုပ်
ဆုံးကွယ်ပျောက်မှုဆိုတဲ့ သဘောတွေကို မှတ်နိုင်အား
ကြောင့် ကောင်းတဲ့သတိပဲဖြစ်ပြီး၊ မမေ့တော့တဲ့သတိ
ရှိဖို့ လိုနေတာဖြစ်ပါလိမ့်မယ်”

“တပည့်တော် သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား”

“သဘောပေါက်တယ်ဆိုရင် တရားအားထုတ်
တဲ့အခါ ကိုယ်ပိုင်သတိ ဝီရိယ ဉာဏ်တွေရှိဖို့ အစစ်အမှန်
သတိရှိဖို့ကို ကြိုးစားစေချင်ပါတယ်”

“အကောင်းဆိုရင်လည်း ကောင်းလိုက်စမ်းပါ။
အဆိုးတွေ နည်းနည်းတောင် မရောပါစေနဲ့”

“အဖြူဆိုရင်လည်း ဖြူလိုက်စမ်းပါ။ အနက်
တွေ နည်းနည်းကလေးတောင်မျှ မရောပါစေနဲ့”

“သညာက ကူညီတဲ့ မေ့နိုင်သေးတဲ့ သတိကို
လည်း လွန်မြောက်ပြီးတော့ ပညာဉာဏ်က ထောက်ပံ့
ကူညီတဲ့ မမေ့တတ်တော့တဲ့သတိ ရှိလာပါစေ”

“ကြိုးစားအားထုတ်မှါမယ်ဘုရား”

အားရပါးရ အားထုတ်မယ်

မိဘတွေဆိုတာက သားသမီးတွေကို လိမ်မာ
ရေးခြားရှိစေချင်ကြတာ သဘာဝပါပဲ၊ အဲဒီလိုပါပဲ၊
ဆရာသမားတွေကလည်း တပည့်တပန်းတွေကို ထူးချွန်
စေချင်ကြတာဟာလည်း သဘာဝပါပဲ၊ လူကြီးသူမတွေက
နောက်လိုက်ငယ်သားတွေကို ထက်မြက်စေချင်တာဟာ
လည်း သဘာဝပါပဲ။

မိဘတွေက သားသမီးတွေကို၊ ဆရာသမား
တွေက တပည့်တပန်းတွေကို၊ လူကြီးသူမတွေက နောက်
လိုက် ငယ်သားတွေကို လိမ်မာစေချင်တာ၊ ထူးချွန်
ထက်မြက်စေချင်တာဟာ တိုးတက်အောင်မြင်ကြီးပွား

စေချင်လို့ပါပဲ။

ယခုခေတ်အခါထက် နောင်ခေတ်အခါ ဆိုတာက ပိုပြီးတိုတက်စေချင်ကြလို့ပါပဲ။

တိုးတက်ကြီးပွားအောင်မြင်မှုဆိုတာ အရာအားလုံး နီးနီးကို အဆင်ပြေစေနိုင်ပါတယ်။ အခက်အခဲတွေကိုလည်း အလွယ်တကူ လွန်မြောက်နိုင်ပါတယ်။ လူသားတွေနေကြတဲ့ လူ့လောကကြီးမှာ အခက်အခဲ၊ အရှုပ်အထွေး၊ ပြဿနာတွေဆိုတာ နည်းသထက်နည်း၊ သေးသထက်သေး၊ နောက်ဆုံးမရှိလောက်အောင်ထိ ပျောက်ကွယ် ချုပ်ငြိမ်းသွားကြစေချင်တာပါ။

တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် ငြိမ်းအေးချမ်းသာမှုပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ လောကနှင့်မဆိုင်၊ လောကချမ်းသာတွေထက် သာလွန်ချမ်းသာတဲ့ လောကုတ္တရာလို့ အမည်ရတဲ့ ငြိမ်းအေးချမ်းသာမှုပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ တကယ်တမ်းမြတ်နိုးသင့် မြတ်နိုးထိုက်၊ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ ချမ်းသာတွေပါ။

တကယ်လည်းပဲ ငြိမ်းအေးချမ်းသာမှုဆိုတာ ခံစားသင့်ခံစားထိုက်၊ စံစားသင့်စံစားထိုက်တဲ့ တရားမျိုးပါပဲ။

တစ်ခုပြောစရာရှိတာပေါ့လေ။ ချမ်းသာဆိုတာ ကတော့ ချမ်းသာတဲ့သဘောပါပဲ၊ ဒါပေမယ့်အရာသာချင်းက

မတူကြပါဘူး၊ အရည်အချင်းက မတူကြပါဘူး၊ သတ္တိချင်းကလည်း
မတူကြပါဘူး။

ဒီလိုသဘောမျိုးတွေတော့ ငြိမ်းအေးချမ်းသာမှု
တွေမှာ ကွဲပြားကြပါသေးတယ်။

အိမ်ရှင်မတစ်ယောက် ချက်တတ်၊ ပြုတ်တတ်၊
ကြော်တတ်၊ လှော်တတ်ပါတယ်။ ဟင်းအမျိုးမျိုးကို
ချက်တတ်သလို၊ မုန့်မျိုးစုံကိုလည်း လုပ်တတ်ပါတယ်
ဆိုပါစို့။

သူမချက်ထားတဲ့ ဟင်းတွေက တချို့က အားရ
ပါးရတစ်ခွက်လုံးကုန်အောင်စားလိုက်မှ အရသာပြည့်
စုံတယ်၊ တချို့ဟင်းတွေကျတော့ တို့ကနန်း ဆိတ်ကနန်း
စားလိုက်ရုံနဲ့ အရသာပြည့်စုံအောင်ခံစားရတယ် ဆိုတာမျိုး
တွေ ရှိတတ်ပါတယ်။

သိကြပါတယ်လေ၊ တချို့မုန့်တွေဆိုရင် အားရ
ပါးရစားသောက်လိုက်မှ၊ များများကိုပဲစားလိုက်မှ ကျေ
နပ်နှစ်သိမ့် အရသာတွေ့တတ်ပါတယ်။ တချို့မုန့်မျိုး
ကျပြန်တော့ တစ်တို့နှစ်တို့လောက် ဇွန်းဖျားကလေးနဲ့
ခပ်ရုံလောက်ဆိုရင်ပဲ အရသာတွေ့ပြီး ကျေနပ်နှစ်သိမ့်
မှုကို ရစေတတ်တာလည်း ရှိပါတယ်။

ဒါဖြင့် အားရပါးရ စားသောက်ရတဲ့ ထမင်း

ဟင်း မျိုးကိုပဲ စားမလား၊ တို့ကနန်း ဆိတ်ကနန်းစားရတဲ့ ထမင်းဟင်းမျိုးကိုပဲ စားမလား၊ ဒါမှမဟုတ် မုန့်အနေနဲ့ ပြောရရင် အားရပါးရစားစရာမုန့်ကိုပဲ စားမလား၊ တစ်တို့နှစ်တို့ ဇွန်းဖျားကလေးလောက် စားရတာကိုပဲ စားမလားလို့ မေးရင် တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး၊ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် အဖြေချင်းတော့ တူကြမယ်မထင်မိပါဘူး။

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်တော့ ဘယ်သူကို အပြစ်တင်ရမလဲ မသိတော့ပါဘူးဘုရား။ အပြစ်တင် စရာတွေ အခုတော့ဖြစ်နေပါပြီ”

“ဟာ - ဒကာကြီးကလည်း ဆိုင်းမဆင့်၊ ဘုံ မဆင့်နဲ့ ဘာမှန်းမသိ၊ ညာမှန်းမသိ၊ အပြစ်တင်ဖို့ပဲ ပြောတော့တာပဲ၊ ကဲ။ ဒီလိုဆိုရင် ဘယ်သူ့ကိုများ ကျေးဇူးတင်ရမလဲ မသိဘူးလို့ ပြန်ပြီး ပြင်ပြောကြည့်စမ်း ပါဦး”

“ဟင်။ အရှင်ဘုရားက တပည့်တော် ဘာဖြစ် နေမှန်း သိလို့လား ”

“မသိဘူးလေ”

“မသိဘဲနဲ့ ဘာလို့အပြစ်တင်စရာတွေအစား ကျေးဇူးတင်စရာတွေကို ပြင်ပြီးပြောခိုင်းရတာလဲ ဘုရား”

“ဒကာကြီး ဘာတွေဖြစ်လို့ ဘယ်လိုအဓိပ္ပါယ်
ကို ပြောတယ်ဆိုတာတော့ မသိပါဘူး၊ ဒါပေမယ့်
အပြစ်တင်စရာကိုပဲ တွေးနေ၊ စဉ်းစားနေလို့ အခုပြောတဲ့
အခါမှာလည်း အပြစ်တင်ချင်တဲ့သဘောတွေကို ပြောနေ
တာပေါ့၊ ဒကာကြီးရဲ့စကားသံ၊ စကားအဆန်က ဒေါသသံ၊
မကျေနပ်ဟန် ပါနေတယ်လေ”

“ဒါကျတော့လည်း အရှင်ဘုရားက သိသားပဲ”

“ဒီအသံ ဒီဟန်တွေက သိသာလွယ်တာကိုး၊
ဒီလို အပြစ်တင်သံပါနေရင် မကောင်းတဲ့စိတ်ဆိုး စိတ်ရိုင်း
ဖြစ်နေတာကတော့ သေချာတယ်လေ”

“ဟာ.. ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား”

“ဒါကြောင့်လည်း ဦးပဉ္စင်းက ကောင်းတဲ့ စိတ်
ကလေး ဖြစ်လာနိုင်မလားဆိုပြီး အပြစ်တင်စရာတွေ
အစား၊ ကျေးဇူးတင်စရာတွေကို ပြောင်းပြီး ကြည့်ပေး
ပါလို့ ပြောတာပေါ့”

“ဪ-ဟုတ်ပြီဘုရား၊ အရှင်ဘုရားရဲ့ စကား
အဓိပ္ပာယ်ကို တပည့်တော်တော့ သဘောပေါက်လိုက်ပါပြီ၊
ဒါကြောင့်လည်း အကြောင်းရှိရင် အရှင်ဘုရားဆီကို
လာတာပေါ့၊ အရှင်ဘုရားဆီလာရင် ဘာပဲပြောပြော
အသိတစ်ခုတော့ တိုးတာပဲ၊ ကျင့်စရာတစ်မျိုးတော့

ပိုသိလာတာပဲ”

“အမယ် တယ်ပြီးမြောက်လွန်းနေပါလား၊ ကဲ-
ဒီလိုဆိုရင် ကျေးဇူးတင်စရာတွေကို ပေါ်လာအောင်
စဉ်းစားကြည့်လိုက်စမ်းပါ။ ပေါ်လာရင်လည်း ပါးစပ်က
ထုတ်ပြောလိုက်စမ်းပါ။ နားထောင်ချင်းလွန်းလို့ပါ”

“ဟင်.. အရှင်ဘုရားကလည်း ပြောလိုက်တာ
ချောလို့၊ ကျေးဇူးတင်စရာတွေကို စဉ်းစားတယ် ဆိုတာ
လွယ်တာမှတ်လို့အပြစ်တင်စရာတွေကို စဉ်းစားရတာကမှ
တပည့်တော်တို့လို ပုထုဇဉ်တွေက လွယ်တာဘုရား”

“အောင်မယ်-သူ့ကိုယ်သူ လူပုထုဇဉ်လို့ ဝန်ခံပြီး
ဆင်ခြေတက်ထားမှတော့၊ အပြစ်တင်စရာတွေကို
အများကြီး ပြောတော့မယ်နဲ့တူတယ်”

“တူတယ်မဟုတ်ဘူးဘုရား၊ ပြောကိုပြောမှာ၊
အခု တပည့်တော် တရားအားထုတ်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး
ပြောချင်တာ၊ ဒါပေမယ့် ဒီလိုဖြစ်သွားတာကို အားမရ၊
မကျေနပ်လို့ အပြစ်တင်စရာတွေဖြစ်နေတာ၊ ဘယ်သူ
တွေကို အပြစ်တင်ရမလဲဆိုရင် အဲဒီအထဲမှာ ရှေ့ဆုံးက
အရှင်ဘုရားလည်းပါနေလို့ပဲ ဘုရား”

“ဟဲ့ .. ဗုဒ္ဓေါ”

“ဗုဒ္ဓေါ မလုပ်ပါနဲ့ဘုရား၊ တကယ်ပြောတာပါ။

အခု တပည့်တော် တရားအားထုတ်ရတာ လေးလေး
ပင်ပင် မရှိတော့ဘူး၊ အားရပါးရမရှိတော့ဘူး၊ အဲဒါ
ဘယ်လိုလုပ်မလဲဘုရား”

“ဟာ-ဘယ်လိုဖြစ်ကုန်လို့တုံး”

“အရှင်ဘုရားနဲ့ တရားအကြောင်းတွေပြောလို့၊
သတိအစစ်တို့၊ သမာဓိအစစ်တို့၊ ပညာဉာဏ်အကြောင်း
တို့ ပြောလို့ဆိုလို့”

“အင်း-ဟုတ်တယ်လေ”

“အခု-အဲဒီသဘောတွေသိပြီး၊ တရားအားထုတ်
ရတာဟာ အားထုတ်နေသလိုလို၊ အားမထုတ်နေသလို
လိုနဲ့ အားရပါးရမရှိလိုက်တာဘုရား”

“အင်း-ပြောစမ်းပါဦး”

“အရှင်ဘုရားပဲ ပြောတယ်လေ၊ သတိထားတာ
နဲ့ သတိရှိတာ နှစ်မျိုးရှိတယ်၊ နှစ်မျိုးစလုံးဟာ သတိအစစ်
ပါပဲဆို”

“ဟုတ်သားပဲ”

“အခု-တပည့်တော် ဘယ်လိုဖြစ်သလဲမသိဘူး၊
အချိန်တိုင်းလိုလို၊ နေရာတိုင်းလိုလို၊ အမူအရာတိုင်း၊
ဣရိယာပုတ်တိုင်းလိုလို သတိကလေးရှိအောင် ကြိုးစား
ပါတယ်၊ ဘာအလုပ်ပဲလုပ်နေလုပ်နေ၊ သတိရှိအောင်

ကြိုးစားပါတယ်”

“အင်း-ကောင်းတာပေါ့”

“အဲဒီကောင်းတာပေါ့ကို ပြောမလို့ပါဘုရား။ တပည့်တော်ကိုယ်ကို တပည့်တော်ကြားဝါပြီး မပြောဘူး။ အရှင်ဘုရားနဲ့ ဆရာရင်းဒကာရင်း ဖြစ်နေပြီပဲဟာ”

“အမယ်လေး- ပြောမှာသာဆက်ပြီး ပြောစမ်းပါ”

“ဟုတ်တယ်လေ-တပည့်တော်က အမြဲသတိရှိတယ်လို့တော့ မပြောလိုပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အချိန်၊ နေရာ၊ အလုပ်၊ အမှုအရာတွေ ဘာမျှမရွေးတော့ဘဲ သတိရှိရှိတော့ နေတတ်လာပဲပြီ”

“အင်း”

“အဲ.. ဒါပေမယ့် အမြဲတော့ သတိမရှိပါဘူး။ တစ်ခါတလေ ထားသတိတော့ လုပ်ရသေးတာပါပဲ”

“ဒါပေါ့၊ အမြဲတော့ သတိရှိနေဖို့ ဘယ်လွယ်ပါ့မလဲ၊ ထားသတိတွေတော့ ဖြစ်ရသေးတာပေါ့၊ သတိထားတော့ ထားသတိတော့ ဖြစ်တာပေါ့”

“ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ အရင်က အဲဒီထားသတိနဲ့ နေရတာမှ အားရပါးရရှိသေးတယ်။ အခု အရှင်ဘုရား ပြောတဲ့ ရှိသတိကြီးဆိုတာ ရောက်လာမှ နေရတာ

ပေါ့ရွတ်ရွတ်နဲ့ အားရပါးရမရှိလိုက်တာ”

“အင်း... ဖြစ်တတ်ပါတယ်”

“ဖြစ်တတ်ပါတယ် မလုပ်ပါနဲ့ဘုရား၊ တပည့်
တော်တော့ တရားကို အားရပါးရပဲပြန်ပြီး အားထုတ်
လိုက်ချင်ပြီ။ အရှင်ဘုရားပြောသလို သိပ်ပြီး မနေချင်ဘူး။
ပေါ့ရွတ်ရွတ်နဲ့”

“အင်း... အင်း... ဒကာကြီး၊ အပြစ်တင်ချင်တဲ့
သဘောကို သိပါပြီ။ နောက်ထပ် ဘယ်သူတွေကို
အပြစ်တင်ချင်သေးတုံး၊ ပြောပါဦး”

“အရင်တစ်ခေါက်က တပည့်တော်နဲ့ လိုက်
လာတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေကိုပေါ့၊ သူတို့ကလည်း ‘အေး-
ဟုတ်တယ်၊ ထားသတိထက် ရှိသတိက ပိုပြီးအားကောင်း
တယ်၊ တို့လည်း အဲဒီလို ရှိသတိနဲ့နေနိုင်အောင် ကြိုး
စားနေတယ်၊မင်းလည်း ကြိုးစားပေါ့’ လို့ ဝိုင်းပြီး တိုက်တွန်း
ကြတယ်လေ။ အဲဒါကြောင့် သူတို့ကိုပါ အပြစ်တင်ချင်
တာပေါ့”

“အင်း... အပြစ်တင်လို့ပြီးရင် ဦးပွင်းကလည်း
ပြန်ပြီး ပြောစရာရှိတာကို ပြောရဦးမှာပေါ့”

“ပြောပေါ့ဘုရား၊ အားမနာနဲ့ ပြောသာပြောပါ။
တပည့်တော်တောင်မှ အရှင်ဘုရားကို အားမနာဘဲ ပြော

သေးတာပဲ”

“အင်း . . ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဦးပဉ္စင်း ပြောချင်တာက ဒကာကြီးလို မဟုတ်ပါဘူး၊ နောက်ပြီး ဦးပဉ္စင်းပြောမယ့်အကြောင်းကလည်း ရှင်ဘုရင်နဲ့ လယ် သမားကြီး ထမင်းစားကြတဲ့အကြောင်းပါ၊ ဒကာကြီးများ သိပြီးပြီလားလို့”

“ဟာ—မသိသေးပါဘူး၊ တပည့်တော်ကို မပြောဖူး သေးပါဘူး”

“ကဲ—ဒီလိုဆို ပြောရတာပေါ့၊ လိုရင်းတိုရင်း ပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား”

“တစ်နေ့ သူဌေးကြီးတစ်ယောက်က သူ့ရဲ့ အသိမိတ်ဆွေတွေကို ထမင်းဖိတ်ကျွေးတယ်တဲ့၊ ပုံပြင်ပဲ ဆိုဆို၊ တကယ်ဖြစ်ခဲ့တယ်ပဲ ပြောပြောပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား”

“သူ့ရဲ့ထမင်းစားပွဲပြင်ပုံက တစ်မျိုးစီစဉ်ထား တယ်၊ တစ်ယောက်တစ်ဝိုင်းကိုယ်ကြိုက်ရာ ကိုယ်ဝင်ပြီး စားနိုင်တယ်၊ အားရပါးရလည်း စားစေချင်တယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“ကြည့် . . ပြင်ထားတဲ့ထမင်းဝိုင်းတွေကလည်း

ဒီဘက်ဝိုင်းက ဆီဦးထောပတ်တွေများတယ်၊ ဆန်ကလည်း နူးညံ့ပျော့ပျောင်းအိစက်နေတဲ့ သြဇာအရသာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ထမင်းပွဲ၊ ဟင်းခွက်တွေကလည်း သူ့လိုပဲ အရသာတွေ၊ သြဇာဓာတ်တွေအပြည့်နဲ့ မမြင်ဖူးပေမယ့် နတ်သုခာလိုလို ပြောရမှာပေါ့”

“တအား-အရသာရှိမယ့် ထမင်းဝိုင်းဖြစ်မှာပေါ့ ဘုရား”

“ဟုတ်တာပေါ့ ဒကာကြီး၊ အရသာတွေ အများကြီးရှိ၊ သြဇာအဆီအနှစ်ကလည်း အပြည့်ပါပဲ၊ အဲ . ဒါပေမယ့် အများကြီးတော့ ပြင်မထားပါဘူး၊ ထမင်းကလည်း တစ်ပန်းကန်၊ နှစ်ပန်းကန်ပါပဲ၊ ဇလုံကြီးတွေနဲ့ မျိုးတော့ ထည့်မထားပါဘူး”

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲ-နောက်တစ်ဝိုင်းကတော့ စောစောက ထမင်းဝိုင်းနဲ့တော့ ပြောင်းပြန်ပါပဲ။ ထမင်းကလည်း ဆန်ကြမ်း၊ ထည့်ထားတာကလည်း လေးငါးပန်းကန်စာ၊ ဇလုံကြီးတွေနဲ့ ထည့်ထားတယ်၊ ဟင်းကလည်း ကြည့်လိုက်ပါဦး၊ ငရုတ်သီးစိမ်းထောင်းစပ်စပ်၊ ဝက်သား ဟင်းကလည်း အတုံးကြီးတွေဆိုရင်လည်း လက်သီး ဆုပ်ကြီးတွေထက်တောင် ကြီးချင်တယ်၊ ဟင်းခွက်တွေက

များလည်းများတယ်၊ စုံလည်းစုံတယ်”

“အင်း-တပည့်တော် သဘောပေါက်ပြီဘုရား၊ အဲဒီ စားပွဲနှစ်လုံးကို ထမင်းစားဖို့ရောက်လာတဲ့ ရှင်ဘုရင်နဲ့ လယ်သမား နှစ်ယောက် ဘယ်ဝိုင်းကို ဘယ်သူရွေးမလဲ၊ မေးမလို့ မဟုတ်လားဘုရား”

“ဒကာကြီးက ဘယ်ဆိုးလို့လဲ”

“ဒီလောက်တော့လည်း အကင်းပါးပါသေးတယ် ဘုရား၊ ရှင်ဘုရင်က ရှင်ဘုရင်နဲ့တန်တဲ့ အဆီအဆိမ့်များ တဲ့ ထမင်းဝိုင်း ဝင်မှာပေါ့၊ နည်းနည်းနဲ့ သူက အာသာပြေ မှာကိုး၊ လယ်သမားကတော့ လက်သီးဆုပ်လောက် ဝက်သားတုံးကြီးတွေကို ချဉ်ရည်ဟင်း၊ ငါးပိရည်နဲ့၊ ငရုတ် သီးထောင်းစပ်စပ်နဲ့ စားမှာပေါ့ဘုရား၊ ကဲ.. မဟုတ် ဘူးလား”

“ဟုတ်လိုက်လေ ဒကာကြီးရာ၊ ဒကာကြီးက အကင်းပါးပြီး၊ ဉာဏ်ကောင်းသားပဲ၊ ဒကာကြီးကို ဦးပဉ္စင်းက ဒီလိုမေးရင်ရော”

“ဘာမေးမှာလဲ ဘုရား၊ မေးပေါ့”

“ဒကာကြီးဆိုရင် ဘယ်ဝိုင်းမှာဝင်ပြီးစားမလဲ”

“ဟာ-ဗုဒ္ဓေါ၊အရှင်ဘုရားရဲ့ဗုဒ္ဓေါက တပည့်တော် ဆီကိုရောက်လာပြီ၊ ဖြေရတော့ခက်သားပဲ”

“မခက်နဲ့ ဖြေသာဖြေပါ”

“ခက်တယ်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားရဲ့ ထမင်းဝိုင်းက တစ်ယောက်တစ်ဝိုင်း၊ နောက်ပြီး တစ်ဝိုင်းကိုလည်း တစ်မျိုးဆိုတော့ အနုဝိုင်းနဲ့ အကြမ်းဝိုင်း၊ ဘယ်လိုမှ လည်း တွဲလို့မရဘူး”

“ရပါတယ် ဒကာကြီး ရပါတယ်၊ ဒကာကြီးသာ ဆိုရင် ဟိုဘက်ဝိုင်း၊ ဒီဘက်ဝိုင်း နှစ်ဝိုင်းပေါင်းပြီး ကြမ်း ကြမ်းတစ်လှည့်၊ နုနုတစ်လှည့်စားမယ်လို့ စိတ်မဖြစ် ဘူးလား”

“ဟာ-ဖြစ်တာပေါ့ဘုရား၊ အဲဒီလိုသာ စားလို့ ရရင် သိပ်ကောင်းမှာပေါ့”

“ဟုတ်တယ် ဒကာကြီး၊ အဲဒီလိုစားရမှလည်း ဒကာကြီးက အာသာပြေတယ်၊ အလိုဆန္ဒပြည့်တယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“လယ်သမားဟာ လယ်သမားနဲ့သင့်တော်တာ ကို စားရတာ နှစ်သက်သလို၊ ရှင်ဘုရင်ကလည်း ရှင်ဘုရင် နဲ့သင့်တော်တာကို စားရတာနှစ်သက်တာပေါ့”

“အင်း-ဟုတ်တော့ဟုတ်တယ်၊ ဒါပေမယ့် ဒကာကြီးရဲ့ နှစ်သက်မှုက အကြမ်းကိုလည်းမဟုတ်၊

အနုကိုလည်း မဟုတ်ဆိုတာတော့ သိနိုင်တာပေါ့။”

“ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား”

“ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင်၊ အခု ဒကာကြီး လျှောက်ထားတဲ့ တရားအကြောင်းနဲ့ပြောရရင် ထားတဲ့သတိနဲ့ ရှိတဲ့သတိလေ၊ ထားတဲ့သတိက အာရုံကိုပဲ မပြတ်မလပ် ဂရုစိုက်ရတယ်။ ရှိတဲ့သတိကတော့ စိတ်မှာပဲ အမြဲရှိနေတယ်။ ဘာအာရုံပေါ်ပေါ်၊ သတိရှိနေတဲ့စိတ်ကို မနှောင့်ယှက်နိုင်ပါဘူး။”

“တပည့်တော်လည်း သတိထားပါတယ် ဘုရား”

“တကယ်လို့များ၊ ဒကာကြီးကို မစားချင်လည်းစား၊ စားချင်လည်းစား ဆိုပြီးတော့ ရှင်ဘုရင်စားတဲ့ စားတော်ပွဲကို တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ်၊ သုံးလေးနှစ်တန်သည် စားခိုင်းခဲ့လို့ စားခဲ့ဖူးရင်၊ လယ်သမားထမင်းဝိုင်းကို နှစ်နှစ်သက်သက်နဲ့ အားရပါးရ စားဦးမလား”

“ဘယ်စားတော့မလဲဘုရား၊ ရှင်ဘုရင်လိုပဲ သူနဲ့ သင့်တော်တာကိုတော့ နှစ်နှစ်သက်သက်၊ အားရပါးရ စားမှာပေါ့၊ နည်းနည်းစားရုံနဲ့ အဆီဩဇာပြည့်တာတော့ ကွာလာတာပေါ့”

“ဒီလိုပဲပေါ့၊ ဒကာကြီးထားတဲ့သတိဟာ လယ်သမားနဲ့ တူတယ်၊ လယ်သမားထမင်းဝိုင်း၊ လယ်

သမားက အားရပါးရစားသလိုပဲပေါ့၊ ရှိတဲ့သတိကတော့ ရှင်ဘုရင်ရဲ့စားတော်ပွဲကို ရှင်ဘုရင်က စားသလိုပဲပေါ့”

“ဪ... သဘောပေါက်ပြီဘုရား”

“အင်း-သဘောပေါက်ပေမယ့် ပြောပြရဦးမယ် ဒကာ ကြီး၊ လယ်သမားနဲ့ ရှင်ဘုရင်ဟာ လူချင်းအတူတူ ဆိုပေမယ့် အရည်အချင်း၊ စွမ်းပကားချင်းကတော့ ကွာတာပေါ့လေ”

“မှန်ပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီလိုပဲ အာရုံကို ဂရုစိုက်ပြီး ထားလို့ဖြစ်ရတဲ့ ထားသတိကလည်း သတိပါပဲ။ မိမိစိတ်မှာ အမြဲမပြတ် ရှိနေအောင်ကြိုးစားနိုင်လို့၊ သတိဆိုတာ စိတ်မှာပဲရှိ နိုင်တယ်၊ စိတ်နဲ့ပဲ ပေါင်းတယ်ဆိုတဲ့ အသိဉာဏ်ကြောင့် ဖြစ်လာ၊ ရှိလာတဲ့သတိက၊ ရှိနေတဲ့ ရှိသတိကလည်း သတိပါပဲ။ ဒါပေမယ့် သတ္တိအစွမ်းချင်းတော့ ကွာခြား တာပေါ့”

“ဪ... ဟုတ်သားပဲဘုရား”

“ထားသတိဟာ အာရုံထင်ရှားတာနဲ့ ပိုပြီး သင့်တော် တတ်တယ်၊ တကယ်တမ်း အာရုံက မထင်ရှား တော့ဘူးဆိုရင် ထားသတိအတွက် ဘယ်ဟာကို၊ ဘယ် နေရာကို ဘယ်လိုအာရုံယူပြီး ထားရမှန်းကိုမသိ ဖြစ်

တတ်ကြပါတယ်”

“အင်း... သဘောပေါက်အောင် ပြောရတာပေါ့၊ နာတာ ကျင်တာရှုပါလို့ ညွှန်ကြားတဲ့နည်းနဲ့ အားထုတ် တဲ့အခါ နာတာကိုတွေ့ရင် ရှုတတ်တယ်၊ သိသာထင်ရှား တယ်ပေါ့၊ တကယ်လို့များ နာတဲ့အာရုံက မရှိ၊ မနာတဲ့ အာရုံက ပေါ်လာတဲ့အခိုက်၊ မထင်ရှားတော့ဘူးလေ၊ သူမှတ်နေကြ၊ ရှုနေကြအာရုံက ရှိမှမရှိတော့ဘဲ”

“ဪ... ဟုတ်ပြီဘုရား”

“အဲဒီလိုပဲ၊ တိုးတာကိုသာ သတိထားတတ်သူ ဟာ၊ မတိုးတဲ့အာရုံပေါ်ရင်၊ ထိတာကိုသာ သတိထားတတ် သူဟာ၊ ထိတဲ့အာရုံပျောက်ရင်၊ မထိတဲ့အာရုံပေါ်လာရင် သတိမထားတတ်တော့ပါဘူး”

“အဲဒီလိုတော့ ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါတယ်ဘုရား”

“အမှန်အတိုင်းပြောရရင် ဘာကိုသာ တွေ့ အောင်မြင်အောင် သတိထားရှုပါလို့ ညွှန်းထားရင် အဲဒီ ညွှန်းတဲ့ အာရုံကို တွေ့နေရင် သတိကောင်းတယ်၊ အဲဒီ အာရုံမရှိရင် သတိမကောင်းဘူးလို့ ထင်ကြတာကများ ပါတယ်”

“အဲဒီလိုပဲ မဟုတ်လားဘုရား”

“ဒကာကြီးပဲ ဉာဏ်နဲ့ စဉ်းစားကြည့်ပေါ့၊

ကိုယ့်ဆရာ၊ ကိုယ့်ဦးပဉ္စင်းက ပြောတာပဲဆိုပြီးတော့
မျက်စိမှိတ် မယုံလိုက်ပါနဲ့”

“မှန်ပါဘုရား”

“ဆိုပါစို့တိုးတဲ့အာရုံရယ်၊ တိုးတာ မထင်ရှားတဲ့
အခိုက် မတိုးတဲ့သဘောကတော့ ဖြစ်နေပါတယ်၊ စိတ်က
တော့ သိလိုက်ပါတယ်၊ ယောဂီဆိုတဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်ကသာ
မသိရင်နေပါလိမ့်မယ်”

“ဟုတ်တယ်၊ ဖြစ်ဖူးတယ်ဘုရား”

“ကဲ-အဲဒီလိုဖြစ်တော့ တိုးတာကို သိခိုက်ရယ်၊
မတိုးတာကို သိခိုက်ရယ်၊ ဘယ်အချိန်က သတိပိုကောင်း
တယ် ထင်သလဲ”

“တိုးတာကို သိတာက သတိပိုပြီးကောင်းတာ
ပေါ့ ဘုရား”

“ကဲ-ဒီလိုဆိုရင်၊ တိုးတဲ့အာရုံနဲ့ မတိုးတဲ့ အာရုံ၊
ဘယ်အာရုံက နူးညံ့သလဲ”

“မတိုးတဲ့အာရုံက နူးညံ့တာပေါ့ဘုရား”

“နူးညံ့တယ်ဆိုတာ လောကသဘောသတ်မှတ်
ချက်ကို ပြောတာနော်၊ အာရုံချင်းကတော့ အတူတူပါပဲ၊
ပရမတ်ချင်းကတော့ အတူတူပါပဲ”

“မှန်လှပါဘုရား”

“ကဲ-ကဲ၊ ဆက်ပြီးမေးမယ်၊ နူးညံ့တဲ့အာရုံနဲ့ ကြမ်းတမ်းတဲ့အာရုံကို ထားနိုင်တဲ့သတိချင်းမှာ ဘယ် ထားသတိက ပိုကောင်းသလဲ”

“ဪ... သဘောပေါက်ပြီဘုရား၊ အာရုံက နူးညံ့တဲ့သဘော ဖြစ်လာလေလေ၊ အဲဒီသဘောကို သိနိုင်တဲ့ သတိကလည်း အားကောင်းလာလေလေပေါ့၊ ဒီလိုဆိုလိုတာ မဟုတ်လားဘုရား”

“ဟုတ်ပါတယ် ဒကာကြီး၊ ဟုတ်ပါတယ်၊ ကဲ- ဒီလောက်ကိုပဲ အသိဉာဏ်ထက်ရင် ဆက်ပြီးပြော ပါဦးမယ်”

“ဉာဏ်တော့ သိပ်မထက်ပါဘူးဘုရား၊ အမိန့် တော့ ဆက်ပြီးရှိပါဦး”

“လောကဥပမာနဲ့ ပြောပြပါမယ်၊ ဆိုကြပါစို့ တောခရီးလမ်းတစ်ခုကို ခရီးသွားနေတဲ့ သူနှစ်ယောက် ပေါ့၊ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်က တခြားစီသွားနေ ကြတာပါ”

“မှန်ပါဘုရား”

“ဒီတောလမ်းခရီးမှာကလည်း တောကထူထပ်၊ ချုံပုတ်တွေကလည်း လမ်းဘေးမှာ များတယ်၊ နောက်ပြီး ခိုးသားဓားပြ၊ လုယက်တဲ့သူတွေကလည်း ပေါများသတဲ့”

“မှန်ပါဘုရား”

“အေး-ဒါကလည်း လမ်းခရီးအခြေအနေကို ပြောတာပေါ့၊ အခုတစ်ခါ ခရီးသွားနှစ်ယောက်ကို ပြောမယ်၊ နှစ်ယောက်စလုံးမှာ ရွှေငွေပစ္စည်းဥစ္စာထုပ်တွေ၊ တန်ဖိုးကြီးကြီး ကိုယ်စီပါကြတယ်”

“အင်း-ဒါပေမယ့် တစ်ယောက်က ကိုယ်ခံအားရှိသင့်သလောက်တော့ ရှိပါတယ်၊ ခိုးသားဓားပြတွေနဲ့တွေ့ရင် အလုခံရတတ်တယ်ဆိုတာ သိတယ်၊ အဲဒီတော့ သူက ခရီးကတော့ သွားနေပါတယ်၊ ဒါပေမယ့်တယ်သစ်ပင်နောက်က၊ ဘယ်ချုံပုတ်ထဲက ဓားပြတွေထွက်လာမလဲလို့ ခိုးသားတွေထွက်လာနိုင်တဲ့ နေရာကို ဂရုတစိုက်နဲ့ ကြည့်ပြီး သွားနေပါတယ်”

“မျက်စိထဲမြင်ပါပြီဘုရား”

“အဲ... နောက်တစ်ယောက်ကတော့ ဘယ်ချုံပုတ်၊ ဘယ်သစ်ပင်ကပဲ ခိုးသားဓားပြတွေ ထွက်လာထွက်လာ သူကတော့ မမူပါဘူး၊ အဆင်သင့်ပဲဟေ့ ဆိုတဲ့ အနေအထားမှာ အမြဲရှိနေပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒုတိယလူက သူခရီးသွားနေပါတယ်၊ ဘေးဘီအာရုံတွေကို မကြည့်ပါဘူး၊ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ပါပဲ”

“ကဲ-အဲဒီလူနှစ်ယောက်ရဲ့ အခြေအနေကို ဘာထူးတယ်လို့ မြင်သလဲ”

“ဟာ-အရှင်ဘုရားကလည်း တပည့်တော်ရဲ့ စိတ်ထဲမှာ ပုံပေါ်တာပေါ့၊ ဘေးဘီကို ဂရုစိုက်ပြီး သွားတဲ့ လူက ပျာယီးပျာယာနဲ့ပေါ့၊ ကြောက်စိတ်ဝင်နေတယ်လေ၊ ဘေးဘီကို ဂရုမစိုက်ဘဲ၊ ဘယ်သူကလာတိုက်တိုက် အဆင်သင့်ပဲဆိုတဲ့ လူကတော့ အေးအေးဆေးဆေးပဲပေါ့၊ ခရီးသွားနေတာချင်းတူပေမယ့် အဲဒီလိုကွာတာပေါ့။”

“ဟုတ်ပါတယ် ဒကာကြီး၊ အာရုံကို ဂရုစိုက်တဲ့ သတိ၊ ထားသတိနဲ့ အာရုံကို ဂရုမစိုက်ဘဲ မိမိစိတ်မှာသာ အင်အားရှိရှိနဲ့ နေနိုင်လာတဲ့ သတိ၊ ရှိသတိကတော့ အဲဒီသဘောမျိုးကွာခြားပါတယ်”

“သိပါပြီဘုရား၊ ရှိသတိက ရှင်ဘုရင်၊ ထားသတိက လယ်သမား၊ ရှိသတိနဲ့နေရင် အေးအေးဆေးဆေး၊ ထားသတိနဲ့နေရင် အားရပါးရရှိတယ်ထင်ရပေမယ့်၊ ပျာယာခတ်ချင်တဲ့ သဘောပါနေတယ်လို့ ဆိုလိုချင်တာ မဟုတ်လားဘုရား”

“အင်း... ဒကာကြီးက အရိပ်ပြရင် အကောင်မြင်သားပဲ”

“အရှင်ဘုရားက အကောင်မြင်အောင်ပဲပြ နေတာ မဟုတ်လား၊ တပည့်တော်က အကောင်ကြီးလည်း မြင်ပါပြီ၊ အရိပ်လည်း မြင်ပါပြီဘုရား”

“တကယ်တမ်းကတော့ စောင့်သတိ၊ ထားသတိနဲ့ အားထုတ်တဲ့သူဟာ အာရုံကို ဂရုစိုက်ထားရမှ အားရပါးရ အားထုတ်တယ် ထင်နေတာပဲ၊ အာရုံကို ဂရုမစိုက်ဘဲ နေနိုင်တဲ့သတိမျိုး ရှိလာပြီဆိုရင် အာရုံကို သတိထားသလောက် အားထုတ်ရတာ အားရပါးရမရှိဘူးလို့ ထင်လာကြတာကိုး”

“ဟုတ်တယ်လေ ဒကာကြီး”

“ထားသတိကလည်း ထားသတိရဲ့အာရုံနဲ့ အားရပါးရရှိသတိကလည်း ရှိသတိရဲ့အာရုံနဲ့ အားရပါးရ၊ ပညာဉာဏ်ရှိလာရင်လည်း ပညာဉာဏ်ရဲ့ အာရုံနဲ့ အားရပါးရ၊ သူဓာတ်နဲ့သူကတော့ အဆင်ပြေနေတာ ပါပဲဘုရား”

“တယ်ဟုတ်ပါလား၊ သဘောပေါက်သားပဲ”

“လူတွေကသာ လက်ရုံးလက်မောင်းတန်းပြီး၊ ခါးတောင်းကျိုက်ပြီး၊ အံကြိတ်ပြီး၊ ပျာယာခတ်ပြီး အတင်းအားရပါးရလုပ်တာကိုသာ တရားအားထုတ်တယ် ထင်နေကြလို့ ခက်နေတာပါ၊ အခုတော့ တပည့်တော် နားလည်သင့်သလောက် နားလည်သွားပါပြီဘုရား”

“သာဓု .. သာဓု .. သာဓုပါ ဒကာကြီး”

အလှမ်းကျယ်ရင် အလယ်လပ်တတ်တယ်

“အလှမ်းကျယ်ရင် အလယ်လပ်တတ်တယ်”
တဲ့။

ဒီစကားကို ကြားဖူးကြသူတွေ များကြပါတယ်။
ကိုယ်တိုင်လည်း သုံးနှုန်းပြောဆိုခဲ့ကြပါတယ်။

အဓိပ္ပါယ်ကိုတော့ ပြောဆိုသူ၊ နားထောင်သူတို့
ရဲ့ စွမ်းအားအပေါ်မူတည်ပြီး အမျိုးမျိုးနားလည် သဘော
ပေါက်နိုင်ကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် တစ်လှမ်းချင်း လှမ်းပြီး ခရီးသွားကြ
ရမည့်သူတွေဟာ ရောက်လို့ဇောနဲ့ အတင်းအဓမ္မကျော်
လှမ်းသွားကြတဲ့အခါ အလယ်က နင်းစရာတွေ လျှောက်
လှမ်းစရာတွေကို ကျော်သွားတာပေါ့တဲ့။

အဲဒီလိုပါပဲလောကား တစ်ထစ်ချင်းကို တက်နင်း

ပြီး သွားကြရမည့်သူတွေဟာလည်း အမြင့်ကို တက်လို
ဇောနဲ့ အတင်းအဓမ္မတက်လှမ်းသွားကြတဲ့အခါ အလယ်
လပ်ပြီး အထက်မတက်နိုင် ဖြစ်တတ်ကြပါတယ်။

တိုးတက်အောင်မြင်မှုကို ကြိုးစားပါလျက် မရရှိ
သူတွေ၊ ကြိုးစားသလောက် အဆင့်ရောက်ပြီးမှ အထက်ကို
မတက်နိုင်သူတွေ၊ အခြေမခိုင်အလယ်အလတ်မှာတွင်
သောင်မတင် ရေမကျဆိုသလို အခက်အခဲကြုံသူတွေကို
တွေ့ရ ဆုံရရင် ဒီစကားကို အမြဲပြောလေ့ရှိကြပါတယ်။
“အလှမ်းကျယ်ရင် အလယ်လပ်တတ်တယ်”

တဲ့။

ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒီစကားဟာ တကယ်ပြောပေး
သင့်တဲ့စကားပါ။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦးတစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်
စေတနာ၊ မေတ္တာတွေ အမှန်တကယ်ထားပြီး သတိပေး၊
အသိပေးသင့်တဲ့စကားပါ။

ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ စီးပွားရေးမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊
ကြီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး စတဲ့အရေးမျိုးစုံတွေမှာပဲ
ဖြစ်ဖြစ် လောဘသားဖြစ်ကြတဲ့ ပုထုဇဉ်တွေဟာ အဆင့်
မြင့်မြင့်ကို လိုချင်ကြပါတယ်၊ ရချင်ကြပါတယ်၊ လိုချင်တဲ့
အတိုင်းလည်း မရရအောင် လုပ်ဆောင်နေကြပါတယ်၊ ဒါပေမယ့်
လိုချင်သလောက်ရတဲ့သူက အလွန်ပဲ ရှားပါတယ်။

အထက်ကို မှန်းလွန်းတော့ အမြင့်ကို ကြည့်လွန်း
တော့ မရရအောင်၊ မရောက်ရောက်အောင် အတင်းအဓမ္မ

တက်လှမ်းတော့ အလယ်မှာ မရပ်တည်မိပဲ အဆင်မပြေ ဖြစ်ကြရတာပါ။ အခြေခံကစ၊ အလယ်မှာရပ်တည်၊ နောက်ပြီး အဆုံးထိတက်လှမ်းတယ်ဆိုရင် မပင်မပန်း သက်သောင့်သက်သာနဲ့ တက်လှမ်းနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

တချို့တလေကတော့ ပင်ကိုယ်စွမ်းအား၊ အခံ စွမ်းအားတွေ ကောင်းလွန်းလို့ အခြေခံအစကို နင်းမိရုံပဲ ရှိသေးတယ်၊ အထက်တန်းအဆင့်ကို တက်လှမ်းနိုင်ကြပါတယ်။ ဒီလိုလူမျိုးလည်း ရှိတတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် တစ်သောင်းတစ်ယောက်၊ တစ်သိန်းတစ်ယောက်ဆိုသလို ရှားလှပါတယ်။

အဲဒီလိုချက်ချင်း အခြေခံကစ အထက်ကို တစ်ခါတည်းရောက်နိုင်သူ၊ တက်လှမ်းနိုင်တဲ့ အားအစွမ်း ရှိသူ ဟုတ်၊ မဟုတ်ဆိုတာကိုတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ်တိုင်ကပဲ သိသင့်ပါတယ်။

ဟုတ်တယ်လေ၊ ကြည့်ပေါ့၊ တရားရေးရာမှာ တရားအားထုတ်ရာမှာဆိုရင် ပဋ္ဌာစာရီ(ပဋ္ဌာစာရာ) ထေရီ မကြီးလို့၊ သန္တတိအမတ်ကြီးတို့လိုဆိုတာက ပင်ကိုယ် စွမ်းအား၊ ပါရမီအခံစွမ်းအားတွေက ကောင်းလွန်းတော့ အခြေခံအစကို နင်းမိရုံပဲရှိသေး အထက်တန်း အဆင့်ကို တက်လှမ်းနိုင်ကြတာပေါ့။

သူတို့တစ်တွေဟာဆိုရင် ပါရမီရင့်သန်သူတွေ ဖြစ်ကြသလို ဘုရားရှင်နဲ့တွေ့၊ ဘုရားရှင်ရဲ့မျက်မှောက်

သာသနာမှာ လူဖြစ်ကြလို့ ဘယ်လောက်များသူတော်
ကောင်းအားအစွမ်းတွေ ရှိနေခဲ့ကြသလဲဆိုတာ မှန်းဆ
ကြည့်တတ်ပါလိမ့်မယ်။

သူတို့ကို အတုယူအားကျမိတာက တစ်ပိုင်းပါ။
ကိုယ့်ရဲ့စွမ်းအားကိုလည်း ချင့်ချင်ချိန်ချိန် ကြည့်တတ်ရ
မှာကလည်း တစ်ပိုင်းပါ။ အဲဒီတော့ ကိုယ့်ရဲ့ပါရမီတွေ၊
ကိုယ့်ရဲ့ပင်ကိုယ်အခံစွမ်းအားတွေကိုလည်း မြင်နိုင်၊
တွေ့နိုင်လောက်ပြီပေါ့။

လှေကားထစ်တက်သလိုပါပဲ။ ကိုယ့်မှာရှိတဲ့အားနဲ့
ချက်ချင်းဆိုသလို အထွတ်အထိပ်ရောက်အောင် ခုန်ကျော်
နိုင်ရင် ခုန်ကျော်လိုက်ပါ။ မခုန်ကျော်နိုင်သေးဘူး ဆိုရင်
တော့ တစ်ထစ်ချင်း၊ တစ်ထစ်ချင်း လှမ်းပြီး တက်ကြစေ
ချင်ပါတယ်။

တစ်ထစ်ချင်းသာတက်ပါ။ မခုန်ပါနဲ့လို့လည်း
မပြောလိုပါဘူး။ ခုန်သာမြန်မြန်ခုန်လိုက်စမ်းပါ။ တစ်ထစ်
ချင်း တက်မနေပါနဲ့လို့လည်း မတားလိုပါဘူး။

ကိုယ့်စွမ်းအားကို ကိုယ်ကြည့် ကိုယ့်အခြေအနေ
ကို ကိုယ်သိပြီး တက်လှမ်းကြရမှာပါ။

ပြောချင်တာကတော့ ခုန်လည်းခုန်တက်ပါ။
တစ်ထစ်ချင်းလည်း အမြဲမပြတ်လှမ်းနေကြပါ ဆိုတာပါပဲ။

အချိန်တွေကို အလဟဿမဖြစ်စေချင်ပါဘူး၊
ခုန်လည်းခုန် လှမ်းလည်းလှမ်းကြပေါ့။

“အရှင်ဘုရား၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်ဖို့က ဘယ်လောက်ကြာကြာ အားထုတ်ရပါသလဲဘုရား”

တစ်ဦးတည်းက မေးသည်မဟုတ်၊ အများက မေးကြသည့်မေးခွန်းပါ။ နေရာဒေသတိုင်းလိုလို မကြာခဏ ဆိုသလို အမေးခံရပါတယ်။

အခုမေးနေကြတာကလည်း သူတို့အဖွဲ့ခုနစ် ယောက်ပါ။ တစ်ယောက်ကသာ ဦးဆောင်ပြီး မေးတဲ့ သဘောပါ။

သူတို့ဆိုတာကလည်း တရားအားထုတ် ထားကြ သူတွေ၊ ယခုလည်း အားထုတ်နေသူတွေ၊ တရား အားထုတ်နည်း ဆိုတာတွေကိုလည်း အမျိုးစုံအောင် သိထားကြသူတွေပါ။

“ဟ-ဘာဖြစ်လို့မေးတာလဲ၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် အားထုတ်နေကြတာပဲ မဟုတ်လား၊ အခုထိ ဝိပဿနာ ဉာဏ်ကို မရကြသေးဘူးလား”

“သူပြောလူပြောအနေနဲ့တော့ တပည့်တော် တို့က ဝိပဿနာဉာဏ်ရသလိုလိုပဲ၊ ဒါပေမယ့် တပည့် တော်တို့ ကိုယ်တိုင်ကတော့ ရတယ်လို့ကို မထင်သေး ပါဘူး ဘုရား”

“ဪ... ဘယ်နှယ် သူပြောလူပြောနဲ့ ရသလို လိုပဲလဲ”

“အရှင်ဘုရားပဲ ပြောဖူးတယ်လေ၊ ဝိပဿနာ

ဉာဏ်အစစ်ဆိုတာ သူပြောလူပြော သတ်မှတ်ပေးရုံနဲ့
ဖြစ်လာတာ မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ရှိမှ၊ သိမှ
ဖြစ်တာဆို ဘုရား”

“အေး၊ ဟုတ်တယ်လေ”

“အဲဒါကြောင့်ပြောတာပေါ့၊ တပည့်တော်တို့မှာ
သူပြောလူပြောဝိပဿနာဉာဏ်ရှိပယ်ဆိုပေမယ့် တပည့်တော်တို့
ကိုယ်တိုင်ကတော့ ဘာမျှမသိ မထူးသေးပါဘူး၊ အများနဲ့
ဆက်ဆံတဲ့အခါမှာလည်း စိတ်ကျေနပ်လောက်တဲ့အထိ
မနေတတ်သေးပါဘူး၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ်အားမရသေး
ဘူးလို့ ပြောရမှာပေါ့ဘုရား”

“အမယ် ဒီလိုဆိုတော့လည်း အဟုတ်သားပါ
ကလား”

“ဟုတ်တယ်မလုပ်ပါနဲ့ဘုရား၊ တပည့်တော်
တို့က တပည့်တော်တို့ကိုယ်ကို ဟုတ်တယ်လို့ မသတ်မှတ်
သေးပါဘုရား၊ ဝိပဿနာဉာဏ်အစစ်ကိုလည်း တကယ်ရ
ချင်ပါတယ်ဘုရား၊ ဒါကြောင့် ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်ဖို့ ဘယ်
လောက်ကြာကြာ အားထုတ်ရပါသလဲလို့ မေးတာပါ
ဘုရား”

“အင်း-ဒီလိုဆိုတော့လည်း ပြောပြရတာပေါ့၊
ကဲ-နားထောင်”

“နင်တို့အဖွဲ့ဟာ တကယ်လည်းကြိုးစားအားထုတ်
နေကြတယ်၊ ယောက်ျားလေးတွေရော၊ မိန်းကလေးတွေပါ

ပါကြတဲ့အဖွဲ့ဆိုတော့၊ ဒီဥပမာနဲ့ပြောရင် နားလည်လောက်မယ်ထင်ပါတယ်”

“မှန်ပါ၊ အမိန့်ရှိပါဘုရား၊ ဥပမာနဲ့ဆိုတော့ ပိုပြီး ရှင်းရှင်းလင်းလင်းသိရတာပေါ့”

“ကဲ . ကဲ . ပွဲနေပွဲထိုင်၊ ပွဲလမ်းသဘင်တစ်ခုကို သွားမယ့် အမျိုးကောင်းသမီးတစ်ယောက်ဟာ ဝတ်ကောင်း စားလှတွေဆင်ယင်ပြီး ဆံပင်ကို ဆံထုံးထုံး မျက်နှာကိုလည်း ဖြီးလိမ်းပြင်ဆင်ပြီးတော့မှ ပွဲသဘင်ကို သွားမယ် ဆိုပါစို့”

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲ-ဒါပေမယ့် မိဘမျိုးရိုးလက်ထက်က ဒါမှမဟုတ် စီးပွားရေး အဆင်ပြေလို့ပဲဖြစ်ဖြစ် ရထားတဲ့ စိန်ဆံထိုးတစ်ခု ရှိတယ်ဆိုပါစို့”

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲဒီစိန်ဆံထိုးကို၊ ကောင်းလည်းကောင်း တန်ဖိုးလည်းကြီးတဲ့ စိန်ဆံထိုးကို သူက ပွဲသဘင်ကို ထိုးသွားမလား၊ မထိုးသွားဘူးလား”

“ကိုယ်လည်းပိုင်၊ ရှိလည်းရှိဆိုရင်တော့ ထိုးသွားမှာပေါ့ ဘုရား”

“ဟုတ်ပြီ၊ အဲဒီစိန်ဆံထိုးကိုကောက်ပြီး ထိုးလိုက်တာရယ်၊ ဆံထုံး ထုံးရတာရယ် ဘယ်ဟာအချိန်ကြာသလဲ”

“ဆံထုံးထုံးတာက ကြာတာပေါ့ဘုရား”

“ကဲ စိန်ဆံထိုးကို ထိုးတာရယ်၊ ဖြီးလိမ်းပြင်ဆင်
တာရယ် ဘယ်ဟာက ကြာသလဲ”

“ဖြီးလိမ်းပြင်ဆင်တာက ကြာတာပေါ့ဘုရား”

“အမယ်၊ အဖြေပေးတာ တယ်ပြီးမြန်ပါလား၊ ကဲ
မှတ်ထားတော့၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ရဖို့ အားထုတ်ရတာဟာ၊
ဝိပဿနာဉာဏ်ရတယ်ဆိုတာဟာ စိန်ဆံထိုး ထိုးရ
သလောက်ပဲကြာတယ်၊ အဲဒီစိန်ဆံထိုး ထိုးရသလိုပဲ
လွယ်ကူတယ်”

“ဟာ-ဟုတ်သလားဘုရား၊ တပည့်တော်တို့မှာ
ဒီလောက်တောင်အားထုတ်နေတာ ကြာပါပြီဘာဝိပဿနာ
ဉာဏ်မှ မဖြစ်သေးပါလားဘုရား”

“စိန်ဆံထိုးကို ထိုးတယ်ဆိုတာ ခေါင်းတုံးမှာထိုးတာ
လား၊ ဆံထုံးမှာ ထိုးတာလား”

“ဟာ-အရှင်ဘုရားကလဲ၊ ခေါင်းတုံးမှာဘယ်လို
လုပ် ထိုးလို့ရပါမလဲ၊ ရိုးရိုးနေဆံပင်မှာကိုပဲ ထိုးလို့
မရပါဘူး၊ ဆံထုံးကြီးကြီးမှာ၊ လှလှပပထုံးထားတဲ့ ဆံထုံး
မှာမှ ထိုးလို့ရတာပေါ့ဘုရား”

“ကဲ။ အခုဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်နေကြတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ဆံထုံး ထုံးထားပြီးပြီလား ပြောစမ်းပါဦး၊
ခေါင်းတုံးပြောင်ကို စိန်ဆံထိုး ထိုးသလိုများ လုပ်နေမိကြ
သလား စဉ်းစားကြပေါ့”

တစ်ဖွဲ့လုံးငြိမ်သွားကြပါတယ်၊ သူတို့ခေါင်းပေါ်မှာ

စိန်ဆံထိုးထိုးရမည့်ဆံထုံး ရှိမရှိ သူတို့စမ်းကြည့်နေကြတဲ့ ပုံစံပါပဲ။ လက်နဲ့စမ်းတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ စိတ်နဲ့စမ်း ကြည့်တာပါ။ ပြန်ပြီးဆင်ခြင်ကြည့်နေကြတာဖြစ်မှာပါ။

“တပည့်တော်တို့တစ်တွေ အခုအထိ ဝိပဿနာ ဉာဏ်အစစ် မရကြသေးတာဟာ ဆံထုံးမရှိဘဲ ဆံထိုးထိုး နေတယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား။ အဲဒီတော့ ဆံထုံးဆိုတာဘာလဲ၊ ဘယ်လိုထုံးရမလဲ ဆိုတာ ဆက်ပြီး မိန့်ပေးပါဦး ဘုရား”

“အင်း-မပြောလည်းပဲ ဆက်ပြီးပြောရမှာပါပဲ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ် နေကြတဲ့ သူတွေဟာ ဆံထုံးမရှိဘဲ စိန်ဆံထိုးကို ထိုး နေကြရင် အကျိုးမဲ့၊ အချည်းနှီး၊ အချိန်တွေအလဟဿ ဖြစ်နေကြမှာအတွက် မဖြစ်စေချင်လို့ပါပဲ”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။ အရှင်ဘုရားတို့လို ဆရာ သမားတွေက ပြောပြမှသာ တပည့်တော်တို့က နားလည် မှာပါ။ သိရမှာပါဘုရား”

“အင်း။ ဟုတ်ပါပြီ၊ အဲဒီက အမြှောက်ကောင်း တာနဲ့ပဲ ဆက်ပြီးပြောချင်စိတ် ပေါ်လာပါပြီ၊ ကဲ။ ကဲ။ နားထောင်”

“နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ပွဲလမ်းသဘင်ကို စိန်ဆံထိုးထိုးပြီး လှပပြင်ဆင်ပြီး သွားလိုတဲ့သူဟာ ရေမိုးချိုး၊ ခန္ဓာကိုယ်ကို စင်ကြယ်သန့်စင်အောင် လုပ်ပြီးမှ သွားရပါမယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“ခန္ဓာကိုယ်ကို ရေမိုးချိုး စင်ကြယ်ရုံနဲ့ မပြီးပါဘူးတဲ့ အိမ်မှာ ဝတ်နေကျအဝတ်တွေကို မဝတ်ဘဲ၊ ပွဲလမ်းသဘင် နဲ့ တင့်တယ်တဲ့ လိုက်လျောညီထွေရှိတဲ့ အဝတ်အစား တွေကို ဝတ်ကြရမှာပါတဲ့”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ ဝတ်ကောင်းစားလှတော့ ဝတ်ကြရမှာပါ”

“အေး... နောက်ပြီးတော့လည်း သနပ်ခါး ပန်းမန် တွေကို လိမ်းခြယ်လို့၊ ပန်လို့၊ ဆံထုံးတွေဘာတွေကိုလည်း ဖြီးလို့၊ ထုံးလို့၊ ဆင်ယင်ရဦးမှာပါတဲ့”

“မှန်ပါတယ်ဘုရား”

“အင်း... အဲဒီဥပမာတွေကို သဘောပေါက်လက်ခံ ရင် ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်တာနဲ့ ပြန်ပြီးဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းကြည့်ပေါ့”

“မှန်လှပါ၊ အမိန့်ရှိပါဘုရား”

“ရေမိုးချိုးပြီး ခန္ဓာကိုယ်ကောင်ကြီးကို ကြေးညော် ကင်းပြီး စင်ကြယ်အောင် လုပ်တယ်ဆိုတာ သီလရှိတာပါ၊ သီလနဲ့ပြည့်စုံတာပါ”

“ကိုယ့်သီလကို ကိုယ်ပြန်ပြီးကြည့်ပါ၊ ငါးပါးသီလ ကို ခါးဝတ်ပုဆိုးလို မြဲပြီလား၊ ငါးပါးသီလရော စင်ကြယ်ရဲ့ လား၊ စဉ်းစားပါ၊ ဒီကမှ တစ်ဆင့်တက်ရင် ရှစ်ပါးသီလကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ စင်စင်ကြယ်ကြယ် စောင့်ထိန်းနိုင်ပြီလား၊

အလှမ်းကျယ်ရင် အလယ်လပ်တတ်ကယ်

၉၅

စင်ကြယ်ကြစေချင်ပါတယ်”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားပြောမှပဲ ကိုယ့်သီလကို ကိုယ်ကပြန်ပြီး ဆင်ခြင်မိတယ်ဘုရား၊ သိပ်ပြီးတော့ အားမရသေးပါဘူး၊ တပည့်တော်တို့က အရောင်းအဝယ်သမားတွေဆိုတော့ မုသားမပါ လင်္ကာမချော့ ဆိုတဲ့ အစွဲကြီးက သီလမစင်ကြယ်အောင် ဖြစ်နေပါတယ် ဘုရား”

“ကဲ။ အဲဒါကြည့်ပေါ့၊ ဒီအဖွဲ့တွေက ဝိပဿနာကို သေချာအားထုတ်နေကြတဲ့သူတွေလို့ ကင်ပွန်းတပ်စရာ ကောင်းပေမယ့် တကယ်တမ်းကျတော့ ဘယ်မှာရေချိုးလို့ ပြီးသေးလို့လဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး၊ မစင်ကြယ်ကြသေးပါဘူး”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ သီလစင်ကြယ်အောင် နေပါ့မယ်၊ ဒါကြောင့်လည်း တပည့်တော်တို့က အရှင် ဘုရားရဲ့ တရားစခန်းပွဲမှာ တရားဝင်ဖြစ်အောင် ဝင်မယ် လို့ စိတ်ဆုံးဖြတ်ထားကြပါတယ်ဘုရား”

“အမယ်လေးလေး၊ ဦးပဉ္စင်းတို့က တရားစခန်း ဝင်တဲ့သူကို၊ ရိပ်သာဝင်တဲ့သူကို မချီးမွမ်းလည်း မချီးမွမ်း ပါဘူး၊ မကဲ့ရဲ့လည်း မကဲ့ရဲ့ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် အကြောင်းသင့် တုန်းပြောရဦးမယ်”

“မိန့်ပါဘုရား”

“အေး။ ပြောပါမယ်၊ တရားစခန်းတွေ၊ ရိပ်သာတွေကို အပြစ်မပြောပါဘူး၊ များသောအားဖြင့်

ရှစ်ပါးသီလနဲ့ ယောဂီတွေကို အားထုတ်စေကြတာများပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တရားစခန်းဝင်ကြတဲ့ ယောဂီတွေဟာ မနက်မိုးလင်း မျက်နှာသစ်ပြီးတာနဲ့ မိတ်ကပ်လိမ်းကြတယ်တဲ့။ နေ့စဉ် နေ့တိုင်း ပြောင်းလဲနေတဲ့ အရုဏ်တက်ချိန်ကို ဂရုစိုက်ဘဲ ည(၁၂)နာရီကျော်လို့လည်း စားကြတယ်။ နံနက်လေးနာရီကျော်လို့လည်း မုန့်ပဲသရေစာတွေကို စားကြတယ်တဲ့”

“တချို့ရှိတယ်နဲ့တူပါတယ်ဘုရား”

“တချို့မဟုတ်တော့ဘူး၊ အများကြီးပါ။ ဦးပဉ္စင်းတပည့်လေးတစ်ယောက်က အရုဏ်တက်ချိန်ကို သေချာသိတော့ ရိပ်သာကြီးတစ်ခုမှာ တရားဝင်ရင်း ယောဂီအချင်းချင်း သတိပေးမိတယ်တဲ့။ သီလကို တန်ဖိုးထားလို့ပေါ့”

“အဲဒီတော့ ပြန်ပြောတယ်တဲ့၊ ဆရာကြီးလာမလုပ်နဲ့၊ ဒီရိပ်သာမှာက ရိုးနေပြီတဲ့၊ အားလုံးခွင့်ပြုထားတယ်တဲ့”

“ဪ .. ဒီလိုမျိုးရှိသလားဘုရား”

“ဪ.. ခက်ပါပြီ၊ ဆရာတော်ကြီးတွေက ရိပ်သာ တာဝန်ရှိသူတွေကတော့ သီလနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘယ်မှာ ညှိုးပေါက် ပြောက်ကျားအောင် ခွင့်ပြုလိမ့်မလဲ၊ ယောဂီက သူလုပ်ချင်တာလုပ်ပြီး ငါ့စကားနွားရပြောလိုက်တာ ဖြစ်မှာပေါ့”

“အဲဒီလို သီလရေမချိုးတဲ့ ယောဂီမျိုးဟာ စိန်ဆံထိုးနဲ့ကတော့ ဝေလာဝေးလို့သာ မှတ်လိုက်ပါတော့၊ ဒါတောင် ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်တစ်ခုတည်းကို ပြောတာပါ။ ကျန်တဲ့သိက္ခာပုဒ်တွေဆိုရင်တော့ ပြောလို့လည်း ပြီးတော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။”

“တော်တော်ကိုပဲ သတိထားရမှာပါဘုရား။”

“ကဲ... နောက်တစ်ခုက အဝတ်တန်ဆာဆင်ရမယ်လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ပွဲလမ်းသဘင်နဲ့တင့်တယ်တဲ့ လိုက်လျောတဲ့ အဝတ်လည်းဖြစ်ရမယ်၊ ဝတ်ပုံဆင်ပုံအချိုးကျအောင် ဝတ်တတ်ဖို့လည်း နားလည်ရမယ်၊ အဝတ်အထည်လည်းရှိဖို့ အရေးကြီးတယ်၊ ဝတ်တတ်ဆင်တတ်ဖို့လည်း အရေးကြီးပါတယ်။ မဝတ်တတ်ရင်လည်း သူများကဲ့ရဲ့စရာကြီးဖြစ်မှာပေါ့။”

“မှန်လှပါဘုရား၊ မဝတ်တတ်ရင်တော့လည်း ဘယ်လိုမျှ မတင့်တယ်၊ ပွဲမတိုးဘူးပေါ့ဘုရား၊ အဲဒီအဝတ်အထည်ဆိုတာတွေက ဘာတွေပါလဲဘုရား။”

“ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်တဲ့နေရာမှာ အဝတ်အထည်ဆိုတာ ဝိပဿနာ ဗဟုသုတကိုခေါ်တာပေါ့၊ အတူတူပါပဲ၊ ဒါန၊ သီလ၊ သမထ၊ ဝိပဿနာစတဲ့ ကုသိုလ်အလုပ်တွေ နည်းမှန်သိဖို့ ဗဟုသုတ၊ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်အလိုကျသိဖို့ လိုအပ်တဲ့ ဗဟုသုတတွေပေါ့။”

“ဪ... ဟုတ်ပြီဘုရား၊ ဒီ ဗဟုသုတတွေမရှိတဲ့

တရားအားထုတ်နေကြရင် အဝတ်အထည်မပါဘဲ ပွဲလမ်း သဘင်ထဲဝင်သလို ဖြစ်မှာပေါ့ဘုရား”

“ဟုတ်တာပေါ့”

“အရှင်ဘုရား၊ တချို့က ပြောကြပါတယ်၊ ဘာ စာပေမျှ မတတ်လည်း ရဟန္တာဖြစ်တာတွေ ရှိပါတယ်တဲ့၊ အဲဒီလိုဆိုတော့ အရှင်ဘုရားပြောတဲ့ ဗဟုသုတမရှိဘဲ နိဗ္ဗာန်ရောက်တာပဲ မဟုတ်လားဘုရား”

“အင်း၊ ကောင်းတယ်၊ ကောင်းတယ်၊ အဲဒီအမေး ကို မေးတာ ကောင်းတယ်၊ ဖြေပြပါမယ်”

“စာပေ ပရိယတ္တိတတ်တာ၊ မတတ်တာနဲ့ တရားဗဟုသုတ ရှိတာ၊ မရှိတာနဲ့က ရောပြီးပြောလို့မရ ပါဘူး။ အခု ဘာစာပေမျှ မတတ်လည်း ရဟန္တာဖြစ်တာ တွေ ရှိပါတယ်ဆိုတာ အခုခေတ်ပေါ်ရဟန္တာတွေလား၊ ဘုရားရှင်လက်ထက်က ရဟန္တာတွေလား ပြောပါဦး”

“အဲဒါတွေတော့ မသိပါဘုရား”

“အခုခေတ်ပေါ် ရဟန္တာတွေကိုတော့ ဘာမျှ မပြောလိုပါဘူး၊ အဲ . ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်က ရဟန္တာ တွေအကြောင်းပြောရရင် စာတတ်ပေတတ် အကျော် အမော်တွေလည်း ရဟန္တာဖြစ်တာ ရှိကြပါတယ်၊ စာပေ မတတ်ပေမယ့် ရဟန္တာဖြစ်တာတွေလည်း ရှိကြပါတယ်”

“ဗဟုသုတနဲ့ပတ်သက်လို့တော့ ရဟန္တာဖြစ်ကြ တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တိုင်းဟာ တရားဗဟုသုတတော့ ရှိခဲ့ကြ

တာချည်းပါပဲ၊ တစ်ခွန်း၊ တစ်ပါဒ၊ တစ်ဂါထာပဲဖြစ်ဖြစ် ပေါ့လေ၊တရားကြောင်း သိခဲ့ကြတာချည်းပါပဲ၊အနည်းဆုံး တရားထူးရခါနီးမှာ ဘုရားရှင်ဟောပေးတဲ့ စကားတော်က ဗဟုသုတပဲပေါ့”

“အခုခေတ်လိုပြောရင် စာပေက သပ်သပ်၊ လောကပြောနေကြတဲ့အသိ ဗဟုသုတက သပ်သပ်ပေါ့၊ ဒါပေမယ့် ဘုရားရှင်လက်ထက်က စာပေကလည်း၊တရား စကားကလည်း ပါဠိဘာသာ မဂဓစာပေ၊ ဗဟုသုတက လည်း ပါဠိဘာသာ မဂဓစာပေပါပဲ၊ အတူတူပါပဲ၊ ဒီခေတ်နဲ့ မရောလိုက်ပါနဲ့”

“ဪ... သဘောပေါက်လာပါပြီဘုရား၊ တရား ရသွားသူတိုင်းဟာ တရားဗဟုသုတတော့ ရှိကြတာချည်း ပါပဲ၊ ဘာသာစကား စာပေတွေက တူသည်ဖြစ်စေ၊ မတူ သည်ဖြစ်စေ၊ ဗဟုသုတအသိကတော့ အတူတူပါပဲလို့ ဆိုလိုတာ မဟုတ်ပါလားဘုရား”

“ဟာ... ဟုတ်တာပေါ့ဒကာကြီး၊ ဟုတ်တာပေါ့”

“ဒီလိုဆိုတော့လည်း ဗဟုသုတအသိမရှိဘဲ တရားရတယ်ဆိုတာ မရှိဘူးပေါ့ဘုရား”

“ဟုတ်တယ်လေ၊ဆရာရှိဆရာထံက ဗဟုသုတ အသိ၊ တရားအသိရပြီးမှသာ တရားရတာချည်းပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ဆရာထံက ဗဟုသုတတရားအသိဆိုတဲ့ ပွဲနေ ပွဲထိုင်သွားတဲ့အခါ ဝတ်ရမည့် ဝတ်ကောင်းစားလှလည်း

လိုအပ်ပါတယ်၊ နောက်ပြီး ဒီဝတ်ကောင်းစားလှကိုပဲ အဆင်ပြေပြေဝတ်တတ် စားတတ်ရပါမယ်”

“ဝတ်တာကတော့ လုံချည်က လုံချည်၊ အကျိုက အကျို ဝတ်ရုံနဲ့ မပြီးဘူးလားဘုရား”

“အင်း.. ပြီးပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ထင်လုံချည်ကို ဝတ်တယ်ဆိုကြပါစို့၊ လုံချည်အထက်ဆင်ဘက်ကို အောက်ဘက်မှာထားပြီး ဇောက်ထိုးဝတ်နေမိရင် ပွဲနေ ပွဲထိုင် ဘယ်မှာတိုးတော့မလဲ”

“ဟာ.. ဒီလိုတော့ မဝတ်လောက်ပါဘူးဘုရား၊ သိလောက်ပါတယ်”

“အင်း.. ဗဟုသုတက အရေးကြီးတယ်နော်၊ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်က ကိုယ်ဆင်းရဲမှု၊ စိတ်ဆင်းရဲမှုနဲ့တော့ သစ္စာလေးပါးတရားကို ထိုးထွင်းမသိနိုင်ပါဘူး။ တကယ် စင်စစ်ကတော့ ကိုယ်ချမ်းသာမှု၊ စိတ်ချမ်းသာမှုနဲ့သာ သစ္စာလေးပါးတရားကို ထိုးထွင်းသိနိုင်ပါတယ်တဲ့၊ ဒီလို အသိဗဟုသုတပေးခဲ့ပါတယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“အေး.. အဲဒါကို ကိုယ်ဆင်းရဲခံပြီး၊ လုပ်ယူပြီး အားထုတ်နေရင် ဗဟုသုတအသိမရှိလုံချည်ကို ဇောက်ထိုး ဝတ်နေတာပေါ့”

“ဪ.. အဲဒီလိုလားဘုရား”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒီသဘောတွေက ကျယ်ဝန်း

တော့ အသေးစိတ်ကို နောင်ကျမှ ရှင်းပြပါမယ်၊ ဝိပဿနာ စိန်ဆံထိုး ထိုးနိုင်ဖို့အတွက် သီလရေချိုး စင်ကြယ်ရမယ်၊ ဗဟုသုတဝတ်ကောင်းစားလှ ရှိလည်းရှိ၊ ဝတ်လည်း ဝတ်ဆင်တတ်ရမယ်၊ နောက်တစ်ခုက မျက်မှောက်လက်ငင်း ချက်ချင်းဆိုသလို စိတ်ချမ်းသာအောင် နေတတ်ရမယ်၊ နေနိုင်ရမယ်၊ အဲဒါဟာ ဆံထုံးကြီးကြီး ထုံးထားနိုင်တယ် ခေါ်တာပေါ့”

“ဘာပြဿနာ၊ ဘာအခက်အခဲပဲ ကြုံကြုံ၊ သတိ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိရှိရင် စိတ်အေးနိုင်တယ်၊ ပြဿနာ အခက်အခဲကို ရှင်းသွားနိုင်တယ်၊ သတိ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိရှိရင် ဝိပဿနာဉာဏ်ဆိုတဲ့ စိန်ဆံထိုးက ထိုး လိုက်ဖို့ရာ လွယ်သွားတာပေါ့၊ ခဏကလေး အသာလေး ထိုးစိုက်လိုက်ရုံပါပဲ”

“ဪ... သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား၊ အဲဒီလိုဆို တော့ အမြဲတမ်းဝိပဿနာဉာဏ်ပေါ်နိုင်အောင် အမြဲတမ်း သတိ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိတွေရှိပြီး စိတ်ကြည်လင်အေးချမ်းမှု ဖြစ်နေခဲ့ရင် စိန်ဆံထိုး ထိုးနိုင်ပြီပေါ့ဘုရား”

“ဒါပေါ့၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်ရင် အမှန်အတိုင်း မြင်၊ အမှန်အတိုင်းသိလာပါတယ်၊ အမှားမြင်၊ အမှန်မသိတဲ့ ကိလေသာတွေ၊ အာသဝေါတရားတွေဟာ ဝေးကွာ သည်ထက် ဝေးကွာပြီး နောက်ဆုံးအရိယာမဂ်ဉာဏ် ကျရောက်တာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် ကိလေသာ၊ အာသဝတွေ

ကင်းသွား ကုန်သွားကြပါတယ်”

“ဪ... ဒီလို သီလ၊ ဗဟုသုတ၊ ချက်ချင်း ချမ်းသာအောင်နေတတ်တဲ့ အဆင့်ဆင့်တွေ ပြည့်စုံရင် လည်း ကိလေသာ အာသဝတွေကုန်ပြီး မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင်တာပဲပေါ့၊ ဟုတ်တယ်မဟုတ် လား ဘုရား”

“ဟုတ်တာပေါ့ ၊ အဲဒါကြောင့် မိမိအားရှိ သလောက်လည်း လှေကားကို ခုန်တက်၊ ဒီလိုမှမဟုတ်ရင် လည်း အချိန်မရွေး၊ နေရာမရွေး၊ အလုပ်မရွေး၊ အမှု အရာမရွေး တဖြည်းဖြည်း သီလ၊ ဗဟုသုတ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခဝိဟာရဆိုတဲ့ ခြေလှမ်းတွေနဲ့ အလယ်မလပ်အောင် လည်း အမြဲလှမ်းနေကြရပါမယ်”

“သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ အဖွဲ့တွေလည်း နိစ္စရူပ သီလစင်ကြယ်အောင်၊ ဗဟုသုတ ပြည့်စုံအောင်၊ ပြဿနာတွေပေါ်တဲ့ ဒီလောကထဲမှာ စိတ် အေးချမ်းအောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်ရင်း လောကက လွတ်မြောက်အောင် လောကထဲမှာ နေရင်းပဲ ကြိုးစား သွားပါမယ်ဘုရား”

“အင်း... ကောင်းပါတယ်၊ ကောင်းပါတယ်၊ အလှမ်းကျယ်ပြီး အလယ်မလပ်ဖို့က အရေးကြီးတာကိုး”

“မှန်လှပါဘုရား၊ ဂရုတစိုက်ထားပါတယ်ဘုရား”

မှားမှန်းသိရင် ပြင်လိုက်မယ်

‘အလုပ်မှန်သမျှ ဂုဏ်ရှိစွာ’ဆိုတဲ့စကား ရှိခဲ့ကြားခဲ့ဖူးပါတယ်။

‘အလုပ်မှန်သမျှ ဂုဏ်ရှိတယ်’ဆိုတော့ ဂုဏ်ဆိုတာ ကောင်းမြတ်တဲ့ အကျိုးပေးကို ဂုဏ်လို့ သတ်မှတ်ရင် အလုပ်ဟာလည်း ကောင်းတဲ့အလုပ်ပဲ ဖြစ်ရမှာပါ။

ဒီလိုမှမဟုတ်ဘဲ ဂုဏ်ဆိုတာကို ကောင်းမြတ်တယ်လို့ မသတ်မှတ်ဘဲ အကျိုးပေးသက်သက်လို့ ယူဆကြရင် ကောင်းတဲ့အလုပ်ကလည်း ကောင်းတဲ့အကျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေမှာပါပဲ။ ဆိုးတဲ့ မကောင်းတဲ့အလုပ်

ကလည်း ဆိုးတဲ့ မကောင်းတဲ့အကျိုးကိုတော့ ပေါ်ထွန်း
စေမှာ အမှန်ပါပဲ။

ကောင်းအောင်နေရင် ကောင်းဂုဏ်တက်တယ်။
ကောင်းတဲ့သူ ဖြစ်တယ်။မကောင်းအောင်နေရင် မကောင်း
ဂုဏ်တက်တယ်။ ကောင်းဂုဏ်ပျက်တယ်။ မကောင်းတဲ့သူ
ဖြစ်တာပေါ့။

မကောင်းတဲ့သူ ဖြစ်ပြီဆိုမှတော့ မကောင်းတဲ့
အလုပ်ကို အလုပ်ကောင်းထင်ပြီး၊ ဆက်ပြီးမှားနေတတ်
တဲ့လူတွေ ရှိသလို၊ မကောင်းတဲ့အလုပ်ကို မကောင်းတဲ့
အလုပ်မှန်းသိပြီးတော့ ရှောင်ကြဉ်တယ်၊ ပြုပြင်တယ်၊
မှန်အောင်ကြိုးစားလာကြတာတွေလည်း ရှိကြပါ
တယ်။

မကောင်းတဲ့ အလုပ်မှန်းသိဖို့၊ ကောင်းတဲ့
အလုပ်မှန်းသိဖို့ဆိုတာက ကိုယ်လုပ်နေတာ၊ ကိုယ်ပြော
နေတာ၊ကိုယ်စဉ်းစားနေတာကို ဟုတ်လှပြီထင်နေရင်တော့
ဘယ်မှာလာပြီး သိလိမ့်မလဲ။

အလုပ်တစ်ခု မလုပ်မီကတည်းက စိတ် အေး
ချမ်းသာယာဖို့၊ ကိုယ်ကျန်းမာဖို့၊ မိမိလည်း အပြစ်ကင်း၊
မိမိအကြောင်းပြုပြီး သူတစ်ပါးအတွက် အနှောင့်
အယှက်အပြစ်ကင်း၊ ကောင်းကျိုးချမ်းသာတွေရစေဖို့သာ

ရည်ရွယ်မှန်းထားပြီး ပြုလုပ်ပြောဆို ကြံစည်မယ်၊ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာတွေကိုသာ ရအောင် မရမချင်း ကြိုးစားမယ်ဆိုတဲ့ နှလုံးသွင်းကောင်းမျိုးတွေ ရှိရမှာပါ။

အလုပ်မလုပ်မီကတည်းက နှလုံးသွင်းကောင်း ရှိရသလို အလုပ်လုပ်ကိုင်နေရင်း၊ ပြောဆိုနေရင်း၊ ကြံစည်နေရင်းလည်း ဒီနှလုံးသွင်းကောင်းကတော့ ရှိရမှာပါပဲ။

အလုပ်တစ်ခုပြီးသွားတိုင်း မိမိလိုလားတဲ့ အကျိုး ဂုဏ်တစ်ခုမျှ မရဘူးဆိုရင် အရှုံးပါပဲ။ အလုပ်တစ်ခုတော့ လုပ်နေပါတယ်။ ပြုနေပါတယ်။ ကျင့်နေပါတယ်။ လုပ်ပြီး၊ ပြုပြီး၊ ကျင့်ပြီးတိုင်း ကောင်းတဲ့အကျိုး၊ ကောင်းတဲ့ဂုဏ်ကို မရရှိဘူးဆိုရင် အရှုံးကြီးကို ဆုံးရှုံးတော့တာပါပဲ။

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်တရားအားထုတ်သက် ကြာခဲ့ပါပြီဘုရား”

“အင်း”

“အဲဒါ တရားအားထုတ်သက် ကြာလာတာနဲ့ အမျှ ဒီတရားအလုပ် အားထုတ်ရတာဟာ၊ တစ်ခါလာလည်း ဒါပဲ၊ တစ်ခါလာလည်း ဒါပဲ၊ ကြာတော့ ငြီးငွေ့၊ ငြီးငွေ့လာပါတယ်ဘုရား”

“အင်း”

“အဲဒါ တပည့်တော် ဒီလောက်တောင် ငြီးငွေ့တဲ့ ဉာဏ်၊ ဟိုး နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်တွေရင့်သန်လာမှတော့ အား လုံးကို ငြီးငွေ့ပြီး ဘာမျှမလုပ်ဘဲ နေလိုက်တော့တယ် ဘုရား”

“ဪ... အဲဒီလိုလား”

“ဪ... အရှင်ဘုရားကလည်း တပည့်တော်က အသေအချာ လျှောက်ပြနေတာပါ။ အရှင်ဘုရားက ပေါ့တော့တော့ကြီးပြန်ဖြေနေတာကိုး”

“တပည့်တော် တကယ်လျှောက်ပြနေတာပါ ဘုရား။ တပည့်တော်ရဲ့ ဉာဏ်အဆင့်အတန်းကိုလည်း အရှင်ဘုရားသိအောင်လို့၊ နောက်ပြီး ဒါဆို ဒီဉာဏ်ရဖို့ ဒီလိုလုပ်၊ ဟိုဉာဏ်ရဖို့ ဟိုလိုလုပ်၊ အရှင်ဘုရားက နည်း ပေးနိုင်အောင်လို့ပါ”

“ဪ”

“အရှင်ဘုရားကလည်း တအင်းအင်း၊ တဪ ဪနဲ့၊ တပည့်တော်မရဲ့ ယောဂီသက်က ရင့်လှပါ ပြီဘုရား၊ ကြာလှပါပြီ၊ နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်လောက်ကတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ ရှုနစ်လောက်ကတည်းက ရလာတာပါ။ အခု တပည့်တော် ဘာမျှလိုချင်စိတ် မရှိတော့ဘူး။ လုပ်ချင် စိတ်လည်း မရှိတော့ဘူး။ တစ်လောကလုံးက ငြီးငွေ့

မာမုန်းသိရင် ပြင်လိုက်မယ်

၁၈၇

စရာတွေချည်းပဲ။ ဒါတွေကိုပဲ တွေ့နေမှတော့ ဘာလုပ် စရာလိုတော့မလဲဘုရား”

မိမိနဲ့သိတာကတော့ သိပ်မကြာသေးပါ။ မိမိ ရန်ကုန်ကို သာသနာ့တာဝန်တစ်ခုနဲ့ရောက်လာမှ သိ ကျွမ်းလာခဲ့တာပါ။

ဖော်ဖော်ရွေရွေပြောတတ်၊ ဆိုတတ်ပါပဲ။ သာသနာ မှာ ရဟန်းသံဃာတွေနဲ့လည်း ရင်းနှီး၊ ကြည်ညိုတတ် ပါတယ်။ စေတနာလည်း ကောင်းပါတယ်။ တရား အားထုတ်တာလည်း ဝါသနာပါပါတယ်။

အခု သူပြောလာတဲ့ စကားတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တစ်ခုခုတော့ပြန်ပြီးပြောမှ ဖြစ်တော့မယ့်အခြေအနေကို ရောက်နေပါပြီ။

ပြန်ပြောစရာစကားတော့ ရှိပါတယ်။ ရှင်းပြစရာ တွေ အသိပေးဖို့၊ ဗဟုသုတအမှန်ပေးဖို့ဆိုတဲ့ စိတ်လည်း ဖြစ်မိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဆိုပြီးတော့ ချင့်ချိန်စရာ တွေ၊ ပြောသင့်မပြောသင့်ဆိုတာတွေက နောက်ဆက်တွဲ ပေါ်လာခဲ့ပါတယ်။

“ကဲ . . သာသနာရဲ့မျက်နှာကိုပဲ ကြည့်ပြီး အရှင် ဘုရားရှင်ကို အာရုံပြုပြီး ပြောရမှာပါပဲ”

“ကဲ . . ဒကာမကြီး၊ ဒကာမကြီးက ဒီလောက်

တောင် စကားခေါ်နေမှတော့ ဪဩာတ္တေ၊ အင်းတွေ
မလုပ်ဘဲ စကားနည်းနည်းပြောရတော့မှာပေါ့”

“ပြောပါဘုရား၊ အရှင်ဘုရားဆီက ဒီနိဗ္ဗိန္နဉာဏ်
ဖြစ်ပြီးရင် ဘာဉာဏ်တွေ ဖြစ်ရမယ်။ ဒါမှ အရိယာမဂ်
ဉာဏ်ကျမယ်၊ သောတာပန်ဖြစ်မယ်။ အဲဒီလိုစကားတွေ
သိချင်လွန်းလို့ လာခဲ့တာပါဘုရား။ ကဲ။ မိန့်ပါဘုရား။”

“ကဲ။ မိန့်ပါဆိုရင် မိန့်ပါမယ်။ ဒါပေမယ့် ဦးပဉ္စင်း
စိတ်ကူး၊ ဦးပဉ္စင်းစကားနဲ့တော့ ပြောမှာမဟုတ်ဘူး။
ဘုရားရှင်ရဲ့စကားကိုပဲ ပြောမှာပါ”

“မှန်ပါဘုရား၊ ပြောသာ ပြောပါ။ ပိုပြီးကြည်ညို
ရတာပေါ့”

“အခါတစ်ပါး ဘုရားရှင်က ပထမသမ္မောဓိ
အတွင်း နေရဉ္စရာမြစ်ဘေးမှာ တစ်ပါးတည်း ကိန်း
အောင်းနေစဉ် ဉာဏ်ပညာဦးဆောင်တဲ့ အကြံအစည်
စဉ်းစားမှုတစ်ခု ပေါ်လာပါတယ်”

“ငါဟာ လွတ်မြောက်ပြီတဲ့။ မှားယွင်းတဲ့
ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်၊ လူတွေအသုံးများ အပြောများတဲ့
ခြောက်နှစ်ကြာအောင် ကျင့်တဲ့ ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်က
လွတ်လာခဲ့ပြီ၊ လွတ်မြောက်ခဲ့လို့လည်း ဘုရားဖြစ်ပြီတဲ့။
အဲဒီလို စဉ်းစားဉာဏ်ပေါ်လာခဲ့ပါတယ်”

“အဲဒီအခါ မာရ်နတ်ကလာပြီး ‘မစင်ကြယ်သေးဘဲ စင်ကြယ်တယ်၊ မလွတ်မြောက်သေးဘဲ လွတ်မြောက်တယ်၊ တပေါကမ္မ ခဲယဉ်းပင်ပန်းစွာကျင့်ရတဲ့ ဒီအကျင့်ကြီးကို ဖယ်ခွာလိုက်တဲ့အတွက် လွတ်မြောက်မှု ဆိုတာ ဘယ်လိုမှ မရနိုင်ဘူးလို့’ ဘုရားရှင်ကိုပြောပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဘုရားရှင်က မာရ်နတ်မှန်းသိပါတယ်”

“ဟယ်.. မာရ်နတ်၊ အကျိုးမရှိ အချည်းအနှီး မှားတဲ့အကျင့်ကို မှားမှန်းသိတဲ့အတွက် အဲဒီအမှားအကျင့်ကို ပယ်ရမယ်၊ ရှောင်ရမယ်၊ ဒါမှလည်း အမှန်အကျင့်ကို ကျင့်ဖြစ်မယ်၊ အမှန်လမ်းပေါ် ရောက်မယ်၊ ဒါမှလည်း လွတ်မြောက်တယ်.. လို့ပြောပါတယ်”

“ဒါကတော့ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား၊ မှားတဲ့ အကျင့်မှန်းသိရင် ပြင်လိုက်ရမှာပေါ့”

“တကယ်လား ဒကာမကြီး”

“တကယ်ပေါ့ဘုရား”

“ဘုရားရှင်ပြောတဲ့စကားမို့လို့ ထောက်ခံတာလား”

“ဘုရားရှင်စကားဖြစ်လို့ မှန်တယ်လို့ယုံတာက တစ်ပိုင်း၊ မှားတဲ့အကျင့်မှန်းသိရင်တော့ ပြင်ရမှာပေါ့ ဘုရား၊ မဟုတ်ဘူးလား”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ဟုတ်ပါတယ်”

“အဲဒီနေရာမှာ ဘုရားရှင်က မာရ်နတ်နားလည်အောင် ပြောလိုက်တဲ့ ဥပမာလေးက တကယ်ကို ကောင်းပါတယ်၊ ဦးပဉ္စင်းတော့ အလွန်ကိုပဲ သဘောကျမိပါတယ်”။

“မှန်လှပါဘုရား၊ တပည့်တော်လည်း သိချင်ပါတယ် ဘုရား”။

“အင်း...ဟုတ်ပြီ၊ ပြောပါမယ်၊ မာရ်နတ်က လာပြီးတော့ ဘုရားရှင်ကို အဲဒီလိုပြောတော့၊ ဒီဒုက္ကရစရိယာ အကျင့်ကြီးကို ဖယ်ခွာပြီး ကျင့်လို့ကတော့ စင်ကြယ်မှုကို မရနိုင်ဘူးပေါ့လေ၊ မဂ်လမ်းကြောင်းပေါ်ကို မရောက်နိုင်ဘူးလို့ ပြောတာပေါ့”

“အဲဒီတော့ ဘုရားရှင်က - ‘မာရ်နတ်’ ရွှေငွေ ဥစ္စာ ရတနာပစ္စည်းတွေ၊ အလိုရှိရာပစ္စည်းတွေကို လှေတစ်စင်းပေါ်မှာတင်၊ လှေဝမ်းနဲ့အပြည့်၊ လှေက နိုင်သမျှ ရတနာပစ္စည်းတွေ အပြည့်တင်ပေးထားတယ်။ အဲဒီလှေကလည်း တစ်ယောက်တည်း လှော်ခတ်ပြီးသွားရင်လည်း လိုရာအရပ်ကို လှော်သွားနိုင်ပါတယ်၊ လှော်ခတ်စရာ လှော်တက်ကလည်း အဆင်သင့်ပါပဲ၊ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး၊ ကောင်းလည်း ကောင်းပါတယ်”။

“မှန်လှပါဘုရား”

“အဲဒီတော့ ရွှေငွေဥစ္စာပစ္စည်းတွေကို ယူပြီး အလိုရှိရာအရပ်ကို သွား၊ ချမ်းသာစွာနေထိုင်လိုသူ တစ်ယောက်က လှေပေါ်တက်ပြီး လှော်တက်ကို ကိုင်၊ အားရပါးရ လှော်ခတ်ပါတယ်၊ ကြိုးကြိုးစားစား လှော် ခတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီလှေဟာ တစ်လက်မကလေး တောင် မရွေ့ပါဘူးတဲ့”

“ဟာ။ လှော်လျက်သားနဲ့ မရွေ့ဘူးဆိုတော့ လှေကို ကြိုးချည်ထားတာ မဖြုတ်လို့နေမှာပေါ့ဘုရား”

“ဒကာမကြီးက ဉာဏ်ကောင်းသားပဲ၊ လှေ ဆိုတာ ရပ်နေရင် လှေဦးနဲ့ ဦးဘက်က တိုင်၊ လှေနောက်မြီး နဲ့ နောက်ဘက်က တိုင်ကို ကြိုးနဲ့ ချည်ထားစမြဲပဲလေ၊ ဟုတ်တာပေါ့၊ လှေကို ကြိုးချည်ထားရင် လှော်နေပေမယ့် ဘယ်ရွေ့မလဲ”

“ဟုတ်တယ်လေဘုရား၊ အရှင်ဘုရားဟောထား တဲ့ တရားခွေထဲမှာ ဒိဋ္ဌိအကြောင်း၊ သက္ကာယတို့၊ သဿတနဲ့ ဥစ္ဆေဒတို့ပြောတော့ လှေလှော်ပေမယ့် ကြိုး မဖြေမိတော့ လှေမရွေ့ဘူးဆိုတာလေဘုရား”

“ဒကာမကြီးက တရားနာတာ မှတ်မှတ်သား သား ရှိသားပဲ၊ ဒါကြောင့် ကြိုးမဖြေရင် လှေမရွေ့ဘူးလို့

ပြောတာကိုး”

“မှန်လှပါဘုရား”

“အဲ... အခုတစ်ခါ ဘုရားရှင်မိန့်တော်မူတဲ့ ဥပမာက လှေကို လိုရာလှော်တယ်၊ လှော်တက်လည်း ကောင်းတယ်၊ လှော်လည်း လှော်နိုင်တယ်၊ ရှေ့ကြိုး နောက်ကြိုးတွေနဲ့လည်း လှေကို မချည်ထားဘူး၊ ဖြေ ထားတယ်တဲ့၊ ဒါပေမယ့် တစ်ရွေ့မျှတောင် မရွေ့ ပါဘူးတဲ့”

“ဪ... ဟုတ်သလားဘုရား”

“ဟုတ်တယ်ဒကာမကြီး၊ ဘာလို့လေက မရွေ့ တာလဲဆိုရင်၊ အဲဒီလှေဟာ ရေပေါ်မှာ၊ မြစ်ချောင်းထဲ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာထဲ ရေပေါ်မှာ ရှိနေတာမဟုတ်ဘဲ၊ ကုန်းပေါ်မှာ၊ မြေပြင်ကြည်းကုန်းပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ လှေဖြစ်နေလို့ပဲတဲ့”

“အမယ်လေးဘုရား၊ စောစောကပဲ ပြောလိုက် ပါတော့၊ မြေပေါ်တင်နေတဲ့ လှေကို ဘယ်လိုလုပ် လှော် ခတ်လို့ရွေ့ပါ့မလဲ၊ အရှင်ဘုရားကလည်း ပြောပဲပြော တတ်လွန်းတယ်”

“ဦးပဉ္စင်းက ပြောတက်တာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဘုရားရှင်က ပြောတတ်တော်မူလွန်းတာပါ၊ ဒီဥပမာဟာ

ဘယ်လောက်ကောင်းလိုက်သလဲကြည့်”

“ဒါကတော့ မြေပြင်ကို ရေထင်ပြီး ကူးနေတာကို ဘုရား၊ ရွှေ့ချင်ရင် လှေကို ရေထဲချလိုက်ပေါ့၊ ဒီလှေ ရွှေ့ပြီပေါ့ဘုရား”

“ဟုတ်လိုက်လေ၊ ဒကာမကြီးက တယ်ပြီး ဉာဏ် ကောင်းတာပဲ၊ ဘုရားရှင်ကလည်း နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် မဂ္ဂင်လှေကြီးကို လှော်ခတ်တဲ့နေရာမှာ ဒုက္ကရစရိယာ ဆိုတဲ့အကျင့်က မြေကြီး ကြည်းကုန်းဖြစ်နေလို့တဲ့။ လှော် တယ်၊ မဂ္ဂင်လှေက မရွေ့ဘူးတဲ့၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ အကျင့်မှားကို၊ မြေပြင်ကြည်းကုန်းကို ကျောခိုင်းပြီး မစွဲမပဋိပဒါ ရေပြင်မှာပဲ မဂ္ဂင်လှေကြီးကို လှော်ခတ်ပါ တယ်။ လှော်ခတ်လို့လည်း နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်တယ်၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ရတာပါတဲ့”

“ဪ... ကောင်းလိုက်တဲ့ တရားပါဘုရား၊ ဘုရားရှင်တောင် မှားခဲ့သေးတာပဲ၊ မှားမှန်းသိတော့ ပြင်လိုက်လို့၊ ပြင်လိုက်တော့ ကောင်းသွား၊ အကျိုးရှိ သွားတာပေါ့၊ ဟုတ်တယ်နော်ဘုရား”

“သာဓုပါ ဒကာမကြီး၊ သာဓုပါ၊ စောစောက ဒကာမကြီးပြောခဲ့တဲ့ စကားထဲမှာ နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်ရတယ်၊ ငြီးငွေ့တယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်နော်”

“ဟန္တ။ ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားက တပည့်တော်ရဲ့စကားကို သေသေချာချာ မှတ်မိတာပဲ။ ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ ဟုတ်ပါတယ်၊ ငြီးငွေ့တဲ့နိဗ္ဗိန္ဒညဏ် ရတာပါဘုရား’

“ကဲ။ ဒီလိုဆိုရင် မေးကြည့်ချင်ပါသေးတယ်”

“မေးပါဘုရား”

“ဒကာမကြီးက ငြီးငွေ့တဲ့စိတ်တွေ ဖြစ်နေတယ်၊ ပိုပြီးဖြစ်လာတယ်ဆိုတာ တွေ့ကြုံသမျှအာရုံတွေကို ငြီးငွေ့တာလား၊ ဒါမှမဟုတ် တွေ့ကြုံသမျှတွေကိုရော၊ ပြောရဆိုရ လုပ်ရတာတွေကိုရော၊ တရားအလုပ် အားထုတ် နေရတာတွေကိုရော ဘာမဆိုငြီးငွေ့တာပဲလား”

“ဟန္တ။ ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ အခုအရှင်ဘုရားပြောမှပဲ၊ တပည့်တော်ရဲ့အကြောင်း တပည့်တော်က ပိုပြီး သိလာတော့တယ်။ တွေ့ကြုံသမျှတွေကိုရော၊ လုပ်နေ ကိုင်နေရတာတွေကိုရော၊ တရားအားထုတ်နေရတာ တွေကိုရော အကုန်လုံးကိုပဲ၊ ဘာမဆိုကိုပဲ ငြီးငွေ့နေတာ ပါဘုရား၊ ဒီလိုဖြစ်နေတာ ကြာလှပါပြီ၊ တကယ်ပါဘုရား”

“အင်း။ ဟုတ်ပြီ ဟုတ်ပြီ၊ ဒကာမကြီးရဲ့စိတ် အခြေအနေကို၊ အားထုတ်လို့ဖြစ်နေတဲ့ အသိကို ဦးပဉ္စင်း တို့က ဒကာမကြီးပြောပြသလောက်ပဲ သိရတာပေါ့၊

ကိုယ်ကတော့ သူများအကြောင်း ဘယ်မှာသေချာသိပါ့မလဲ”

“ဟုတ်တာပေါ့၊ ဒါကြောင့်လည်း တပည့်တော်က သေချာလျှောက်ပြတာပါဘုရား”

“ကဲ... ဒကာမကြီး၊ နောက်တစ်ခုထပ်ပြီး မေးပါမယ်၊ စောစောက ဘုရားရှင်ပြောခဲ့တဲ့ ဥပမာထဲက မြေကြီးပေါ်က လှေကို လှော်နေသူတစ်ယောက်ဟာ ကြာလေလေ ကြိုးစားလေ ဖြစ်လာတတ်သလား၊ ကြာလေလေ ငြီးငွေ့လေ ဖြစ်လာတတ်သလား”

“ဒါကတော့ ရှင်းပါတယ်ဘုရား၊ ကြာလေလေ ငြီးငွေ့လေ ဖြစ်လာတာပေါ့၊ လှေက ရွှေ့မှမရွှေ့ဘဲ၊ လှော်ချင်စိတ်တောင် ကုန်တာပေါ့။ လှော်တက်ကို ပစ်ချပြီး တပည့်တော်သာဆို ဆင်းလာမှာပဲ။ ဘယ်ကိုမှ မရွှေ့ဘဲကိုး”

“ဪ... ဪ... နေပါဦးဘုရား၊ တပည့်တော် သဘောပေါက်ပြီ။ အရှင်ဘုရားက မြေပြင်ကို လှေလှော်တဲ့ ဥပမာပေးတာက တပည့်တော်အတွက် ပြောပေးနေတာကိုး၊ သဘောပေါက်ပါပြီ။ ဒါက တပည့်တော်ကို စောင်းပြီးဟောနေတဲ့ တရားကိုး”

“စောင်းပြီး ဟောတာမဟုတ်ဘူး၊ ဦးပဉ္စင်းက ဒီမှာ တည့်တည့်ထိုင်နေတယ်လေ။ ဟောတော့လည်း

မစောင်းပါဘူး။ တည့်တည့်ပဲ ဟောတာပါပဲ”

“စောင်းဟောတာမဟုတ်ရင် တပည့်တော်ကို တည့် ဟောနေတာပေါ့”

“တိုက်ဆိုင်တာဖြစ်မှာပါ ဒကာမကြီးရာ”

“အခု တပည့်တော်က တကယ်ငြီးငွေ့တာပါ ဘုရား”

“ဟုတ်ပါတယ်။ တကယ်ငြီးငွေ့တယ်ဆိုတာ ဦးပဉ္စင်းက လက်ခံပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အလုပ်ကို မလုပ်ချင်တော့ဘဲ ငြီးငွေ့တာရယ်၊ အကျိုးတွေ့ရလာ သမျှ အာရုံတွေ၊ ကြုံလာ၊ ဆုံလာသမျှတွေဟာ ဘာကမျှ အနှစ်သာရမရှိတာကို သဘောက်ပေါက်ပြီး ငြီးငွေ့ တာရယ်၊ နှစ်မျိုးရှိပါတယ်”

“ဪ... ဟုတ်သလားဘုရား၊ ဆက်ပြီး မိန့်ပါဦး ဘုရား”

“ကြုံလာသမျှ အာရုံတွေကို ဒီအာရုံတွေရဲ့အနှစ် သာရ၊ ဘာကမျှမရှိတဲ့ သဘောကို နားလည်ပြီး တရား အားထုတ်တဲ့အလုပ်ကို မပျင်းမရိ မငြီးမငွေ့ ကြိုးစား အားထုတ်တာက အာရုံရဲ့သဘောအမှန်ကိုသိတဲ့ ငြီးငွေ့ တတ်တဲ့ ဉာဏ်ပညာအစစ်ပါ”

“အဲဒီလိုမှမဟုတ်ဘဲ အာရုံကိုရော၊ ဘာဝနာ

တရား အလုပ်ကိုရော၊ အားလုံးကိုရော သိမ်းပြီး ငြီးငွေ့တာကတော့ ဒေါသနဲ့ငြီးငွေ့တာ၊ လိုချင်တဲ့အကျိုးဂုဏ်တရားကို မရလို့ပေါ့။ ဒါမှမဟုတ် ဘာအကျိုးချမ်းသာဆိုတဲ့ ဂုဏ်ကိုမျှ မရတော့ ပျင်းရိငြီးငွေ့တာ၊ ကိလေသာနဲ့ အပျင်းထူငြီးငွေ့တာက တစ်မျိုးပါ။ အဲဒါဉာဏ်မဟုတ်ပါဘူး။ ပျင်းတာ။ ကိလေသာတွေက ငြီးငွေ့တော့ လူကပါ လူပျင်းဖြစ်သွားတာပါ”

“ဟင် . ဒီလိုဆိုတော့ တပည့်တော်က ငြီးငွေ့တာမဟုတ်ဘဲ ပျင်းနေတာပေါ့။ ဟုတ်သလားဘုရား”

“ငြီးငွေ့တာတော့ ဟုတ်ပါတယ်။ ဉာဏ်ငြီးငွေ့တာက တရားအလုပ်ကို မပျင်းပါဘူး။ ကြုံသမျှ၊ ဆုံသမျှ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ် ဝတ္ထုအစုစုတွေဟာ ဘာအနှစ်သာရမျှ မရှိမှန်းသိလို့ လောကီအာရုံနဲ့ပတ်သက်တာတွေကို ငြီးငွေ့နေတာပါ။ တရားအားထုတ်တဲ့ သတိ၊ ဝီရိယတွေပါတဲ့ စိတ်ကိုတော့ အမြဲရှိနေအောင် ကြိုးစားနေပါတယ်။ မပျင်းပါဘူး”

“ဖြစ်ချင်တာ မဖြစ်ရလို့ ကိလေသာနဲ့ငြီးငွေ့တာက ပျင်းတာပါ”

“ဟင် . ဒီလိုဆိုရင် တပည့်တော်က ဘာတွေဖြစ်ချင်တာ မဖြစ်လို့ ပျင်းရတာလဲဘုရား”

“ကောင်းကျိုးချမ်းသာလိုချင်လို့၊ ရဖို့၊ တရားအားထုတ်တယ်။ အာရုံရဲ့သဘောကို သိဖို့အားထုတ်တယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်ခါလာလည်း ဒါပဲ၊ တစ်ခါလာလည်း ဒါပဲဆိုတဲ့ စိတ်မျိုးနဲ့ စိတ်ချမ်းသာမှုမရစေတော့ပျင်းလာတာပေါ့။ အာရုံရဲ့သဘောအမှန်ကို မသိမမြင်တော့ ပျင်းလာတာပေါ့”

“ဟာ။ တပည့်တော်လည်း ဆရာသမားတွေခိုင်းတဲ့အတိုင်း အားထုတ်တာပါပဲဘုရား”

“ဟုတ်ပါတယ်။ တပည့်တိုင်းဟာ ဆရာသမားတွေ အားထုတ်ခိုင်းတဲ့အတိုင်း အားထုတ်ကြတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဦးပွင်းတို့ရဲ့ နိဗ္ဗာန်ရောက်လိုသူတို့ရဲ့ ဆရာအစစ်ဖြစ်တော်မူတဲ့ ဘုရားရှင်က ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်သူတွေကို အာရုံရဲ့သဘောကို သေချာသိဖို့ အာရုံနဲ့ဆုံခိုက်၊ အာရုံကို ဂရုတစိုက်ကြည့်လိုက်စေချင်ပါတယ်တဲ့”

“ဟာ။ တပည့်တော်လည်း အာရုံကိုဂရုတစိုက်ကြည့်တာပါပဲဘုရား”

“အင်း။ ဒီလိုပဲ ပြောကြတာပါပဲလေ။ ကဲ။ ဒီလိုဆိုရင် အခုဒကာမကြီးက ထိုင်နေတယ်၊ နေသာသလို ထိုင်နေတာပါပဲ။ ညာဘက်လက်က ကြမ်းပြင်ကို လက်

ဖနောင့်ကလေးနဲ့ထိနေတယ်။ ဘယ်ဘက်လက်က ပေါင်ပေါ်တင်ထားတော့ လက်ဖနောင့်နဲ့ ပေါင်နဲ့ထိနေတယ်”

“ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား၊ ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်”

“ကဲ.. ဒီလိုဆိုရင် ညာလက်နဲ့ထိတာရယ်၊ ဘယ်လက်နဲ့ထိတာရယ် ဒီနှစ်ခုကိုပဲ ပြောကြဦးစို့၊ တခြား ထိနေတာတွေကိုတော့ မပြောတော့ပါဘူး”

“မှန်လှပါဘုရား”

“ကဲ.. အဲဒီထိတာ နှစ်ခုကို ရှုတဲ့အခါမှာ၊ ကြည့်တဲ့ အခါမှာ ဘယ်လက်နဲ့ထိတာကို ကြည့်မလား၊ ညာလက် နဲ့ထိတာကို ကြည့်မလား”

“ဟဲ.. အဲဒါမှဒုက္ခပဲ၊ စိတ်က ဘယ်ဘက်ရော၊ ညာဘက်ရော နှစ်ခုစလုံးကို လိုက်ရှုသလိုဖြစ်နေတယ် ဘုရား”

“ဟုတ်တယ်၊ ဒီလိုပဲ ဖြစ်တတ်ကြပါတယ်။ ဒကာမကြီး သဘောပေါက်အောင် ဦးပဉ္စင်းပြောတတ် သလို ပြောကြည့်ပါမယ်။ နားမလည် သဘောမပေါက် ရင်တော့ ဦးပဉ္စင်း အပြောအဟော ညံ့လို့ပဲ မှတ်ပေါ့”

“အမလေး၊ အရှင်ဘုရားကလည်း စကားတွေ ဘာတွေ ခံနေလိုက်တာ၊ ပြောမှာသာ ဆက်ပြီးပြောပေးပါ

ဘုရား၊ တပည့်တော် သိချင်လို့ပါ။ ဘယ်ဟာကို ဘယ်လို ရှုရမလဲဆိုတာ သေချာသိဖို့ အရေးကြီးပါတယ်ဘုရား။”

“ကဲ.. ဘယ်လက်၊ ညှာလက် ဆိုတာတွေက နေရာဒေသတွေပါ။ ထိတာချင်းက တူနေတဲ့အာရုံပါ။ အဲဒီတော့ ဘယ်လက် ညှာလက် ဆိုတာကို ရှုမလား၊ ထိတာကို ရှုမလား။”

“ဪ.. သိပြီဘုရား၊ ထိတာကို ရှုမှာပေါ့၊ နေရာတွေကို ဘယ်ရှုမလဲ၊ အာရုံကိုပဲ ရှုမှာပေါ့ဘုရား။”

“အမယ်.. တယ်ပြီးဟုတ်လှပါလား၊ ကဲ.. ဒီလို ဆိုရင် နေရာတွေမပါဘဲ ဘယ်လက်၊ ညှာလက်၊ ဘယ် ခြေ၊ အထက်ပိုင်း၊ အောက်ပိုင်း၊ ဟိုနားဒီနား၊ နှာခေါင်း၊ ငယ်ထိပ်၊ ရင်ဘတ်၊ ဝမ်းဗိုက်၊ ပေါင်၊ ခြေသလုံးဆိုတဲ့ နေရာတွေကို ရှုမှာလား၊ ထိတာရှုမှာလား။”

“ထိတာပဲ ရှုမှာပေါ့၊ ထိတာက အာရုံ၊ ဟိုဟာ တွေက နေရာကိုးဘုရား။”

“ကဲ.. ဆက်ပြီးစဉ်းစားဉာဏ်နဲ့ နားထောင်ပါဦး၊ လူတွေပြောတဲ့ သတ်မှတ်တဲ့ နေရာကတော့ ကွာသလို၊ လွတ်သလို ဖြစ်လာပါပြီ၊ တစ်ဆင့်တက်ပြီး ထိတာကို ပြောကြပါဦးစို့။”

“ထိတာကလည်း အာရုံဆိုတော့ လှုပ်တာ

ကလည်း အာရုံ၊ တင်းတာ၊ ပူတာ၊ အေးတာ၊ ငြိမ်တာ၊
 ထိတာ၊ မာတာ၊ ပျော့တာ၊ သိသာတာ၊ မသိသာတာ
 ဆိုတဲ့ အာရုံတွေကလည်း အမျိုးမျိုးသတ်မှတ်ချက်တွေနဲ့
 ကွဲနေပြန်သေးတယ်လေ။ အဲဒီတော့ သတ်မှတ်ချက်
 အမျိုးမျိုးတွေကို သိအောင် ကြည့်ရမှာလား၊ အာရုံအစစ်ကို
 သိအောင် ကြည့်ရမှာလား”

“ဟာ.. ဟုတ်တယ်နော်၊ ထိတာ၊ မထိတာ၊
 လှုပ်တာ၊ ငြိမ်တာစတဲ့ အဲဒီအာရုံတွေကိုလည်း ကြည့်
 ရမှာပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် တကယ့်အစစ်အာရုံဆိုတာလည်း
 ရှိဦးမယ်နဲ့ တူတယ်နော်ဘုရား”

“သာဓု ဒကာမကြီး၊ သာဓုပါပဲ၊ နေရာတွေ၊
 ပုံသဏ္ဌာန်တွေ၊ အရွယ်အစားတွေကို သတိထားလို့တော့
 ရပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဒီနေရာတွေ၊ ပုံသဏ္ဌာန်တွေ၊ အရွယ်
 အစားတွေ၊ သတ်မှတ်ချက်တွေကို သတိထားနိုင်ပေမယ့်
 ဉာဏ်က ပိုင်းခြားဝေဖန်ခြင်း မပြုပါဘူး၊ ဒါတွေက သညာ
 ရဲ့ အလုပ်တွေပါ”

“တကယ်တမ်း ဝိပဿနာဉာဏ်ရဲ့ ပိုင်းပိုင်း
 ခြားခြား သိစရာက အာရုံအစစ်ပါ၊ အာရုံအစစ်ရဲ့
 သဘောလက္ခဏာတွေပါ။ ဉာဏ်ကသာ အာရုံရဲ့ သဘော
 ကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြား သိနိုင်တာပါ”

“အာရုံရဲ့သဘောကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြား အမှန်အတိုင်း ဉာဏ်က သိဖို့ဆိုရင် သတိကလည်း အာရုံအစစ်ကို စိတ်နဲ့ဆုံခိုက် သေသေချာချာဆုပ်ကိုင်ပေးနိုင်ရပါမယ်။ ဒါမှလည်း ဉာဏ်က ပိုင်းဖြတ်နိုင်မှာပါ”

“ငြီးငွေ့တတ်တဲ့ ဉာဏ်အစစ်အတွက် အာရုံအစစ်ကို တွေ့ရမယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်ပါ။ အာရုံအစစ်ကို မတွေ့ဘဲ၊ သညာရဲ့သတ်မှတ်ချက်နေရာတွေ၊ ပုံသဏ္ဌာန်တွေကိုသာ ဂရုစိုက်ကြည့်နေရင် သညာကြောင့် သတိတော့ ဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် မြေပြင်မှာ လှေ့လှော်သလို ပျင်းရိငြီးငွေ့လာတာမျိုးသာ ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်”

“တကယ့်အာရုံအစစ်ဆိုရင် ရုပ်အစစ်၊ နာမ်အစစ် ရေပြင်မှာသာဆိုရင် ဉာဏ်အစစ်တွေပေါ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်အောင် လှော်ခတ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့်...”

“ဟုတ်ပါပြီဘုရား၊ တပည့်တော် သဘောပေါက်ပါပြီ ဘုရား၊ ဘုရားရှင်သော်မှ မှားတဲ့အသိကို မှားမှန်းသိလို့ ပြင်သေးတယ်၊ ပြင်လို့ ဘုရားဖြစ်တယ်ဆိုရင် တပည့်တော်တို့လည်း မှားမှန်းသိရင် ပြင်ရမှာပေါ့ဘုရား”

“ဟုတ်ပါတယ် ဒကာမကြီး၊ ဒါမှလည်း တရား

မှားမှန်းသိရင် ပြင်လိုက်မယ်

၁၂၃

အလုပ်ရဲ့ဂုဏ်ဆိုတဲ့ ကောင်းကျိုးချမ်းသာတွေ ပေါ်ထွက်
လာမှာ သေချာပါတယ်။ ကြိုးစားပေါ့ ဟုတ်လား”

“မှန်လှပါဘုရား၊ ကြိုးစားပြီး ပြင်ပါမယ်ဘုရား”

နေတတ်ရင် လွယ်ပါတယ်

သတ္တဝါတွေဟာ ကာယကံအလုပ်တွေ ကိုယ်နဲ့ ပြုလုပ်နေကြပါတယ်။ နေ့စဉ်နေ့တိုင်းပါပဲ။ ဝစီကံအလုပ် တွေကိုလည်း နှုတ်နဲ့ ပြောဆိုနေကြပါတယ်။ နေ့စဉ်နေ့ တိုင်းပါပဲ။ မနောကံအလုပ်တွေကိုလည်း စိတ်နဲ့ ကြံစည် နေကြပါတယ်။ နေ့စဉ်နေ့တိုင်းပါပဲ။

“သတ္တဝါတစ်ဦးတစ်ယောက်အတွက်၊ လူပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးတစ်ယောက်အတွက် ကံတွေကို ကြိုးစားပြီး လုပ်စမ်းပါ။ စေတနာကံတွေကို ကြိုးစားပြီး အားစိုက် ဆောင်ရွက်ပါလို့” အထူးတိုက်တွန်းစရာ မလိုအပ်နိုင် လောက်အောင် နိစ္စဓူဝ အမြဲ မပြတ်ဆိုသလို ကံတွေကို ပြုနေ၊ ပြောနေ၊ ကြံနေကြပါတယ်။

ပြုသမျှ ပြောသမျှ ကြံစည်သမျှကံတွေဟာ ကံ
ကောင်းတွေဖြစ်ဖို့တော့ အရေးကြီးပါတယ်။

ကောင်းတဲ့ကံဖြစ်ဖို့တော့ ကြိုးစားကြရမှာပါ။
မိမိတို့ရဲ့ ကံအလုပ်တွေကို ဒီအတိုင်းသာ ပေါက်လွှတ်ပဲစား
စိတ်နဲ့ ပြုနေ၊ ပြောနေ၊ ကြံစည်နေကြမယ်ဆိုရင်
အများအားဖြင့် မကောင်းတဲ့ အကုသိုလ်ကံတွေပဲ အဖြစ်
များနေကြပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် ကံကောင်းအောင် ကောင်းတဲ့အလုပ်
ကို လုပ်ပါ။ ကောင်းတဲ့အပြောကို ပြောပါ။ ကောင်းတဲ့
အကြံအစည်ကို ကြံစည်ပါ။

အမြဲမဟုတ်ပေမယ့် တစ်ခါတစ်ရံမှာ မကောင်းတဲ့
အကြံတွေဟာ အလိုလိုပေါ်လာတတ်တယ်လို့ ထင်ရ
ပါတယ်။မကောင်းတာတွေ ကြံစည်မိနေပါရော၊ အဲဒီက
တစ်ဆင့် မကောင်းတဲ့ စကားတွေ ပြောထွက်မိပါရော၊
ဒါထက်ပိုဆိုးတာက မကောင်းတဲ့ ကံအလုပ်တွေကို
ဝုန်းဒိုင်းကြ သောင်းကျန်းပြီး လုပ်မိပြန်ပါလေရော။

ဒါကြောင့် ကောင်းတဲ့အလုပ်ကိုလည်း လုပ်ပါ။
မကောင်းတဲ့အလုပ်ကိုလည်း ရှောင်ပါ။ ကောင်းတဲ့စကား၊
ကောင်းတဲ့အပြောမျိုးကိုသာ ပြောပါ။ မကောင်းတဲ့အပြော
မျိုးကို ရှောင်ပါ။ ကောင်းတဲ့စိတ်ကူးတွေကို အဝင်ခံပါ။
စိတ်ကူးပါ။ စဉ်းစားပါ။ မကောင်းတဲ့ အကြံအစည်ဆိုး
တွေကိုတော့ လုံးဝလက်မခံဖြစ်အောင် ကြိုးစားပါ။

“ကောင်းတာကို လုပ်ပါ။ မကောင်းတာကို မလုပ်ပါနဲ့ ဆိုတဲ့ စကားဟာ ပြောတော့သာလွယ်တာ၊ တကယ်တမ်း နေကြည့်ရင် အလွန်ပဲခက်လှပါတယ်” လို့ ပြောတတ်ကြပါတယ်။

နေတတ်ရင် လွယ်ပါတယ်။ မနေတတ်သေးလို့ ပါ။

ဒီလိုပဲပေါ့။ ထမင်းစားတဲ့ အခါမှာလည်း ကိုယ့် ရှေ့ရောက်နေတဲ့ ထမင်းဟင်းကိုပဲ အေးအေးဆေးဆေး စားပေါ့။ အတင်းအဓမ္မစိတ်နဲ့လည်း မခပ်ထည့်နဲ့ မဝါးနဲ့၊ မစားနဲ့ပေါ့။

အတင်းအဓမ္မဆိုတာ စိတ်တင်းကျပ်မှုကို ဖြစ်စေတဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစတဲ့ ကိလေသာတွေ ဦးဆောင်ပြီး စားနေတဲ့အခါ ဓမ္မသဘောမသိနိုင်တဲ့ အဓမ္မတရားတွေနဲ့ စားတာကို ပြောတာပါ။

စားတဲ့အခါ အဓမ္မမစားပါနဲ့၊ ဓမ္မနဲ့စားပါလို့ ပြောချင်ပါတယ်။ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ပြောကြပါလိမ့်မယ်။ “စားတဲ့အခါ အဓမ္မ မဖြစ်ဖို့ဆိုတာ ဘယ်မှာလာပြီး လွယ်လိမ့်မလဲ” လို့။

ဟုတ်ပါတယ်။ မစားတတ်ရင်တော့ မလွယ်ပါ။ စားတတ်ရင် လွယ်ပါတယ်။ စားနေတဲ့အခိုက်မှာ စားတတ်ရင် လွယ်ပါတယ်။

နေတဲ့အခိုက်မှာ နေတတ်ရင် လွယ်ပါတယ်။

နေတတ်ရင် လွယ်ပါတယ်

၁၂၇

ကံကောင်းဖို့ စားနေတဲ့အခိုက်မှာ စားတတ်ရင်လွယ်ပါတယ်။

ဝတ်နေတဲ့အခိုက်မှာ ဝတ်တတ်ရင် လွယ်ပါတယ်။

သွားနေတဲ့အခိုက်မှာ သွားတတ်ရင် လွယ်ပါတယ်။

ရပ်နေတဲ့အခိုက်မှာ ရပ်တတ်ရင် လွယ်ပါတယ်။
ထိုင်နေတဲ့အခိုက်မှာ ထိုင်နေတတ်ရင် လွယ်ပါတယ်။

နေတဲ့အခါ နေတတ်ရင် ကံကောင်းဖို့လွယ်ပါတယ်။

“အရှင်ဘုရား၊ မေးပါရစေ”

“အင်း .. မေးပါ”

“တပည့်တော်ရဲ့ စိတ်ထဲမှာ ဘဝင်မကျလို့ အမေးတစ်ခုရှိနေပါတယ်ဘုရား”

“အင်း”

“အဲဒါက ဝိပဿနာတရားစစ်စစ်ကို တကယ် အားထုတ်ထားလို့ အမှန်တကယ်လမ်းကြောင်းအမှန်ပေါ် ရောက်ပြီး ကိုယ်တွေ့ဉာဏ်ဖြင့် အသိရှိပြီး ဝိပဿနာ ဉာဏ်အစစ်ရဖူးတယ်ဆိုရင် တကယ်ချမ်းသာပါသလား ဘုရား”

“အင်း .. ဒကာမကြီးကလည်း သိလျက်သားနဲ့

မေးခွန်းကိုသာ ဆက်မေးစမ်းပါဦး”

“အင် .. အရှင်ဘုရားက တပည့်တော်ရဲ့ မေးခွန်းက မဆုံးသေးဘူးဆိုတာ ဘယ်လိုလုပ်သိသလဲ ဘုရား”

“ဪ .. ဒါက ဝိပဿနာအစစ်ဖြစ်ထားဖူး တဲ့သူဟာ တကယ်ချမ်းသာတယ်ဆိုတာ လူတိုင်းသိတာ ပဲ၊ ဒကာမကြီးက ဒီအမေးကို မသိလို့ မကျေနပ်လို့ မေးတာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ စကားသံတွေ မျက်နှာရိပ် မျက်နှာကဲ တွေကို ကြည့်ပြီး သိတာပေါ့”

“ဪ .. ဟုတ်လားဘုရား၊ ကဲ .. ကဲ တပည့်တော်ရဲ့ မေးခွန်းကို ဆက်ပြီး မေးပါဦးမယ်”

“မေး .. မေး”

“အဲဒီ ဝိပဿနာဉာဏ်အစစ်ရဲ့ ချမ်းသာဟာ ဘယ်နှရက်၊ ဘယ်နှလ၊ ဘယ်နှနှစ်အထိ ခံပါသလဲ ဘုရား”

“အင်း .. ဒကာမကြီး အမေးက ဖြေရမှာ လွယ်ပါတယ်။ စကားလုံး အသုံးအနှုန်းမှန်ဖို့ လက်ခံနိုင်ဖို့ ပြောရမှာတော့ တော်တော်ခက်ပါတယ်”

“ဟာ .. အရှင်ဘုရားကလည်း ပြောသာပြော ပါဘုရား၊ စကားလုံး အသုံးအနှုန်းမကောင်းလို့လည်း တပည့်တော် ဘယ်လိုမျှ မဖြစ်ပါဘူးဘုရား၊ ပြောသာပြော ပါ၊ တပည့်တော်သဘောပေါက်ဖို့ပဲ အရေးကြီးပါတယ်

ဘုရား”

“အင်း... ပြောပြရတာပေါ့၊ ဒကာမကြီးလည်း ကြားဖူးတယ်မဟုတ်လား၊ ဈာန်ရတဲ့သူတွေ ဈာန်လျှော့တတ်တယ်ဆိုတာ”

“ကြားဖူးပါတယ်ဘုရား၊ ဒါကြောင့်လည်း ဝိပဿနာဉာဏ်အစစ်က ဘယ်လောက်ခံသလဲ၊ ဘယ်အချိန်မှာ လျှော့နိုင်သလဲဆိုတာ သိချင်နေတာပါဘုရား”

“ဈာန်ဆိုတာ သတိ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိအားတွေ ကောင်းတာပါ။ ဉာဏ်ကတော့ ပါတယ်ဆိုခါမျှပါပဲ၊ ဒီဈာန်ဟာ ဆန့်ကျင်ဘက် ကာမတ္တန္တနီဝရဏစတာတွေက ဖိစီးရင် ဈာန်အား လျော့ပြီး ပျောက်ပျက်သွားတတ်ပါတယ်။ မေ့လျော့ ပေါ့ဆပြီး ပျက်စီးသွားတတ်ပါတယ်”

“မှန်လှပါဘုရား”

“အဲ... ဉာဏ်ဆိုတာကတော့ ဘယ်ဉာဏ်အစစ် ပဲဖြစ်ဖြစ် မမေ့တတ်ပါဘူး၊ သတိလို မှတ်တာမျိုး၊ အမှတ်ရတာမျိုးတွေ မဟုတ်ပါဘူး၊ သဘောပေါက်နားလည် သိမြင်ထားတာပါ။ ဉာဏ်ဆိုတာက မမေ့တတ်ပါဘူး၊ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ဉာဏ်က မမေ့အောင်မှတ်တာမျိုး အလုပ်ကို သူကမှ မလုပ်ဘဲကိုး”

“အရှင်ဘုရား ပြောတာကို တပည့်တော် နားမရှင်းပါဘုရား”

“အင်း... ဟုတ်လောက်ပါတယ်၊ နားရှင်းအောင်

ဒီလိုထပ်ပြီး ပြောပြပါဦးမယ်”

“သတိ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိဆိုတဲ့ အုပ်စုတူတွေက စွမ်းအားတစ်မျိုး၊ ပညာဉာဏ်အုပ်စုတူတွေက စွမ်းအားတစ်မျိုးပါ။ သတိက မမေ့အောင်၊ အမှတ်ရအောင် လုပ်ပေးပါတယ်။ ဉာဏ်ဆိုတာ မမေ့တာ မေ့တာနဲ့ကို မဆိုင်ပါဘူး။ သတိက မမေ့အောင် လုပ်နိုင်ပါတယ်။ အားကောင်းနေရင်ပေါ့။ သတိအားနည်းရင်တော့ မေ့တတ်၊ လျော့တတ်ပါတယ်။ သတိလွတ် အားနည်းတာကြောင့် ဈာန်လျော့သလိုတွေ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။

ဉာဏ်က သဘောပေါက်နားလည် သိမြင်တာပါ။ မမေ့တာ မေ့တာဆိုတာ ဉာဏ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြောဆိုနေစရာမရှိပါဘူး။

ဉာဏ်ဖြစ်တိုင်း သတိပါနေလို့သာ ဉာဏ်က မမေ့ပါဘူးလို့ ပြောချင်ပြောလို့ရပါတယ်”

“အရှင်ဘုရား ပြောတာတွေလည်း ဟုတ်ပါတယ်။ တပည့်တော်သိချင်တာကတော့ ဝိပဿနာဉာဏ် အစစ်ဟာ ဘယ်နှလလောက် အရှိန်ကောင်းနေနိုင်သလဲဆိုတာ အတိအကျသိချင်ပါတယ်ဘုရား”

“အင်း ၊ ဒကာမကြီးက တော်တော်အားကြီးတဲ့ ခံစားချက်နဲ့ ပြောတာကိုး၊ ဒကာမကြီးရဲ့ အိမ်က ဘယ်သူများ တရားတွေ အားထုတ်ရာက ပြန်လာခဲ့လို့လဲ၊ ဘယ်နှလရှိပြီလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး”

“အင် .. အရှင်ဘုရားက အရှင်ဘုရား ဒကာကြီး တရားစခန်းက ပြန်လာတာ ဘယ်လိုလုပ်သိတာလဲ၊ ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်၊ သူပြန်လာတာ နှစ်လကျော်လောက် ရှိသွားပါပြီဘုရား”

“ဘယ်လိုလဲ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်လည်း ရခဲ့တယ်လို့ပြောတယ်၊ ပထမပိုင်းတော့ ဟုတ်သလိုလိုပဲ၊ အခု နှစ်လလောက်ကြာလာတော့ နဂိုအတိုင်းပြန်ဖြစ်သွားလို့ လာပြီးမေးတာ မဟုတ်လား”

“အမယ်လေး၊ ဟုတ်လိုက်လေဘုရား၊ မှန်လိုက်လေဘုရား၊ နဂိုအတိုင်း ပြန်ဖြစ်သွားတာက အမှန်ပဲဘုရား၊ အခုဆိုရင် နဂိုအတိုင်းထက်တောင်ပိုပြီး ဆိုးချင်နေပါသေးတယ်ဘုရား”

“အင်း .. ဒီလိုပဲ ဖြစ်တတ်ကြပါတယ်လေ”

“ဟင် .. ဝိပဿနာဉာဏ်အစစ်ရပြီးတဲ့သူက အဲဒီလိုပဲ ဖြစ်တတ်သလားဘုရား”

“အင် .. နဂိုအတိုင်းပြန်ဖြစ်တယ်၊ ပိုတောင် ဆိုးသွားသေးတယ်ဆိုကတည်းက ဝိပဿနာဉာဏ်အစစ်ရတယ်၊ မရဘူးဆိုတာ ဒကာမကြီးလည်း သိရောပေါ့”

“တပည့်တော်လည်း အဲဒီလိုတော့ ထင်တာ ပါပဲဘုရား၊ ဒါပေမယ့် ဟုတ်မဟုတ်၊ ဉာဏ်အစစ်ဟာ ဒီလိုပဲလျော့ကျတတ်သလားဆိုတာ သိချင်တာပါဘုရား”

“ကဲ . . ကဲ . . ဒကာမကြီးလည်း ဈေးသည်ပဲ
လေ၊ အိမ်မှာ အိမ်ဈေးဆိုင်ရှိနေတော့ မေးကြည့်ဦးမယ်”

“မေးပါဘုရား”

“ဟိုး အရင် ဆိုင်စပြီးဖွင့်ကတည်းက တစ်နှစ်
ကို ဘယ်လောက်မြတ်တယ်၊ ဒါမှမဟုတ် တစ်လကို
ဘယ်လောက်မြတ်တယ်၊ အနည်းဆုံး တစ်နေ့ကို ဝင်ငွေ
ဘယ်လောက်ရှိတယ်ဆိုတာတွေရော စာရင်းအင်းရှိ
သလား”

“ရှိတာပေါ့ဘုရား”

“အဲဒီစာရင်းတွေကို အရင်က မှတ်ထားတုန်းက
မှတ်မိသလို အခုမှတ်မိသေးလား”

“အသေးစိတ်တော့ မမှတ်မိပါဘုရား၊ စာရင်း
စာအုပ်ထဲမှာတော့ ရှိနေပါတယ်၊ အဲ . . ဒါပေမယ့် နှစ်တွေ
က ကြာလာတော့ ဒီစာရင်းတွေ မရှိတာတွေလည်း
ဖြစ်ကုန်တာပေါ့ဘုရား”

“အင်း . . နောက်တစ်ခုမေးခွန်းက ဘယ်ပစ္စည်း
ရောင်းရောင်း မြတ်တာပဲလား”

“ဟာ . . အရှင်ဘုရားကလည်း အရောင်းအဝယ်
ဆိုတာ အမြဲတမ်းမြတ်တယ်လို့ ဘယ်ရှိမလဲဘုရား၊ ရှုံး
လည်း ရှုံးတတ်တယ်၊ မြတ်လည်း မြတ်တတ်တယ်လေ၊
အရောင်းအဝယ်နဲ့ အရှုံးအမြတ်နဲ့ အမြဲဒွန်တွဲနေတာပါ
ဘုရား”

“ကဲ.. ဒီလိုဆိုရင် စာရင်းအင်း အသေးစိတ်၊ ပစ္စည်းအမျိုးအမည်တွေကို မှတ်ထားတာက မှတ်အား ကောင်းရင် မှတ်မိသေးတယ်။ မှတ်အားမကောင်းရင် မေ့တတ်တယ်ပေါ့”

“ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား၊ အားလုံးကို ဘယ်မှာ မှတ်မိပါတော့မလဲ”

“ကဲ .. ဒါဖြင့် အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းဆိုတာ အရှုံးလည်း ရှိတယ်၊ အမြတ်လည်း ရှိတတ်တယ်၊ နှစ်မျိုး စလုံးနဲ့ ကြုံတတ်တယ်ဆိုတာရော မေ့တတ်သေးလား”

“ဟာ.. အရှင်ဘုရားကလည်း ဒါကတော့ ဘယ် မေ့မလဲ၊ ဈေးသည်ဆိုမှတော့ ဒီလောက်တော့ နားလည် ရမှာပေါ့၊ ဈေးရောင်းရင် အရှုံးအမြတ်ဆိုတာ ရှိတာပဲ လေ”

“အင်း .. ဟုတ်ပါပြီ၊ အဲဒီလိုနားလည်တယ် ဆိုတာ မှတ်ထားလို့လား၊ သဘောပေါက်သိထားလို့ လား”

“ဪ.. ဒါက ဈေးသည်တိုင်း သဘောပေါက် ပါတယ်၊ သီးခြားမှတ်စရာ မလိုပါဘူး၊ မမေ့တဲ့မှတ်ခြင်းမျိုး နဲ့ မှတ်မိနေတာပဲလေ”

“ဟုတ်ပါတယ် ဒကာမကြီး၊ အဲဒီသဘောပေါက် နားလည်တယ်ဆိုတာ ဉာဏ်ပါ၊ မမေ့တော့ဘူးဆိုတာ ဉာဏ်အစစ်ရှိလို့ ဉာဏ်နဲ့အတူတွဲနေတဲ့ သတိက

စွမ်းဆောင်ချက်ပါ”

“ဪ .. သဘောပေါက်ပြီဘုရား၊ ဝိပဿနာ ဉာဏ်အစစ်မပြောနဲ့ ဒီဈေးရောင်းဈေးဝယ် ဉာဏ်က တောင် အရှုံးအမြတ်ရှိတယ်လို့ သဘောပေါက်တာ မမေ့ ပါဘူးဆိုရင် ဉာဏ်အစစ်ရဲ့သဘောကို နားလည်ပါပြီ ဘုရား”

“ကဲ .. ကဲ .. ဒကာမကြီးရဲ့ မေးခွန်းကို ဖြေစရာ မလိုတော့ဘူး မဟုတ်လား”

“အင်း .. အရင်မေးခွန်းတော့ ဖြေစရာမလို တော့ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီဉာဏ်ရှိအောင်၊ ဖြစ်လာအောင် ဘယ်လိုလုပ်ရဦးမယ်ဆိုတာ ပြောပြပေးပါဦးဘုရား”

“ဪ .. ဒကာမကြီးကလည်း ဒီဉာဏ်ကို လိုချင်သလား”

“ဟင် .. အရှင်ဘုရားပြောပုံကလည်း အရှင် ဘုရားဒကာကြီးရဲ့ခဲတဲ့ ဉာဏ်မျိုးတော့ မလိုချင်ပါဘူး၊ တကယ့်ဉာဏ်အစစ်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်အစစ်ကို လိုချင် တာပါဘုရား”

“ဪ .. အင်းအင်း ဒီလိုဆိုရင် ဝိပဿနာ အစစ်ဖြစ်လာနိုင်ဖို့အတွက် ဝိပဿနာဉာဏ်ရဲ့ အခြေခံ၊ ဝိပဿနာသတိအစစ်ရှိရပါမယ်”

“အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

“အင်း .. ဒကာမကြီးနားလည်အောင် ပြောရရင်

သွားနေတဲ့အခါမှာလည်း နေတတ်ဖို့၊ စားနေတဲ့အခါမှာလည်း နေတတ်ဖို့၊ ရပ်နေတဲ့အခါမှာလည်း နေတတ်ဖို့၊ ကြည့်နေတဲ့အခါမှာလည်း နေတတ်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်”

“နေတတ်တယ်ဆိုတာ စားစားသွားသွား ဘယ်အချိန်မှာပဲ ဖြစ်ဖြစ် အဓမ္မတရား ကိလေသာတွေ မဝင်ဖို့ နေနိုင်တာကို ခေါ်ပါတယ်။ နေနိုင်ရင် နေတတ်ရင် ကုသိုလ်တွေဖြစ်တာပေါ့”

“ဟာ .. အရှင်ဘုရား ကိလေသာတွေ မဝင်ဖို့ ဆိုတာ မလွယ်ဘူးနဲ့တူတယ်ဘုရား”

“အဲဒါပြောတာပေါ့၊ တကယ်ကိလေသာတွေ စိတ်မှာ မဝင်အောင်ဆိုတာ အသိဉာဏ်ယှဉ်နေတဲ့စိတ်က မှ ပိုပြီးစိတ်ချရပါတယ်။ အဲဒီစိတ်မျိုး မဖြစ်သေးရင် တောင်မှ သတိရှိတဲ့စိတ်ရှိဖို့ ကြိုးစားရပါမယ်။ သတိ အစစ်ရှိရင် လုပ်သမျှကံကောင်း ကုသိုလ်၊ ပြောသမျှ ကံကောင်း ကုသိုလ်၊ ကြံစည်သမျှကံကောင်း ကုသိုလ် တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ သတိအရေးကြီးပါတယ်”

“အရှင်ဘုရား၊ အဲဒီသတိရှိရင် ဉာဏ်ဖြစ်ရော လားဘုရား”

“အင်း .. ဉာဏ်ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ သတိရှိရင် ဖြစ်ပါတယ်။ ဉာဏ်ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ သတိဆိုတာက သွားနေ၊ စားနေ၊ ရပ်နေ၊ ထိုင်နေ၊ ကြည့်နေ၊ ဘယ်အချိန်မှာပဲ

ဖြစ်ဖြစ် စိတ်ရှုပ်၊ စိတ်ပျာယာခတ်၊ စိတ်တင်းကျပ်မှုတွေ
အဖြစ်မခံတဲ့ နေ့စဉ်သတိကိုပြောတာပါ။

နေ့စဉ်သတိဆိုတာနဲ့ နေ့စဉ်သတိဆိုတာမှာ
မနက်၊ နေ့၊ ည ပုံမှန်အားထုတ်တဲ့ ထိုင်ကုရိယာပုတ်နဲ့
အားထုတ်မှုဟာ နေ့စဉ်ပုံမှန်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားတဲ့သတိ
ပါ။ ဒါလည်းကောင်းပါတယ်။

အဲ... ဒါပေမယ့် စားစား၊ သွားသွား၊ နေနေ၊
ထိုင်ထိုင်၊ အချိန်မရွေး နေ့စဉ်သတိရှိဖို့က ဝိပဿနာ
အတွက် အရေးအကြီးဆုံးပါ။

နေ့စဉ်သတိ ပုံမှန်အလုပ်ထက် နေ့စဉ်သတိနဲ့
အမြဲရှိနေကြစေချင်ပါတယ်။ ဒါဆို ကုသိုလ်ဓမ္မတွေဖြစ်
နေပြီပေါ့။

နေ့စဉ် သတိရှိရင် နေတတ်ပါတယ်။

နေ့စဉ် သတိကို နေ့စဉ်ရှိအောင် ကြိုးစားကြရ
မှာပါ။

နေ့စဉ်သတိရှိရှိနေတတ်ရင် ဝိပဿနာဉာဏ်ဆို
တာ ဖြစ်ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီအသိဉာဏ်အစစ်တွေ
ရှိလာရင် နိဗ္ဗာန်တိုင်ထိ မမေ့တော့ဘဲ၊ အဓမ္မတွေလွတ်
ကင်းပြီး ဓမ္မအားကောင်းတွေ ရလာပါလိမ့်မယ်”

“ဪ... တပည့်တော်သဘောပေါက်ပါပြီ၊
နေတတ်ရင် လွယ်ပါတယ်ဘုရား”

ခန့်တဲစိတ်နဲ့ နေပါ့မယ်

မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ ဒေသနာတော်တွေဟာ သိဖို့အလွန် ခက်ခဲတော်မူပါတယ်။ တရားတော်တွေဟာ နက်နဲပါတယ်။ သိမိမ္မေ့လွန်းပါတယ်။

ဟောကြားတော်မူတဲ့ တရားတော်ဆိုတာ ကလည်း တကယ့်အရှိ၊ အစစ်သဘောတွေကို ဟောကြား ပြောပြထားတာပါပဲ။ တကယ့်အရှိ၊ အစစ်မဟုတ်တဲ့ အပေါ်ယံအကာ အဖုံးတွေကိုလည်း နားလည်အောင် ဟောကြားပြောပြထားတာပါပဲ။

ဟောကြားတဲ့တရားတော်ကို သိဖို့ အလွန်ခက်ခဲ တယ်ဆိုရင် တကယ်အရှိတရားသဘောကိုလည်း သိဖို့ အလွန်ခက်ခဲတာပေါ့။

အလွန်ခက်ခဲတယ်ဆိုလို့ လုံးဝမသိနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ အတွေးအထင်မျိုးတွေတော့ မဖြစ်ကြစေလိုပါ။ အမှန်တကယ် ထက်မြက်ကောင်းမြတ်တဲ့ သတိ၊ ဉာဏ်ရှိပြီဆိုရင် အလွန်ခက်ခဲတယ်ဆိုတဲ့ တရားသဘောတွေကို လွယ်လွယ်ကူကူဆိုသလိုပဲ သိမြင်နိုင်လာပါလိမ့်မယ်။

သတိအစစ်၊ ဉာဏ်အစစ်ရှိဖို့လို့ ပြောလိုက်ရပြန်တော့ အဲဒီသတိအစစ်၊ ဉာဏ်အစစ်တွေရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကိုပဲ လွယ်လွယ်ကူကူသိအောင် ရှင်းပြပေးဖို့ကလည်း ခက်ခဲပါသေးတယ်။

ဆိုပါစို့၊ သတိလို့ပြောလိုက်တာနဲ့ သတိဆိုတာ မှတ်တာ၊ အမှတ်ရတာ၊ မမေ့တာလို့ပဲ ဒီလိုလောက်နဲ့သာ အသိကို ကျေနပ်နေကြတာများပါတယ်။

အဲဒီလောက်သာ သိတဲ့ အသိဉာဏ်ဆိုတာ ကလည်း တကယ်တမ်းအားကိုးလောက်တဲ့ အသိဉာဏ်မျိုးထိ ဖြစ်မလာသေးပါဘူး။

ဒီလိုဆိုရင် သတိအကြောင်း၊ ဉာဏ်အကြောင်းကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပဲ ပြောပေးလိုက်ကြပါလားဆိုခဲ့ရင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်းတော့ ပြောပေးခဲ့ကြတာပါပဲ။

ဒါပေမယ့် သတိသဘောက နက်နဲတော့၊ သတိရဲ့ အဓိပ္ပါယ်တွေက ဖွင့်ဆိုရမှာများပြားတော့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မသိဘဲ ဖြစ်နေကြရတာပါ။ ဉာဏ်လည်း ဒီအတိုင်းပဲပေါ့။

သတိရှိနေတယ်ဆိုတာ မှတ်နေနိုင်တာကို ခေါ်
တယ်လို့ ယူဆကြပါတယ်။ ဒါလည်း မှန်ပါတယ်။ သူ့
အဓိပ္ပါယ်နဲ့သူ၊ သူ့အဆင့်နဲ့သူပဲပေါ့။

သတိဆိုတာ မိစ္ဆာသတိ၊ သမ္မာသတိလို့ ရှိနေ
တာကိုး၊ ဉာဏ်ဆိုတာကလည်း မိစ္ဆာဉာဏ်၊ သမ္မာဉာဏ်
လို့ ရှိနေတာကိုး၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာဉာဏ်တွေဖြစ်ပါစေ
ဦးတော့ စွမ်းအားသတ္တိတွေက အဆင့်ဆင့်ရှိကြသေး
တယ်လေ၊ အများကြီးပေါ့။

ဒါပေမယ့် သတိအစစ်ရှိရင် အကုသိုလ်မဖြစ်
ပါဘူး၊ အကုသိုလ်ဖြစ်စေတဲ့ ကိလေသာနီဝရဏဆိုတဲ့
မကောင်းတဲ့ဓာတ်တွေ စိတ်ကို မဝင်နိုင်ဘူး။ သတိရှိတဲ့
စိတ်က မကောင်းတာတွေကို အလာမခံပါဘူး။

အဲဒီမကောင်းတဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ
စတဲ့ ကိလေသာတွေ၊ ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ၊ ဗျာပါဒ
နီဝရဏ စတဲ့ နီဝရဏတွေကို အလာမခံတာက သတိ
အလုပ်ပါ။ သတိရှိနေလို့ပါ။

ဉာဏ်ဆိုတာ အသိတရားပါ။ ဉာဏ်အသိရှိနေရင်
သတိအစစ်လည်း ရှိနေပါပြီ။ သတိရှိတဲ့အတွက် စိတ်မှာ
အနှောင့်အယှက်တွေ ကင်းနေပါတယ်။ အဲဒီအနှောင့်
အယှက်ကင်းတဲ့အခိုက်မှာ အသိဉာဏ်က ဝင်လာနိုင်ပါ
တယ်။

အသိဉာဏ်ဝင်လာရင် ဟုတ်မဟုတ်၊ မှန်မမှန်

ကောင်းမကောင်း၊ အားလုံးကိုသိနိုင်ပါတယ်။

လောက အလုပ်အားလုံးမှာလည်း လုပ်သင့်၊ မလုပ်သင့်ဆိုတာကို သိလာနိုင်ပါတယ်။ တရားအားထုတ် ရာမှာလည်း ဒီလိုဆက်ပြီး အားထုတ်သင့်ပါတယ်။ ဒီလို ဆက်ပြီး အားမထုတ်သင့်ဘူးလို့ သိလာပါတယ်။ အဲဒါ အသိဉာဏ်ကြောင့်ပါပဲ။

အဲဒီ အသိဉာဏ်ရဲ့ စွမ်းအားကြောင့် လမ်းမှန်ကို ဆက်လျှောက်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ လမ်းမှန်ကို ဆက်လျှောက် နိုင်တာဟာ ဝီရိယပါ။ သမာဓိပါ။ ကောင်းမြတ်တဲ့သတိ ဝီရိယ၊ သမာဓိ၊ ပညာတွေရှိလာတဲ့အခါမှာ လောကီ အလုပ်တွေလည်း ကောင်းရာလုပ်မိပြီး အောင်မြင်တိုး တက်မှုတွေကို ရရှိနိုင်ပါတယ်။

တရားအလုပ် အားထုတ်ရာမှာလည်း အောင်မြင် တိုးတက်မှုတွေကို ရရှိနိုင်ပါတယ်။

သတိနဲ့စပြီး အားထုတ်သူက ကိလေသာ နီဝရဏတွေ ခေတ္တခဏကင်းပြီး စိတ်ကြည်ဖို့၊ အဲဒီက တစ်ဆင့် ဉာဏ်ဖြစ်၊ ဝီရိယတွေ၊ သမာဓိတွေ အားကောင်း ဖို့ပါပဲ။

ဉာဏ်နဲ့စပြီး အားထုတ်သူကတော့ အမှား အမှန်၊ အကောင်းအဆိုး ခွဲခြားသိပြီး သတိ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိတွေ အားကောင်းလာ၊ စုပေါင်းပြီး ဆက်လျှောက် ဆက်ပြီးအားထုတ်ကြတာပါပဲ။ ဉာဏ်ဦးဆောင်ပြီး

အားထုတ်လည်း ကိလေသာနီဝရဏတွေ ကင်းတာပါပဲ။

“အရှင်ဘုရား ညညဆိုရင် ကျိန်းသေးလား”

“ဟာ .. ဒကာကြီးက မေးလိုက်တာ၊ အရင်း မရှိ၊ အဖျားမရှိပါလား၊ ဘယ်နှယ် ဦးပွင်းတို့က ညည မကျိန်းဘဲနေရမှာလဲ၊ ကျိန်းတာပေါ့၊ အိပ်တာပေါ့”

“ဘုရားရှင်ရော ညညဆိုရင် ကျိန်းစက်သေးလား”

“ဟာ .. ကျိန်းစက်တာပေါ့”

“ဒီလိုဆိုရင်ဘုရား၊ ဘုရားရှင်က ထိနမိဒွတွေ မပယ်ဘူးပေါ့၊ ပယ်ထားရင်လည်း အကုန်မပယ်သေးဘူးပေါ့၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား”

“အမယ်လေး .. သိပြီ၊ သိပြီ။ ဒါကြောင့် မေးတာကိုး၊ ဒီလိုသံသယမရှိဖို့ဆိုတာက ဗဟုသုတဉာဏ်လည်းရှိမှ၊ စဉ်းစားတတ်တဲ့ ဉာဏ်လည်းရှိမှ၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း သဘောပေါက်ထားဦးမှ”

“ဟင်.. အရှင်ဘုရားပြောပုံက တပည့်တော်ကို ဗဟုသုတမရှိဘူး၊ စဉ်းစားဉာဏ်မရှိဘူးလို့ ပြောချင်တာလားဘုရား”

“ဟာ .. ဟာ.. အဲဒီလိုကြီးလောက်တော့ မဆိုလိုပါဘူး ဒကာကြီး၊ အဲ.. ဒါပေမယ့် ဒကာကြီး အမေးကို ကြားရပြီး၊ ဪ.. လူတွေလည်း ဒီလိုမေးချင်ကြတဲ့ လူတွေ ရှိဦးမှာပဲလို့ စိတ်မှာ ဖြစ်မိလို့ ပြောမိတာပါ”

“ရှိတာပေါ့ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ မွေသာကတ္တာ လုပ်ကြတဲ့ အဖွဲ့ထဲမှာကိုပဲ ဒီမေးခွန်းပြဿနာက ပေါ် နေတာပဲလေ”

“ဪ .. ဒါကြောင့်ကိုး”

“ဟင်.. အရှင်ဘုရားက အဲဒီလို ဪ.. ဒါကြောင့်ကိုးနဲ့ အပြီးမသတ်လိုက်နဲ့လေ၊ ဘုရားရှင်မှာ ထိနမိဒွ ရှိမရှိ အကုန်ပယ်မပယ် ပြောဦးလေဘုရား”

“အင်း .. ကဲ .. ကဲ၊ ဒီလိုဆိုရင် ပြောပါမယ် ဒကာကြီး၊ ထိနမိဒွဆိုတာ ပါဠိစကားပါ၊ ထိနမိဒွနီဝရဏ လို့ ဆိုပါတယ်”

“ထိနနီဝရဏ၊ မိဒွနီဝရဏလို့ ခွဲပြောချင်လည်း ရပါတယ်၊ ထိနဆိုတာ စိတ်၏မခန့်ခြင်း၊ မိဒွဆိုတာ စေတသိက်တို့၏ မခန့်ခြင်းတဲ့”

“စိတ်၏ မခန့်ခြင်းဆိုတာ ဒကာကြီးတို့ပဲ ပြော ပြောနေကြပါတယ်၊ ငါနဲ့တော့ စိတ်အခန့်မသင့်ဘူးဟေ့ ဆိုတာ ရှိတယ်မဟုတ်လား”

“ရှိပါတယ်ဘုရား”

“ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာလေး မဖြစ်တာ၊ ကိုယ်လုပ် ချင်တာလေး လုပ်လို့မရတာဆိုရင် စိတ်အခန့်မသင့်ဘူး ပြောကြတယ်လေ”

“မှန်လှပါဘုရား”

“အဲဒီလိုပဲ၊ ဒီလူ့စိတ်၊ သူတော်ကောင်းစိတ်

ကလေးက သူတော်ကောင်းအကြံ၊ သူတော်ကောင်းအတွေး၊ သူတော်ကောင်းအလုပ် လုပ်ချင်လို့ လုပ်တော့မယ်၊ တွေးတော့၊ ကြံတော့မယ်ဆိုရင် လုပ်လို့တွေးလို့ ကြံလို့ မရအောင်ဖြစ်နေတာဟာ ထိနပေါ့”

“အဲဒါကြောင့် ပြောတာပေါ့ဘုရား၊ အိပ်ပျော်ရင် ထိနပေါ့၊ ဘာမျှလုပ်လို့ မရတော့ဘူး”

“အင်း... ဒကာကြီးပြောတာတော့ ဒကာကြီးအထင်နဲ့ ဒကာကြီးစိတ်ကြိုက်ကတော့ မှန်မှာပေါ့၊ ဆက်ပြီး ပြောပါရစေဦး”

“မှန်ပါဘုရား၊ ပြောပါ ပြောပါ”

“မိဒွဆိုတာကလည်း မခန့်ခြင်းဆိုတဲ့ သဘောချင်းတူပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူက စိတ်ကိုနှောင့်ယှက်တာမဟုတ်ပါဘူး။ စေတသိက်တွေကို နှောင့်ယှက်တာပါ။ စေတသိက်ကောင်းလေးတွေ သတိ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိ ပညာဆိုတဲ့ ဓာတ်ကောင်းလေးတွေ အလုပ်လုပ်လို့ မဖြစ်အောင် နှောင့်ယှက်ပါတယ်”

“ကိလေသာလားဘုရား”

“နှောင့်ယှက်တယ်ဆိုရင်တော့ ကိလေသာလို့ ပြောတတ်ကြတာပေါ့၊ ဒါပေမယ့် ဒီနေရာမှာ သတိ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိ၊ ပညာတို့ရဲ့အလုပ်တွေ လုပ်စရာနေရာကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို မမြင်၊ မတွေ့၊ မသိအောင် ပိတ်ပင်တားဆီးကွယ်ကာထားတာကို နှောင့်ယှက်တယ်လို့

သုံးလိုက်တာပါ။

ထိနုကလည်း ပိတ်ပင်တားဆီးကွယ်ကာတယ်၊ မိဒ္ဓကလည်း ပိတ်ပင်တားဆီးကွယ်ကာတယ်၊ အဲဒီပိတ်ပင်တားဆီးကွယ်ကာတတ်တဲ့ သဘောကို နီဝရဏလို့ခေါ်တာပေါ့”

“ဪ . . . တပည့်တော်တို့က နီဝရဏလို့သာ ပြော ပြောနေကြတာ၊ အဓိပ္ပါယ်ကို သေချာမသိခဲ့ပါဘူးဘုရား၊ အိပ်နေတဲ့အခါမှာ ဘာအာရုံမျှ မသိဘူးဆိုတော့ ဘုရားလည်း နီဝရဏတွေ ရှိနေသေးသလားဘုရား”

“အမယ်လေး၊ အဲဒီလိုတောင် မေးတတ်တဲ့သူတွေ ရှိနေကြပါသေးလား”

“ရှိပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်က တကယ်မသိလို့မေးတာပါဘုရား”

“အင်း . . . ဒကာကြီး၊ ဘုရားရှင်မှာ ကိလေသာလည်း လုံးဝကင်းစင်၊ နီဝရဏလည်း လုံးဝမရှိတော့ပါဘူး”

“ကျိန်းစက်တာကရောဘုရား”

“ကဲ . . . ကဲ . . . ပြောပါမယ်၊ အိပ်တယ်လို့ပဲ လွယ်လွယ်သုံးပြီး ပြောကြပါစို့”

“အိပ်တယ်ဆိုတာ ထိနုမိဒ္ဓတွေ ဝင်ရောက်လွှမ်းမိုးနိုင်စက်လို့လည်း အိပ်တယ်ဆိုတဲ့ အကျိုးဆက်တွေ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဒါကို ဒကာကြီးနားလည်အောင်

ပြောရရင် စိတ်အခန့်မသင့်လို့ မခန့်လို့ စိတ်ပင်ပန်းလွန်းလို့ အိပ်တယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့”

“နောက်တစ်မျိုးက လူပင်ပန်းလို့၊ လူပင်ပန်းတယ်ဆိုတာ ဒီကိုယ်ကောင်ကြီး ပင်ပန်းလို့ အနားယူတဲ့ သဘောနဲ့ အိပ်ရတာပါ”

“ဪ . . . အဲဒီလို နှစ်မျိုးရှိတာကိုးဘုရား၊ ဒီလိုဆိုရင် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ကျိန်းစက်တယ်၊ အိပ်တယ်ဆိုတာက ကိုယ်ခန္ဓာကြီး ပင်ပန်းလွန်းလို့ပေါ့ဘုရား၊ ဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ် ဒကာကြီး၊ ဟုတ်တယ်၊ အိပ်တယ် ဆိုတာက လျောင်းလျက်အိပ်ကြတယ်လို့ ဣရိယာပုတ်ကို သတ်မှတ်ပြီး ပြောကြတာလည်း ရှိပါသေးတယ်”

“မှန်လှပါဘုရား”

“တချို့က လျောင်းလျက်အိပ်တာမျိုးကို၊ လဲပြီး အိပ်တာမျိုးကို ပယ်မြစ်ပြီး၊ ထိုင် ရပ် သွား သုံးမျိုးနဲ့သာ သီတင်းသုံးနေထိုင်ကြတာလည်း ရှိကြပါသေးတယ်”

“ဟိုး . . . မအိပ်ဘဲ ဓုတင်ဆောက်တည်တာကို ပြောတာပါလားဘုရား”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ လဲလျောင်းပြီး မအိပ်ဘဲ ဓုတင်အကျင့်ပေါ့၊ ထိုင်ဘဲ ဣရိယာပုတ်မျိုးနဲ့တော့ အိပ်ပျော်တဲ့ စိတ်မျိုးက ဖြစ်ခွင့်ရှိပါတယ်။ ဓုတင်မပျက်ပါဘူး၊ မအိပ်ဘဲ အကျင့်ကို ကျင့်တာ မဟုတ်ပါဘူး၊ လျောင်းတဲ့အကျင့်ကို

မကျင့်တာပါ။”

“လျောင်း ထိုင် ရပ် သွား၊ လေးပါး ကူရိယာ ပုတ်မှာ လျောင်းတဲ့ ကူရိယာပုတ်ဟာ ထိနမိဒ္ဓ အိပ်ချင်မှု၊ ငိုက်မျဉ်းလိုမှုတွေက အဝင်လွယ်တယ်လို့ ဆိုကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် လျောင်းတဲ့ကူရိယာပုတ်ကို ပယ်မြစ်ပြီးကျင့် တာပါ။”

“ဪ။ သိပါပြီဘုရား၊ ဘုရားရှင်ကတော့ အိပ် ချင် ငိုက်မျဉ်းတဲ့ ထိနမိဒ္ဓ မရှိတော့ဘူးဆိုတော့ လျောင်းလည်း ဘယ်ဝင်တော့မလဲဘုရား။”

“ဟုတ်တာပေါ့။”

“အဲ . . ဒါပေမယ့် တပည့်တော်တို့ကျတော့ တရားထိုင်တဲ့အခါ ထိုင်တဲ့ကူရိယာပုတ်မှာကိုပဲ ဒီ ထိနမိဒ္ဓတွေက ဝင်တာပါပဲဘုရား။”

“အဲဒါကိုပြောတာပေါ့၊ ထိနမိဒ္ဓအားကြီးရင် ထိန မိဒ္ဓကို မတားဆီးတတ်ရင် မပယ်ဖျောက်တတ်ရင် ထိုင်လျက်မပြောနဲ့၊ ရပ်လျက်လည်း ဝင်တာပဲ၊ တချို့ဆို လမ်းလျှောက်ရင်းတောင် ဝင်တာပါပဲ၊ ထိနမိဒ္ဓ အားမကြီး အောင် နေတတ်ဖို့တော့ လိုတာပေါ့။”

“ထိနမိဒ္ဓ အားမကြီးအောင် ဘယ်လိုနေရမလဲ ဘုရား။”

“အင်။ ဒါကတော့ ဒကာကြီးရဲ့ အမေးတွေနဲ့ သင့်တော်အောင်ပြောရရင် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း အိပ်ရာပေါ်

မှာ အိပ်တော့မယ့်အခါ ဒါမှမဟုတ် ဘယ်အမှုအရာ ဘယ်နေရာမှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ အိပ်ငိုက်တော့မယ်ဆိုရင် သတိ လေး အရင်ထားကြည့်ပါ”

“ဘာကို သတိထားရမလဲဘုရား”

“ဘာကို သတိထားရမလဲ မေးရင်တော့ သတိ သက်သက်မဟုတ်ဘဲ၊ ဉာဏ်ယှဉ်တဲ့သတိနဲ့ အိပ်ချင်တယ် ဆိုတာ ဘယ်လိုလေးလဲလို့ သိအောင် အဲဒါကို သတိထား ကြည့်နိုင်ရပါမယ်”

“ဒါမှမဟုတ် အနည်းဆုံး အိပ်တော့မယ်ဆိုရင် လူပင်ပန်းလို့ အိပ်မှာလား၊ စိတ်ပင်ပန်းလို့ အိပ်မှာလား ကြည့်ဖြစ်အောင် ကြည့်ပေါ့၊ သတိထားပေါ့”

“အပူအရှုပ်တွေကြောင့် စိတ်ပင်ပန်းလို့အိပ်တာ မျိုးတွေ အဖြစ်မခံဘဲ၊ စိတ်ကြည်ရှင်းရှင်းနဲ့ လူပင်ပန်းလို့ အိပ်တာမျိုးတွေနဲ့ အိပ်တတ်ကြစေချင်ပါတယ်”

“ဪ... သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား၊ ဒီသဘော ကို အိပ်ရာဝင်တိုင်း သတိဉာဏ်နဲ့ ကြည့်ပေးနိုင်ရမှာပေါ့”

“အိပ်ရာဝင်တိုင်းရော၊ အိပ်ချင်တိုင်းရော ကြည့် နိုင်ဖို့၊ သိနိုင်ဖို့ ကြိုးစားရမှာပါ”

“ဒီလိုဆိုတော့လည်း တရားထိုင်တဲ့အခါ အိပ် ချင်တဲ့အချိန်မှာလည်း ကြည့်လို့ရတာပေါ့ဘုရား”

“ရတာပေါ့၊ ကိုယ်ပင်ပန်းသလား၊ စိတ်ပင်ပန်း သလား၊ ကိုယ်ပင်ပန်းရင် ထိုက်သင့်သလောက်အချိန်ကို

သတိဉာဏ်ဦးစီးပြီး အိပ်ပေးရမှာပါ။ စိတ်ပင်ပန်းလို့ အိပ်ချင်ရင်တော့ ဒီထိနမိဒ္ဓကို ဖျောက်ပစ်ရမှာပါပဲ”

“အဲဒါ မေးမလို့ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားပြောမှပဲ ကိုယ်ပင်ပန်းရင် ပေးအိပ်ရမယ်ဆိုတာ ကြားဖူးတယ်”

“ဦးပဉ္စင်းပြောတာမဟုတ်ပါဘူး၊ ဘုရားရှင် မိန့်တာပါ။ ဦးပဉ္စင်းစကား မဟုတ်ပါဘူး၊ ဘုရားစကားပါ”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ အရှင်ဘုရားထံက ဘုရားစကားအမှန်ကို တစ်ဆင့်ကြားရတာ ပြောတာပါ။ နောက်ပြီး ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း ကိုယ်ပင်ပန်းလို့ အိပ်ခဲ့ရတာတွေ၊ စိတ်ပင်ပန်းလို့ အိပ်မိသွားတာတွေကိုလည်း စိတ်ထဲမှာ ပြန်ပေါ်နေမိလို့ ဒီလိုပြောမိတာပါဘုရား”

“ဒါကတော့ ဒီတရားစကားမျိုးကြားမိရင် ဗဟုသုတဉာဏ်ကြောင့် တစ်ဆင့်တက်တဲ့ဉာဏ်တွေ ဖြစ်တတ်ကြတာပါပဲ”

“မှန်ပါဘုရား၊ အခု မေးချင်တာကတော့ တရားထိုင်တဲ့အခါ ဒီထိနမိဒ္ဓကို ဘယ်လိုဖျောက်မလဲဘုရား”

“ဖျောက်တာကို ခဏထား၊ မဝင်အောင် အရင် ကြိုးစားရမယ်။ သတိထား၊ သတိရှိရှိနေရင် မဝင်ပါဘူး”

“တရားထိုင်တဲ့အခါ သတိထားရင်းနဲ့ကို ဝင်တာလည်း ရှိပါတယ်ဘုရား”

“အင်း .. ဟုတ်တယ်၊ ရှိတယ်၊ လူကသာ သတိထားတယ်၊ သတိရှိတယ် ထင်နေပေမယ့် တကယ်မရှိ

လို့ ဝင်တာပါ။ မဝင်အောင်၊ ဝင်လာခဲ့ရင်လည်း ပျောက်သွားအောင် သမထအလိုအရ ဝိတက်အားကောင်းရပါမယ်”

“ဝိတက်ဆိုတာ မိမိကြည့်လို့၊ မြင်လို့၊ တွေ့လိုတဲ့ အာရုံကိုပဲ ဒီစိတ်ရောက်အောင် တွန်းပို့၊ တွန်းတင်တဲ့ သဘောပါ။ သမထရဲ့ အာရုံလို့သတ်မှတ်ထားတဲ့ အာရုံကို တွန်းတင်တဲ့ ဝိတက်အားကောင်းနေရင် ထိနမိဒ္ဓ မလာပါဘူး။ အားနည်းရင်တော့ သူတို့ ဝင်လာပါရော၊ ဒါကြောင့် သမထအလုပ်မှာ ထိနမိဒ္ဓကို နိုင်ချင်ရင် ဝိတက် အားကောင်းပါစေတဲ့”

“ဪ... ဒီလိုကိုးဘုရား၊ ဝိပဿနာအတွက် ရော၊ ထိနမိဒ္ဓကို ဘယ်လိုဖျောက်မလဲဘုရား”

“သတိဉာဏ်ရှိရင် မဝင်ပါဘူး။ သတိဉာဏ်အစစ်ရှိနေရင် စိတ်မပင်ပန်းပါဘူး။ တကယ်လို့များ ဝိပဿနာ အခြေခံဆိုပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံတစ်ခုခုကို ရှုမိနေတုန်း ထိနမိဒ္ဓဝင်လာခဲ့ရင် သတိဉာဏ်အားနည်းလို့ပါတဲ့၊ မရှိလို့ပါတဲ့”

“မှန်လှပါဘုရား၊ အခု တရားအားထုတ်ရင်း ထိနမိဒ္ဓဝင်နေပြီဆိုရင်ရောဘုရား”

“ဒီအာရုံကို အမှတ်သညာပြုကြည့်နေလျက်နဲ့ ဝင်တယ်ဆိုရင် တခြားကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို ပြောင်းပစ်လိုက်ပါ။ ကမ္မဋ္ဌာန်းပြောင်းပေါ့”

“ဪ... တပည့်တော်တို့က ဒီအိပ်ချင်လျက် နဲ့ ဒါကိုပဲ မရ ရအောင်၊ မတွေ့တွေ့အောင် ရှုရ မှတ်ရ မယ် ထင်နေတာပါဘုရား၊ တကယ်လို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ ပြောင်းပါလျက် ငိုက်သေးတယ်ဆိုရင်ရောဘုရား”

“ကဲ... ကဲ... နားထောင်၊ ဒီအမှတ်သညာနဲ့ ဒီအာရုံကို ကြည့်ပါလျက် ထိနမိဒွဝင်တယ်ဆိုရင် သညာ ပြောင်း၊ အာရုံပြောင်းပေါ့”

“ဒါမှ ဝင်လာသေးတယ်ဆိုရင် ကြားနာခဲ့ဖူးတဲ့ တရားတွေ၊ ရတဲ့စာတွေကို အဖန်ဖန်သုံးသပ်၊ စိတ်နဲ့ အဖန်ဖန်ရှုဆင်ခြင်ပါ၊ ထိနမိဒွပျောက်တယ်တဲ့”

“ဒါမှ မပျောက်သေးဘူးဆိုရင် ရတဲ့စာကို နှုတ်ဖြင့် ရွတ်ဆိုပါ၊ ပျောက်ပါတယ်တဲ့”

“ဒါမှ မပျောက်သေးဘူးဆိုရင် နားရွက်နှစ်ဖက်ကို လက်နဲ့ဆွဲ၊ နားရင်းနားထင်ပွတ်၊ ကိုယ်လက်တွေကို ပွတ်သပ်ဆုပ်နယ်ပေး၊ အဲဒါဆိုရင်လည်း ပျောက်တတ် ပါတယ်တဲ့”

“အဲဒါမှ မပျောက်သေးဘူးဆိုရင် အရပ်လေး မျက်နှာကိုကြည့်၊ ညဉ့်ဆိုရင် ကြယ်တာရာနက္ခတ်တွေ ကိုကြည့်၊ မျက်လုံးမှိတ်ထားလို့ အိပ်ငိုက်ပါတယ်ဆိုရင် မျက်လုံးဖွင့်ပြီး ဟိုကြည့်သည်ကြည့်၊ ကြည့်လိုက်ပါတဲ့၊ အိပ်ချင်ငိုက်မျဉ်းမှု ပျောက်ပါတယ်တဲ့”

“ဟာ... အရှင်ဘုရား၊ အဲဒီလိုဆိုရင် သမာဓိ

ပျက်မှာပေါ့ဘုရား”

“ဪ... ဒကာကြီးရယ်၊ လူပြောသူပြောတွေကို အဟုတ်ထင်ပြီး မှားနေကြတာ လောကထဲမှာ အများကြီး ရှိပါတယ်၊ ကဲ... ဆက်ပြီးနားထောင်ပါဦး၊ ခဏကလေးလောက်တော့ သည်းခံပါဦး”

“မှန်လှပါဘုရား”

“ဟိုကြည့် သည်ကြည့် မျက်လုံးဖွင့်လို့မှ ငိုက်ပါသေးတယ်ဆိုရင် အာလောကသညာ အလင်းရောင် အမှတ်သညာ စိတ်မှာ ပေါ်စေလိုက်ပါတဲ့၊ အသိဉာဏ်မျိုး မဟုတ်တောင် မြင်ဖူးကြုံဖူးတဲ့ အလင်းရောင်မျိုးကို စိတ်က အာရုံပြုကြည့်ပါတဲ့၊ အလင်းရောင်ဟာ အိပ်ချင်ငိုက်မျဉ်းမှုကို ခြောက်လှန့်ထုတ်နိုင်ပါတယ်”

“တကယ်လို့ ဒီအထိမှ မပျောက်သေးဘူးဆိုရင် လွဲနေရာကနေ ထထိုင်လိုက်ပါ၊ ထိုင်နေတယ်ဆိုရင်လည်း ရပ်လိုက်ပါ၊ ရပ်နေတယ်ဆိုရင်လည်း စကြာလျှောက်လိုက်ပါ၊ ဒီဣရိယာပုတ်နဲ့ ငိုက်တယ်ဆိုရင် ဣရိယာပုတ်ပြောင်းလိုက်ပါတဲ့”

“ဪ... ဟုတ်တယ်နော်ဘုရား၊ အဲဒီလိုသာ ဘုရားဟောထားတဲ့တရားကို ဗဟုသုတကြိုတင်ရှိခဲ့ရင် ဒီလိုလိုက်ပြီး ကျင့်မှာပေါ့၊ အခုတော့ တပည့်တော်တို့က ထိုင်လျက်နဲ့ မပျောက် ပျောက်အောင် အတင်းဖျောက်နေကြတာကိုးဘုရား”

“အဲဒါကြောင့် ပြောတာပေါ့၊ တရားသဘော
တွေက နက်နဲပါတယ်၊ သိဖို့အတွက် ဗဟုသုတရှိအောင်
ကြိုးစားစေချင်တာပေါ့”

“အဲဒီလိုဆိုရင် တပည့်တော်လုပ်တတ်ပါပြီ
ဘုရား”

“အင်း... နေဦး နေဦး ဒကာကြီး၊ ဒီတရားက
အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာနအရှင်မြတ် တရားအားထုတ်ရင်း
ငိုက်မျဉ်းနေလို့ ဘုရားရှင်ဟောတဲ့တရား”

“ဪ... ရဟန္တာမဖြစ်ခင်ကပေါ့၊ ဟုတ်လား
ဘုရား”

“ဟုတ်တယ်၊ ဒီတရားဟောလိုက်လို့ ထိနမိဒ္ဓ
ကို ဖျောက်နိုင်ပြီး ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်
ရသွားတာပေါ့၊ အင်္ဂုတ္တိုရ်ထဲမှာ ပါတယ်၊ သတ္တကနိပါတ်၊
ပစ္စလာယမာနသုတ္တန်တဲ့”

“ဪ... ဘုရားရှင်က အိပ်ချင်ငိုက်မျဉ်းမှုနဲ့
ပတ်သက်ပြီး ဒီလောက်အထိ အသေးစိတ်ဟောထားတာ
ကိုး”

“ဟုတ်တာပေါ့၊ နောက်ဆုံး ဘယ်လောက်ထိ
ဟောသလဲဆိုရင် စောစောက ပြောခဲ့သလို နည်းတွေနဲ့
ထိနမိဒ္ဓကို ဖျောက်လို့ မရနိုင်ပါဘူးဆိုရင် လမ်းထလျှောက်
ပါလျက်နဲ့ ငိုက်မျဉ်းမှုက ရှိနေဦးမယ်ဆိုရင် သွားပြီးအိပ်
လိုက်ပါတော့ မောဂ္ဂလာနလို့ မိန့်တော်မူတယ်”

ခန့်တဲစိတ်နဲ့ နေပါမယ်

၁၅၃

“ဪ .. တကယ်ပဲလားဘုရား”

“ဪ .. ဒကာကြီးကလည်း သုတ္တန်ကိုပါ
ညွှန်းပြောပြီးပြီပဲ၊ အိပ်တဲ့အခါမှာ သတိဉာဏ်နဲ့အိပ်၊
ထရင်လည်း သတိဉာဏ်ရှိလျက် ထမယ်ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ အိပ်
လိုက်ပါတဲ့”

“မှန်လှပါဘုရား”

“ကဲ .. ဒီလိုဆိုတော့ ဦးပဉ္စင်းတို့က အိပ်ရဦး
မလား၊ မအိပ်ရဘူးလား ပြောပါဦး”

“တပည့်တော် နားလည်ပါပြီဘုရား”

ယုံစရာမရှိသလို

ဝိပဿနာအလုပ်ဆိုတာ ဘာဝနာပါပဲ။ သမထ
ဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာလို့ ဘာဝနာအလုပ်နှစ်မျိုးရှိ
ပါတယ်။

ဘာဝနာဆိုတာ စိတ်အလုပ်ပါ။ စိတ်အလုပ်
တိုင်းကတော့ ဘာဝနာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

ဝိပဿနာဘာဝနာနဲ့ သမထဘာဝနာနှစ်မျိုး
စလုံးဟာ ဘာဝနာဖြစ်လို့ စိတ်အလုပ်ချင်းတူကြပေမယ့်
ဝိပဿနာက ပညာဉာဏ်၊ ပညာဉာဏ်ဦးဆောင်ရင်
ဝိပဿနာဘာဝနာစိတ် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ သမထကတော့
သမာဓိ၊ သမာဓိက အဓိကပါပဲ။ သမာဓိဦးဆောင်ရင်
သမထဘာဝနာစိတ် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ဝိပဿနာဘာဝနာအတွက် အခြေခံဗဟုသုတ ဉာဏ်ရှိရမယ်၊ စိစစ်ဝေဖန်ပိုင်းခြားတတ်တဲ့ စိန္တာမယ ဉာဏ်ရှိရမယ်၊ ဒါမှလည်း သေချာသဘောပေါက်နားလည် တဲ့ ဘာဝနာမယဉာဏ်ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။

ဘာဝနာမယဉာဏ် ဆိုတာကတော့ မရှုခင်၊ မပွားခင်၊ မမြင်မတွေ့ မကြုံမိကတည်းက သိထားတဲ့ ဗဟုသုတဉာဏ်ပေါ်ကို အမှီသဟဲပြုပြီး ဒါကတော့ ဒီလို၊ ဟိုဟာကတော့ ဟိုလိုပါလားလို့ စိစစ်ဝေဖန်ပိုင်းခြား နိုင်တဲ့ဉာဏ်ကို ခေါ်ပါတယ်။

ဗဟုသုတပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ စဉ်းစားဉာဏ်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ သေချာသဘောပေါက်တဲ့ဉာဏ်ပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဝိပဿနာဉာဏ် အမည်တပ်လို့ ရကြတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အနိယာမဂ်ဉာဏ် ကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်တဲ့ အနီးကပ်ဆုံးအကြောင်းရင်းကတော့ သဘောပေါက်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ပါပဲ။

ဘုရားရှင် အလိုတော်အရကတော့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလို့ သဘောပေါက်ရမှာပါ။ ‘မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၊ အစိုးမရ’ လို့ မြန်မာမှုပြုလိုက်လို့တော့ ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပါဠိ စကားရဲ့လိုအပ်တဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်အထိတော့ ရောက် ချင်မှ ရောက်နိုင်ပါတယ်။

အနိစ္စကိုပဲ အဓိကထားပြီး ပြောပြပါမယ်။

အနိစ္စဆိုတာ ရှိပါတယ်။ အနိစ္စလက္ခဏာဆိုတာ ရှိပါတယ်။ အနိစ္စကို အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် သိမြင်သဘော

ပေါက်တဲ့ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ်ဆိုတာ ရှိပါတယ်။
 အနိစ္စ၊ အနိစ္စလက္ခဏာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ်
 ပေါ့။

မမြဲ၊ မမြဲတဲ့အမှတ်အသား၊ မမြဲတဲ့သဘောကို
 အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်သိမြင်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်လို့ သုံး
 မျိုးရှိပါတယ်။

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ တော်တော်ဟုတ်
 လာပါတယ်ဘုရား၊ အဲဒါ ဘုန်းဘုန်းရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့်
 ပေါ့”

“ဟ .. အရင်းမရှိ၊ အဖျားမရှိနဲ့ ဘာတွေကို
 ကျေးဇူးလာတင်နေတာလဲ၊ မင်းတို့တစ်တွေကရော ဘာ
 တွေ တော်တော်ဟုတ်နေတာလဲ ပြောစမ်းပါဦး”

“ပြောပါမယ်ဘုရား၊ ဘုန်းဘုန်းက ပြောခဲ့တယ်
 လေ၊ မမြဲတဲ့သဘောဆိုတာ မကြုံခင်၊ မဆုံခင်ကတည်းက
 ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်သိထားရမယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။ နောက်ပြီး
 ကြုံတုန်း၊ ဆုံတုန်းမှာလည်း ဒီသဘောကို သတိ
 မလွတ်ဘဲ ပိုင်ပိုင်သိနိုင်ရမယ်၊ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား
 ဘုရား”

“အေး .. ဟုတ်တာပေါ့၊ တို့ပြောခဲ့သားပဲ”

“အဲဒါကြောင့်ပေါ့ဘုရား၊ ဘုန်းဘုန်းပြောတဲ့
 အတိုင်း တပည့်တော်တို့ မမြဲတာကို ပိုင်ပိုင်သိခဲ့တယ်။
 ကြုံတုန်းလည်း သတိမလွတ်ဘူး၊ သိတာပါပဲ”

“အဲဒီတော့”

“အဲဒီတော့ တပည့်တော်ရဲ့ ဖန်ခွက်ကျကွဲတာ တပည့်တော်ရဲ့စိတ်မှာ ဘာမျှမဖြစ်ပါဘုရား၊ ကွဲတတ်တဲ့ သဘော၊ မမြဲတဲ့သဘောရှိတယ်၊ ဘယ်အချိန်မှာ ကွဲမယ်၊ ပျက်မယ်သာ သေချာမပြောနိုင်တာ၊ ကွဲတာကတော့ ကွဲမှာပဲလို့ သိထားပါတယ်ဘုရား”

“ဪ .. အေး မင်းက ဘယ်ဆိုးလို့လဲ”

“အဲဒါ တကယ်ကွဲတာနဲ့ ကြုံတော့ တပည့်တော် ဘာမျှမဖြစ်ပါဘုရား”

“ဟဲ့ . တယ်ဟုတ်ပါလား”

“တပည့်တော်လည်း လျှောက်ပါဦးမယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်ရဲ့နာရီ အိမ်ရှေ့ခန်းက စားပွဲပေါ်မှာတင်ထား တာ ပျောက်သွားပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်ရဲ့စိတ်က ဘာမျှမဖြစ်ပါဘုရား”

“အဲဒါကို မင်းကရော ဘယ်လိုရှုလိုက်လို့လဲ”

“ဘုန်းဘုန်း မိန့်သလိုပဲလေ၊ ရှုတယ်တော့ ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲ၊ ပစ္စည်းတွေမှန်သမျှ ပျောက်တတ်၊ ကွဲတတ်၊ ပျက်စီးတတ်တယ်။ ကိုယ်က ခွဲရင်ခွဲ၊ မခွဲရင် သူက ခွဲတတ်တယ်၊ မမြဲဘူးဆိုတဲ့အသိက ရှိထားတာကိုး ဘုရား၊ ဒါကြောင့် နေနိုင်တာပေါ့”

‘နေနိုင်ကြရင် ကောင်းတာပေါ့၊ အဲ . ဒါပေမယ့် တို့က အသိပေးစကားပြောဖို့ ဆုံးမဖို့ သာသနာ့တာဝန်ရှိ

နေတော့ ပြောပြရဦးမှာပေါ့”

“ပြောပြပါဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ ဘုန်းဘုန်း ပြောပြတာတွေကို သိချင်လို့ပါဘုရား”

“အေး။ အေး။ ပြောပြရတာပေါ့၊ အခုလို ဖန်ခွက်ကျကွဲတာလည်း မတုန်လှုပ်၊ နာရီပျောက်တာလည်း မထိတ်လန့်၊ မနုဗြောဓနောင်တယ်ဆိုတော့ ကောင်းတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့၊ အေး။ ဒါပေမယ့် တစ်ခုသတိရှိဖို့က ဖန်ခွက်ကိုရော သေချာကိုင်ရဲ့လား၊ နမောနမဲ့ဖြစ်မိလို့ တိုက်ချမိတာလား၊ နာရီကိုရော သေချာသိမ်းထားရဲ့လား၊ ပြီးကပ် ဖြစ်သလိုများ ထားချင်ရာ ထားကြသလား၊ ဒါလေးတော့ စဉ်းစားကြည့်ရဦးမယ်”

“ဟာ။ တပည့်တော် ပြောရဲပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်ကိုင်ရင် သေချာကိုင်ပါတယ်ဘုရား၊ ဖန်ခွက် ကျကွဲတာက တပည့်တော်ကြောင့် မဟုတ်ပါဘူး၊ အိမ်က ခိုင်းတဲ့ကလေးမလေးကြောင့် ဖြစ်တာပါဘုရား”

“နာရီကိုလည်း တပည့်တော်ဖြစ်သလိုထား တာမဟုတ်ပါဘုရား၊ မင်္ဂလာဆောင်တစ်ခုသွားဖို့ ပြင်ဆင် နေတုန်း ဧည့်သည်တွေလား၊ အကြောင်းသင့်လို့ ခဏ ကလေး ချွတ်ထားတာပါဘုရား၊ ဧည့်သည်တွေထဲမှာ လည်း လက်ဆော့ ခြေဆော့တစ်ယောက်ပါတယ်ဆိုတာ သိပါတယ်ဘုရား၊ သူက ထပြီး ယူလိုက်တာပဲ ရိပ်ခနဲ တွေ့လိုက်ရပါတယ် ဘုရား”

“အင်း”

“ဒါပေမယ့် တပည့်တော်က သူများလက်ထဲ ရောက်သွားလို့ သူများပစ္စည်းဖြစ်သွားမှတော့၊ ကိုယ်နဲ့ခွဲ လို့ ကွဲသွားမှတော့ စိတ်ထဲမှာ ဘယ်လိုမှမဖြစ်တော့ပါ ဘုရား”

“အင်း .. အဲဒီလိုဆိုရင်တော့လည်း တရားသိ တယ်လို့ဆိုပြီး ပေါ့ပေါ့နေ ပေါ့ပေါ့စား ဖြစ်သွားကြတဲ့သူ တွေလိုတော့ မဖြစ်ကြပါဘူးနော်”

“ဟာ.. အရှင်ဘုရား၊ တရားသိတယ်ဆိုပြီး အဲဒီလို ဖြစ်သွားတဲ့သူတွေရော ရှိလို့လားဘုရား”

“ရှိတာပေါ့၊ တွေ့လည်းတွေ့ဖူးတာပေါ့”

“ဟာ.. ဒီလိုဆိုရင်တော့ တပည့်တော်လျှောက် ထားချင်တာတောင် မလျှောက်ရဲတော့သလို ဖြစ်သွားပြီ ဘုရား”

“လျှောက်မှာသာလျှောက်ပါ၊ ကဲ .. ပြော”

“တပည့်တော်က ငါဒီလိုနေနိုင်တော့ ‘အနိစ္စ’ တော့ တွေ့ပြီလို့ ဒီလိုထင်ထားတာပါဘုရား၊ ‘အနိစ္စ’တွေ့ ရင်တော့လည်း ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်ပြီလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြောမလို့ပါဘုရား”

“အေး .. ဟုတ်တာပေါ့၊ အနိစ္စအစစ်မြင်ရင် အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ်၊ ဝိပဿနာအစစ်ဖြစ်ပြီပေါ့၊ ဒါပေမယ့် အနိစ္စာနုပဿနာ ဝိပဿနာဉာဏ်ရဲ့ အာရုံက

ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတွေသာ ဖြစ်ရမယ်၊ အဲဒီရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတွေရဲ့ အနိစ္စလက္ခဏာကို သဘောပေါက်သိမြင် နိုင်ရမယ်၊ အဲဒါမှ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်မယ်”

“အကျယ်ထပ်ပြီး ရှင်းပေးပါဦးဘုရား”

“အနိစ္စဆိုတာ မမြဲလို့ သိထားကြပေမယ့် မင်းတို့ကို အနိစ္စဆိုတဲ့ အသုံးအနှုန်းနဲ့ပဲ ရှင်းပြပါမယ်”

“အနိစ္စ ရှိတယ်၊ အနိစ္စလက္ခဏာရှိတယ်၊ အနိစ္စာ နုပဿနာဝိပဿနာဉာဏ် ရှိတယ်၊ ဒီသုံးမျိုးကို အရင်မှတ် ထားပေါ့”

“မှန်လှပါဘုရား”

“အနိစ္စဆိုတာ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရဓမ္မတွေ၊ ခန္ဓာ ငါးပါးဓမ္မတွေ၊ လောကပရမတ်တရားတွေကို ခေါ်ပါတယ်”

“ရုပ်က အနိစ္စ၊ နာမ်က အနိစ္စ၊ ရုပ်က မမြဲ၊ နာမ် က မမြဲ၊ သင်္ခါရဓမ္မတွေက မမြဲဆိုတာတော့ သိမှာပေါ့”

“မှန်ပါ၊ သိပါတယ်ဘုရား”

“အင်း .. သိပေမယ့် နားလည်အောင်ပြောဦး မယ်၊ ရုပ်က အနိစ္စ၊ ရုပ်မှာ အနိစ္စလက္ခဏာ ရှိတယ်၊ ရုပ်က မမြဲ၊ ရုပ်မှာ မမြဲတဲ့ အမှတ်အသားရှိတယ်”

“ဪ .. ဒီလိုလားဘုရား”

“အင်း ပြောရဦးမယ်၊ ဆိုပါစို့ကွာ၊ နိုင်ငံခြားသား ဧည့်သည်တွေ မြန်မာပြည်ကို လာလည်ကြတယ်၊ ဟိုမှာ စွယ်တော်ဘုရားကို တစ်ဖွဲ့ကြီး ဖူးနေကြတယ်၊

လေ့လာနေကြတယ်ဆိုပါစို့”

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲဒီအဖွဲ့ထဲမှာ တို့ အသိမိတ်ဆွေ နိုင်ငံခြားသား တစ်ယောက်ပါလာတယ်၊ မင်းကိုပဲ ခေါ်ခိုင်းမယ်လေ”

“မှန်ပါ၊ ခေါ်ခိုင်းပါဘုရား၊ ဘယ်သူလဲ ပြောပါ ဘုရား”

“ကုတ်အင်္ကျီအပြာ၊ တုတ်ကောက်နဲ့လူပါ”

“အဲဒီလိုဆိုရင်တော့ တပည့်တော်သွားခေါ်ရတာ လွယ်သွားတာပေါ့”

“ကဲ . . လွယ်တယ်ဆိုရင် အခုစိတ်ကူးနဲ့ မင်း စွယ်တော်မြတ်စေတီဘက်ကို သွားလိုက်ပြီးတော့ အဲဒီလူ ကို လိုက်ရှာပေါ့”

“ရှာပြီဘုရား”

“ကဲ . . ရှာပြီဆိုရင် ကုတ်အင်္ကျီအပြာနဲ့ တုတ် ကောက်ကို အရင်ရှာမလား၊ လူကို အရင်ရှာမလား”

“ဟာ . . လွယ်ပါတယ်ဘုရား၊ အင်္ကျီအပြာနဲ့ တုတ်ကောက်ကို အရင်ရှာမှာပေါ့”

“အေး . . မင်းဖြေတာ လွယ်လွယ်ဖြေတယ်၊ ပြန်စဉ်းစားပါနော်၊ ကုတ်အင်္ကျီရှာမယ်ဆိုရင် နေပူလှန်း ထားတဲ့ ကုတ်အင်္ကျီ၊ စားသောက်ဆိုင် စားပွဲပေါ်တင်ထား တဲ့ ကုတ်အင်္ကျီအပြာကို တွေ့ရင်ရော၊ လူမပါဘဲ အဲဒီ အင်္ကျီကိုပဲ ယူခဲ့မှာလား”

“အဲဒီလိုတော့ မဟုတ်ပါဘုရား”

“အေး... လူကို ခေါ်ချင်တာက ပဓာနပါ။ လူရဲ့ အမှတ်အသားလက္ခဏာက ကုတ်အင်္ကျီအပြာ၊ တုတ်ကောက်က သတ်သတ်ပါ။ လူနဲ့ လူရဲ့ အမှတ်အသားက သတ်သတ်စီဆိုတာ သဘောပေါက်ပါ”

“မှန်ပါ။ နည်းနည်းသဘောပေါက်လာပါပြီ”

“တကယ်ရှာတဲ့အခါ၊ ခေါ်တဲ့အခါမှာ လူအုပ်ထဲကို အရင်ကြည့်ရပါတယ်။ လူအုပ်တောင်မှ နိုင်ငံခြားသား လူအုပ်ပါ။ ဒီနိုင်ငံခြားသား လူအုပ်ထဲမှာမှ လူတစ်ဦးစီ တစ်ယောက်စီကိုလည်း မြင်ရ တွေ့ရပါတယ်”

“ဟုတ်တယ်နော်ဘုရား”

“အဲဒီတစ်ဦးတစ်ယောက်စီတွေ့တဲ့ အထဲမှာမှ ဒီလူရဲ့ အမှတ်အသား အဝတ်အစား၊ ဟိုလူရဲ့ အဝတ်အစား အမှတ်အသားဆိုတာ တစ်ခါ သိရပြန်ပါတယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“အေး... အဲဒီလိုပဲ၊ လောကမှာ ပညတ်အုပ်စု ရှိတယ်၊ ပရမတ်အုပ်စု ရှိတယ်၊ သူ့အဖွဲ့၊ သူ့အုပ်စုနဲ့သူ ဘုရားဖူး၊ လေ့လာရေးထွက်လာနေကြသလိုပေါ့”

“ဒီခရီးသွား လူပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ သူ့အဖွဲ့၊ သူ့အမှတ်အသား၊ သူ့အမူအရာ၊ သူ့အလုပ်နဲ့သူ ရှိနေကြပါတယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲဒီလိုပါပဲ၊ ရုပ်နာမ်ဆိုတဲ့ သင်္ခါရတွေရှိတယ်၊ ရုပ်က မမြဲ၊ ရုပ်မှာ မမြဲတဲ့ အမှတ်အသားရှိတယ်၊ နာမ်က မမြဲ၊ နာမ်မှာ မမြဲတဲ့အမှတ်အသားရှိတယ်၊ ရုပ်နာမ်ဆိုတာ လောကသင်္ခါရ အကျိုးတရားတွေပါ၊ ပရမတ်တရားတွေပါ၊ သင်္ခါရပရမတ်တွေက မမြဲ၊ သင်္ခါရပရမတ်တွေမှာ မမြဲတဲ့ အမှတ်အသားဆိုတာရှိတယ်”

“မှန်လှပါဘုရား”

“မမြဲ၊ မမြဲတဲ့အမှတ်အသား၊ မမြဲတဲ့အမှတ်အသားကို မြင်တတ်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်၊ သုံးမျိုးရှိပါတယ်”

“ဝိပဿနာဉာဏ်အစစ်က သင်္ခါရရုပ်နာမ်ပရမတ်တွေမှာ ရှိတဲ့မမြဲမှု၊ ဆင်းရဲမှု၊ အလိုမလိုက်မှုတွေကိုသာ မြင်တတ်တာပါ”

“ဟာ .. ဒီလိုဆိုရင် တပည့်တော်က မေးမယ် ဘုရား၊ ဖန်ခွက်တို့၊ နာရီတို့ဆိုတာတွေကရော အဲဒီရုပ်နာမ်တွေပဲ မဟုတ်လားဘုရား”

“အင်း .. ဖန်ခွက်တို့၊ နာရီတို့၊ ကျောင်းတို့၊ အိမ်တို့ဆိုတဲ့ ရုပ်ပစ္စည်းဝတ္ထုတွေက ရုပ်တွေပေါင်းစုထားတဲ့ အရာတွေပါ၊ ဒါတွေကို ရုပ်ပစ္စည်းတွေလို့ ပြောလို့ရပါတယ်”

“ဖန်ခွက်ဆိုတာက ရုပ်တွေပေါင်းစုပြီးဖြစ်နေတာ ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဖန်ခွက်လို့ သတ်မှတ်ထားမှု

ပုံသဏ္ဌာန်၊ အရောင်အဆင်း၊ အရွယ်အစားစတာတွေ
ကတော့ ရုပ်မဟုတ်တော့ပါဘူး။ သတ်မှတ်ချက် ပညတ်
ထားတဲ့ ပညတ်သဘောတွေပါ။ ရုပ်လည်း မဟုတ်ပါဘူး။
နာမ်လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သင်္ခါရလည်း မဟုတ်ပါဘူး။”

“ဪ .. တပည့်တော်တို့က ဒါတွေလည်း
မမြဲလို့ပဲ သိထားတာပါ”

“အေး .. ဟုတ်တယ်လေ၊ ဒါတွေလည်းမမြဲပါ
ဘူး”

“တပည့်တော်တို့က နားရှုပ်သွားပြီဘုရား”

“အင်း .. ရှုပ်စရာပါပဲ၊ ကဲ .. မရှုပ်အောင် ရှင်းပြ
ပါဦးမယ်၊ မမြဲတဲ့သဘောက ပညတ်သတ်မှတ်ချက် မမြဲ
ရယ်၊ ပရမတ်သင်္ခါရ ရုပ်နာမ်ရဲ့ မမြဲရယ်လို့ နှစ်မျိုးရှိပါ
တယ်”

“ပရမတ်သင်္ခါရ မမြဲက ဉာဏ်သာမန်နဲ့ မမြင်နိုင်
ပါဘူး။ ဝိပဿနာဉာဏ်အစစ်နဲ့မှ မြင်နိုင်ပါတယ်၊ အမြဲ
မပြတ်တရစပ် မမြဲ ဖြစ်ပျက်နေတာပါ။ လိုက်ရှုလို့၊ လိုက်
မှတ်လို့ကိုပဲ မရနိုင်ဘူး”

“ပညတ်မမြဲက သာမန်ဉာဏ်နဲ့လည်း မြင်နိုင်ပါ
တယ်၊ ကာလအချိန်သတ်မှတ်ချက်ပေါ်မူတည်ပြီး မမြဲ
တာ၊ နေရာဒေသပေါ်မူတည်ပြီး မမြဲတာ၊ အရွယ်အစား
ပုံသဏ္ဌာန်ပေါ်မူတည်ပြီး မမြဲတာ၊ သတ်မှတ်ချက်တွေ
ပေါ်မူတည်ပြီး မမြဲတာ”

“ပညတ်မမြဲက သတ်မှတ်ချက်ပေါ်မူတည်ပြီး မမြဲသလို သတ်မှတ်ချက်ပေါ်မူတည်ပြီးလည်း မြဲနေနိုင် ပါတယ်”

“ပရမတ် သင်္ခါရရုပ်နာမ် မမြဲက သတ်မှတ်လို့ လည်း မရပါဘူး၊ စိတ်အထင်နဲ့လည်း မရပါဘူး၊ အများ ပြော မမြဲဆိုရုံနဲ့လည်း မရပါဘူး၊ တကယ်အမှန်စင်စစ် ကိုပဲ မမြဲတာပါ”

“နည်းနည်းတော့ ရှင်းလာပါပြီဘုရား”

“ဒီလိုဆိုရင် တပည့်တော်တို့ စောစောကပြော ခဲ့တဲ့ ဖန်ခွက်ကွဲ မမြဲ၊ နာရီပျောက် မမြဲဆိုတဲ့ အသိတွေ၊ အတွေ့အကြုံဉာဏ်တွေက အလကားဖြစ်ကုန်ပြီပေါ့ ဘုရား”

“ဟာ.. အဲဒီလိုတော့ အလကားမဖြစ်ပါဘူး၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ရဲ့ အထောက်အပံ့ဖြစ်စေပါတယ်၊ သံဝေဂ ဉာဏ်ဖြစ်တယ်လို့ ပြောရင်ရတာပေါ့”

“ဪ.. တော်သေးတာပေါ့”

“အင်း.. ဒါတွင်ဘယ်ကမလဲ၊ ဝိပဿနာဗဟု သုတ၊ စိန္တာမယဉာဏ်တွေကိုလည်း အဲဒီအတွေ့အကြုံ၊ အသိတွေက ခိုင်မာစေတယ်လေ”

“ဟာ... ဒါဆိုကောင်းတာပေါ့ဘုရား”

‘ဟ.. ကောင်းတာပေါ့၊ ဘယ်လောက်ထိကောင်း သလဲဆိုရင် ဖြစ်လာရှိလာတဲ့ ပစ္စည်းဝတ္ထုမှန်သမျှ ကွဲမယ်၊

ပျက်မယ်၊ ပျောက်မယ်၊ မမြဲဘူးလို့ သေချာလက်ခံထား
နိုင်တဲ့ ဉာဏ်ရှိရင် မွေးလာတဲ့သူတိုင်း သေတာပဲ၊ ငါ
လည်း သေမှာပဲ၊ သေတဲ့ သဘောတစ်မျိုးကတော့ ဘယ်
ပုဂ္ဂိုလ်မျှ မလွန်ဆန်နိုင်ဘူးဆိုတဲ့ အသိဉာဏ်မျိုးတွေ
ရှိလာ၊ ခိုင်လာရင် သေရမှာကြောက်တာတို့၊ မသေချင်တာ
တို့၊ သေချင်တာတို့ ဆိုတာတွေကို စကားထဲကိုပဲ ထည့်
ပြောစရာ မလိုတော့ပါဘူး”

“ဟာ .. ဒီလိုဆိုရင် တော်တော်ကျေးဇူးများတာ
ပဲပေါ့ဘုရား”

“အေးလေ၊ ပညတ်မမြဲကိုပဲ တကယ်ဉာဏ်အစစ်
နဲ့ လက်ခံနိုင်လို့ ဒီလောက်ကျေးဇူးများတယ်ဆိုရင်
ပရမတ်ရုပ်နာမ်သင်္ခါရ မမြဲကို ဝိပဿနာဉာဏ်အစစ်နဲ့
မြင်ခဲ့ရင် အရိယာမဂ်ဉာဏ်ရတဲ့အထိ နိဗ္ဗာန်ရတဲ့အထိ
ကျေးဇူးများတာပေါ့”

“ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ တချို့ယောဂီကြီးတွေဆိုရင်
ဘာမျှမမြဲဘူး၊ ဖြစ်ပြီးပျက်နေတာပဲလို့ ပြောနေကြ
ပါတယ်ဘုရား၊ အမြဲပြောနေတာကို ကြားနေရပါတယ်
ဘုရား”

“ဟ.. ကောင်းတာပေါ့”

“အဲဒါဆိုရင် တပည့်တော်တို့လည်း ဘာမျှမမြဲ
ဘူးလို့ပဲ နှလုံးထားပြီး နေလိုက်တော့မယ်ဘုရား”

“ဟ-ဟ.. နေကြပါဦးကွ၊ မမြဲကို တွေ့တယ်၊

ဖြစ်ပျက်ကို တွေ့တယ်၊ ဒါပေမယ့် ရုပ်ကိုမသိ၊ နာမ်ကို မသိ၊ ရုပ်နာမ်သဘောကို မသိ၊ ရုပ်နာမ်ကိုလည်း မတွေ့ ဖူးပါပဲ၊ မမြဲဖြစ်ပျက်တွေ့ပါတယ်ဆိုရင်ရော မင်းတို့ ဘယ်လိုပြောမလဲ”

“ဟာ .. အရှင်ဘုရားကလည်း ကပ္ပလီလူကို တွေ့မှ အသားမည်းတာကို တွေ့မယ်ပေါ့၊ လူမတွေ့ဘဲနဲ့ အသားမည်းတာတွေ့တယ်ပြောရင် ယုံစရာမရှိသလို၊ ရုပ် နာမ်ကို မတွေ့ဘဲ၊ သင်္ခါရကိုမတွေ့ဘဲ မမြဲ၊ အနိစ္စတွေ့ ပါတယ်ဆိုရင်တော့ ဘယ်မှာလာပြီး ယုံစရာရှိပါ့မလဲဘုရား၊ ဝိပဿနာဉာဏ်အစစ် ဘယ်မှာဟုတ်ပါ့မလဲဘုရား”

“အင်း .. မင်းတို့လေးတွေ ပညတ်မမြဲ၊ ပရမတ် မမြဲကို သဘောပေါက်ပြီဆိုရင် သံဝေဂဉာဏ်ရသင့်တာ ရလို့၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်သင့်တာဖြစ်လို့ တော်တော်ပဲ ကျေးဇူးများလာနိုင်ပါပြီ”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“အေး .. ပညတ်မမြဲ၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာသင်္ခါရ မမြဲ ဆိုတာတွေကို ကွဲကွဲပြားပြား နားလည်အောင် ကြိုးစား နိုင်ကြပါစေ”

“မှန်လှပါ၊ ကြိုးစားကြပါမယ်ဘုရား”

မမေ့တာဟာ မကောင်းဘူးလား

ဖြစ်ပြီးသားတွေကို မပျက်စေချင်ကြပါ။

‘ဖြစ်ပြီးရင် ပျက်မှာပဲ’လို့ ပြောလေ့ရှိကြပါတယ်။

ရှိပြီးသားတွေကို မပျောက်စေချင်ကြပါ။

‘ရှိပြီးရင် ပျောက်မှာပဲ’လို့ အသေအချာ မပြော
နိုင်ကြပါဘူး။

သိပြီးသားတွေကို မမေ့စေချင်ကြပါ။

‘သိပြီးသမျှတွေဟာ နောက်ဆုံးတော့ မေ့ကုန်
ကြမှာပဲ’လို့တော့ ပြောသံ၊ ဆိုသံတွေ မကြားဖူးပါဘူး။
မေ့ချင်လည်း မေ့ကြတာပါပဲ၊ မမေ့ချင်လည်း မမေ့ကြပါ
ဘူး။

ဖြစ်ပြီးသားတွေကို မပျက်စေချင်ကြပေမယ့်

‘ဖြစ်ပြီးရင် ပျက်တာပဲ’လို့ ပြောဆိုနေကြပါတယ်။

ဖြစ်ပြီးရင် ပျက်တယ်ဆိုတာ ကေနဲ့မချသဘောနဲ့က ရုပ်နာမ်ပရမတ်၊ သင်္ခါရတွေ၊ ခန္ဓာတွေကိုသာ ပြောတာ ပါ။

‘ပရမတ်မှန်၊ ခပ်မြန်မြန်၊ ကေနဲ့မချ၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်တယ်၊ ပျက်လည်းပျက်တယ်’လို့ မိန့်ဆိုတော်မူကြပါ တယ်။

ရုပ်ပရမတ်က ဖောက်ပြန်ရင်း ပျက်စီးနေတာ ပါပဲ။ နာမ်ပရမတ်ကလည်း သိတတ်၊ ညွတ်တတ်ရင်း ပျက်စီးနေတာပါပဲ။

အကြောင်းသင်္ခါရတွေ၊ အကျိုးသင်္ခါရတွေက လည်း ဖြစ်ပြီးတိုင်း မဆိုင်းမတွ ပျက်စီးနေကြတာပါပဲ။

ဖြစ်ပြီးတိုင်း မဆိုင်းမတွ ချက်ချင်းဆိုသလို မပျက်စီးကြတာက ပညတ်တွေပါ။ ပညတ်ဆိုတာ သတ် မှတ်ချက်ပါ။ နေရာဒေသ၊ အချိန်ကာလ၊ အရွယ်အစား၊ ပုံပန်းသဏ္ဌာန် စသည်အားဖြင့် သတ်မှတ်သင့်သလို၊ သတ်မှတ်ချင်သလို သတ်မှတ်ထားတဲ့ သဘောတွေပါ။

မြင်လွယ် ထင်လွယ်အောင်ပြောရရင် အရာဝတ္ထုတွေ ပစ္စည်းပစ္စယတွေ ဆိုတာပါပဲ၊ ဒါတွေဟာ ပညတ် သတ်မှတ်မှုအပေါ် မူတည်ပြီး ရပ်တည်နေကြတဲ့ သဘော တွေပါ။

‘နေရာဒေသ’ ပြောင်းလို့ ပျက်စီးတယ်

သတ်မှတ်မယ်’

‘အချိန်ကာလ’ ပြောင်းလို့ ပျက်စီးတယ်သတ်
မှတ်မယ်’

‘အရွယ်အစား’ ပြောင်းလို့ ပျက်စီးတယ်သတ်
မှတ်မယ်’

‘ပုံသဏ္ဌာန်’ ပြောင်းလို့ ပျက်စီးတယ် သတ်
မှတ်မယ်’

နေရာဒေသ၊ အချိန်ကာလ၊ အရွယ်အစား၊
ပုံပန်းသဏ္ဌာန် စတာတွေကို မပြောင်းလဲအောင် ပြုပြင်
ထိန်းသိမ်းထားနိုင်သမျှ ဖြစ်ပြီးတိုင်း မပျက်စီးပါဘူးလို့
နားလည်ကြပါတယ်။

ပရမတ်က အမြဲဖောက်ပြန် ပျက်စီးပါတယ်၊
ပညတ်က သတ်မှတ်ချက်ပေါ်မူတည်ပြီး ‘မပျက်သေးဘူး၊
ပျက်ပြီ’လို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။

“ရှိပြီးသားတွေကို မပျောက်စေချင်ပါ”။

“ရှိပြီးသားတွေကို မပျောက် မပျက်အောင်
ဆက်လက်ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရပါမယ်၊ ကြိုးစားရ
ပါမယ်”။

“မိမိအကျိုး၊ အများအကျိုး၊ တစ်လောကလုံးရဲ့
အကျိုး၊ ကျေးဇူးများနိုင်တဲ့ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ
တွေ၊ နောက်ပြီး ဝတ္ထုပစ္စည်းဆိုတာတွေကိုလည်း အကျိုး
မယုတ်အောင် စွမ်းနိုင်သမျှ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကြရ

ပါမယ်”။

စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းမှုစွမ်းရည် အားနည်းခဲ့ရင်၊ ဒါမှမဟုတ် စောင့်ရှောက်မှုအကြောင်း အထောက်အပံ့တွေ မညီညွတ်ခဲ့ရင်၊ ဒါမှမဟုတ် စောင့်ရှောက်ခံဝတ္ထုပစ္စည်းတွေရဲ့ ခိုင်မြဲမှုအစွမ်းတွေ ကွယ်ပျောက်ခဲ့ရင်လည်း ပျောက်တတ်၊ ပျက်တတ်ကြပါသေးတယ်။

ပျောက်တတ်၊ ပျက်စီးတတ်တဲ့သဘောရှိပေမယ့် မပျောက်မပျက်အောင်တော့ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပေးရမှာပါ။ အားလုံးအတွက် အကျိုးရှိနိုင်လို့ပါပဲ။

သိပြီးသားတွေကို မမေ့စေချင်ကြပါ။

သိပြီးသမျှတွေဟာ၊ နောက်ဆုံးတော့ မေ့ကုန်ကြမှာပါပဲလို့ ပြောစရာစကား မရှိပါဘူး။

သိပြီးတာတွေမှန်သမျှ မေ့ရိုးထုံးစံရှိတယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆရှိခဲ့ရင် သိအောင်ကြိုးစားမှုဆိုတာ လျော့နည်းသွားတတ်ကြမှာပေါ့။ ဒါဖြင့်ရင် သိပြီးတာတွေ မှန်သမျှဟာလည်း ဘယ်တော့မှ မမေ့တော့ပါဘူးလို့ ပြောဖို့ကလည်း အလွန်အလွန်ကိုပဲ ခက်ခဲပါတယ်။ လက်တွေ့မှာရော၊ မျက်မြင်အနေနဲ့ပါ သိပြီးတာတွေကို မေ့နေကြတာကလည်း အများကြီးပါပဲ။

“အရှင်ဘုရား၊ တရားအားထုတ်ထားကြတဲ့ သူတွေဟာ သတိကောင်းတတ်တယ်ဆိုဘုရား”

“အေး-ကောင်းတာပေါ့”

“ဘယ်လောက်ထိ ကောင်းပါသလဲဘုရား၊
မသေခင်စပ်ကြား ဘယ်တော့မှကို သတိမမေ့တော့ဘူး
လားဘုရား”

“ဟင်.. နင်မေးတဲ့ အမေးက ရောသွားပြီ”

“ဘယ်လို ရောသွားတာပါလဲဘုရား”

“တရားအားထုတ်ထားတဲ့သူတွေ သတိကောင်း
တာရယ်၊ သတိကောင်းတယ်ဆိုတာ သေတဲ့အထိ ဘယ်
တော့မှ မမေ့တော့ဘူးလား ဆိုတာရယ်၊ အမေးနှစ်မျိုးက
ရောနေတယ်”

“ဪ.. ဟုတ်သားပဲဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ကို
နှစ်မျိုးစလုံးသာ ဖြေပေးပါဘုရား၊ နောက်ပြီး အရှင်ဘုရား
ဖြေပေးနေတုန်းမှာလည်း သိချင်တာတွေရှိရင် မေးဦးမှာပဲ
ဘုရား”

“အင်း.. မေးတာက မေးနိုင်ပါတယ်။ မေးခွင့်ပြု
ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အမေးတစ်ခုကို သေချာဖြေပြီးမှ
နောက်တစ်ခုကို ထပ်ဖြေပေးရတာက ပိုကောင်းမယ်ထင်
ပါတယ်”

“ဘုန်းဘုန်း သဘောအတိုင်းပါပဲဘုရား”

“ကဲ.. ဒီမေးခွန်းဖြစ်ပေါ်လာရတဲ့ အကြောင်းကို
နည်းနည်းတော့ မေးကြည့် ပြောကြည့်ရအောင်”

“နင်ကိုယ်တိုင်က တရားအားထုတ်ထားသူ၊ ဒါမှ
မဟုတ် တရားအလုပ် အားထုတ်ထားသူတွေဆိုတာကို

နင်ကိုယ်တိုင် တွေ့ဖူးပါလိမ့်မယ်။ ဘယ်လိုတွေ့ဖူးတာလဲ၊ ဘာကို တွေ့ဖူးတာလဲဆိုရင် တရားတွေ ဒီလောက် အားထုတ်ထားပြီး၊ မေ့မေ့သွားတာတွေ ဖြစ်တတ်တာကို ပေါ့၊ ကိုယ်တိုင်လည်း မေ့တတ်တယ်။ သူများတွေ မေ့တာကိုလည်း တွေ့တတ်တယ်”

“ဟာ .. ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ ဒါတွင်မကသေး ပါဘူး၊ တရားတော်ကို တကယ်ကြိုးစားအားထုတ်ထား တဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးလည်း တွေ့ဖူးပါတယ်၊ ဒါပေမယ့်”

“တော်တော့၊ တော်တော့၊ ပျံတော်မူခါနီး၊ ဒါမှ မဟုတ် နေမကောင်းဖြစ်နေတုန်း မေ့နေတာကို တွေ့ရ တယ်လို့ ပြောမလို့မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ ဟုတ်တယ်၊ အဲဒါကြောင့် တပည့်တော်က မေးချင်တာပါဘုရား”

“အောင်မယ်၊ အဲဒီဘုန်းကြီးမေ့တာ၊ မမေ့တာ နဲ့ နင်နဲ့ဆိုင်သလား၊ ပြောစမ်းပါဦး”

“တပည့်တော်နဲ့တော့ မဆိုင်ပါဘုရား၊ ဒါပေမယ့် တပည့်တော်လည်း တရားအားထုတ်နေတာဆိုတော့ တရားတွေကို ဒီလောက်အားထုတ်ပြီး နေမကောင်းတဲ့ အချိန်၊ သေခါနီး အချိန်မှာ မမေ့အောင်လုပ်ချင်ပါတယ် ဘုရား၊ မမေ့အောင် သတိရှိရှိနဲ့ နေချင်ပါတယ်ဘုရား”

“အေး .. ကောင်းတာပေါ့”

“သေရင်လည်း သတိရှိရှိနဲ့ သေရမယ်လို့

ဘုန်းဘုန်းတို့ပဲ ပြောကြတယ်လေ၊ တရားတွေအားထုတ်ထားပြီး သေခါနီး မေ့ကုန်ရင် ဘယ်မှာလာပြီး အကျိုးရှိတော့မလဲ ဘုရား”

“ဟဲ့ .. ဟဲ့.. အဲဒီလို မပြောနဲ့လေ”

“ဘုန်းဘုန်းတို့ကိုမို့လို့ စိတ်ထဲရှိတဲ့အတိုင်း လျှောက်တာပါဘုရား၊ တကယ်လို့ အဲဒီလိုဖြစ်သွားမယ်ဆိုရင်ရော တရားတော်ရဲ့ အကျိုးတွေက ဘယ်ရောက်ကုန်သလဲဘုရား”

“အမယ်လေး၊တော်တော့၊ တော်တော့၊ နင်က ဘာမျှမပြောနဲ့တော့၊ နင်သိချင်တာတွေကို နင်တို့တစ်ဖွဲ့လုံးသိအောင် ကြားအောင် ငါကပဲ ပြောပေးပါတော့မယ်”

“မှန်လှပါဘုရား၊ တပည့်တော်တို့အားလုံးလည်း မေ့တာ၊ မမေ့တာ သိချင်နေကြပါတယ်ဘုရား”

“ကဲ-ကဲ.. အဲဒီလိုဆိုရင် မသေခင်စပ်ကြား မေ့တတ်တဲ့လူလည်း ရှိတယ်၊ မမေ့တတ်တဲ့ လူလည်း ရှိတယ်လို့ နှစ်မျိုးမှတ်ထား”

“မှန်ပါဘုရား၊ တရားအားမထုတ်ရင် မေ့တယ်၊ အားထုတ်ရင်မမေ့ဘူး၊ ဒီလိုလားဘုရား”

“မဟုတ်သေးဘူး၊ စုံအောင် နားလည်အောင် ပြောပြပါမယ်။ မမေ့တာ၊ အမှတ်ရတာ၊ အောက်မေ့တတ်တာတွေကို သတိလို့ ခေါ်ကြပါတယ်၊ သိလည်း သိကြပါတယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“ဒါယိကာမကြီးတစ်ယောက် ရှိခဲ့ဖူးတယ်၊ အခု တော့ ဆုံးသွားရှာပါပြီ၊ အသက်ကိုးဆယ်ကျော်မှ ဆုံးရှာ တာပါ၊ ကျန်းမာရေးကလည်း ကောင်းလိုက်တာ ဒေါင် ဒေါင်မြည်ပဲ၊ ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း ဖြူဖြူခန့်ခန့် ပါပဲ”

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲ . သူကအသက်(၉၀)ကျော် သေခါနီးအချိန် မှာတောင် သားတွေ၊ သမီးတွေ၊ မြေးတွေ၊ မြစ်တွေ အကုန်ခေါ်၊ အံ့စရာကောင်းတာက တစ်ယောက်စီကို မှာစရာရှိတာတွေ မှာတယ်၊ မြေးအယောက်(၂၀)ကျော် ရော၊ မြစ်တွေရဲ့နာမည်တွေကိုရော တစ်ခုမျှမမေ့ဘူး”

“ဘုန်းဘုန်းဘုရား၊ အဲဒါ သတိကောင်းတယ် လို့ ခေါ်တာပေါ့နော်”

“အင်း”

“ဒါဖြင့်ရင် ဒီအမေကြီးက တရားတွေ တော်တော် အားထုတ်ထားခဲ့မှာပဲနော်”

“အေး . အဲဒါပြောချင်တာပေါ့၊ ဒီဒကာမကြီးက မမေ့တာဟာ သတိမကောင်းဘူးလားဆိုတော့ ကောင်း တာပေါ့၊ ဒါပေမယ့် ဘာဝနာတရားဆိုလို့ သမထရော ဝိပဿနာပါ၊ ဘယ်တရားကိုမျှ အားမထုတ်ဖူးဘူးတဲ့”

“ဪ . ဟုတ်လားဘုရား၊ ဒါဖြင့်ရင် အတိတ်က

သတိတော်တော်ကောင်းခဲ့လို့ပေါ့၊ ဟုတ်သလားဘုရား”

“အေး... ဟုတ်၊ မဟုတ်ကို နားလည်အောင် ပြောပြပါမယ်၊ နင်တို့တစ်ဖွဲ့လုံး စဉ်းစားကြည့်ကြပေါ့၊ နောက်ပြီး စိတ်ထဲမှာ ပေါ်လာသမျှ အဖြေတွေ အသိတွေ ကို ဝင်ပြောချင်ရင်လည်း ပြောပေါ့”

“မှန်လှပါဘုရား”

“အေး... တစ်ခါက ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး တွေ့ဖူးတယ်၊ ဦးပဉ္စင်းတို့နဲ့ ခရီးတစ်ခုမှာ အသွားအပြန်ဆုံ ကြတာပါ”

“ဦးပဉ္စင်းကလည်း နေ့တရားပွဲတစ်ခု ဟောအပြီး ဒီဘက်ရွာကနေ ဟိုဘက်ရွာကို ဖြတ်ပြီးပြန်ဖို့ပါပဲ။ ဆရာတော်ကြီးကလည်း ဟိုဘက်ရွာအလှူပွဲ၊ သံဃကံဆောင် စရာရှိလို့ ကြွပြီး ပြန်အလာမှာ ဆုံတာပေါ့”

“မှန်လှပါဘုရား”

“ပြန်လာတဲ့အခါ ဆုံတော့၊ ဆရာတော်ကြီးကို လက်အုပ်ချီရှိခိုး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ စကားတွေပြော၊ ဆရာတော်ကြီးကလည်း ဦးပဉ္စင်းအတွက် အသက်ကို ဉာဏ်စောင့်တယ် သတိထားဆိုတဲ့ အဆုံးအမကို မိန့်လိုက် သေးတယ်”

“ဆရာတော်ကြီးက သတိထားလို့ ဆုံးမမှတော့ ကိုယ်တိုင်လည်း သတိရှိတယ်နဲ့တူတယ်ဘုရား”

“ဟဲ့... တူတယ်မလုပ်နဲ့၊ ဆရာတော်ကြီးမှာ

သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာစွမ်းအားတွေ ပြည့်နေတယ်၊ တရားနဲ့ လည်း မွေ့ပျော်နေတယ်၊ တကယ့်ကြည်ညိုစရာ ဆရာတော်ကြီးပါပဲ”

“ဪ... ကြည်ညိုလိုက်တာဘုရား”

“အေး... ဒါပေမယ့်၊ အဲဒီနေ့က ဆရာတော်ကြီး ကို ပြန်လျှောက်လိုက်တဲ့ စကားတစ်ခွန်းရှိတယ်၊ အဲဒါက ဆရာတော်ကြီးဘုရား၊ ဖိနပ်လည်း မပါပါလားဘုရားလို့ မေးလိုက်တဲ့စကားပေါ့”

“ဆရာတော်ကြီးက ဖိနပ်မစီးဘူးလားဘုရား”

“အဲဒီလိုဆို အသွားတုန်းက ဖိနပ်စီးသွားတယ်နဲ့ တူတယ်ဘုရား”

“အေး... ဟုတ်တာပေါ့၊ ဆရာတော်ကြီးနောက် က ပြန်လိုက်ပို့တဲ့ ဒကာတွေထဲက တစ်ယောက်က ဆရာ တော်ကြီးက ဖိနပ်ဘယ်နားချွတ်ထားလဲ မသိဘူး၊ ရှာ လည်း မတွေ့ဘူး၊ မှတ်မှ မမှတ်မိတော့ဘဲလို့ ဆရာတော် ကြီး မကြားအောင် ပြောတယ်”

“ဟင်... အရှင်ဘုရားက ပြောတော့ တရားအားထုတ် တဲ့ ဆရာတော်ကြီးဆို၊ နောက်ကလူ ပြောတော့ ဖိနပ် ကလေးတောင် ဘယ်နားထားမိတယ် မမှတ်မိဘူးဆို ဘုရား”

“အေး... အဲဒါကြောင့်ပြောတာပေါ့၊ မမေ့တာ၊ မေ့တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လူတွေဟာ တရားသဘောအမှန်

ကို မသိခဲ့ကြတာ၊ ကဲ။ ပြန်ပြောမယ်၊ အခု ဆရာတော်ကြီးက လူ့အုပ်ကြား ဖိနပ်ကလေးတစ်ရုံကို ဂရုမထားဘဲ ပျောက်သွားတယ်၊ ဘေးလူတွေ အမြင်က ဖိနပ်ကလေးတောင် ဘယ်ထားမိမှန်း မသိဘူး၊ မေ့တတ်တယ် သတိမကောင်းဘူးလို့ မြင်ကြတယ် ဟုတ်သလား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“အေး... မမေ့တာကို နားလည်အောင်ပြောပြမယ်၊ ဘုရားဟောအတိုင်း ပြောမှာနော်”

“မှန်လှပါဘုရား”

“မမေ့တဲ့အကြောင်းက ဟောဒီလို လေးမျိုးကြောင့်လည်း မမေ့တတ်ဘူးတဲ့၊ တစ်-ကိုယ်လိုချင်လွန်းအားကြီးတာကို မမေ့ဘူးတဲ့၊ ကာမုပါဒါန လိုချင်လို့စွဲမမေ့”

“ဪ... ဟုတ်တာပေါ့နော်”

“နှစ်-နောက်တစ်မျိုးက ကိုယ်ထင်ချင်သလို ထင်လွန်းအားကြီးတာကိုလည်း မမေ့ဘူးတဲ့၊ ဒိဋ္ဌပါဒါနလို ခေါ်တယ်၊ အထင်ကို အဟုတ်ထင်လွန်းအားကြီးလို့ မမေ့တာ၊ စွဲတာပေါ့”

“ဒါလည်း ဟုတ်တာပါပဲဘုရား”

“သုံး-နောက်တစ်မျိုးက ကိုယ်လုပ်နေကျအလုပ်၊ ပြောနေကျအပြော၊ ကြံစည်နေကျ အကြံအစည်တွေဆိုတာရှိတယ်၊ အလေ့အလာများလို့လည်း မမေ့ဘူး၊

အကျင့်သန်လို့လည်း မမေ့ဘူး၊ ကိုယ်လုပ်နေကျ အလေ့ အကျင့်ကိုစွဲပြီး မမေ့တာလည်း ရှိသေးတယ်၊ သီလဗ္ဗတု ပါဒါနတဲ့”

“ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား၊ ကိုယ်လုပ်တဲ့ အလေ့ အကျင့်ကို ကိုယ်အဟုတ်ထင်ပြီး မမေ့တာပါဘုရား”

“အေး။ နံပါတ်လေးက ငါ လုပ်နိုင်တယ်၊ ငါ ကိုင် နိုင်တယ်၊ ငါ လုပ်တိုင်းဖြစ်တယ်၊ ငါ ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်တယ် ဆိုပြီး၊ ငါ့အစွမ်းက အားကောင်းတယ်ဆိုပြီး ငါ အောင်မြင် တာတွေကိုလည်း မမေ့တတ်ပါဘူး၊ ဒါက အတ္တဝါဒုပါဒါန လို့ခေါ်တယ်”

“ဪ။ ဟုတ်လိုက်လေဘုရား၊ ဒီလိုမျိုး မမေ့တာတွေလည်း ရှိသေးတာပေါ့နော်”

“ရှိတာပေါ့၊ ဟုတ်လိုက်လေလို့ပြောနေတာက ဘုရားဟော၊ တို့ဟောတာ မဟုတ်ဘူး၊ တို့ဟောတဲ့တရား ဆိုတာလည်း မရှိဘူး၊ ဘုရားတရားတွေကိုသာ ပြန်ပြော ပေးရတာ”

“မှန်ပါဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ သဘောပေါက် ပါပြီဘုရား”

“အောင်မယ်၊ နေပါဦး၊ ဒီလောက်နဲ့ သဘော မပေါက်ပါနဲ့ဦး၊ အခု ပြောခဲ့တဲ့ လေးမျိုးမမေ့တာက ဆရာ တော်ကြီး မမေ့နည်းလား၊ အဘွားကြီး မမေ့နည်းလား”

“ဟာ။ အဘွားကြီး မမေ့နည်းပါဘုရား”

“အေး။ ဒီမမေ့နည်းလေးမျိုးနဲ့ မမေ့ရင် အဲဒီလူဟာ အပါယ်လေးဘုံက မလွတ်နိုင်သေးဘူးတဲ့၊ ဥပါဒါန်အစွဲကြောင့် မမေ့တာပါတဲ့၊ သတိလို့ ပြောချင်ရင်လည်း မိစ္ဆာသတိပဲ ဖြစ်တယ်တဲ့”

“ဪ။ ဒီလိုဆိုရင် တပည့်တော်တို့ ကုန်စုံဆိုင်ပစ္စည်းတွေ မမေ့တာ၊ စတိုးဆိုင်က ဈေးနှုန်းတွေ မမေ့တာ၊ ဆွေမျိုးသားချင်း အကြောင်းတွေ၊ ရုပ်ရှင်ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း မမေ့တာတွေ၊ အဲဒါတွေက”

“ဟဲ့၊ အဲဒါတွေက အဲဒါတွေပဲပေါ့၊ အခု ဆရာတော်ကြီးက ဖိနပ်ရှာမရလို့ ပြန်ကြွလာတယ်၊ ဖိနပ်ကလေးတစ်ရံ အကြောင်းပြုပြီး လောဘတွေ အဖြစ်မခံ၊ ဒေါသတွေ အဝင်မခံ၊ ဖိနပ်တစ်ရံကို ဥပါဒါန်အစွဲတွေနဲ့ မမေ့အောင် စွဲထားရတာမျိုး အဖြစ်မခံ၊ ဒါကြောင့် ဖိနပ်အဆင်သင့်ရှိရင် ဖိနပ်စီးပြီးပြန်ကြွမယ်၊ ဖိနပ်မရှိတော့ရင် ဖိနပ်မစီးပဲ ပြန်ကြွမယ်”

“ဖိနပ်ရှိ၊ စီးရတဲ့ အပေါ်မှာရော၊ ဖိနပ်မရှိ၊ မစီးရတဲ့ အပေါ်မှာရော ဘယ်လိုမျှမထူးခြားဘူးဆိုရင် ဒီဆရာတော်ကြီးကို သတိကောင်းတယ်လို့ ပြောမလား၊ မကောင်းဘူးလို့ပြောမလား”

“ဘုန်းဘုန်း ပြောသလိုဆိုရင်တော့ လူပြောသတိ မကောင်းပေမယ့်”

“အောင်မယ်၊ တို့ပြောတဲ့စကားမဟုတ်ဘူး၊ ဘုရား

စကား။ စွဲလို့မမေ့တာက မိစ္ဆာသတိအုပ်စု၊ ကိလေသာ နှိဝရဏ အပူအပင်စိတ်ညစ် စိတ်ရှုပ်တွေ အဝင်မခံတာ၊ တားမြစ်နိုင်တာက သမ္မာသတိ၊ သတိအစစ်၊ သတိ ကောင်း၊ သဘောပေါက်ပြီလား”

“အခုမှပဲ သဘောပေါက်ပါတယ်ဘုရား”

“အင်း... အခုမှပဲ ဆိုတာတောင် သူများပြောလို့ အကြားနဲ့သဘောပေါက်တာ၊ အမှန်က ကိုယ်တိုင် သဘောပေါက်တာ ဖြစ်ရမှာ”

“ကြိုးစားပါမယ်ဘုရား”

“တရားသဘောတွေကို မမေ့ရဘူး၊ တခြား သဘောတွေဆိုရင် မစွဲလို့ မေ့လေလေ ကောင်းလေလေ လို့ကို ပြောရမယ်၊ တရားမမေ့နဲ့၊ တခြားတွေမေ့၊ တခြား ကို ဂရုမစိုက်နဲ့၊ တရားကိုသာ ဂရုစိုက်။ စိတ်ပူ၊ စိတ်ရှုပ်၊ စိတ်ညစ် ကိလေသာတွေ အချိန်တိုင်း အဝင်မခံဘူးဆိုတဲ့ အသိမျိုး၊ အလုပ်မျိုး၊ အကျင့်မျိုးကို လုံးဝမမေ့နဲ့”

“မှန်လှပါဘုရား၊ ဘုန်းဘုန်းဘုရား၊ ဒီတရားတွေ ကို တရားပွဲတွေမှာ ဟောပေးရင် နာကြားရတဲ့ သူတွေ ကျေးဇူးများမှာပါဘုရား၊ တရားပွဲတွေမှာ ဟောပေးပါ ဘုရား”

“ဟဲ့... ဒါက ဟောထားပြီးသားမို့ နင်တို့အဖွဲ့ ကို ပြန်ပြောပေးနေတာ”

အစကောင်းမှ အနှောင်းသေချာ

“အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်တော့မယ်ဆိုရင် အဆုံးထိ ရောက်အောင် လုပ်ရတယ်။ အစမရှိ အဆုံးမရှိတဲ့ အလုပ်ကို မလုပ်ရဘူး”

ဒီလိုစကားမျိုး၊ ဒီလိုအပြောမျိုးတွေကို ကြားဖူး ခဲ့ကြပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်လည်း ပြောဖူးမိခဲ့ကြပါတယ်။

ဟုတ်ပါတယ်၊ ဘယ်အလုပ်ကိုပဲ လုပ်လုပ်၊ လုပ်ငန်းရဲ့အစဆိုတာ ရှိရပါတယ်။ အစရှိသလို အဆုံး ဆိုတာလည်း ရှိရပါတယ်။ တစ်ခါတလေ အစနဲ့အဆုံး တို့ရဲ့ ကြားမှာ အလယ်ဆိုတာလည်း ရှိတတ်ပါတယ်။

အစ အလယ်၊ အဆုံးလို့ ပြောနိုင်တာပေါ့။

မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတော်တွေဟာ ‘အစ၏

ကောင်းခြင်း၊ အလယ်၏ကောင်းခြင်း၊ အဆုံး၏
ကောင်းခြင်း'ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်တစ်မျိုးတည်းနဲ့လည်း ပြည့်စုံ
ပါတယ်။

‘အစကောင်းမှ အနှောင်းသေချာတယ်’လို့
လည်း လူတွေပြောကြတဲ့ စကားတစ်မျိုး ရှိပါသေးတယ်။

အစကောင်းမှ အဆုံးကောင်းမယ်ပေါ့။

လုပ်ငန်းတစ်ခုရဲ့ အစ မကောင်းရင် အဆုံး
လည်း မကောင်းတတ်ပါဘူး။ အလယ်လည်းကောင်း
ဖို့ဆိုတာ မလွယ်တော့ပါဘူး။

ဒီလိုပါပဲ။ လုပ်ငန်းတစ်ခုရဲ့ အစဟာ မမှန်ခဲ့ရင်
အဆုံးလည်း မမှန်တော့ပါဘူး။ အလယ်မှာလည်း မမှန်
နိုင်ပါဘူး။ အလယ်လို့ခေါ်ရတဲ့ အချိန်၊ အလယ်လို့
ခေါ်ရတဲ့ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် ကြိုးစားအားထုတ်မှုတွေ
ဟာလည်း မကောင်းခဲ့ရင် မမှန်ခဲ့ရင် ကြိုးစားသမျှ
အကျိုးမရှိ ဖြစ်ကုန်ကြတာပေါ့။

ကြိုးစားသမျှ အကျိုးမရှိဆိုတာ၊ အလုပ်တစ်ခုကို
ကြိုးစားအားထုတ် ပြုလုပ်တဲ့အခါ ကြိုးစားတာက
အကြောင်းရင်း၊ ရည်မှန်း ရည်ရွယ်ထားတဲ့အတိုင်း ဖြစ်
မြောက်အောင်မြင်တာက အကျိုးတရား၊ အကျိုးဆက်
တွေပေါ့။

အကြောင်းနဲ့အကျိုး ဆက်စပ်မှုနဲ့ ပြောရရင်
အကြောင်းက အလုပ်တရား၊ အကျိုးက ရည်မှန်းချက်၊

ရည်မှန်းချက်အတိုင်း ပြည့်စုံမှုတရားပါပဲ။ အကြောင်းကောင်းရင် အကျိုးကောင်းမယ်၊ အကြောင်းမှန်ရင် အကျိုးမှန်မယ်။

အားထုတ်မှု အလုပ်ကောင်းရင် ရည်းမှန်ချက်ကောင်းရမယ်၊ အားထုတ်မှု အလုပ်မှန်ရင် ရည်မှန်းချက်မှန်ကို ရရှိမယ်။

အားထုတ်မှုက အစဆိုရင် ရည်မှန်းချက် ပြည့်စုံမှုက အဆုံးပေါ့။ ရည်မှန်းချက် မပြည့်စုံသေးသရွေ့ ကြိုးစားအားထုတ် အလုပ်လုပ်နေမှုတွေက အလယ်လို့ ပြောနိုင်တာပေါ့။

“အရှင်ဘုရား၊ ဝိပဿနာရဲ့အစက ဘယ်ဟာ ပါလဲဘုရား” တစ်ခါတုန်းက သီလိရာကို မေးတတ်တဲ့ လူငယ်တွေ ရောက်လာပါတယ်။ ဝိပဿနာနဲ့ပတ်သက်ပြီး သီလိတဲ့သူတွေက ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်လိုတဲ့ အတွက်ကြောင့် မေးကြတာနဲ့တူပါတယ်။

“ဝိပဿနာရဲ့ အခြေခံလို့ ပြောပါကွာ၊ မင်းကလည်း ဝိပဿနာရဲ့ အစဆိုတော့ အလယ်တွေ၊ အဆုံးတွေ ထပ်မေးနေရဦးမှာပေါ့”

“ဟဲ့ မင်းက ဝိပဿနာရဲ့ အခြေခံကို သိချင်ရင် မင်းပဲမေးပေါ့။ ငါက ဝိပဿနာရဲ့ အစကို သိချင်တာ အစပဲမေးမှာပေါ့”

“အစနဲ့ အခြေခံနဲ့ တူတူပဲပေါ့ကွ”

“မတူပါဘူးကွာ”

“တူပါတယ်ကွ”

“လူငယ်တွေပီပီ လူငယ်တွေ သဘာဝအတိုင်း ကိုယ့်အသိ၊ ကိုယ့်အထင်၊ ကိုယ့်အမြင်တွေပေါ် အခြေခံပြီး မေးနေ ပြောနေကြတာပါပဲ”

“ဟာ .. မင်းတို့က အသာနေကြပါဦးကွာ၊ ဒီလိုငြင်းခုံနေကြမယ့်အစား ဘုန်းဘုန်းဘုရားဖြေတာကိုပဲ အသာနေပြီး နားထောင်ကြတာ မကောင်းဘူးလား”

လူကြီးဆန်သူလို့ထင်ရတဲ့ လူငယ်တစ်ယောက်က ပြောလိုက်တော့မှ သူတို့တစ်တွေ အသံတိတ်သွားကြတယ်။ သူတို့အသံတွေ တိတ်သွားတဲ့အခါမှာတော့ မိမိပြောဖို့ အလှည့်ရောက်လာပြီဆိုတာ သိလိုက်ပါပြီ”

“အင်း .. မင်းတို့တစ်တွေက သိချင်တာဟာ ဝိပဿနာအကြောင်းပဲ မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“အခု.. မင်းတို့တစ်တွေ ပြောနေပုံနဲ့ဆိုရင် ဝိပဿနာရဲ့အစကိုလည်း ပြောရမယ်၊ အစရှိရင် အဆုံးရှိရမယ်ဆိုတဲ့ လောကစကားအရလည်းပဲ ဝိပဿနာရဲ့ အဆုံးကို ပြောရဦးမယ်”

“အမိန့်ရှိပေးပါဘုရား”

“အနိစ္စာဒိဝသေန သဗ္ဗဓမ္မေ ဝိဝဇေဟိ အာကာရေဟိ ပဿတီတိ ဝိပဿနာတဲ့”

“ဘုန်းဘုန်းဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ တစ်ခုတော့ ကြိုတင်ပြီး လျှောက်ထားချင်ပါတယ်ဘုရား။”

“အေး .. လျှောက်ပေါ့”

“တပည့်တော်တို့ကို ပြောပြတဲ့အခါ ပါဠိမပါဘဲ ပြောလို့ရရင် မပါဘဲ ပြောပြပါဘုရား။ ပါဠိတွေ ပြောရင် လည်း တပည့်တော်တို့က နားမလည်လို့ပါဘုရား။”

“ဟာကွာ။ မင်းကလည်း ဘုန်းဘုန်းက ဘုန်းဘုန်း ဆိုတော့ ပါဠိလိုတော့ ထည့်ပြောဦးမှာပေါ့။ ဘုန်းဘုန်း ပြောချင်သလို ပြောပါစေ၊ မင်းက နားမလည်ရင်လည်း နားထဲ မထည့်နဲ့ပေါ့ကွာ”

“ဟ .. နားမှမလည်တာ၊ အကျိုးမထူးလို့ ပြောတာပေါ့။ သူများအတွက် အကျိုးထူးချင်ထူးမယ်၊ ငါ့အတွက်တော့ အကျိုးမထူးလို့ပေါ့ကွာ၊ မင်းကရော ပါဠိကို သိလိုလား။”

“သိတော့ ဘယ်သိမလဲ၊ ဒါပေမယ့် ...”

“ကဲ-ကဲ.. တော်ကြပါတော့၊ ဘုန်းဘုန်းကပဲ ဆက်ပြီးပြောပါမယ်။ ဟုတ်ပါတယ်၊ မင်းတို့လို လူငယ် တွေ အတွက်ကတော့ ပါဠိမပါ မြန်မာသက်သက်ပြော တာကို ပိုပြီးကြိုက်ကြမှာပေါ့၊ နားလည်လွယ်တာကိုး”

“မှန်လှပါဘုရား”

“အေး .. ပါဠိ မပါပြန်တော့လည်း ကိုယ်ပြော ချင်တာကို ပြောတဲ့ အဖြစ်မျိုးမရောက်ဖို့ အရေးကြီးပါ

တယ်။ ဘုရားရှင်ရဲ့စကားကို အပျက်မခံနိုင်ပါဘူး။”

“မှန်လှပါဘုရား”

“အေး-အေး။ အဲဒီလိုဆိုရင် ဝိပဿနာ အကြောင်း ပြန်ပြီးဆက်ကြဦးစို့”

“ဝိပဿနာရဲ့ အစကဘာလဲ၊ ဝိပဿနာရဲ့ အဆုံးက ဘာလဲ၊ ဝိပဿနာဆိုတာ ဘာလဲ၊ ဝိပဿနာ ကိုဘယ်လိုအားထုတ်ရမလဲပေါ့လေ၊ ဒီလို အမေးတွေကို ထုတ်ပြီး ပြောပြသွားပါမယ်”

“ကောင်းတာပေါ့ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ ပိုပြီး တော့ ဗဟုသုတရတာပေါ့”

‘အေး-အေး။ ဝိပဿနာရဲ့ အစကို မပြောခင် ဝိပဿနာရဲ့အဆုံးကို ပြောပါမယ်၊ ဝိပဿနာ အလုပ် အားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ဟာ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အရိယမဂ်ဉာဏ်သည် သာလျှင် ဝိပဿနာဉာဏ်ရဲ့ အဆုံးပါတဲ့’

“တပည့်တော်တို့ နားမရှင်းသေးပါဘုရား”

“အေး။ ကောင်းတယ်၊ မရှင်းရင် မရှင်းဘူး ပြောတာ ကောင်းတယ်၊ ဒီလိုပြောရုံလောက်နဲ့တော့ ဘယ်ရှင်းမလဲ၊ ကဲ .. ဆက်ပြီးနားထောင်”

“သောတာပန်ဆိုတဲ့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ် မဖြစ်ခင် အားထုတ်သမျှ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေဟာ သောတာပတ္တိ အရိယမဂ်ဉာဏ်ရဲ့ရင် ဝိပဿနာဉာဏ်ရဲ့ အလုပ်က ပြီးပြီ၊

တာဝန်ပြီးဆုံးပြီပေါ့၊ အဲဒါပေမယ့် သူက သောတာပန် ဖြစ်သွားပေမယ့် ဝိပဿနာကတော့ ဆက်ပြီး အားထုတ် ရမှာပါပဲ”

“ဪ .. ဟုတ်သလား ဘုရား”

“ဟုတ်တာပေါ့၊ သောတာပန်တွေသာသီတဲ့ ရုပ် နာမ်ဓမ္မတွေရဲ့ သဘောကိုတော့ သိသွားပြီ၊ ဒါပေမယ့် သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာတွေသီတဲ့ အသိမျိုးတွေ မပြည့်စုံကြသေးဘူးလေ”

“ဪ .. ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား”

“အေး .. အဲဒီလိုပါပဲ၊ သော တာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ဟာ သကဒါဂါမ်မဂ်ဉာဏ်မှာ ဆုံးတယ်၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ဟာ အနာဂါမ်မဂ် ဉာဏ်မှာ ဆုံးတယ်၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ် ဟာ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်မှာ ဆုံးတယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ် ရဲ့ အဆုံးဟာ အရိယမဂ်ဉာဏ်ပါပဲ”

“မှန်ပါဘုရား၊ ဒါဖြင့်ရင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်ပြီးမှတော့ ဝိပဿနာ အားထုတ်စရာ မလိုတော့ ဘူးပေါ့ဘုရား”

“အင်း .. မင်းမေးတဲ့ မေးခွန်းက တော်တော် ကောင်းတာပဲ၊ မေးသင့်တဲ့ မေးခွန်းကို မေးလို့ ကောင်း တယ်ပြောတာပါကွာ”

“တပည့်တော်က သိချင်စိတ်ပေါ်လာလို့ မေးလိုက်

တာပါ ဘုရား”

“အင်း။ အမေးရှိရင် အဖြေရှိရတာပေါ့ကွာ၊ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ နောက်ထပ် မဂဉ္ဇဏ် ကျစရာမရှိတော့ဘူး။ နောက်ထပ် မဂဉ္ဇဏ် ထပ်ဖြစ်ဖို့ လည်း အားထုတ်စရာ မလိုတော့ပါဘူး”

“မှန်ပါဘုရား”

“ဒီနေရာမှာ အားထုတ်စရာ မလိုတော့ဘူး ဆိုတော့ ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်စရာ မလိုတော့ ဘူးလို့ ထင်သွားကြလိမ့်မယ်”

“ဒီလိုပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား”

“အင်း။ လူသာမန်တွေထင်သလို မဟုတ်ပါဘူး၊ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တွေဟာ နိဗ္ဗာန်ကိုဖလသမာပတ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုရင်ပြု၊ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားရင်ဝင်စား၊ ဒါမှ မဟုတ်ရင် မင်းတို့နားလည်အောင် ပြောရရင် ရိုးရိုး သူလိုကိုယ်လိုနေနေချိန်မှာ လောကအာရုံ ဘာတွေနဲ့ ဆုံဆုံ ရုပ်နာမ်တွေ၊ ရုပ်နာမ်တွေရဲ့ သဘောကို သိတဲ့ ဉာဏ်က ရှိနေရတယ်၊ အမြဲရှိရတယ်။ ရှိလည်း ရှိပြီး သားပါပဲ။ ဒီရုပ် ဒီနာမ် ဒီလောကကြီးရဲ့ သဘောတွေကို သိပြီးသားပါပဲ”

“ဪ။ ဒီလိုလားဘုရား”

“အေးပေါ့၊ အရိယာမဂ်လေးပါး ရပြီးသူတွေဟာ ဝိပဿနာစိတ်နဲ့လည်း နေကြတယ်၊ နေလည်း နေပါတယ်”

“ဘုန်းဘုန်းဘုရား၊ အဲဒီ ဝိပဿနာစိတ်ဆိုတာ ဘာစိတ်လဲ ဘုရား”

“အေး။ ကောင်းတယ်၊ ဖြေပါမယ်ကွာ၊ ဝိပဿနာ စိတ်ဆိုတာ ဝိပဿနာရှိတဲ့စိတ်ကို ခေါ်တယ်။ ဝိပဿနာ ဆိုတာ ပညာဉာဏ်ကိုခေါ်တယ်”

“ဝိပဿနာဆိုတာ သတိမဟုတ်ဘူးလား ဘုန်းဘုန်း”

“မဟုတ်ပါဘူး၊ ဝိပဿနာဆိုတာ ပညာဉာဏ် ပါ၊ ဒီဝိပဿနာ ပညာဉာဏ်နဲ့ တွဲယှဉ်နေတဲ့ သတိကို သာ ဝိပဿနာသတိလို့ ခေါ်ပါတယ်”

“ဒါဖြင့်ရင် ဉာဏ်ရှိရင် ဝိပဿနာဖြစ်ပြီပေါ့”

“ဒီလိုတော့ ပြောလို့မရပါဘူး၊ ဝိပဿနာစိတ် ဖြစ်နေသူတိုင်းမှာ ပညာဉာဏ်ရှိပါတယ်။ ပညာဉာဏ်ရှိ တိုင်းတော့ ဝိပဿနာစိတ် မဖြစ်တာလည်း ရှိသေးတယ် ပေါ့”

“နားမရှင်းပါဘုရား”

“အေး-အေး။ ပညာဉာဏ်ဆိုတာက အမျိုးမျိုး ရှိတယ်ဆိုတာ မင်းတို့တစ်တွေလည်း သိကြသားပဲ”

“ဟာ။ ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ ဝိပဿနာပညာ မဟုတ်ရင် တခြား ပညာဉာဏ်တွေက ဝိပဿနာစိတ်ကို ဘယ်မှာလာပြီး ဖြစ်စေမှာလည်း ဘုရား”

“ဘုန်းဘုန်းဘုရား၊ ဒါဖြင့် ဝိပဿနာဉာဏ်

ဆိုတာ ဘယ်ဟာပါလဲဘုရား”

“အေး။ ပြောမယ်။ မြင်စရာ၊ ကြားစရာ၊ နံစရာ၊ စားစရာ၊ ထိစရာ တွေကို ဘာတွေပဲဖြစ်ဖြစ် မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၊ အလိုမလိုက်၊ အကြိုက်မပါလို့ သဘောပေါက်၊ သေချာ သိမြင်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်ပညာကို ဝိပဿနာပညာ ဉာဏ်လို့ ခေါ်တာပါပဲ”

“အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလို့ မြင်ရမယ်ပြောတာလား ဘုရား”

“ဪ။ မင်းတို့က ပါဠိလို မပြောပါနဲ့လို့ လျှောက်လို့ တို့က မြန်မာလိုပြောတော့ မင်းတို့က ပါဠိလို ပြောပြန်ရော၊ တယ်ဟုတ်ပါလားကွ”

“ဟာ။ ဟုတ်သားပဲကွ၊ မင်းက ဘုန်းဘုန်းထက် တောင် ပိုပြီး တတ်နေပါလားကွ”

“ရပါတယ်ကွာ၊ အတူတူပါပဲ”

“ဟာ။ ဒါဆို တပည့်တော်တို့လည်း ဝိပဿနာ ဉာဏ်ပညာရှိပြီပေါ့ဘုရား”

“ဟ။ တယ်ဟုတ်ပါလား၊ ဘာလို့လဲ”

“မိဘဘိုးဘွားတွေကလည်း ပြောထားတယ်၊ ဘုန်းဘုန်းတို့ကလည်း ဟောထားတယ်၊ အားလုံးမမြဲ၊ အားလုံးဆင်းရဲ၊ အားလုံးအစိုးမရဆို၊ ဒီလိုတော့ တပည့် တော်တို့လည်း သိတာပေါ့ဘုရား၊ ဒါဟာ ဝိပဿနာ ဉာဏ်ပေါ့”

“အမယ်၊ တယ်ပြီး ဟုတ်နေပါလား၊ အဲဒါက
ဝိပဿနာဉာဏ်တော့ဟုတ်တယ်၊ ဒါပေမယ့် မင်းတို့
ကိုယ်တိုင် သေသေချာချာ သဘောပေါက်လက်ခံနိုင်ပြီ
လား၊ တစ်ဆင့် ကြားလား”

“ဟား.. တစ်ဆင့်ကြားပေါ့ ဘုရား”

“အေး.. အဲဒါကို တစ်ဆင့် ကြား၊ သုတမယ
ဝိပဿနာဉာဏ်လို့ ခေါ်တယ်၊ အဲဒါဟာ ဝိပဿနာ
ဉာဏ်အစစ်ရဲ့ အစပေါ့၊ အဲဒီအစ၊ ဗဟုသုတ ဝိပဿနာ
ပညာဉာဏ်မှ မရှိရင်၊ စဉ်းစားတဲ့ စိန္တာမယဉာဏ်လည်း
မရှိနိုင်ဘူး၊ တကယ်အားထုတ်ပါတယ်ဆိုတဲ့ သေချာ
သဘောပေါက်အောင် အားထုတ်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်
အစစ်လည်း မဖြစ်လာနိုင်ဘူးပေါ့”

“ဪ.. ဒီလိုဆိုရင် ဝိပဿနာရဲ့အစက ဒီ
ဗဟုသုတဉာဏ်ပေါ့၊ သမထက ဝိပဿနာရဲ့အစလို့
ပြောကြတာကရောဘုရား”

“ဒါက မဟုတ်ပါဘူး၊ သမထကို အားထုတ်ပြီးမှ
ဝိပဿနာကို ကူးပြောင်းတဲ့သူအတွက် သမထဟာ
ဝိပဿနာရဲ့ အခြေခံလို့ ပြောနိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့်
ဝိပဿနာဗဟုသုတဆိုတဲ့ အစတော့ ရှိရပါဦးမယ်။
ဝိပဿနာသက်သက်ပဲ အားထုတ်တဲ့သူအတွက် သမထ
ဆိုတာ အမှီခံ၊ အခြေခံတစ်ခုအနေနဲ့ မလိုအပ်တော့
ပါဘူး”

“ဒါဖြင့် ဝိပဿနာပညာဉာဏ်အစစ် ရအောင် ဘယ်လိုအားထုတ်ရပါမလဲဘုရား”

“ဝိပဿနာအစက စပြီး အားထုတ်ပေါ့ဝိပဿနာ ဆိုတာ ပညာဉာဏ်၊ ဒီလောကကြီးကို လောကမှာရှိနေ၊ တည်နေ၊ ဖြစ်နေတဲ့ သဘောတရားတွေကို မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၊ အလိုမလိုက်ဆိုတဲ့ သဘောတွေပါလားလို့ သေချာသိမြင် အောင် ကြိုးစားရမယ်”

“ဒီနေရာမှာ ဝိပဿနာဉာဏ်ရှိရင် ဒီအတိုင်း မြင်တယ်။လူကတော့ လူသာမန်၊ စိတ်ကတော့ ဒီအတိုင်း မမြင်နိုင်ပါဘူး။လူက မမြင်နိုင်ဘူးလို့ဆိုပေမယ့် မြင်အောင် တော့ ကြည့်နိုင်ပါတယ်”

“ဉာဏ်က မမြဲဆင်းရဲ အလိုမလိုက်တဲ့ သဘော တွေကို မြင်တယ်၊ လူက မမြင်နိုင်ဘူး”

“လူက မမြင်နိုင်ဘူးဆိုပေမယ့် မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၊ အလိုမလိုက်တဲ့ သဘောပဲလို့ ဗဟုသုတအသိနဲ့တော့ ကြည့်နိုင်ပါတယ်။ ကြည့်တတ်ရပါမယ်”

“ဪ... ဒါဖြင့် တပည့်တော်တို့က ဘာကိုပဲ မြင်မြင် ဒီသဘောတွေပဲလို့ ရှုရမှာပေါ့၊ ဟုတ်သလား ဘုရား”

“တယ်ပြီး သဘောပေါက်လွယ်ပါလားကွ၊ အေး... ဟုတ်ပြီ၊ ရှုတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုရှုမှာလဲ၊စိတ်က ဆိုရမှာလား၊ စိတ်က ရှုမှာလား”

“စိတ်ကနေ မဆိုရပါဘူးဘုရား၊ စိတ်က ရှုမှာ ပေါ့”

“ကဲကွာ၊ ဒီလိုဆိုရင် စိတ်က ရှုမယ်ဆိုရင် မြင် စရာကို မြင်တဲ့အခါ မြင်စရာတွေဟာ ဒီသဘောတွေပါပဲ လို့ မြင်တုန်းရှုမှာလား၊ မမြင်ခင်ကတည်းက ရှုမှာလား”

“ဟား။ ဒီလိုဆိုရင်တော့ မမြင်ခင်ကတည်းက သိထားရပါမယ်ဘုရား၊ ဟား။ မဟုတ်သေးပါဘူး၊ မမြင်ခင်ကတည်းကလည်း သိထားရမယ်၊ မြင်နေတုန်း လည်း ဒီအသိက ရှိထားရမယ်၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ် လားဘုရား”

“ကဲကွာ၊ ကြားစရာကို ကြားတဲ့အခိုက်မှာရော”

“တပည့်တော်ကတော့ မကြားခင်ကရော၊ ကြားနေတုန်းရော သိရမယ်လို့ ထင်ပါတယ်ဘုရား”

“အင်း။ မင်းတို့လို တရားကိုရှု၊ တရားကို တကယ်လိုလားတဲ့ လူငယ်တွေဟာ ပင်ကိုယ်ဓာတ်ခံ ကလည်း အသိဉာဏ်ရှိတော့၊ နောက်ပြီးတော့လည်း ပြောတိုင်းမယုံ ပင်ကိုယ်ဉာဏ်အစစ်နဲ့ စိစစ် တတ်တယ် ဆိုတော့၊ တို့တစ်တွေ ပြောရ၊ ဆိုရ၊ ဖြေရတာတွေဟာ ဝမ်းမြောက် စရာတွေပါပဲ”

“ဘုန်းဘုန်းဘုရား၊ တပည့်တော်ဖြေတာရော မှန်ပါသလား ဘုရား”

“ဪ။ ဉာဏ်အစစ်နဲ့ဖြေမှတော့ အမှန်ဖြစ်ပြီ

ပေါ့။ မင်းမှာ ဗဟုသုတအမှန်ရှိတယ်။ ခုပြောရင်း ဆိုရင်း
မှာ စဉ်းစားတတ်တဲ့ စိန္တာမယဉာဏ် အမှန်ရှိတယ်။
ဒီတော့ မှန်ပြီပေါ့။ အဖြေကတော့ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်
တကယ်တမ်း သေချာသဘောပေါက်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်
အစစ်တော့ မဖြစ်လောက်သေးဘူးထင်ပါတယ်”

“မဖြစ်လောက်သေးတာ မဟုတ်ပါဘုရား။
ဝိပဿနာဉာဏ် အစစ်ကိုပဲ မရသေး။ မဖြစ်သေးတာ
ပါဘုရား။ ဒါကြောင့် ဝိပဿနာ အကြောင်းကို
မေးကြရတာပါဘုရား”

“ဪ... အေး ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း
ဖြေပေးတာပေါ့။ ဝိပဿနာဆိုတာ ပညာဉာဏ်၊ ဝိပဿနာ
ပညာဉာဏ်က ရုပ်နာမ်ဓမ္မတွေရဲ့ မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၊ အလို
မလိုက်၊ အစိုးမရတဲ့သဘောကို အမှန်အတိုင်း သိတယ်၊
မြင်တယ်၊ လူပုဂ္ဂိုလ်က မမြင်နိုင်ပါဘူး”

“ဒါပေမယ့် လူပုဂ္ဂိုလ်က ဝိပဿနာဉာဏ်
ပညာပေါ်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်တယ်၊ ဝိပဿနာ
ဉာဏ်က ပေါ်လာပြီး မြင်အောင်၊ လူပုဂ္ဂိုလ်က ကြည့်
တတ်ရပါတယ်”

“ကြည့်တတ်တယ်ဆိုတာ မြင်ရ၊ တွေ့ရ၊ ကြုံရ
သမျှတွေ၊ ဓမ္မသဘောတရားတွေ အားလုံးကို ‘မမြဲ၊
ဆင်းရဲ၊ အလိုမလိုက် အစိုးမရပါတကား’ လို့ မတိုင်မီ
ကလည်း ဗဟုသုတအသိဉာဏ်ရှိ၊ ဖြစ်ဆဲမှာလည်း ဒီအသိ

ဉာဏ်ရှိလျက်ပဲ မြင်သိ၊ တွေ့သိ၊ ကြံသိဖြစ်အောင် ကြိုးစားရပါမယ်”

“အဲဒီလို ဗဟုသုတဉာဏ်၊ စိန္တာမယဉာဏ်တွေ ဟာ ဝိပဿနာရဲ့ အစပါပဲ၊ အရိယာမဂ်ဉာဏ်က ဝိပဿနာရဲ့ အဆုံးပါပဲ”

“ဝိပဿနာနဲ့ပတ်သက်ရင် အစကလည်း ပညာဉာဏ်ပဲ၊ အဆုံးကလည်း ပညာဉာဏ်ပဲ၊ အလယ်ရှိ ခဲ့ရင်လည်း ပညာဉာဏ်ပါပဲ”

“ဒါဖြင့်ရင် သတိက အသုံးမကျတော့ဘူးလား ဘုရား၊ ဝိပဿနာ မဟုတ်တော့ဘူးလားဘုရား”

“ဟာ။ သတိဟာ ဝိပဿနာတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် ဝိပဿနာဉာဏ်နဲ့တော့ အမြဲယှဉ်နေနိုင်ပါတယ်၊ သတိဟာ အသုံးမကျတော့ မဟုတ်ပါဘူး”

“ဘယ်လို အသုံးကျပါသလဲဘုရား”

“မင်းသိထားတဲ့ ဝိပဿနာ ဗဟုသုတကို မမေ့အောင်ဆိုတာ သတိကလုပ်ပေးနိုင်တာပါ။ မမြင်ခင်လည်း မမေ့အောင်၊ မြင်နေခိုက်လည်း မမေ့အောင် သတိက အလွန်ပဲ အသုံးကျလှပါတယ်”

“သတိရဲ့ အသုံးကျပုံကတော့ကွာ၊ မင်းသာ သတိမရှိရင် မေ့မယ်၊ ကိလေသာ ဝင်မယ်၊ နောက်ဆုံး ဝင်လာနိုင်တဲ့ကိလေသာ၊ ရှိနေတဲ့ကိလေသာတွေကို အသေသတ်နိုင်တဲ့ ပညာဉာဏ်၊ နှိမ်နင်းနိုင်တဲ့ ပညာ

ဉာဏ်ကို သတိကပဲ လှမ်းပြီးခေါ်နိုင်ပါတယ်။ သတိရှိမှပဲ
ဝိပဿနာဉာဏ်ဆိုတာ ပေါ်လာပါတယ်။ ဝိပဿနာပညာ
ဉာဏ်အတွက်က သတိအလွန်အသုံးကျပါတယ်။ သတိရှိ
အောင်နေပါ’

“အဲ့။ ဒါပေမယ့် သတိက ဝိပဿနာဉာဏ်ကို
ခေါ်တဲ့ သတိမဟုတ်ဘဲ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို အနှောင့်
အယှက်ပေးနိုင်တဲ့သတိ မဖြစ်ဖို့တော့ အရေးကြီးပါတယ်”

“ဟာ။ တပည့်တော်တို့က ဝိပဿနာဟာ
သတိလို့ထင်တာ၊ ဝိပဿနာရဲ့ အခြေခံဟာ သတိလို့
ထင်ခဲ့တာ၊ မဟုတ်ဘူးလားဘုရား”

“ဝိပဿနာဟာ သတိမဟုတ်ဘူး။ ဉာဏ်၊ သတိ
ဟာ ဝိပဿနာရဲ့ အခြေခံသတိဆိုတာလည်း ရှိပါတယ်။
အခြေခံမဖြစ်တဲ့ သတိတွေလည်း ရှိပါတယ်”

“နည်းနည်း သဘောပေါက်ပါပြီ ဘုရား၊
ဒီလိုဆိုရင် တပည့်တော်တို့က ဘာမြင်မြင်၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊
အနတ္တ မြင်အောင်ကြည့်ရမှာပေါ့။ ဟုတ်သလားဘုရား”

“ဪ။ မြင်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်ရှိပြီဆိုရင် မြင်မယ်၊
မရှိရင် မမြင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒီ ဗဟုသုတအသိ၊ ကြံစည်
သိတွေကိုတော့ လက်လွှတ်မခံနဲ့၊ အမြဲသတိရှိရှိနဲ့
လက်ကိုင်ထားပါ။ အဲဒါ ဝိပဿနာရဲ့ အစပါပဲ”

“မှန်လှပါဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ သိသင့်
သလောက်တော့ သိပါပြီဘုရား၊ ဝိပဿနာရဲ့ အစမှန်မှ

၁၃၈

ဓမ္မဒူတအရှင်သေကိန္ဒ

အလယ်လည်း မှန်မယ်။ ဝိပဿနာရဲ့အဆုံး အရိယ
မဂ်ဉာဏ် အစစ်လည်း ဖြစ်လာနိုင်မယ်လို့ သဘောပေါက်
မိပါတယ်ဘုရား”

“သာဓု၊ သာဓု၊ ဗဟုသုတ၊ စိန္တာမယသာ
မကဘဲ တကယ်လက်တွေ့ ဝိပဿနာပညာတွေလည်း
ရအောင်ကြိုးစားနိုင်ကြပါစေ”

“တပည့်တော်တို့ ကြိုးစားကြပါမယ်ဘုရား”

ပြောပေးရခက်သား

တချို့ကိစ္စတွေဟာ မှားတယ်လို့ ပြောမရ ပေမယ့် မမှန်တာလည်း ရှိတတ်ပါတယ်။ ဒီလိုပါပဲ။ မှန်တယ်လို့ ပြောနေတဲ့ ကိစ္စတွေကလည်း တကယ်တမ်းတော့ မှား နေတာတွေလည်း တွေ့ရပါတယ်။

မှားတယ်လို့ ပြောမရပေမယ့် မမှန်တာဆိုတာ တကယ်ရော ရှိလို့လားလို့ မေးလာကြရင် ကိုယ့်အတွေး အကြံ။ ကိုယ့်အသိဉာဏ်နဲ့ အရင်စဉ်းစားကြည့်ပါဦးလို့ ပထမ ပြန်ပြောရမှာပါပဲ။

ဒီဟာက မှားတယ်၊ ဒီလိုက မှားတယ်လို့ ဆိုတာကို တကယ်တမ်းထောက်ပြဖို့က အများလက်ခံထားတဲ့ ကိစ္စ

ဆိုရင်လည်း မလွယ်ဘူး၊ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း ကြာကြာ
လက်ခံနေခဲ့ရင်လည်း မလွယ်ဘူး၊ လက်ခံထားသူ အနေနဲ့
အမှန်ပါပဲလို့ ဆုံးဖြတ်ထားရင်လည်း မလွယ်ပါဘူး။

မမှားဘူးလို့ ထင်ထားတာတွေကို မှားတယ်လို့
ပြောမရဘူးလေ၊ ဒါပေမယ့် မမှန်မှ မမှန်တာ၊ မမှန်တာ
ကတော့ တကယ်ပါပဲ၊ ဒီလိုတွေလည်း ရှိတတ်ပါတယ်၊
ရှိသူက မှားနေရင် မရှိသူက မှားတယ်လို့ ပြောမဖြစ်၊
ကြီးသူကမှားနေရင် ငယ်သူက မမှန်ဘူးလို့လည်း ပြော
မဖြစ်၊ အပြောမခံတဲ့သူက မှားနေရင် ပြောလိုတဲ့သူက
မမှန်ဘူးလို့ ဘယ်လိုမှ ပြောမဖြစ်တာတွေလည်း ရှိပါတယ်။

မှန်တယ်၊ မှန်ပါတယ်လို့ ဆိုနေတဲ့ကိစ္စတွေမှာ
တချို့မှားနေတဲ့ကိစ္စတွေလည်း တွေ့ရတတ်တယ်။

ဟုတ်တယ်လေ၊ ဒီနေရာမှာ မှန်ပေမယ့် ဟို
နေရာမှာ မှားနေတတ်တယ်၊ ဒီအချိန်မှာ မှန်နေပေမယ့်
ဟိုအချိန်၊ ဟိုအချိန်တုန်းက မှန်ခဲ့ပေမယ့် ဒီအချိန်မှာ
မှားနေတတ်တာတွေက တပုံတပင်ကြီးပါပဲ။

နေရာအလိုက် မှားတယ် မှန်တယ်၊ အချိန်
အလိုက် မှားတယ် မှန်တယ်၊ အလုပ်ပေါ်မူတည်ပြီး
မှားတယ် မှန်တယ်၊ နောက် ရည်ရွယ်ချက်ပေါ်မူတည်ပြီး
မှားတယ် မှန်တယ် ဆိုတာတွေက ရှိတတ်သားပဲ။

တကယ်ဖြစ်သင့်တာက အမှားအမှန်ကို ခွဲသိဖို့၊
ဒီလိုခွဲသိတာကလည်း နေရာ၊ အချိန်၊ အလုပ်၊ ရည်ရွယ်

ချက်တွေကိုပါ နားလည်ပြီး မှားတာကိုမှားမှန်း၊ မှန်တာကို မှန်မှန်း သေချာသိရမှာပါ။

တကယ်ဖြစ်သင့်တာလို့ပဲ ပြောပြော၊ တကယ် သိသင့်တာလို့ပဲ ဆိုဆို ဒီလိုမျိုးက အမှန်၊ ဟိုလိုမျိုးက အမှားဆိုပြီး ကွဲကွဲပြားပြား ခွဲခွဲခြားခြား သိသင့်ပါတယ်။

အမှန်တကယ်သိသင့်တာကို မသိရင် အမှန် တကယ်မလုပ်သင့်တာတွေ လုပ်မိ၊ မပြောသင့်တာတွေ ပြောမိ၊ မစဉ်းစားသင့်တာတွေ စဉ်းစားမိ ဖြစ်ကုန်တော့ တာပေါ့။

နောက်ပြီး “အမှားကြာလျှင်၊ အမှန်ထင်၊ ဘုရားရှင်ပင် ချွတ်ဖို့မလွယ်ဘူး”တဲ့၊ အမှားကို အမှန်လို့ ထင်ခဲ့တာ ကြာလျှင်ဆိုရင် မလွယ်တော့ဘူးတဲ့၊ ဘုရားရှင် သော်မှ ချေချွတ်ဖို့ မလွယ်တော့ဘူးတဲ့။

ဘုရားရှင်ချွတ်ဖို့ မလွယ်ရုံမက သူ့အတွက် လွတ်လမ်း၊ ထွက်လမ်း၊ ချမ်းသာလမ်းတွေ့ဖို့လည်း မလွယ်တော့ဘူးတဲ့။

“အရှင်ဘုရား၊ ယောဂီတွေက ပြောနေကြ တယ်၊အဲဒါ အရှင်ဘုရားကို လျှောက်သင့် မလျှောက်သင့် စဉ်းစားနေတာ”

“ဪ... အဲဒီလိုဆိုရင် မစဉ်းစားနဲ့တော့၊ လျှောက်လည်း မလျှောက်နဲ့တော့”

“ဟာ... အရှင်ဘုရားကလည်း လျှောက်ချင်

လို့မှ လာပြီးပြောနေပြီပဲ၊ လျှောက်သင့်၊ မလျှောက်သင့် စဉ်းစားနေတယ်ဆိုတာ စကားအဖြစ်ပြောတာပေါ့”

“အေး ... တို့ကလည်း သူများမပြောလိုတဲ့ စကားကို နားမထောင်လိုပါဘူး။ နောက်ပြီး ပြောသင့် မပြောသင့် ချင့်ချိန်ပြီးမှ ပြောရတယ်ဆိုတဲ့စကားဟာ နှစ်ဦး နှစ်ဖက် စိတ်ကောင်းမထားတတ်ရင် ပြဿနာဆိုတာ ပေါ်တတ်တယ်၊ ရှုပ်နိုင်တဲ့စကားမျိုးပဲ ဖြစ်တတ်တယ်၊ ပြဿနာဖြစ်မယ့်စကားဆိုရင် ပြောသူရော နားထောင် သူပါ ပြောလည်း မပြောသင့်ဘူး၊ နားလည်း မထောင်သင့် ဘူးလေ”

“ဪ... ဒါတော့ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား၊ အခု ဟာက အရှင်ဘုရားနဲ့လည်းဆိုင်တယ်၊ တရားနဲ့လည်း ဆိုင်တယ်၊ အရှင်ဘုရားကို ပြောပြရင် တရားတစ်ပုဒ်တော့ ဖြစ်လာမယ်ထင်လို့ လျှောက်ချင်နေတာ၊ အဲဒါကြောင့် လာလျှောက်တာပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား၊ အခုဟာက စကားအဖြစ်ပြောလို့ သာပါ၊ ဒီလိုမဟုတ်ပါဘူးဘုရား၊ ယောဂီသုံးလေးယောက်က ပြောနေပါတယ်၊ သူတို့တရားထိုင်နေတုန်း တရားပြတဲ့ ဆရာတော်က၊ အရှင်ဘုရားက လာပြီးတော့ (၅)မိနစ် လောက် သတိပေးပြောလိုက်၊ (၁၀)မိနစ်လောက်နားလိုက်၊ နောက်တစ်ခါပြောလိုက်၊ နားလိုက်နဲ့၊ အဲဒီလိုလုပ်နေတာ သူတို့ရထားတဲ့ သမာဓိတွေ ပျက်ကုန်ပြီတဲ့ဘုရား”

“အင်း”

“အဲဒါ... သူတို့စိတ်ညစ်နေကြတယ်ဘုရား”

“အင်း”

“တကယ်လို့ သူတို့က တရားဆက်ပြီး အားမထုတ်ဘဲ ပြန်သွားရင် အရှင်ဘုရားလည်း နာမည် ပျက်မယ်၊ ကျောင်းလည်း နာမည်ပျက်မယ်ပေါ့”

“အင်း”

“ဟာ... အရှင်ဘုရားကလည်း တအင်းအင်းနဲ့ အရှင်ဘုရားရော၊ ကျောင်းရော နာမည်ပျက်မယ့်ကိစ္စမို့ လာပြီးပြောနေတာ၊ အရှင်ဘုရားအတွက် ကျောင်း အတွက် စိတ်ပူလို့ပြောနေတာ”

“အင်း”

“လာပြန်ပါပြီဘုရား၊ အရှင်ဘုရားက ‘အင်း’ မနေနဲ့တော့၊ ပြန်ပြီးမိန့်ဦးမှပေါ့ဘုရား”

“ကဲ... အဲဒီလိုဆိုရင်တော့၊ နင်တို့အဖွဲ့ ဓမ္မာရုံကပြန်တော့၊ တရားသမားလုပ်ပြီး စိတ်ပူတယ်တဲ့၊ ဘာမျှအသုံးမကျဘူး”

“ဟာ... အရှင်ဘုရားအတွက်ရော၊ ကျောင်း အတွက် သာသနာအတွက်ရော စိတ်ပူလို့လည်း လာပြော ရသေးတယ်၊ အဆူလည်းခံရသေးတယ်၊ ဒုက္ခပါပဲ”

“အေး... တစ်သက်လုံးမှတ်ထား၊ ကိုယ် အပါယ်ကျမယ့်ဘေးကို ကိုယ်ကြောက်၊ ကိုယ့်အတွက်

ကိုယ်ပူ၊ ဘယ်သူ့အတွက်မှမပူနဲ့၊ ငါ့အတွက်လည်းမပူနဲ့၊
ကျောင်းအတွက်လည်းမပူနဲ့”

“ဒါဖြင့်ရင် ... သာသနာအတွက်ရော မပူရ
တော့ဘူးလားဘုရား”

“ကဲ ... အခုထပ်ပြီးပြောမယ်၊ သွားတော့”

မိမိက ဤသို့ထပ်ပြီး၊ အပြတ်ပြောလိုက်မှ
ယောဂီတစ်ဖွဲ့ ရှိခိုးပြီး ပြန်ထွက်သွားပါသည်။

မိမိလည်း သူများတွေအတွက် သိပ်ပြီးမပူချင်
တော့ပါ။ မသိသေးခင်က မသိသေးသည့်အလျောက်
သူများအတွက် ပူခဲ့ရတာတွေကို အပူမှန်းသိခဲ့ပါပြီ၊
ပူတယ်ဆိုတာက အပူကိုး။

နည်းနည်းသိတတ်လို့ နည်းနည်းပူတာကို
သိတာဟာ သဘာဝပါပဲ။ ဒီလိုဆက်ပြီး ဘယ်ပူချင်တော့
မလဲ။

မိဘဆွေမျိုးသားချင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ အရာရာ
တွေကြောင့် ပူခဲ့ကြရတာတွေက များခဲ့ပါပြီ၊ ဘာမျှမဟုတ်
တာကို အဟုတ်ထင်ပြီး ပူခဲ့ လောင်ခဲ့ ကျွမ်းခဲ့ရတာ
တွေဟာ မရေတွက်နိုင်တော့ပါဘူး။

မိမိအတွက် ပူမလို့တဲ့၊ မိမိကောင်းအောင်၊
ကောင်းနိုင်သမျှကောင်းအောင်နေဖို့က အဓိက၊ ကောင်းရင်
ပူစရာမလို။

မိမိအတွက် အပူငြိမ်းအောင် ဘေးလူပူလို့မရ

ပါဘူး။ ဘေးလူပူရင် ဘေးလူခံပေါ့၊ မီးအပူကို မီးအပူနဲ့ ငြိမ်းတယ်ဆိုတာ သဘာဝမှမဟုတ်ဘဲ။

ကျောင်းအတွက်တဲ့၊ တစ်မျိုးလှည့်ပြီးပူပြန်ရော၊

ကျောင်းဆိုတာ သာသနာအတွက် ကောင်းတဲ့ အရာ၊ ကောင်းတဲ့အရာအတွက် ပူရတာဟာ အကောင်း ပေါ့လို့ စွက်ဆဲပြီး ပူကြတာထင်ပါရဲ့၊ အကောင်းအတွက် ပူရင်လည်း အပူပဲ၊ မကောင်းဘူး၊ မကောင်းအတွက် ပူရင်လည်း အပူပဲ၊ အပူမှန်သမျှဟာ မကောင်းပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် သူတို့က အကောင်းလို့ ထင်ကြတာ၊ အမှန်လို့ ထင်ကြတာဆိုတော့ မိမိက ပြန်ပြီးပြောလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ။

ဘုရားရှင်အလိုကျ သီတင်းသုံးကြတဲ့ သံဃာ တွေရှိရင်၊ ပရိသတ်တွေရှိရင် ဒီကျောင်းက ကောင်း တာပါပဲ၊ အဆောက်အအုံနဲ့ မဆိုင်ပါဘူး။

အစကတည်းက “ကျောင်းထောင်တာမဟုတ် ဘူး၊ သာသနာအတွက်ထောင်တာ”၊ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ကျောင်းထောင်တယ်လို့မှမရှိဘဲ၊ သာသနာတော်ကြီး ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာဖို့ လိုက်နာကျင့်ကြံသူတွေ တိုးပွား လာဖို့ သာသနာတော်ကို တည်ထောင်ခဲ့တာပဲ။

မိမိတို့ကတော့ သာသနာတော်ကြီး လဲပြီမသွား အောင်၊ တည်နိုင်သမျှတည်အောင်၊ ထောင်နိုင်သမျှ ထောင်အောင် သားတော်ရဟန်း သာသနာ့ဝန်ထမ်း တစ်ပါးအနေနဲ့ တည်ထောင်နေတာပါ။

အခု ... ယောဂီတွေက တရားပြသူကို အပြစ်
မြင်နေကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ၊ ဘာကို အပြစ်မြင်တာလဲ၊

နောက် သူတို့ပြန်သွားရင် အရှင်ဘုရားလည်း
နာမည်ပျက်မယ်၊ ကျောင်းလည်း နာမည်ပျက်မယ်တဲ့။

မိမိအတွက်၊ ကျောင်းအတွက် ဘာမျှပျက်စရာ
မလို၊ ယောဂီလျော့ရင်တော့ လျော့သွားနိုင်တယ်၊ ဒါက
ကိစ္စမရှိပါ။

ကျောင်းထောင်တာမဟုတ်၊ သာသနာအတွက်
ထောင်တာ၊ မိမိနာမည်ကြီးဖို့ မမျှော်မှန်း၊ စိတ်မရှိ။
ပရိသတ်များဖို့ဆိုတာ ဘယ်လိုမျှနှလုံးမသွင်း၊ ပရိသတ်
လျော့သွားတာကိုများ နာမည်ပျက်တယ် ပြောတာလား။

မိမိနာမည်ပျက်တယ်၊ ကျောင်းနာမည်ပျက်
တယ်ဆိုတာ သာသနာတော်ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်အလုပ်
တွေ၊ အပြောတွေကို လုပ်မိ ပြောမိရင်တော့ ယောဂီ
ပြန်ပြန်၊ မပြန်ပြန်၊ ယောဂီနည်းနည်း များများ၊ မိမိလည်း
နာမည်ပျက်တယ်၊ ကျောင်းလည်း နာမည်ပျက်တာပေါ့။

ဪ ... သူတို့က တရားထိုင်နေတုန်း တရား
အသိတိုးပွားအောင် သတိပေးပြောတာကို မကြိုက်လို့ကိုး။

ဟုတ်တယ်၊ တချို့က စာနဲ့လည်း မေးဖူးတယ်၊
လူကိုယ်တိုင်လည်း မေးဖူးတယ်။

တပည့်တော်တို့ တရားထိုင်နေတုန်း တိုးတိုး၊
တိုးတိုးနဲ့ လာပြောပေးနေတာဟာ နည်းသစ်ထွင်တာ

လားတဲ့။

မဟုတ်ပါဘူး။ ဘုရားနည်းပါ။ ဘုရားရှင်ရှိစဉ် ကလည်း ရဟန်းဖြစ်စေ၊ ဘယ်သူပဲဖြစ်စေ တရား အားထုတ်နေပြီဆိုရင်၊ တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာ ထိုင်လျက် ဖြစ်ဖြစ်၊ အလုပ်လုပ်ရင်းကိုင်ရင်းပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန်ကိုလိုလားလို့ သတိဉာဏ်ဖြစ်ချင်နေတဲ့အခါကို ပြောတာပါ။

တရားအားထုတ်နေပြီဆိုရင်၊ တန်ခိုးတော်နဲ့ အနားမှာလာပြီး ဟောပြော ပြောပြသလိုတွေ ဟောပြောပေးခဲ့ ပါတယ်။ အဲဒီလိုပြောပြ၊ ဟောပြောပေးခဲ့လို့လည်း တရား ရသွားကြတာတွေ တစ်ပုံကြီးပါ။

မိမိတို့က မြတ်စွာဘုရားလို ဉာဏ်မျိုးတွေမရှိ ပေမယ့်၊ ဘုရားရှင်ရဲ့သားတော်အနေနဲ့ အတုယူပြီး သတိ လွတ်နေသူကို မလွတ်ဖို့၊ ဝီရိယနည်းနေသူကို အားတက် လာဖို့ ပြောဆိုပေးတဲ့သဘောပါပဲ။

“အဲဒီလိုပြောပေးတဲ့အခါ တပည့်တော်တို့ သမာဓိပျက်တယ်ဘုရား”တဲ့။

အင်း ... ဟုတ်ပါတယ်။ တချို့က အဲဒီလို ပြောပေးရင် သမာဓိပျက်သွားကြတယ်။ ပျက်လည်း ပျက် တတ်ပါတယ်။

သမာဓိက နှစ်မျိုးရှိတယ်လေ၊ အသံကိုကြောက်တဲ့ သမာဓိနဲ့ အသံကိုမကြောက်တဲ့သမာဓိပေါ့။

အာရုံတစ်ခုတည်းကိုပဲ ဂရုစိုက်ပြီး၊ ဒီအာရုံပဲ အရေးကြီးတယ်၊ ဒီအာရုံပဲတရား၊ ဒီပြင်အာရုံတွေဟာ မိမိရှုလို သိလိုတဲ့ တရားမဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့ သမာဓိမျိုးလည်း ရှိပါတယ်။

ဒီသမာဓိမျိုးကတော့ အာရုံတစ်ခုတည်းသာ သူ့အတွက်ကောင်းတယ်၊ ကျန်တဲ့အာရုံတွေဟာ သူ့အတွက် အနှောင့်အယှက်ပဲ၊ အန္တရာယ်ပဲ၊ အဲဒီသမာဓိကိုပဲ အားကိုး၊ အဲဒီသမာဓိလိုမျိုးကိုပဲ တန်ဖိုးထားပြီး နေတတ်သူအတွက်ကတော့ အသံကြားရင် အန္တရာယ်ပဲ၊ စိတ်ညစ်စရာပဲ။

အသံဆိုရင် ဘာအသံမျှ မကြားချင်ဘူး၊ အသံမကြားအောင်ပဲနေပြီး အားထုတ်ချင်နေတယ်။

အသံမှ အန္တရာယ်မဟုတ်ပါဘူး၊ သူ တရားလို့ ထင်ထားတဲ့ အာရုံကလွဲပြီး ကျန်တဲ့အာရုံတွေဟာ အန္တရာယ်ပါပဲ။

အသံလည်း အန္တရာယ်၊ အဆင်းလည်း အန္တရာယ်၊ အနံ့လည်း အန္တရာယ်၊ အရသာ၊ အတွေ့အထိအာရုံတွေလည်း အန္တရာယ်ပဲလို့ ထင်နေတော့တယ်။

ထင်နေတာမဟုတ်ပါဘူး၊ တကယ်ပါပဲ။ တရားလို့ထင်တဲ့အာရုံကလွဲပြီး အာရုံခြောက်ပါးစလုံးဟာ အန္တရာယ်ဖြစ်နေတာပါပဲ။

အဲဒီတော့ မိမိပြောပြပေးနေတဲ့အသံ၊ သတိရှိ

ပြောပေးရန်သား

၂၀၉

အောင်၊ အသိပါအောင် တိုးတိုးလေး ပြောပြပေးနေတဲ့ စကားသံဟာ အဲဒီသမာဓိအတွက်၊ အဲဒီလူအတွက် ကတော့ စိတ်ညစ်စရာကြီးပါပဲ။

တခြား အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့အထိ၊ အတွေးအကြံတွေဟာ သူ့အတွက်တော့ စိတ်ညစ်စရာကြီးပါ။ ဒါတွေတွင်မကပါဘူး၊ သူကြည့် လိုရာ အာရုံတစ်ခု၊ နေရာတစ်ခုကလွဲရင် တခြားနေရာ ဟာလည်း အန္တရာယ်ပဲ။

စိတ်နဲ့အာရုံက ဆုံနေကြပါတယ်။ဘယ်အာရုံလို့ သတ်မှတ်ပြီး ပုံသေမဆုံနိုင်သလို ဆုံစရာနေရာကိုလည်း ပုံသေသတ်မှတ်ပြီး ဆုံဖို့ဆိုတာ မလွယ်ပါဘူး။

သူ့ဆုံချင်တဲ့နေရာကလွဲပြီး တခြားနေရာနဲ့ ဆုံရင်၊ တခြားနေရာကို စိတ်ရောက်တယ်ပြောကြတာ ပေါ့၊ အဲဒီလိုဖြစ်ရင် လုံးဝသမာဓိမရှိတော့ဘူးလို့ ယူဆကြတယ်။အဲဒီနေရာကနေ နဂိုသတ်မှတ်တဲ့ နေရာကို အတင်းအမြန်ပြန်ပြီး ဆွဲယူကြရတယ်လေ။

အဲဒီလိုလူတွေအတွက် သူတို့လိုချင်နေတဲ့ သမာဓိက ဈာနသမာဓိ၊ သမထသမာဓိ၊ အာရုံတစ်ခု တည်းအတွက် သမာဓိပါပဲ။

မေးကြည့်ချင်တယ်၊လိုချင်နေတာက ဝိပဿနာ ဉာဏ်၊ ဝိပဿနာသမာဓိ၊ ပညာဉာဏ်ဦးဆောင်တဲ့ ခဏိကသမာဓိ၊ ဖြစ်နေတာက ဈာနသမာဓိ၊ သမထ

သမာဓိ။ အဲဒါတွေသိရဲ့လားလို့။

အခု... လုပ်ယူလို့ရနေဦးတော့ အဲဒီသမာဓိဟာ
ဈာန်သမထပါ။ ဝိပဿနာမဟုတ်ပါဘူးလို့ ပြောချင်တယ်။

တော်ပါပြီ၊ မေးလည်း မမေးချင်တော့ပါဘူး၊
ပြောလည်း မပြောချင်တော့ပါဘူး၊ ဟုတ်တယ်လေ၊
ကိုယ်က မေးလိုက်ရင်၊ ပြောမိရင်၊ တရားအားထုတ်တဲ့
နေရာမှာ စာမလိုဘူး၊ ပရိယတ်မလိုဘူးလို့ ပြန်ပြောကြ
လိမ့်မယ်။

အလွန်အန္တရာယ်များပါတယ်။ စာ ပရိယတ္တိ
ဆိုတာ ဘုရားရှင်က ကိုယ်စားထားခဲ့တဲ့ ဘုရားပါပဲ။
တရားအားထုတ်ရာမှာ စာပရိယတ္တိမလိုဘူးဆိုရင် ဘုရားကို
ပယ်တာပါပဲ။ သူတို့ဘာသာ ပြောချင်သလိုပြောကြပါစေ၊
ကိုယ့်အမေး ကိုယ့်အဖြေကြောင့်တော့ ဒီလောက်
အန္တရာယ်ကြီးတဲ့စကားတွေကို မပြောချင်ပါဘူး။

တချို့က ပြောကြဦးမယ်။ “တရားအားထုတ်
တာပဲ၊ သမထပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဝိပဿနာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ တရားဟာ
တရားပါပဲ။ တရားတိုင်း နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြတာပဲမဟုတ်
လား”လို့ ပြောကြတာလည်း ရှိပါတယ်။

မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါနလည်း တရား၊ သီလလည်း
တရား၊ သမထလည်း တရား၊ ဝိပဿနာလည်း တရား
ပါပဲ၊ ဝေယျာဝစ္စလည်း တရားပါပဲ။

အားလုံးဟာ နိဗ္ဗာန်ရောက်တဲ့ လမ်းစဉ်ချည်းပါ

ပဲလို့ မဟောခဲ့ပါဘူး။ ဝိပဿနာနဲ့တွဲယှဉ်ပြီး ဒါနရော
သီလပါ နိဗ္ဗာန်ရောက်တယ်လို့ မမိန့်ပါဘူး။ ဝိပဿနာကို
တွဲယှဉ်မဟောဘဲ ဒါနတစ်ခုတည်းကိုပဲ မြတ်သထက်မြတ်
ပုံကို ပြောရင်တော့ ဒါနလည်း ဒါနဖြစ်တယ်၊ သီလလည်း
ဒါန၊ သမထလည်း ဒါန၊ ဝိပဿနာလည်း ဒါန၊ အရိယာ
မဂ်တွေလည်း ဒါနပါပဲလို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက ဟောခဲ့တာ
ရှိပါတယ်။

ဒါတွေကို လူတွေသိအောင် ပြောပြလည်း၊
သေသေချာချာ ဂယနဏသိဖို့ဆိုတာက မလွယ်ပါဘူး။
ဘာလို့လဲလို့ပြောရင် လူတွေက လူတွေ
ဖြစ်နေလို့ကိုး။

ဘာဝနာတရားအရာမှာတော့ သမထက
သမထလမ်းစဉ်၊ သူ့အားထုတ်ပုံက တစ်မျိုး၊ သူရရှိတဲ့
အကျိုးက တစ်မျိုးပါ။ ဝိပဿနာနဲ့က လားလားမှမဆိုင်ပါ
ဘူး။ အားထုတ်ပုံ နှလုံးသွင်းပုံ အခြေခံသိရမည့် တရား
တွေဟာ တူကို မတူပါဘူး။

အဲဒီလိုကျတော့လည်း ပြောကြပြန်ဦးမယ်။

ဒါနပြီးမှ သီလ၊ သီလပြီးမှ သမထ၊ သမထပြီး
မှ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာပြီးမှ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်တာ၊ လှေကား
ထစ်လို တစ်ထစ်ချင်း တစ်ဆင့်ချင်း တက်သွားရမယ်လို့
ပြောကြဦးမှာပဲ။

ဒါကြောင့် ပြောခဲ့တာပေါ့။ “မှားတယ်လို့ ပြော
မရပေမယ့် မမှန်တာတွေလည်း ရှိတတ်ပါတယ်” လို့။

ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်သူတွေရဲ့
ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်က နိဗ္ဗာန်၊ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုဉာဏ်တို့နဲ့
မြင်ဖို့၊ အရိယာမဂ်ဉာဏ်ပေါ်ဖို့ပါပဲ။

အရိယာမဂ်ဉာဏ်ပေါ်ဖို့ဆိုတာ ဝိပဿနာ
မဂ်ဉာဏ်ပေါ်ပြီးမှပဲ ပေါ်နိုင်ပါတယ်။ ဝိပဿနာမဂ်ဉာဏ်
ဘယ်နှကြိမ်ပေါ်ပြီးမှသာ အရိယာမဂ်ဉာဏ်ပေါ်ရမယ်လို့
သတ်မှတ်ချက်မရှိပါဘူး။

တရားအားထုတ်သူတွေအနေနဲ့ သီလစင်ကြယ်မှု
အကြောင်းပြုပြီး ဝိပဿနာမဂ်ဉာဏ်၊ အရိယာမဂ်ဉာဏ်ကို
ဖြစ်ပေါ်စေသလို၊ ပညာဉာဏ်ကို အကြောင်းပြုပြီးလည်း
ဖြစ်ပေါ်စေပါတယ်။

သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သုံးမျိုးဆိုတဲ့ အကျင့်
လမ်းစဉ်တရား သုံးမျိုးကို အားလုံးသိကြပြီးသားပါ။

သီလပြီးမှ သမာဓိကျင့်၊ သူတို့အထင် သမထ
ပေါ့လေ၊ သမာဓိသမထပြီးမှ ပညာဝိပဿနာ ကျင့်ရ
မယ်လို့ ထင်ထားကြတယ်။

သီလအကျင့် မလုံသူအတွက် ပညာက အား
ကောင်းတဲ့အခါ ချက်ချင်းဆိုသလိုပဲ ဝိပဿနာဉာဏ်
မဂ်ဉာဏ်ရပါတယ်။ ချက်ချင်းဆိုသလိုဆိုတာ ခဏ
အတွင်း သမာဓိအားကောင်းလာ၊ ခဏကသမာဓိက

ဝိုင်းကူနေတဲ့အခိုက် သမာဓိပညာကြောင့် သီလစင်ကြယ်၊
ဒီသီလ သမာဓိ ပညာကြောင့်ပဲ အရိယာမဂ်ဉာဏ် ရကြ
တာပါ။

သီလအကျင့် မလုံသူဆိုတာ သန္တတိအမတ်ကြီး
တို့လို သုရာမေရယသိက္ခာပုဒ် မစောင့်ထိန်းသူတွေပေါ့။

တချို့ကျတော့လည်း ပညာဉာဏ်အားနည်းလို့
မဂ်ဉာဏ်မရသေး၊ ဒါပေမယ့် သီလသိက္ခာကတော့
စင်ကြယ်တယ်။ ဒီသီလကို အကြောင်းပြု စင်ကြယ်မှု
သမာဓိဖြစ်၊ ခဏအတွင်း သမာဓိအားကောင်းဒီချက်ချင်း
ဆိုသလိုပဲ ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ရပါ
တယ်။

သက်တော်ရှစ်ဆယ်၊ ဝါတော်ခြောက်ဆယ်၊
သီလစင်ကြယ်ပြီး ပညာအားပေး အရိယာဖြစ်သွားတော်
မူကြတဲ့ ရဟန်းတော်တွေက အများကြီးပါပဲ။

အဲဒီတော့ ဝိပဿနာအလုပ်အတွက် သီလပြီးမှ
သမာဓိ၊ သမာဓိပြီးမှ ပညာဆိုတဲ့ လှေကားထစ်တက်
နည်းကို ဘယ်လိုပြောရတော့မလဲ။

တစ်ခုတော့ ပြောနိုင်တာက အရိယာမဂ်ဉာဏ်
ဖိုလ်ဉာဏ်ကို ရစေနိုင်တဲ့ ဝိပဿနာမဂ်ဉာဏ်အတွက်
သမာဓိကတော့ ခဏိကသမာဓိဆိုတာ သေချာပါတယ်။

ခဏိကသမာဓိအတွက် အာရုံဟာ တစ်ခုတည်း
သော သတ်မှတ်ချက်၊ ပညတ်အာရုံဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ပါ

ဘူး၊ ပရမတ်အစစ် ခဏတိုင်းဖြစ်ပျက်နေကြတဲ့ ဘယ်
အာရုံမဆို၊ ဝိပဿနာဉာဏ် ဝိပဿနာသမာဓိရဲ့ အာရုံ
ပါပဲ။ ဝိပဿနာစိတ်ရဲ့ အာရုံပေါ့။

အမှန်တကယ်သာ ဝိပဿနာစိတ် ဖြစ်ခဲ့ဖူးရင်၊
ဖြစ်နေရင်၊ ဆူတဲ့အသံဟာ အန္တရာယ်၊ တိုးတဲ့အသံက
အထောက်အကူပြုနိုင်တယ်၊ အသံတိတ်နေရင် တရား
အားထုတ်ရတာ ကောင်းတယ်၊ အသံဆူနေရင် တရား
ထိုင်လို့ မကောင်းဘူးဆိုတာတွေ ဖြစ်မလာနိုင်တော့ပါ
ဘူး။

အသံကို ကြောက်နေရင် ဈာန်စိတ်၊ ဈာန်
သမာဓိ၊ ဈာန်သတိ၊ ဈာန်နဲ့ယှဉ်တဲ့ဉာဏ်တွေပဲ ဖြစ်မယ်
ပေါ့၊ ဒါမှမဟုတ် ဈာန်သမထအလုပ်ကို လုပ်မိနေလို့
သာပေါ့။

ဝိပဿနာစိတ်ဟာ ဘယ်အာရုံနဲ့ဆုံဆုံ၊ အသံ
တိုးတိုး ကျယ်ကျယ်၊ အန္တရာယ်ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး၊
အသံမှမဟုတ်ပါဘူး၊ ဘယ်အာရုံဖြစ်ဖြစ်၊ ပရမတ်အာရုံ
အထိ သိမြင်နိုင်တဲ့ဉာဏ်စွမ်းရှိနေမှတော့ ကြောက်စရာ၊
ကြိုက်စရာဆိုတာ မဖြစ်တော့ပါဘူး။

ပြောလို့သာ ပြောရတာပါ၊ ဒီဗဟုသုတ အသိ
မှန်တွေကို ဘယ်သူ့ကို ပြောပြလို့ နားဝင်မှာလဲ၊ ယောဂီ
ဆိုတာ လူအများစု၊ လူဆိုတာကလည်း ကြားဖူးထား
တာတွေကိုသာ စွဲမှတ်ထားပြီးပြီ၊ အခုလို တိတိကျကျ

အသေးစိတ်သိဖို့ဆိုတာကလည်း ပရိယတ္တိစာပေကို အမှန်အတိုင်း နာခံလေ့လာမှတ်သားဖူးမှ၊ နောက်ပြီး တကယ်လည်း အားထုတ်ဖြစ်ဖူးမှ နားဝင်နိုင်တာပါ။ ဒါပေမယ့် လူတွေဟာ လူတွေဖြစ်နေတာကိုက ပြောပေးရခက်သား။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိပွား၊ မေတ္တာပွား စတဲ့ သမထအလုပ်တွေကို အားထုတ်ရင်းကနေ ဝိပဿနာဉာဏ်ရ၊ နောက် အရိယာမဂ်ဉာဏ်ရသွားကြတာလည်း ရှိပါတယ်။ ဒါကလည်း သမထနဲ့တွင် နိဗ္ဗာန်ကို မရနိုင်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ရပြီးမှသာ မဂ်ဉာဏ်ရနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အသိကလည်း ရှိ၊ သမထဖြစ်နေရင်လည်း သမထပဲ ရှိသေးတယ်လို့သိ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုလည်း အမှန်တကယ်လိုလားတဲ့စိတ်ရှိ၊ ဒီလိုအကြောင်းတွေ ပြည့်စုံမှသာ မဂ်ဉာဏ်အထိ ရနိုင်ကြတာပါ။

သမထ-ဝိပဿနာရဲ့သဘောကို ခွဲခြားမသိထား၊ သမထကို ဝိပဿနာထင်ပြီး စွဲနေတဲ့သူတွေ အတွက်ကတော့ နားလည်အောင် ပြောပေးဖို့ကိုကပဲ အခက်သားကလား။

နောက်ပြီး ကိုယ်ထင်တဲ့အာရုံမှ တရား၊ ဒီတရားထင်တဲ့အာရုံကိုပဲ တွေ့အောင်၊ မြင်အောင် လုပ်နေနိုင်တာ တရားဆိုတဲ့ အယူအဆဟာ ဘယ်လိုသဘောရှိသလဲ၊ မှားတယ်လို့ပြောမရပေမယ့် မမှန်တာတွေလည်း ရှိတတ်

တယ်ဆိုတဲ့အထဲများ ပါဝင်နေသလား။

ဘုရားရှင်အလိုကျ၊ ပရိယတ္တိစာပေနဲ့ လက်တွေ့အားထုတ်ရာမှာ တစ်ထပ်တည်း၊ တစ်သားတည်းကျပါတယ်။ စာနဲ့လက်တွေ့၊ လက်တွေ့နဲ့စာ အတူတူပါပဲ။ စာဆိုတာကလည်း ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရိယာအရှင်မြတ်တွေရဲ့ လက်တွေ့တွေကို မှတ်တမ်းတင်ထားတာတွေပါ။

လက်တွေ့နဲ့စာ မကွဲကွာသင့်သလို၊ ဘုရားနဲ့တရားလည်း မကွဲကွာသင့်ပါဘူး။ တရားမြင်မှ ဘုရားကို မြင်တယ်ဆိုတာ နားလည်စေချင်ပါတယ်။

အယူအဆတစ်ခုကိုသာ “မှန်တယ်ဟေ့” လို့ ယူဆပြီး အသေစွဲထားခဲ့ရင် အဲဒီအယူအဆဟာ မှားတယ်လို့ ပြောမရပေမယ့် မမှန်ခဲ့ရင် အနစ်နာကြီး နစ်နာပါလိမ့်မယ်၊ အရှုံးကြီး ဆုံးရှုံးပါလိမ့်မယ်။

မိမိအတွက် မနစ်နာ မဆုံးရှုံးဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ သူများတွေအတွက်ကတော့ ပြောပေးလည်း မရတော့ ဘယ်တတ်နိုင်ပါ့မလဲ။

သိုပါလေမှ သင်္ဘာဝဝယ်

အသိတရားလေးရှိလာတာနဲ့ မသိတုန်းက လုပ်ခဲ့ ပြောခဲ့ ကြစည်ခဲ့တာတွေကို ပြန်ပြီး အမှတ်ရတတ် တယ်။

တချို့ကလည်း မှားမိခဲ့လေပေါ့လို့ ဝမ်းနည်းမှုတွေ ဖြစ်တတ်ကြပါတယ်။ တချို့ကျတော့လည်း သိလာမိတဲ့ အမှားမျိုးကို ထပ်ပြီး မလွန်ကျူးမိအောင် နေတော့မယ် ဆိုတဲ့စိတ်မျိုး ပေါ်တတ်ကြပါတယ်။ တချို့ကျတော့ အမှားကိုသိပြီး ဝမ်းနည်းတုန်းခဏပါပဲ။ ပြီးတော့လည်း ဒီအတိုင်း ဒီပုံစံပဲ ပြန်ဖြစ်ကြတာပါပဲ။ တချို့ကတော့ အမှားတွေကို မလွန်ကျူးတော့ပါဘူးလို့ စိတ်ဖြစ်ပေါ်ပေမယ့် ခဏသာပါပဲ။ ပြီးတော့လည်း ခွေးမြီးကောက် ကျည်

တောက်စွပ်ပါပဲ။

အသိတရားများ ရှိလာခဲ့ပြီဆိုရင် အတိတ်ရဲ့ အမှားတွေကို ပြန်မြင်တတ်သလို အမှန်တွေကိုလည်း ပုံရိပ်ပြန်ထင်စေတတ်ပါတယ်။ အမှားကိုပြင် အမှန်အတိုင်း ဆက်လျှောက်ဖို့က အဓိကပါ။

အမှန်အတိုင်းဆက်လျှောက်ဖို့ကလည်း ရှေ့လျှောက် ဘယ်လိုဖြစ်မယ်လို့မှ မသိဘဲ။ အကောင်းအဆိုးလောကဓံတွေရောနေတဲ့ ဒီလောကမှာ တွေ့ကြုံနိုင်ဖို့က အဆိုးပဲများတာပေါ့။ အကောင်းတွေ့ဖို့က မလွယ်ဘူး။

ဘဝခရီးလမ်းဆိုတာ ကြမ်းက ကြမ်းပါဘိသနဲ့၊ ချောမွေ့တယ်ဆိုတာ တွေ့တောင့်တွေ့ခဲ၊ ကြုံတောင့်ကြုံခဲ ဒုလ္လဘတရားပဲ။

ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ အနာဂတ်အတွက် နောင်ရေးပဲ ခေါ်ခေါ်၊ ရှေ့ရေးပဲပြောပြော မရောက်သေးတဲ့ အနာဂတ်ဟာ စိတ်လေးစရာကြီးပါ။ မတွေးလို့ကလည်း မဖြစ်၊ တွေးခဲ့တာကလည်း အကျင့်ပါနေပြီ။ ဆွေးခဲ့တဲ့ အတိတ်ပုံရိပ်ကြောင့် မအေးစရာတွေ တွေးရတာကလည်း ပင်ပန်းလှပါပြီ။

ဒီအနာဂတ်ဆိုတာကြီး မရှိရင် ကောင်းမှာပဲ။ ရှေ့ရေးလည်း မပူရ၊ နောင်ရေးလည်း အေးရ၊ ဘယ်လောက်ကောင်းလိုက်မလဲလို့ ဒီလိုတွေးကြတဲ့သူတွေလည်း ရှိပါတယ်။

အသိတရား ရလာသူတွေဟာ နောင် ကောင်း

အောင်၊ နောင်ရေး အေးအောင်၊ ရှေ့ရေး မပူပင်ရအောင်၊
 နေချင်ကြတဲ့စိတ် ပိုပြီး ပြင်းထန်လာပါတယ်။ ဘယ်လို
 ကောင်းအောင်၊ ဘယ်လိုအေးအောင် နေရမယ်ဆိုတာလည်း
 မသိ၊ အနာဂတ်ဆိုတာကို တစ်ထစ်ချပုံသေ မတွက်နိုင်
 ပါဘူးဆိုတဲ့ စိတ်နဲ့ပဲ၊ တစ်ခါတလေ စိတ်မောနေကြရပါ
 တယ်။

ကောင်းအောင်ပဲ နေတော့မယ်၊ ဖြစ်သမျှ
 အကြောင်း အကောင်းချည်းပဲ ဆိုတဲ့၊ စိတ်မျိုးထားနိုင်သူ
 တွေ၊ အနာဂတ်နောင်ရေးကို အေးဆေးစွာ သိမြင်ထားသူ
 တွေကတော့၊ စိတ်လည်းကောင်း အနေလည်းကောင်း
 ရှိကြတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် အလွန်နည်းပါတယ်။

အတိတ်ဆိုတာလည်း ကျော်ဖြတ်ခဲ့ပြီ။ ဆွဲထား
 ချင်လို့လည်း မရ၊ တွန်းထိုးပစ်လို့လည်း ထွက်ပြေးသွားတာ
 မဟုတ်။

အနာဂတ်ဆိုတာကလည်း မရောက်လာသေး
 ဘူး။ အတင်းခေါ်လိုက်ပြန်တော့လည်း မကြားချင်သလို၊
 မလာပါနဲ့လို့ တားပြန်တော့လည်း တားပိုင်ခွင့်က မရှိ။

သိတော့ သိကြပါတယ်၊ ကောင်းတဲ့အတိတ်ကို
 ဆွဲထားချင်တယ်၊ မကောင်းခဲ့တာ မှန်သမျှကို ဖျောက်ဖျက်
 ပစ်ချင်တယ်။ မရမှန်းတော့ သိသား။

ကောင်းတဲ့ အနာဂတ်ဆိုရင် ကြိုက်သလိုလာ၊
 တံခါးဖွင့်ထားတယ်၊ မကောင်းတဲ့ နောင်ရေးဆို ဝေးဝေး

ကသာ ပြန်တော့ဆိုပြီး တံခါးပိတ်ထားချင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဖွင့်ထားလည်း ကောင်း၊မကောင်းတွေ လာနေတာပါပဲ။ ပိတ်ကြည့်ဦးမယ် ဆိုရင်လည်း ကောင်းတာရော၊မကောင်းတာရော ဝင်လာကြမှာ မဟုတ်တော့ဘူးနဲ့ တူပါတယ်။

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်ကို ပြောစရာ ရှိတာတွေ ပြောသာ ပြောပါဘုရား၊ အားမနာပါနဲ့။ အရှင်ဘုရားနဲ့ တပည့်တော်တို့က အခုလို ဆုံဖို့ဆိုတာ မလွယ်ပါဘူး၊ ပြောစရာရှိတာသာ ပြောပါဘုရား”

“ပြောစရာ မရှိပါဘူး”

“ဟာ ... အရှင်ဘုရားကလည်း ဟိုအရင်တုန်းကလို ပြောစရာတွေကိုတော့ ပြောဦးမှပေါ့ဘုရား”

“ပြောစရာစကား မရှိပါဘူး၊ ပြောချင်စိတ်မှ မရှိဘဲ”

“ဟင် ... တပည့်တော်ကို ပြောချင်စိတ်မရှိတာလား၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“မင်းကို ပြောချင်စိတ် မရှိဘူးဆိုတာထက် နားမထောင်တဲ့လူကို ပြောချင်စိတ် မရှိတာပါ”

“တပည့်တော်၊ အခုနားထောင်နေပါတယ်၊ ပြောသာပြောပါဘုရား”

“မင်း-နားထောင်တာက ကြားရရုံနားထောင်တာပါ။ နားစိုက်ထောင်တာမျိုး မဟုတ်ဘူး၊ ပြောတဲ့စကား၊ ဒီစကားရဲ့အဓိပ္ပါယ်အထိ ထဲထဲဝင်ဝင်သိဖို့ စိတ်

ကလည်းပါ၊ ရှိတဲ့ဉာဏ်နဲ့လည်း ဂရုစိုက်တာမျိုးမှမဟုတ်ဘဲ”

“ကဲ... ဂရုစိုက်ပါမယ်၊ ပြောပေးပါဘုရား၊ နားစိုက်ထောင်နေပါတယ်”

“ဒါဆို... မင်းလုပ်ခဲ့တဲ့ အတိတ်တွေကို အပြန်ပြန် အလှန်လှန် ပြန်ပြီး စဉ်းစားကြည့်လိုက်စမ်းပါ”

“ဟာ... ဒါတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူးဘုရား၊ တပည့်တော်က အတိတ်ကို ဘယ်တော့မှ မလှန်ဘူး၊ ကိုယ်လုပ်ခဲ့တာတွေ မှားခဲ့ဦးတော့ ဘယ်တော့မှ နောင်တမရဘူးဘုရား၊ ကိုယ်လုပ်ခဲ့တုန်းကတော့ ကောင်းတယ်ထင်လို့ လုပ်တာပဲ၊ မှားတော့လည်း ဘယ်တတ်နိုင်မှလဲ၊ တပည့်တော်၊ အခု... တရားအားထုတ်နေပါပြီ၊ ဒီတော့ အတိတ်ကို ဘယ်တော့မှ မစဉ်းစားနိုင်တော့ဘူး”

မိမိနှင့် သိခဲ့သူတစ်ယောက်၊ မတွေ့ရသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်ပါသည်။ ယခင်က သူ့ကို စကားများများပြောဖြစ်ခဲ့၏။ အားပါးတရလည်း ပြောခဲ့ဖူးပြီ၊ စကားပြောသည်ဟု ဆိုရန်ထက် သူကမေး၍ သူ့အမေးတို့ကိုသာ အဖြေပေးခဲ့ရသည်က များပါသည်။

သူကတော့ ဆိုခဲ့ပါသည်။ “အရှင်ဘုရားနဲ့ ငြင်းရ၊ ခုံရ ဆွေးနွေးရတာ အားရပါးရ ရှိပါတယ်။ အကျိုးလည်းရှိတယ်” ဟု ပြောခဲ့ပါသည်။

မိမိကမူ သူ့ကို သိစေထိုက်သော၊ သိတန်လောက်သော တရားစကားတို့ကိုသာ ဖြေပြခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ

သည်။ ဒါတွေလည်း ကြာခဲ့ပါပြီ။

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်ကိုကြည့်ပြီး ဘာတွေ စဉ်းစားနေတာလဲဘုရား”

“မင်းနဲ့ ဘာစကားမျှ မပြောတော့ဘူးလို့၊ မပြောဖို့ စဉ်းစားနေတာ”

“ဟာ . . . အဲဒီလိုတော့ မလုပ်နဲ့လေ၊ ပြောပါဦး”

“မင်းနဲ့ အရင်တုန်းက ပြောခဲ့တာတွေရှိတယ်၊ အခုလေးတွင် အဲဒီ အတိတ်တွေ ပြန်ပေါ်တယ်၊ မင်းနဲ့ ပြောလည်း တရားစကားဟာ အလကားစကားဖြစ်မှာပဲ၊ ဒါကြောင့် မပြောတော့ဘူး စဉ်းစားနေတာ”

“ဟာ . . . အလကား မဖြစ်စေရပါဘူး ပြောပါ ဘုရား”

“အခု . . . မင်းကို မင်းရဲ့အတိတ်တွေကို ပြန် စဉ်းစားလို့ နိုင်းတယ်၊ ငါက ပြောတယ်၊ မင်းက အတိတ်ကို မစဉ်းစားနိုင်တော့ဘူး ပြောတယ်၊ အဲဒီတော့ စကားပြော စရာ ပြတ်ပြီပေါ့”

“မပြတ်ဘူးလေ၊ တပည့်တော်က အခု တရား အားထုတ်နေတယ်၊ အဲဒါကြောင့် အတိတ်ကို စိတ်မှာ အပေါ်မခံနိုင်ဘူး၊ ပေါ်လည်း ဖျောက်ပစ်တာပဲ၊ အရှင် ဘုရားက အတိတ်ကို စဉ်းစားဆိုတော့ ငြင်းတော့တာပေါ့။ တပည့်တော်ရဲ့ အတိတ်က စိတ်မချမ်းမြေ့စရာချည်းပဲ များတာကို ဘယ်မှာစဉ်းစားချင်မလဲ”

“အေးလေ၊ ငါက စဉ်းစားခိုင်းတယ်၊ မင်းက မစဉ်းစားချင်ဘူး၊ ငြင်းတယ်၊ အဲဒီတော့ စကားဆက်ပြီး ပြောစရာ မရှိတော့ဘူးပေါ့”

“ကဲ.. စကားမပြောချင်ရင်လည်း တရားပဲ ဆက် ပြောပေးပါဘုရား”

“ဟဲ့.. ဘုရားရှင်ပြောတဲ့စကားဟာ တရားပေါ့၊ တရားနဲ့စပ်တာပေါ့၊ တရားဆိုတာလည်း အမှန်သဘော တွေကို သိအောင် ပြောပေးတဲ့ ဘုရားရဲ့စကားပေါ့”

“အင်.. ဟုတ်တယ်လေ”

“အေး.. အဲဒီလိုပဲ၊ အခု မင်းကို ငါပြောနေတာ လည်း တရားစကားပဲ၊ တရားနဲ့ ဆက်စပ်တဲ့စကား၊ ဘုရားရှင်မိန့်ခဲ့တဲ့ စကားပဲ၊ ငါတို့ ရဟန်းသံဃာတွေ အတွက် တရားနဲ့ မစပ်တဲ့စကားတွေကို ပြောဖို့ဆိုတာ အလွန်ဝန်လေးစရာကောင်းတယ်၊ ဒါကြောင့် မင်းကို အတိတ်ကို ပြန်စဉ်းစားလို့ပြောတာ၊ မင်းက မစဉ်းစားဘူး ဆိုရင်လည်းနေပါ၊ ရပါတယ်”

“ဟာ.. အတိတ်ပြန်မစဉ်းစားမှ တရားပေါ့၊ တရားအားထုတ်တာပေါ့၊ အခု.. အရှင်ဘုရားက အတိတ် ပြန်ပြီး စဉ်းစားခိုင်းတော့ တရားနဲ့ ဆန့်ကျင်နေတာပေါ့”

“ကဲပါ၊ မင်းကပဲ ဗဟုသုတတွေရှိပါတယ်၊ တရားတွေရှိပါတယ်၊ ငါပြောတဲ့စကားကို ဒီမှာပဲ ရပ်လိုက် ပါတော့မယ်၊ ကဲ.. မင်းပြန်ရင်လည်း ပြန်တော့၊ ဒါမှမဟုတ်

ထိုင်နေရင်လည်း ထိုင်နေပါ။ ငါကတော့ စာရေးလက်စကိုပဲ ဆက်ရေးလိုက်ဦးမယ်”

“အင်း။ အရှင်ဘုရားလာမယ်ဆိုလို့ ဝမ်းသာတယ်၊ တွေ့ရင်တော့ တရားစကားတွေ ပြောရမယ်၊ ငြင်းရမယ်၊ ခုံရမယ်၊ ငါတော့ အသိတိုးတော့မယ်လို့ ဒီလိုတွက်ထားတာ၊ အခုတော့ အလကားဖြစ်ပြီပေါ့”

“အေး။ ဟုတ်တယ် ကောင်းတာပေါ့”

“ဘယ်ကောင်းမလဲဘုရား၊ အလကားဖြစ်တာ ဘယ်ကောင်းမလဲဘုရား”

“အလကားဖြစ်အောင် မင်းပဲ လုပ်တာပါပဲ၊ ငါ ကတော့ ပြောပေးဖို့ စိတ်ရှိခဲ့သားပဲ၊ မင်းက လက်မခံတော့ ငါပြောတဲ့စကားတွေဟာ သဲထဲရေသွန်တာကမှ အရာထင်ဦးမယ်၊ မင်းနဲ့ ဆက်ပြောနေရင် အလကား ဖြစ်ကုန်မှာ သေချာတယ်၊ ဒါကြောင့် မပြောချင်တော့တာ၊ မပြောချင်တာမဟုတ်ပါဘူး၊ မပြောသင့်မှန်းသိလို့ကို မပြောတာပါ”

“ပြောသင့်တဲ့စကားရှိလျက်နဲ့ တပည့်တော်ကြောင့် မပြောသင့်တာဆိုရင် တပည့်တော်ငြိမ်ပြီး နားထောင်နေပါမယ်၊ အရှင်ဘုရားရဲ့ဆန္ဒနဲ့ ပြောသင့်တဲ့ စကားသာ ပြောပေးပါဘုရား”

“မင်းရဲ့ အသံပြောင်းသွားတာကတော့ ဟုတ်ပါပြီ၊ စိတ်ရောပြောင်းရဲ့လား၊ တကယ်ရော ငါ့ဆီက အသိ

တရားပေးနိုင်တဲ့စကား တကယ်ရှိတယ်လို့ ထင်ရဲ့လား”

“ဟာ.. ထင်တာမဟုတ်ဘူး၊ ယုံတာ၊ အရှင် ဘုရားနဲ့တွေ့ရင် တရားစကားတစ်ခုခု၊ ကျင့်ကြံအားထုတ် နည်းတစ်မျိုးမျိုးတော့ သိရမယ်လို့ ယုံထားတာ၊ ဒါကတော့ တပည့်တော်ရဲ့ တကယ့်စိတ်ရင်းပါ”

“ကဲ.. အဲဒီလိုဆို နားစိုက်ထောင်တော့၊ သတ္တဝါ မှန်သမျှ အတိတ်ဆိုတာ ကြုံခဲ့ကြတာပဲ၊ ဒါပေမယ့် လူတွေလို အသိဉာဏ်ရှိတဲ့ သတ္တဝါတွေကျတော့ အတိတ် ဖြစ်ရပ်တွေကို မှားတယ်၊ မှန်တယ် သိနိုင်တယ်၊ အသိဉာဏ် မရှိသူတွေကြတော့ မှားမှန်းလည်း မသိ၊ မှန်မှန်းလည်း မသိနိုင်ကြဘူး”

“အတိတ်ဆိုတဲ့ ပုံရိပ်တွေကတော့ အတိတ်ရှိခဲ့ သူတိုင်း ပြန်ပေါ်လေ့ရှိကြတယ်၊ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်ရင် ပေါ်တာပါပဲ၊ အတိတ် ပြန်မပေါ်တဲ့သူဆိုတာ မရှိပါဘူး၊ အဲ... တစ်ခုတော့ရှိတယ် ကောင်းတဲ့အတိတ်ကို ပြန် ဖော်ချင်ကြတယ်၊ ပြန်ပေါ်စေချင်ကြတယ်၊ မကောင်းတဲ့ အတိတ်မျိုးကိုတော့ မဖော်ချင်ကြဘူး၊ အကြောင်းဆုံလို့ ပေါ်ရင်လည်း ဖျောက်ဖျက်ပစ်ချင်ကြတယ်”

“ဒီလိုလုပ်တာ မှန်သလား၊ မှားသလားဆိုရင်၊ လူတိုင်းဟာ ကောင်းတဲ့အတိတ်ကို ဖော်နိုင်ရင် ဟုတ်လှပြီ ထင်နေကြတယ်၊ မကောင်းတာကို တစ်နည်းနည်းနဲ့ ဖျောက်ပစ်နိုင်ရင် စွမ်းလှပြီ ထင်နေကြတယ်။ ဟုတ်ပါ

တယ်၊ ဒီလိုလုပ်နိုင်ရင်လည်း တကယ်အစွမ်းထက်
တယ်လို့ ပြောလို့ရပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် မှန်တယ်၊ မှားတယ်
အဖြေမထွက်သေးပါဘူး”

“ဟာ.. ဒီလိုလုပ်နိုင်တာ မမှန်ဘူးလားဘုရား”

“အင်း.. အဖြေမထွက်သေးဘူးလို့ ပြောထားခဲ့
တယ်လေ၊ အတိတ်ကို မစဉ်းစားချင်ရင် မစဉ်းစားဘူး၊
စဉ်းစားချင်ရင် စဉ်းစားတယ်၊ ဒါလောက်ကလေးလုပ်နိုင်
တာကို အဟုတ်ထင်နေရင် ဘယ်လိုလူမျိုး ဖြစ်သွားမလဲ၊
ဒါကို သတိမထားမိကြဘူး၊ ဒါထက်ပိုဆိုးတာက အတိတ်
အာရုံဆိုတာ သူ့အကြောင်းဆုံလာရင် ပေါ်လာတာပါပဲ၊
မျက်စိမှာ ပေါ်တယ်မထင်နဲ့၊ စိတ်မှာပေါ်တာ။ မျက်စိ
မှိတ်လို့မရဘူး။ နားမှာ ပေါ်တယ်မထင်နဲ့၊ စိတ်မှာပေါ်
တာ။ နားပိတ်လို့မရဘူး”

“အဲဒါတော့ ဟုတ်တယ်၊ တပည့်တော်က
အတိတ်ကို မစဉ်းစားချင်ပေမယ့် အကြောင်းဆုံရင်
ပေါ်တာပဲ၊ တစ်ခါတလေလည်း အတိတ်ကို ပြန်ဖော်ချင်ပြီး
ဖော်နေတာပဲ၊ ဒါကြောင့် တပည့်တော်က အတိတ်ကို
ပေါ်လည်း မပေါ်ချင်၊ ဖော်လည်း မဖော်ချင်တာပေါ့၊
ဒါကြောင့် တရားချည်းပဲ ထိုင်ပစ်လိုက်ချင်တာ”

“တရားထိုင်တော့ရော၊ အဲဒီအတိတ်ဆိုတဲ့
အာရုံတွေဟာ မပေါ်တော့ဘူးလား”

“အင်း.. ပေါ်တာပါပဲလေ၊မပေါ်အောင် အတင်း

မှတ်ပစ်လည်း မှတ်တာက မှတ်တာပါပဲ၊ ပေါ်တဲ့ဟာ ကတော့လည်း ပေါ်တာပါပဲ”

“မင်းက တရားထိုင်တာပဲပြောတယ်၊ ထိုင် တာဟာ တရားမဟုတ်ဘူး၊ ရပ်တာဟာလည်း တရား မဟုတ်ဘူး၊ ဣရိယာပုတ်၊ အမူအရာတွေခေါ်တယ်၊ တရားဆိုတာ မိမိရဲ့စိတ်မှာ တရားတဲ့ သူတော်ကောင်း ဓာတ်၊ အမှန်အမှားသိတတ်တဲ့ အသိဉာဏ် ပညာဓာတ် တွေကို ခေါ်တယ်လို့ ပြောခဲ့ဖူးတယ်လေ”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ မှတ်မိပါတယ်”

“ထိုင်ထိုင် ရပ်ရပ် သွားသွား လျောင်းလျောင်း၊ ဒီအတိတ်ဆိုတဲ့ အာရုံဟာ အကြောင်းဆုံရင် ပေါ်တာပဲ၊ ပြီးခဲ့တာတွေကို မှားမှန်း သိရမယ်ပေါ့၊ မှန်မှန်းလည်း သိရမယ်၊ အဲဒီ အသိဉာဏ်ဟာ အတိတ်အာရုံကို အကြောင်းပြု ဖြစ်တာ၊ အတိတ်က မကောင်းတာကို ခုလည်း မလုပ်ဖို့၊ နောင်လည်း မလုပ်ဖို့၊ အတိတ်က ကောင်းခဲ့တာတွေကို ခုလည်းလုပ်ဖို့ နောင်အနာဂတ်လည်း ဆက်လုပ်ဖို့ အရေးကြီးတယ်၊ ဒါဟာ တရားလို့ခေါ်တဲ့ သတိ၊ဉာဏ်၊ ဝီရိယရဲ့ အသိတွေ၊ သတိ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယ တွေရဲ့ အလုပ်တွေပေါ့”

“ဟာ.. အရှင်ဘုရားပြောတာတွေ နည်းနည်း သဘောပေါက်လာပြီ၊ အဲ .. ဒါပေမယ့် ဘုရားက အတိတ်ကိုလည်း မစဉ်းစားနဲ့ အနာဂတ်လည်း မစဉ်းစားနဲ့

ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့်နေလို့ ပြောထားတယ် မဟုတ်လား”

“အင်း... အဲဒါခက်တာပဲ၊ ဟုတ်သလိုလိုနဲ့ မဟုတ်၊ မဟုတ်သလိုလိုနဲ့ ဟုတ်ဆိုသလိုပဲ၊ ကဲ... မင်းက အဲဒီစကားကို ဘယ်လိုသဘောပေါက်သလဲ”

“အတိတ်ကိုလည်း မစဉ်းစားနဲ့ဆို မစဉ်းစားနဲ့၊ အနာဂတ်ကို မစဉ်းစားနဲ့ဆိုလည်း မစဉ်းစားနဲ့ပေါ့၊ ဘယ်လိုသဘောပေါက်ရဦးမလဲ၊ ဒါပဲပေါ့”

“ကဲ... ဒါဖြင့်၊ မင်းက အတိတ်အာရုံတွေကို မစဉ်းစားတော့ မပေါ်တော့ဘူးလား”

“ဟာ... မစဉ်းစားပေမယ့် ပေါ်တာပဲ၊ ပြီးခဲ့တာ တွေကို မစဉ်းစားဘူးဆိုတာကိုက အဲဒါတွေကို စိတ်က စဉ်းစားပြီးမှ ပြောတာပါလား၊ အခု... ပြောနေရင်းမှ သဘောပေါက်လာတယ်၊ ဟုတ်သလားဘုရား”

“ကဲ... နောက်တစ်ခုကွာ၊ မင်းက အနာဂတ်လည်း မစဉ်းစားတော့ဘူးလား၊ ပြော”

“အရင်ကတော့ မစဉ်းစားဘူးလေ၊ ဘုရားက မစဉ်းစားနဲ့လို့ ပြောထားတာကို”

“အင်း... အဲဒါကြောင့်ပဲ မင်းက ကြောင်တောင် တောင်ဖြစ်နေတာကိုး”

“ဘာဆိုင်လို့လဲ”

“ဆိုင်တာပေါ့ကွာ၊ အနာဂတ် မရှိရင် ရည်ရွယ် ချက်တို့၊ ရည်မှန်းချက်တို့ မရှိတော့ဘူးပေါ့၊ ဘယ်မလဲ

စီးပွားဖြစ်ဖို့၊ ဘယ်မလဲ တရားသိပြီး နိဗ္ဗာန်ရဖို့၊ ပြောစမ်းပါဦး”

“အနာဂတ်ကို မစဉ်းစားနဲ့ဆို”

“ကဲ .. ကဲ .. ပြောမယ်၊ သေချာနားစိုက်ထောင်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ငါတို့ရဲ့ ဘုရားရှင်မှာ အနာဂတ်သဉာဏ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ အနာဂတ်ကို သိတယ်၊ အနာဂတ်ကို ကြည့်တယ်၊ ပုဗ္ဗနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဉ်ဆိုတာ ရှိတယ်၊ ပြီးခဲ့တဲ့ အတိတ်တွေကို ပြန်မြင်တယ်၊ ပြန်ပြီး ကြည့်နိုင်တယ်”

“အတိတ်က ဇာတ်တော်တွေ ဟောပြတယ်၊ အတိတ်က ကောင်းတာကို ခုကောင်း နောင်ကောင်းဖို့၊ မကောင်းခဲ့ရင်လည်း ခုရပ်၊ နောင်လည်း မလုပ်ဖို့ ဟောပြတော်မူခဲ့တယ်။ အဲဒါဟာ .. ဉာဏ်ကြီးမားတော်မူတဲ့ ငါတို့ရဲ့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က မိန့်တော်မူခဲ့တဲ့ အဆုံးအမပဲ”

“အဲဒါတော့၊ ဟုတ်တယ်လေ”

“ဟုတ်ရင်ပြီးတာပဲ၊ မင်းက အတိတ်ကို ပြန်စဉ်းစား၊ သုံးသပ်ပြီး အခု အကောင်း အမှန်တွေသာ လုပ်ရင် မင်းရဲ့ အနာဂတ်နောင်ရေးဟာ ဘယ်လောက် ကောင်းလိုက်မလဲ၊ စိတ်အေးရမလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး”

“အဲဒါတော့ ဟုတ်တာပေါ့”

“ဟုတ်တာတွင် မဟုတ်ဘူးဟေ့၊ ကောင်းလည်း ကောင်းတာ၊ မှန်လည်း မှန်တာ၊ အဲဒါကြောင့်

မင်းရဲ့ အတိတ်ကို မင်းပြန်စဉ်းစားပြီး သုံးသပ်စေချင်လို့ ပြောတာ”

“ကဲ။ ဒါကတော့ ဟုတ်ပါပြီ၊ တရားထိုင်ချိန်မှာ ပစ္စုပ္ပန်ကိုပဲ ရှုရမယ်ဆို၊ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး အတိတ်ကို စဉ်းစားလို့ရမလဲ၊ ပြောပါဦး”

“ကဲကွာ၊ မထူးတော့ပါဘူး၊ ဒီလောက်တောင် လူကတ်၊ နားကတ်၊ သိသလိုလိုနဲ့ ဖယ်ကတ်ကတ်လုပ်နေ တဲ့လူ သေချာပဲ ထပ်ပြောလိုက်ဦးမယ်၊ မှတ်ထား”

“ဖြစ်ပြီးအဟောင်း၊ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို၊ ပြန်ပြောင်းစဉ်းစား၊ မညည်းတွားနဲ့တဲ့”

“အတိတ်အဟောင်း ဖြစ်ပြီးသားတွေကို စဉ်းစားပါ၊ တွေးပါ၊ ဒါပေမယ့် မညည်းတွားပါနဲ့တဲ့။ အတိတ်ရဲ့ အမှားအမှန်ကို စဉ်းစားသုံးသပ်တဲ့ဉာဏ်နဲ့ ကြည့်ပါ၊ စဉ်းစားပါ၊ ဖြစ်ပြီးသားတွေအတွက် သောကဖြစ်ဖို့၊ ညည်းတွားဖို့ မဟုတ်ပါဘူး၊ အခုကောင်း နောင်ကောင်းဖို့ အသိဉာဏ်တွေ ပေါ်ပါစေတဲ့”

“ဪ။ အဲဒီလိုလားဘုရား၊ ဟုတ်တာပေါ့၊ ဒီလိုဆိုတော့ စဉ်းစား၊ မညည်းတွားနဲ့၊ အသိဉာဏ်နဲ့ စဉ်းစားလို့ ပြောတာကိုး”

“နောင်ခါဖြစ်လတ်၊ အနာဂတ်ရဲ့ ဇာတ်ကြောင်း တွေးတော၊ စိတ်မမောနဲ့တဲ့”

“အခု မဖြစ်သေးနောင်မှ ဖြစ်လာမယ့် အနာဂတ်

ကိုလည်း တွေးတောပါ။ စိတ်မမောနဲ့တဲ့။ လူတွေက အနာဂတ်ကို တွေးရင် အသိဉာဏ် မပါတဲ့အတွက် စိတ် မောဖို့၊ စိတ်မောစရာတွေကိုပဲ တွေးနေကြတယ်”

“အင်း... ဟုတ်တယ်နော်”

“အတိတ်အကြောင်းကို ဉာဏ်နဲ့ နားလည်ပြီး၊ အခုကောင်းအောင် နေတတ်သူအတွက် နောင်အနာဂတ် ဆိုတာ တွေးလိုက်တိုင်း စိတ်အေးစရာပါ။ စိတ်မောစရာ မဟုတ်ပါဘူး။ အတိတ်ကို မျက်စိမှိတ်ထားသူအတွက် အနာဂတ်ကိုလည်း မမြင်နိုင်၊ ပစ္စုပ္ပန်မှာလည်း အကန်းပဲ ဖြစ်နေမှာပေါ့”

“အတိတ်တွေ စိတ်မလေးနဲ့၊ စဉ်းစား၊ မညည်း တွားနဲ့။ အတိတ်အာရုံက ကြောက်စရာမဟုတ်၊ မစဉ်းစား လို့လည်း မဖြစ်နိုင်၊ တကယ်ကြောက်ရမှာက အကုသိုလ် ကိလေသာတွေဝင်ပြီး စိတ်မလေးဖို့၊ မညည်းတွားဖို့ ဆိုတာကို သဘောပေါက်စမ်းပါ။ အတိတ်ကို မတွေး၊ မစဉ်းစားခိုင်းတာမဟုတ်ဘူး၊ သောကမဖြစ်ဖို့က အဓိက”

“အနာဂတ်ဇာတ်ကြောင်းကိုလည်း မတွေး တောနဲ့လို့ ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ မရောက်သေးမှန်း သိလျက်နဲ့ စိတ်မောတာကို မဖြစ်ဖို့ ပြောလိုတာ၊ စိတ် မမောနဲ့ စိတ်မပူနဲ့၊ စိတ်အေးစမ်းပါလို့ ပြောတာ”

“ဖြစ်ဆဲကေန်၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို၊ ဝေဖန်ဉာဏ်ရူ၊ မျှတမှုဖြင့်၊ ပူမှုကင်းစွာ၊ နေစမ်းပါလော့တဲ့”

“ဖြစ်ဆဲ ယခု ပစ္စုပ္ပန်ကာလမှာလည်း ကောင်း
မကောင်း၊ မှန် မမှန်၊ ဟုတ် မဟုတ်၊ လုပ်သင့် မလုပ်
သင့်ကို သိနိုင်တဲ့ ဉာဏ်ပညာနဲ့ မျှတစွာ၊ အပူပင်ကင်းစွာ
နေစမ်းပါလို့ ခိုင်းတာ၊ အဲဒါမျိုးကို မလုပ် မနေရလို့
ပြောချင်တာ”

“အဲဒီ ပစ္စုပ္ပန်နဲ့နေချင်ရင် အတိတ် အနာဂတ်
ကို မစဉ်းစားနဲ့လို့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူးလားဘုရား”

“အင်း . မင်းက လေသံတော့ ပျော့လာပေမယ့်
အဆန်ကတော့ မာသေးတုန်းပါပဲ”

“ဘာဖြစ်နေလို့လဲဘုရား”

“အတိတ်ကောင်း မကောင်းကို သေချာသိတဲ့
သူအတွက် အခု ပစ္စုပ္ပန်ကာလမှာ ကောင်းတာကိုပဲ
ဆောင်၊ မကောင်းတာကို ရှောင်နေနိုင်ပြီပေါ့၊ အတိတ်ရဲ့
အခြေအနေကို မသိသူအတွက်က ဘယ်လိုလုပ်ပြီး
ပစ္စုပ္ပန်ကာလမှာ ကောင်းနိုင်မှာလဲ၊ အပူကင်း၊ ကိလေသာ
ကင်းပြီး နေနိုင်မှာလဲ၊ အဲဒီလိုဆိုတော့ အနာဂတ်အတွက်
လည်း တွေးတောကြည့်သမျှ စိတ်မောစရာချည်းပေါ့”

“ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့်ရှု ဆိုတာရော”

“အေး . မင်းကို ပစ္စုပ္ပန်နှစ်မျိုးပြောမယ်၊
အတိတ်ကာလနဲ့ အနာဂတ်ကာလ နှစ်ခုရဲ့ ကြားကာလ၊
ယခု ဖြစ်ဆဲ အချိန်ကာလကိုလည်း ပစ္စုပ္ပန်လို့ခေါ်တယ်၊
ဒါက ကာလပစ္စုပ္ပန်၊ အချိန်ကို ပြောတဲ့စကား”

“နောက်တစ်ခုက ပရမတ်ခန္ဓာတွေရဲ့ ရုပ်နာမ်တွေရဲ့ ဥပါဒ် ဦး ဘင် လို့ခေါ်တဲ့ ဖြစ်ဆဲ၊ တည်ဆဲ၊ ပျက်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တွေ၊ ဒါက အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်မပါတဲ့ ပရမတ်လက္ခဏာ၊ ဖြစ်ဆဲပစ္စုပ္ပန်၊ အဲဒါက ဝိပဿနာ ဉာဏ်ရဲ့ အာရုံအစစ်ဖြစ်တဲ့ ပစ္စုပ္ပန်၊ ကာလသတ်မှတ်ချက် ပစ္စုပ္ပန်မျိုး မဟုတ်ဘူး”

“အကြောင်းကြောင်းတွေကြောင့် ဖြစ်လာတဲ့ ပစ္စုပ္ပန်၊ သဘာဝဓမ္မတရားတွေ၊ သဘာဝဓမ္မအဖြစ်နဲ့ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း သဘောကို ပစ္စုပ္ပန်လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒါ ပရမတ်ရုပ်နာမ်တွေဖြစ်ခြင်း၊ ပရမတ်ရုပ်နာမ်ရဲ့လက္ခဏာ ပစ္စုပ္ပန်ပါပဲ”

“အတိတ်နဲ့ အနာဂတ်ရဲ့ကြားက ပစ္စုပ္ပန်ဆိုတာ သေချာတွက်ကြည့်ပါ။ အတိတ်ကို လူ့ဘဝပေါင်းများစွာလို့ သတ်မှတ်ရင်၊ အနာဂတ်လည်း လူ့ဘဝပေါင်းများစွာ၊ အခုဖြစ်နေတဲ့ဘဝက ပစ္စုပ္ပန်လူ့ဘဝပေါ့။

နှစ်တွေနဲ့သတ်မှတ်ရင် လွန်ခဲ့ပြီးနှစ်တွေက အတိတ်ပေါ့၊ နောင်လာလတ္တံ့နှစ်တွေက အနာဂတ်ပေါ့၊ ဒီနှစ်က ပစ္စုပ္ပန်။

အဲဒီလိုပဲ၊ နာရီနဲ့မှတ်မှတ်၊ မိနစ်နဲ့မှတ်မှတ်၊ စက္ကန့်နဲ့မှတ်မှတ်၊ ဒါတွေက သတ်မှတ်ချက် အချိန်ကာလ ပစ္စုပ္ပန်ပေါ့။

အတိတ် အနာဂတ်ရဲ့ ကြားက ကာလပစ္စုပ္ပန်မှာ

အတိတ်ကိုကြည့် အသိဉာဏ်ပေါ်ခဲ့သူအတွက်၊ အခု ပစ္စုပ္ပန်မှာ နေတတ် ထိုင်တတ်ပြီး၊ ပူပန်မှုကင်းမယ်၊ နောင်အနာဂတ်မှာလည်း အပူကင်းမယ်။

ထိုင်နေဆဲမှာ၊ ရပ်နေဆဲမှာ၊ အချိန်တိုင်းမှာ အပူ ကင်းမယ်။

ဒါကြောင့် ဖြစ်ဆဲကေနိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို၊ ဝေဖန် ဉာဏ်ရှု၊ မျှတမှုဖြင့်၊ ပူမှုကင်းစွာ၊ နေစမ်းပါလော့တဲ့”

“အင်း။ အဲဒါတော့ဟုတ်ပြီ၊ တကယ်ဝိပဿနာ တရား အားထုတ်တော့ရော ဘယ်လိုလဲဘုရား”

“ဪ။ . ထိုင်နေဆဲ၊ ရပ်နေဆဲ၊ စားနေ၊ သွားနေ၊ ကြည့်နေ၊ ယူနေ၊ ကိုင်နေဆဲမှာ ကိလေသာ အပူကင်းပြီး နေတတ် ထိုင်တတ်နေမှတော့၊ အပူမရှိ ချမ်းသာတယ်၊ ခဏတိုင်းမှာ ချမ်းသာစွာနေတတ်လို့ ခဏတိုင်း၊ ခဏတိုင်းမှာလည်း သမာဓိတွေ ဖြစ်နေတယ်၊ ဒီသမာဓိနဲ့ တွဲပြီး ခဏတိုင်းမှာပဲ အသိဉာဏ်ပေါ်တယ်၊ ဒီအသိဉာဏ်ကပဲ ခဏတိုင်း မစဲတမ်း ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ် ပရမတ် ဖြစ်ခြင်းပေါ်နေခိုက် ပစ္စုပ္ပန်၊ ပျက်ခြင်း ပေါ်နေခိုက် ပစ္စုပ္ပန်တွေကို တွေ့တယ်၊ မြင်တယ်၊ သိတယ်၊ အဲဒါဟာ ဝိပဿနာဉာဏ်ရဲ့ အလုပ်ပေါ့”

“ဪ”

“ဪ။ . မနေနဲ့တော့၊ အဲဒါ ဝိပဿနာဉာဏ်ရဲ့ အလုပ်၊ မင်းလုပ်နိုင်တဲ့ အလုပ် မဟုတ်ဘူး၊ ဉာဏ်အလုပ်၊

သို့ပါလေမှ သင့်ဘဝယ်

၂၃၅

မင်းမှာ ဉာဏ်ရှိရင် ဒီအလုပ်ဖြစ်ပြီ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဆဲ အချိန်တိုင်း၊ ဖြစ်ပေါ်နေသမျှကို သိပြီ”

“သို့ပါလေမှ၊ သင့်ဘဝယ်၊ ဒုက္ခကင်းကွာ၊ ချမ်းသာလာလိမ့် တဲ့။ အဲဒါ ဘုရားပေးတဲ့ ချမ်းသာနည်း ဆေးပဲ”

“ဟာ ... ဟာ ... နေပါဦး၊ အဲဒီ အရှင်ဘုရား ဆိုပြခဲ့တဲ့ လင်္ကာလေးတွေကို ပြန်ဆိုပြပါဦးဘုရား”

“ဘာလုပ်ဖို့လဲ”

“ဟာ . သိပ်ကောင်းတယ်၊ တန်ဖိုးကြီးတယ် ဘုရား၊ တပည့်တော် ထင်ထားတဲ့ဟာတွေနဲ့ တခြားစီဖြစ် နေတယ်၊ နောက်ပြီး အရှင်ဘုရားရဲ့ အဆုံးအမကလေးကို အမှတ်တရ ရေးပြီး သိမ်းထားချင်လို့ပါ”

“ဟ . ငါက ဘာမျှ ဟုတ်တိပတ်တိ မဆုံးမ တတ်ဘူး၊ ဒါကလည်း ငါ့ရဲ့ အဆုံးအမ မဟုတ်ဘူး၊ ဘုရားရှင်ရဲ့ အဆုံးအမ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရား စကားတွေကို ပြောပြတာ”

“အဲ . ဒီတော့ မင်းလုပ်ရမှာက အတိတ်ကို အကြောင်းပြုပြီး သင်ခန်းစာယူ၊ မကောင်းတာဆို အပြတ် ရှောင်၊ ကောင်းတာကို ဆက်လုပ်၊ အနာဂတ်အတွက် စိတ်အေးရပြီ”

“မင်း . မပေါ်ချင်တဲ့အတိတ်ကို မပေါ်အောင် လုပ်ထားနိုင်ရုံ၊ ဖော်ချင်တဲ့အတိတ်ကို ဖော်ချင်သလို

ဖော်နိုင်တဲ့ အစွမ်းဟာ မှန်လား၊ မှားလားကို သဘော ပေါက်ရောပေါ့”

“အဲဒါလည်း ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဆိုပြ ခဲ့တဲ့ လင်္ကာလေးလည်း ထပ်ပြီး ဆိုပြပါဦး၊ ရေးမှတ် ချင်လို့ပါဘုရား၊ အမှတ်တရပေါ့”

“စာရွက်ပေါ် အမှတ်တရရေးဖို့ထက် မင်းစိတ် မင်းအသိဉာဏ်မှာ ကိုယ်လုပ်သင့်တာကို ကိုယ်လုပ်နိုင် သလို လုပ်ဖို့ပဲ အမှတ်ရဖို့ အရေးကြီးပါတယ်”။

သေစာရှင်စာ

“ပညာရွှေအိုး လူမခိုး” “ပညာရဲရင့် ပွဲလယ်တင့်”
“ပညာတန်ဆောင် ထွန်လင်းပြောင်” “ပညာ အရောင်နှံ့တူသော
အရောင်မရှိ” စသည် စသည်ဖြင့် ပညာတန်ဖိုးရှိခြင်းတို့ကို
ဖော်ပြသော စကားပုံများ အရေးအဖွဲ့များသည် များစွာရှိ
ကြလေ၏။

ထိုစကားပုံ၊ ထိုအရေးအဖွဲ့တို့သည် ပညာရှိ
အစစ်ကြီးများ၏ အဆုံးအမ စကားတို့သာ ဖြစ်ပေသည်။

ပညာရှိကြီးတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်လည်း
ပညာ၏ အကျိုးအာနိသင်၊ ပညာ၏ အစွမ်းတို့ကို သိရှိ
ရယူ ခံစားနိုင်ကြသလို၊ အခြားသူတို့အားလည်း ပညာ၏

အကျိုးတို့ကို ခံစားစေကြလို၏။ ပညာ၏အစွမ်းတို့ကို နားလည်ကြစေလို၏။

ထိုစိတ်ဓာတ်တို့ကား ပညာရှိသူတော်ကောင်း ကြီးများ၏ စိတ်ဓာတ်ဖြစ်ပေသည်။ ဆန္ဒဖြစ်ပေသည်။

ပညာဆိုသည်မှာ အသိပညာကိုလည်း ခေါ်ဆို ၏။ အတတ်ပညာကိုလည်း ဖွင့်ဆိုနိုင်၏။ ဗဟုသုတပညာ၊ အတွေ့အကြုံပညာ၊ နားလည်သဘောပေါက်မှုပညာတို့ ဟူ၍လည်း ဖွင့်ကြသေး၏။

အနည်းဆုံးအားဖြင့် သေစာရှင်စာတတ်မှုကိုပင် ပညာဟုလည်း ခေါ်ဆိုကြသေး၏။

လောက၌ နေသူတို့သည် သေစာရှင်စာမျှ လောက်ကို တတ်အောင် သင်ယူကြလေ။ အမိအဘတို့ သည် သားသမီးတို့ကို၊ ဆရာတို့သည် တပည့်တို့ကို ခေါင်းဆောင်ကောင်းတို့သည် နောက်လိုက်ငယ်သားတို့ကို သင်ယူသင့်သည့် ပညာတို့ကို သင်ယူစေကြကုန်၏။ ကျင့်ယူသင့်သည့် ပညာတို့ကို ကျင့်ယူစေကြကုန်၏။

အောက်ခြေအကျဆုံးအားဖြင့် “သေစာရှင်စာ” မျှကို မရမနေ သင်ယူကြစေကုန်၏။ အောက်တန်းမကျ စေရန်၊ အထက်တန်းကို တက်လှမ်းနိုင်ရန် သင်ယူမှုပညာ အသိသည် အထူးလိုအပ်လှပေသည်။

ယခု လောကကိစ္စရေးရာတို့၌ ပညာတတ်သူနှင့်

ပညာမတတ်သူတို့ ကွာခြားလှချေ၏။ သေစာရှင်စာမျှပင်
မရေးမဖတ်တတ်ပါပဲလျက် အထက်တန်းကျကျ နေနိုင်
ကြသည်မှာ အလွန်ရှားပါး၏။

မြန်မာဖြစ်လျှင် မြန်မာစာ တတ်ကို တတ်ရမည်။
မြန်မာစာ၏ အကူအညီဖြင့် ဗဟုသုတ အသိပညာတိုး
မည်။ သဘောပေါက်နားလည်မှု၊ လိမ္မာပါးနပ်မှုတွေ
အဆင့်မြင့်လာမည်။

မြန်မာအသိုင်းအဝိုင်းအတွက် မြန်မာစာ လိုအပ်
သလို၊ နိုင်ငံအသီးသီး အသိုင်းအဝိုင်းအမျိုးမျိုးတွေကြား၌
လည်း ထိုနိုင်ငံအသီးသီး၏ စာပေ၊ ထိုအသိုင်းအဝိုင်း
အမျိုးမျိုး၏ အသုံးအနှုန်းတို့ကို တတ်ကျွမ်းနားလည်ထား
သင့်ပေသည်။

“စာ” ဟူသည် ရေးစရာပေါ်တွင် ရေးထားနိုင်
သကဲ့သို့ ပုံနှိပ်စရာပေါ်တွင်လည်း ပုံနှိပ်ထားနိုင်သည်။
ခေတ်ကာလအားလျော်စွာ ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးတော့
ပြောင်းလဲနေမည်ဖြစ်ပေသည်။

ရေးသားစရာ ပုံနှိပ်စရာ မဖြစ်ပေါ်မီက စကား
အပြောဖြင့်သာ ဗဟုသုတအသိကို ဖြန့်ဝေခဲ့ကြပေသည်၊
လက်ခံခဲ့ကြပေသည်။

ပြောသူက ပြောပြ ၊ နားထောင်သူက နားထောင်၊
ပြောသူ၏ ဆိုလိုရင်းသဘော အဓိပ္ပါယ်ကို နားထောင်သူက

အမှန်အတိုင်း သဘောပေါက်ရန်သာ အရေးကြီးပါသည်။
 ပြောသူဘက်ကလည်း တစ်ဖက်သူ နားလည်အောင်
 ပြောနိုင်စွမ်းရှိရမည်ဖြစ်သကဲ့သို့ နားထောင်သူဘက်ကလည်း
 ပြောသူ၏ ဆိုလိုရင်းကို အမှန်အတိုင်း လက်ခံနိုင်စွမ်း
 ရှိရမည်ဖြစ်ပေသည်။

ထိုအစွမ်းအစသည်ပင် ပညာအသိဖြစ်စေနိုင်
 ကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။

ရေးသားပုံနှိပ်၍ စာအုပ်စာပေ ဖြစ်လာသောအခါ
 ရေးသူ ဖတ်သူတို့၏ နားလည်သဘောပေါက်စေနိုင်သော
 အစွမ်း၊ နားလည်နိုင်သော အစွမ်းတို့သည်လည်း ပေါ်
 ထွက်လာကြစမြဲပင် ဖြစ်သည်။

ထိုအစွမ်းအစရှိသူ၊ ပညာဉာဏ်အသိ ဖြစ်ပေါ်
 နိုင်ရန် အခွင့်အရေးရှိသူတို့၏ အားထုတ်မှုကို ပရိယတ္တိဟု
 ခေါ်ပါသည်။ ရေး၊ ဖတ်၊ မှတ်၊ နားထောင်၊ လေ့လာ၍
 သဘောပေါက်နားလည်အောင် ပြုနေခြင်းကို ပရိယတ္တိ
 စာပေ သင်ကြား သင်ယူနေသည်ဟု ဆိုပါသည်။

“အရှင်ဘုရား၊ ယခုခေတ်အခါမှာ ခဏိက
 သမာဓိဆိုတာ မရနိုင်တော့ဘူး၊ တရားရဖို့ဆိုရင် ခဏိက
 သမာဓိထက် ဈာန်သမာဓိက အရေးကြီးတယ်၊ ဈာန်
 သမာဓိရှိမှသာ တရားရနိုင်တယ်လို့ ပြောနေပါတယ်၊
 အဲဒါဟုတ်ပါသလား”

“အင်း၊ ဟုတ်တယ်၊ မဟုတ်ဘူးဖြစ်ဖို့က လွယ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် မေးတဲ့မေးခွန်းကတခြား ဖြေတဲ့အဖြေကတခြားဖြစ်နေရင် မကောင်းပါဘူး၊ ခဏက သမာဓိမလို၊ ဈာန်သမာဓိပဲ လိုတော့တဲ့ သဘောလား”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ အဲဒီသဘောပါပဲ၊ တရားရဖို့ဆိုရင် ခဏကမလို၊ ဈာန်သမာဓိပဲ လိုသတဲ့”

“ဪ... ဒါဖြင့်ရင်ကွယ် ဘာတရားများရဖို့လို့ဆိုသလဲ”

“အရှင်ဘုရားကလည်း ဝိပဿနာတရားရဖို့ပေါ့ဘုရား၊ အခုခေတ်မှာ ဝိပဿနာနည်းတွေ အမျိုးစုံပေါ်နေတာပဲ၊ ဝိပဿနာတရားရဖို့ပဲ အဓိကထားပြီး ပြောတော့မပေါ့”

“အင်း... အင်း”

“ဟင်... အင်း၊အင်း... မလုပ်နဲ့လေဘုရား၊ ဝိပဿနာအတွက် ခဏကသမာဓိ မလိုဘူး၊ ခုခေတ်မှာ ရလည်းမရနိုင်ဘူး၊ ရရင်လည်း ဝိပဿနာမဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ ဈာန်သမာဓိရဖို့ပဲ ဝိပဿနာအတွက် အရေးကြီးတယ်ဆိုတာ ဟုတ်၊ မဟုတ် ဖြေပါဦးဘုရား”

“မဖြေတော့ပါဘူးကွယ်”

“ဘာလို့ မဖြေတာလဲဘုရား၊ အဲဒီဆရာတော် ပြောတာမှန်လို့လား၊ ဒါမှမဟုတ် ...”

“ဖြေကို မဖြေချင်တော့တာပါ”

“ဖြေပေးပါဘုရား၊ တပည့်တော်က တကယ် သိချင်လို့ပါ”

“တကယ်သိချင်ရင် ဘုရားရှင် ဟောထားတော် မူခဲ့တဲ့ စာပေတွေ လေ့လာပေါ့၊ အဲဒီအထဲမှာ အများ အမှန်ကို သိနိုင်တဲ့ စကားတွေပါတယ်”

“ဟား . တပည့်တော်တို့က အဲဒီလောက်အထိ မလေ့လာအားပါဘူးဘုရား၊ အလုပ်ပဲ လုပ်ချင်ပါတယ်၊ တရားပဲ ကျင့်ချင်ပါတယ်၊ ဒီစာပေတွေက၊ ပရိယတ္တိဆိုတာ တွေက တရားအလုပ် အားထုတ်ရာမှာ ခံနေတတ်ပါ တယ်၊ စာခံမှာကြောက်လို့ တပည့်တော်တို့ စာပေတွေကို မလေ့လာချင်ပါဘူးဘုရား”

“အေး . အဲဒီလိုဆိုတော့ တို့က ပိုပြီးမပြောချင် တော့ဘူးပေါ့”

“မဟုတ်ဘူးလေ၊ တပည့်တော်တို့ အမှန်အတိုင်း သိအောင် အရှင်ဘုရားရဲ့ အတွေ့အကြုံတွေအရ ပြောပြ စေချင်တာပါဘုရား”

“တို့မှာ အတွေ့အကြုံဆိုတာ ပြောပြရလောက် အောင် ဘာမျှမရှိပါဘူး”

“အရှင်ဘုရား ဟောနေတာတွေဟာ အများ လည်း သဘောကျနှစ်ခြိုက်နေကြတာပဲ၊အဲဒါ အရှင်ဘုရားရဲ့

အတွေ့အကြုံတွေ မဟုတ်ဘူးလားဘုရား”

“မဟုတ်ပါဘူး၊ မလုပ်ပါနဲ့၊ တို့က တို့အတွေ့အကြုံဆိုပြီး ဘာမျှဟောလေ့မရှိပါဘူး၊ စာထဲကအတိုင်းပဲ ပြောပေးတာပါ။ အများနားလည်နိုင်အောင်လို့ ပါဠိစာပေကို မြန်မာပြန်ပြီး ပြောပေးနေတာပါ။ မင်းက စာခံမှာကြောက်တယ်၊ စာပေကို မလေ့လာချင်ဘူးဆိုတော့၊ တို့လည်း ဘာမျှပြောစရာ မရှိတော့ဘူးလေ၊ တို့ပြောမှာကလည်း ဘုရားရှင်ရဲ့စကား၊ စာတွေကိုပဲ ပြန်ပြောမှာပဲ”

“အရှင်ဘုရားကလည်း ခက်နေပါပြီ၊ တပည့်တော်တို့ လူတွေအတွက် အလုပ်က အရေးကြီးနေပြီ၊ တရားရဖို့က မြန်မြန်လိုအပ်နေပြီ၊ စာမတတ်လည်း တရားရတာတွေ အများကြီး၊ စာမတတ်ဘဲ ရဟန္တာဖြစ်တာတွေ တစ်ပုံကြီးပဲ”

“အမလေး၊ အမလေး၊ ဒုက္ခတော့ ရောက်ကုန်တော့မှာပဲ”

“ဘာလို့လဲဘုရား”

“စာမတတ်ဘဲ ရဟန္တာဖြစ်တယ်ဆိုလို့ ပြောတာပေါ့၊ နောင်များမှာ ဒီစကားမျိုး မပြောပါနဲ့ကွယ်”

“စာမတတ်ဘဲ ရဟန္တာဖြစ်လို့ရတယ်ဆို”

“ဘယ်လိုစာကို မတတ်တာလဲ၊ အင်္ဂလိပ်စာ၊ မြန်မာစာ၊ တရုတ်စာ၊ ကုလားစာတွေကို ပြောတာလား၊

ဒါမှမဟုတ် ဘယ်လိုစာတွေ ပြောတာလဲ”

“အရှင်ဘုရားတို့ သင်နေတဲ့စာ၊ ပရိယတ္တိဆိုတဲ့ စာ၊ အဲဒီစာတွေ မတတ်ဘဲနဲ့လည်း ဓမ္မာစရိယတန်းတွေ မအောင်ဘဲနဲ့လည်း တရားတွေ ရနိုင်တယ် မဟုတ်လား ဘုရား”

“အေး . . . ဟုတ်တယ်၊ ဓမ္မာစရိယတန်း မအောင်၊ ပထမငယ်တန်းလည်း မအောင်၊ ဘာအတန်းမျှ မအောင်ဘဲနဲ့တော့ တရားထူးရနိုင်တယ်၊ ဒါပေမယ့် စာမတတ်ဘဲနဲ့ တရားထူးတော့ မရနိုင်ဘူး”

“ဟာ . . . အရှင်ဘုရားရဲ့ စကားတွေက ရှုပ်ကုန် ပါပြီ”

“ကဲ . . . ဒီလိုဆိုရင် မင်းကို မေးမယ်ကွာ၊ မင်း ရော လောကဇေးရာမှာ စာတတ်သလား”

“တတ်တာပေါ့၊ အရှင်ဘုရားလည်း သိသားပဲ၊ ဘွဲ့ရပြီးပြီလေ”

“သေစာရှင်စာတောင် မဖတ်တတ်တဲ့သူ ရှိ တယ်ဆိုရင် အဲဒီလိုလူမျိုးတွေ လူ့လောကနယ်ပယ်မှာ လူရာဝင်လှချည်ရဲ့ဆိုရင် မင်းယုံမလား”

“ဟာ . . . အဲဒါတော့ ဘယ်ဖြစ်နိုင်မလဲ၊ သေစာ ရှင်စာ မတတ်လို့ကတော့ ဘာဗဟုသုတမျှမရှိ၊ အများနဲ့ အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်အောင်လည်း ဘယ်မှာနေတတ်ပါမလဲ”

“အေး . မင်းက ဒါတော့လည်း သိသားပဲ၊ မင်းတို့ လူမှုချမ်းသာဖို့ ကြိုးစားနေကြတဲ့နယ်ပယ်မှာ သေစာရှင်စာလေးလောက်တောင် မတတ်တဲ့သူကို လက်မခံနိုင်ရင် တို့ဘုရားရှင်ရဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရဖို့ ကြိုးစားနေသူတွေကို၊ စာမတတ်တဲ့သူတွေကို လက်ခံနိုင်၊ မခံနိုင် မင်းပဲစဉ်းစားပေါ့”

“စာမတတ်လည်း ရဟန္တာဖြစ်သွားကြတယ်ဆို၊ အဲဒါ ဘယ်လိုပြောမလဲ”

“အေး . မင်းပြောသလိုတော့ တို့ကလည်း လေသံမာပြီး မပြောလိုပါဘူး၊ ဒါပေမယ့်ဟော့ စာမလို ဘူးလို့ ပြောခဲ့ရင် ပရိယတ္တိဆိုတာ မလိုဘူးလို့ ပြောတာနဲ့ အတူတူပါပဲ၊ ပရိယတ္တိသာသနာကို ပယ်ရာရောက်ပါတယ်၊ သာသနာကို စော်ကားရာရောက်ပါတယ်၊ အခုလို မင်းက ဇွတ်အတင်းမှိတ်ပြီး စာမတတ်လည်း ရဟန္တာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ မင်းကိုယ်တိုင်သိတာလား၊ တစ်ဆင့် ပြောတာလား”

“ဒါကတော့ . . . ”

“နေပါဦး၊ ခဏလေးနေပါဦး၊ ကိုယ်တိုင်သိလား၊ တစ်ဆင့်ပြောလား၊ တစ်ဆင့်ပြောဆိုရင်လည်း စာတတ်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို သိရဲ့လား၊ ပါဠိလို စာတွေကို အလွတ်ရမှ ပါဠိစကားကို ပြောနိုင် ဆိုနိုင် ရေးနိုင်မှ

စာတတ်တယ်ခေါ်တာလား၊ သေချာစဉ်းစားပါ”

“တချို့ဆိုရင် ဘယ်လောက်များ ပြောဝံ့ကြသလဲ၊ သာသနာကို ပျက်ရယ်ပြုဝံ့ကြသလဲဆိုရင် ဘုရားတောင်မှ ဘယ်ပရိယတ္တိမျှ မသင်ဘဲနဲ့ ဘုရားဖြစ်တယ်လို့ ပြောကြသေးတယ်၊ အံ့ရော၊ အံ့ရော”

“အဲဒီစကားလည်း တပည့်တော် ကြားဖူးပါတယ် ဘုရား၊ ဘုရားကရော ပရိယတ္တိစာပေတွေကို သင်ခဲ့ပြီးမှ ဘုရားဖြစ်တာလား”

“အဲဒါပဲပေါ့၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ပြီး ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ရဲ့ အကြောင်းကို မသိကြတာရဲ့ ကြီးမားတဲ့အပြစ်၊ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ရဲ့ သာသနာအကျင့်ကို ကျင့်မယ်လည်း ပြောသေးရဲ့၊ ပရိယတ္တိသာသနာ စာကိုပယ်၊ သာသနာကို ပယ်တာ၊ အဲဒီလူတွေအတွက် ဘယ်လောက်ရင်လေးစရာ ကောင်းလိုက်သလဲ”

“မှတ်ထား၊ စာဆိုတာ ပါဠိ၊ မြန်မာစာ၊ အင်္ဂလိပ်စာ၊ တရုတ်စာပေတွေကို ပြောတာထက် သုံးနှုန်းပြောဆို ရေးသားမှတ်သားထားတဲ့ မိမိနဲ့ဆိုင်တဲ့ ဘာသာစကားရဲ့ အသုံးအနှုန်းအဓိပ္ပါယ်ကို သဘောပေါက်နားလည်နိုင်အောင် အမှန်အတိုင်း မှတ်သားတာ၊ သင်ယူတာ၊ ဆည်းပူးတာ”

“တို့များရဲ့ ဘုရားရှင်ဆိုတာ ဘဝအဆက်ဆက်က

ပြုကျင့် သင်ယူ မှတ်သားခဲ့တဲ့ ပါရမီတွေ၊ လုပ်ရပ်တွေ
ကြောင့် ဆရာမလို့၊ ဆရာမရှိဘဲ ကိုယ်တိုင်သိတာ၊
ကိုယ်တိုင်စာတတ်တာ၊ ကိုယ်တိုင်ကျင့်တာ၊ ကိုယ်တိုင်
အမှန်အတိုင်း အားထုတ်တာ”

“အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်
တို့လို အဂ္ဂသာဝက အရှင်မြတ်ကြီးတွေပင် တရားနာရ
သေးတယ်၊ ဗဟုသုတပညာ ရှာမှီးသင်ယူရသေးတယ်၊
အဲဒီအသိပေါ် အမှီပြုပြီး တရားထူးရသွားကြတာ၊
မင်းတို့လို၊ တို့လို လူတွေဆိုတာတော့ ပြောမနေနဲ့တော့”

“ဪ။ ဒီလိုလားဘုရား၊ တပည့်တော်က
မသိလို့ပါဘုရား”

“အေး။ အဲဒီလို မသိလို့ မှားခဲ့တာတွေ ဘယ်
လောက်များပြီလဲ၊ ကိုယ်မှားရုံတွင်မကဘဲနဲ့ နောက်လိုက်
တွေကိုပါ စာမလိုဘူး၊ ပရိယတ် မလိုဘူး၊ ဒီအတိုင်းကျင့်လည်း
တရားရပါတယ်ဆိုတာ ဘယ်လောက်အထိ သာသနာ
အတွက် အန္တရာယ်ကြီးသလဲ၊ အဲဒီပြောတဲ့သူ အတွက်
ဆိုတာ မတွေးဝံ့စရာပါပဲ”

“အင်။ ဟုတ်တယ်နော်ဘုရား”

“မင်း အခုကြည့်၊ မင်းမေးလို့ တို့အဖြေပေးရင်၊
ဘုရားရှင်ပြောခဲ့၊ ဟောခဲ့တဲ့အတိုင်း အဖြေပေးရင် အဲဒါ
စာသင်စာချတာ မဟုတ်ဘူးလား၊ ပရိယတ္တိသင်ပေးတာ

မဟုတ်ဘူးလား၊ ဘုရားရှင်အလိုကျ မင်းက နားလည်နိုင်တဲ့ အစွမ်းရှိရင် မင်းမှာ ပညာအသိတွေ တိုးလာမပေါ့၊ ဘယ်လောက်ကောင်းလိုက်တဲ့ ပရိယတ္တိအစွမ်းလဲ၊ စာပေရဲ့ အစွမ်းလဲ”

“အရှင်ဘုရားပြောပြမှပဲ တပည့်တော် တဖြည်းဖြည်း နားလည်လာပါတယ်ဘုရား”

“အေး... အဲဒီလိုဖြစ်လာရင် မင်းမေးခဲ့တဲ့ အမေးကို တို့ဖြေပြမယ်”

“ဟာ... ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ အဲဒါလေးကို သိချင်ပါတယ်”

“မြတ်စွာဘုရားရှင်က တရားအလုပ် အားထုတ်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဈာန်ဝင်စားတယ်လို့ မိန့်လေ့ရှိတယ်။ ပါဠိလိုက ဈာယီတဲ့၊ အင်္ဂလိပ်လို၊ တရုတ်လိုတော့ ထားခဲ့ပေါ့ကွာ၊ မြန်မာလိုကတော့ ဈာန်ဝင်စားတယ်ပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား”

“ဈာယီ-အရမ္မဏူပဈာန်၊ လက္ခဏူပဈာန် ဝင်စားလေ့ရှိသည်လို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်၊ အာရမ္မဏူပဈာန်ဆိုတာ အာရုံကိုကပ်၍ ရှုလေ့ ကြည့်လေ့ ရှိတာကို ခေါ်တယ်၊ ကသိုဏ်းဝန်းနိမိတ်စတဲ့ သမထကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံတစ်ခုခုကို ရှုလေ့ ကြည့်လေ့ရှိတယ်ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့၊ ဒါက သမထ အလုပ်ပါ”

“နောက်ဈာန်ဝင်စားတာ တစ်မျိုးက ဝိပဿနာ ဈာန်ပေါ့”

“ဟာ.. ဝိပဿနာကလည်း ဈာန်ဝင်စားတယ် ပေါ့”

“အေး.. ဟုတ်တယ်လေ၊ ဘုရားရှင်က ဟောခဲ့တာပဲ၊ ဝိပဿနာဈာန်ဝင်စားတာကို လက္ခဏာပဈာန်လို့ ခေါ်တယ်။ လက္ခဏာကို ရှုလေ့ မြင်လေ့ ရှိတာကို ခေါ်တယ်၊ ဒီရုပ် ဒီနာမ် ဒီခန္ဓာတို့ရဲ့ လက္ခဏာကို မြင်နေနိုင်တာဟာ ဝိပဿနာဈာန်လို့ခေါ်တယ်။

ရုပ်မှာလည်း ရုပ်လက္ခဏာ၊ နာမ်မှာလည်း နာမ်ရဲ့လက္ခဏာ၊ ခန္ဓာမှာလည်း ခန္ဓာရဲ့ လက္ခဏာဆိုတာ ရှိကြတာပါပဲ။

ဒီရုပ် ဒီနာမ် ဒီခန္ဓာတွေဟာ ပရမတ်တွေဖြစ်တော့ ပရမတ်အားလုံးရဲ့ လက္ခဏာဆိုတာလည်း ရှိပါသေးတယ်၊ အဲဒါကတော့ မင်းတို့ သိပြီးသား အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဆိုတဲ့ သဘောတွေပေါ့။

အဲဒီ လက္ခဏာတွေ၊ အဲဒီ သဘောတွေဟာ ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာရဲ့ အာရုံသဘောပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် ဝိပဿနာမှာ အရှုခံအာရုံ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ ပရမတ် အာရုံတွေရဲ့ လက္ခဏာ သဘောတွေကို ဉာဏ်ပညာက သိမြင်တတ်တယ်။

သမထမှာကတော့ ကသိုဏ်းဝန်း၊ နိမိတ်စတဲ့ ပညတ်ဆန်ဆန် အာရုံတွေကိုသာ တွေ့မြင်နိုင်တယ်။ သူက ပညာဉာဏ်ထက် သမာဓိက အဓိက အလုပ်လုပ် နေတာကိုး”

“အရှင်ဘုရား ပြောပြတာတွေကို နားထောင် ရတာ အရသာရှိလိုက်တာဘုရား၊ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း လည်း သိရတယ်၊ ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်မှုတို့၊ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု ကွဲပြားခြားနားပုံတွေကိုလည်း သေချာသိရတယ်”

“အေး . . အဲဒီလိုဆိုရင် နားနဲ့ကြားရုံနဲ့ မမေ့နိုင်တဲ့ ဗဟုသုတဉာဏ်ဖြစ်အောင် ထပ်ပြီး ပြောပေးဦးမယ်”

“ပြောပေးပါဘုရား”

“အာရမ္မဏူပဈာန်ဆိုတာ သမထဈာန်ဝင်စား နေတာ၊ သမာဓိ အဓိက၊ ဒီ ပညတ်အာရုံ တစ်ခုကိုပဲ စူးစိုက်ပြီးကြည့်နေတယ်လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒါကို ကေဂ္ဂတာ သမာဓိလို့ ခေါ်တာပေါ့၊ အဓိပ္ပါယ်ကတော့ အာရုံတစ်ခု တည်းကို ကြာကြာကြည့်နေနိုင်တာပါပဲ”

“လက္ခဏူပဈာန်ဆိုတာ ဝိပဿနာဈာန်ဝင်စား နေတာ၊ ပညာဉာဏ် အဓိကပါပဲ၊ အာရုံတစ်ခုတည်းကို ပုံသေစွဲယူတာ မဟုတ်ဘဲ၊ ပေါ်လာတိုင်း၊ ဖြစ်လာတိုင်း ပရမတ်အာရုံတွေကို တစ်ခုဖြစ်တိုင်း တစ်ခုဖြစ်တိုင်းမှာ သိမြင်နေနိုင်တာကို ခေါ်တယ်၊ အဲဒါက ခဏိကသမာဓိ၊

ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း အကြားအလွတ်မရှိ၊ စိတ်ဘက်မှာ သိတတ်တဲ့ ဉာဏ်ပညာနဲ့ မြင်နေနိုင်တာပါပဲ”

“ဪ... ဒီလိုဆိုတော့ သမာဓိ အဓိကသမထ ဈာန်က အာရမ္မဏူပဈာန်၊ ပညာအသိ အဓိက ဝိပဿနာ ခဏိက သမာဓိဈာန်က လက္ခဏူပဈာန်ပေါ့၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား”

“အင်း... ဒီလောက်ပြောပေးရ၊ စာသင်ပေးလိုက် ရတဲ့ ကျေးဇူးက အသိမှန်ကို လက်ခံနိုင်တဲ့သူအတွက် တော့ တော်တော်ကို အကျိုးရှိနိုင်တာပဲ”

“ဟား... ဝမ်းသာလိုက်တာဘုရား၊ အဲဒီလိုဆိုရင် တပည့်တော်ကလည်း ဆက်ပြီး ပြောကြည့်လိုက်ပါဦး မယ်”

“ပြောပေါ့”

“အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဆိုတဲ့ လက္ခဏာကို မြင်နိုင်တာဟာ လက္ခဏူပဈာန်ဖြစ်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ် ပေါ့”

“အေး... ဟုတ်တယ်လေ”

“အဲဒီလိုဆို ဝိပဿနာဉာဏ်ဆိုတာ ခဏိက သမာဓိပဲ ရှိရမှာပေါ့”

“အေး... ဟုတ်တာပေါ့”

“ဒီလိုဆိုရင် ခဏိကသမာဓိရှိမှ ဝိပဿနာ

ဉာဏ်ဖြစ်၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလက္ခဏာတွေကို
မြင်မယ်ပေါ့”

“အေးလေ၊ ဘုရားရှင်က ဒီအတိုင်းဟောထား
တာပဲ”

“အဲဒီလိုဆိုရင် ခဏိကသမာဓိ မဖြစ်လို့
ကတော့ ဘယ်လိုမျှဝိပဿနာ မဖြစ်၊ ကိုယ်လိုချင်တဲ့
ဝိပဿနာတရားထူးလည်း ဘယ်မှာ ရနိုင်တော့မလဲ
ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့က ဝိပဿနာအတွက်ဆိုရင်
ခဏိကသမာဓိနဲ့ နေနိုင်အောင် ကြိုးစားရမှာပေါ့၊
ဟုတ်သလားဘုရား”

“ဪ... မင်းတောင် စာတတ်လာပြီပဲ”

“ဟာ... စာမတတ်ပါဘူးဘုရား၊ အရှင်ဘုရားတို့
လို ဘုရားဟောထားတဲ့ ပိဋကတ်သုံးပုံ လေ့လာနေသူ
တွေမျိုး ဘယ်မှာလာပြီး စာတတ်ပါ့မလဲဘုရား”

“ဟ... တို့လည်းပဲ စာတွေအားလုံးတတ်တယ်လို့
ဘယ်မှာရှိပါမလဲ၊ အခု မင်းအနေနဲ့ ဝိပဿနာအတွက်
ခဏိကသမာဓိဆိုတာ မရှိရင် မဖြစ်ဘူးဆိုတာကို
သဘောပေါက်သွားတယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒါ ဝိပဿနာနဲ့
ခဏိကသမာဓိ စာတတ်သွားတာပါပဲ”

“ဪ... ဟုတ်ပြီ၊ စာတတ်တယ်ဆိုတာက
ဒီလိုကိုး”

“တို့လည်းပဲ ဒီလိုပါပဲ၊ လေ့လာနိုင် ကျင့်နိုင် သလောက်ကလေးသာ သိတာပါ။ ဘာမျှမည်မည်ရရ မသိသေးပါဘူး။ တို့လိုပဲ မင်းလည်း စာတွေဖတ်ရင်း၊ တရားတွေနာရင်း၊ ဘုရားရှင်ရဲ့ ပရိယတ္တိသာသနာကို သင်အံ့လေ့ကျက်ရင်း ဗဟုသုတတွေ တိုးလာမှာပါပဲ”

“အဲဒါတော့ ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ အခု အရှင် ဘုရားပြောပြမှပဲ စာတတ်တဲ့အရသာကို ခံစားနိုင်တော့ တယ်”

“အေး . . စာတတ်တဲ့သူတွေက စာတတ်ပုဂ္ဂိုလ် တွေရဲ့ စကားအရသာကို ခံစားနိုင်တယ်၊ စာမတတ်တဲ့ သူတွေကတော့ ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားစကားအရသာကို ဘယ်မှာလာပြီး ခံစားနိုင်ပါမလဲ”

“သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား”

“အေး . . မင်းကတော့ ဘယ်လိုသဘောပေါက် သလဲ မသိဘူး၊ စာမတတ်တဲ့ သူတွေလည်း စာမတတ် တဲ့ သူတွေရဲ့ စကားကို အရသာရှိတယ်လို့ ထင်နေတတ် ကြတာကိုပါ သဘောပေါက်စေချင်ပါတယ်”။

